

ПРОПОВЕДИ

от д-р Виктор Шепърд

пастор в Канада и професор по философия

Том 1

превод от английски: Димитър Працинков

2005

Информация за Виктор Шепърд

Роден през 1944, ръкоположен като пастор в Обединената църква на Канада през 1970, служил в нея повече от 25 г. и я напуснал, поради несъгласие с нейната теология. Присъединил се към Презвитерианската църква. Професор по философия и теология. Изследовател на учението на Джон Уесли. Автор е на академични монографии за Уесли, Мартин Лутер и Калвин. Преподава в университети в Канада и в Оксфорд, Англия. Автор е на няколко книги и много проповеди. Продължава да служи като пастор.

Съдържание

1. А според вас кой съм аз?	3
2. Ако те удари някой по едната буза, подложи му и другата	6
3. Апостол Яков за практичността на вярата	9
4. Безсилието и последиците от него	13
5. Благодарност за “първите плодове”	16
6. Благодарността на един езичник към Апостола на езичниците	20
7. Бог е нашият пазител	23
8. В навечерието на Великден - „Дали сме извратени или сме прозорливи?“	26
9. В чест на учителите от нашето Неделно училище	30
10. Вавилонската кула и смисъла на Петдесетница	33
11. Важна дума от християнския речник: ВЯРА	36
12. Важното е да се кръщаваме в реката Йордан	40
13. Великден: Една дума, един въпрос, едно обещание	43
14. Вие какво сте - ангел, дявол или животно?	46
15. Вик, въздишане и обещание	49
16. Винаги да се радваме	52
17. Все светии	55
18. Всичко в нощта след Великден	58
19. Всичко, което Бог иска да знаете	62
20. Възраст и етапи на духовното ни развитие	65
21. Въпроси, които Исус е задавал: “Да не мислите, че дойдох за да донеса мир на земята?”	68
22. Върви, скача и прославя Бога	71
23. Господната трапеза	74
25. Да избягваме безхарактерната сантименталност и безплодния интелектуализъм	77
26. Да оставаме верни на Бога, докато сме в заточение	81
27. Да се борим и да танцуваме	84
28. Да се облечем с цялото въоръжение на Бога	87

29. Да се обличаме с Господ Исус Христос	90
30. Да се страхуваме единствено от Бог и от нищо друго	94
31. Дали е разхищение или е чудо?	97
32. Дали кротостта е израз на слабост или на подлизурство?	99
33. Дали това е разточителство?	103
34. Даниил, ямата с лъвовете и християните от всяка епоха	106
35. Денят на възпоменанието	109

А според вас кой съм аз?

Мат.16: 15

Потръпвам от болка, когато чуя насмешливите подмятания, че основните деноминации са се превърнали във второстепенни. Потръпвам по няколко причини: първо, защото е болезнено човек да наблюдава как ден след ден някоя деноминация запада. Второ, основните деноминации са били основани преди векове с великото обещание, като са разпространявали евангелието, възхвалявали са Исус Христос и са задоволявали нуждите на хората. Трето, аз продължавам да се придържам към нашата надежда за основните деноминации. Презвитерианският пастор д-р Иън Рени, който беше ректор на моята семинария ми каза, че ежедневно се молел за възстановяването на Обединената църква на Канада. Той ми каза: **“Всеки ден се моля за възстановяване на вярата сред канадската нация и като се има предвид мястото, което Обединената църква заема в нашата нация, съживлението в Канада не може да се осъществи, ако не се възстанови Обединената църква на Канада.”**

Като пастор от Обединената църква на Канада, аз винаги съм се притеснявал, когато църковни служители правят изявления, които са теологично незащитими **и отричат вярата**, която апостол Юда казва, че **“Бог веднъж завинаги даде на своите святи хора”** (Юда 1:3). Не е изненадващо, че през последните 30 години Обединената църква на Канада е най-бързо намаляващата деноминация в Канада, като сега броят на членовете ѝ се равнява на броя на членовете ѝ през 1927 год. Сега тя е лидер сред западащите деноминации, но и останалите основни деноминации не са далеч зад нея.

Разбира се, има говорители на църквите, които се стараят да ни убедят, че отливът на членове не е толкова страшен. Със цифрите може да се жонглира, за да намали шока. Например, промените които се правят, за да се включат в списъка на дадена деноминация всички членове на семействата в някоя военна база, в която има пастор само от една деноминация. Всичко това ми напомня за заповедта на адмирал Нелсън, с която заповядал палубите на всички кораби да се боядисат с червена боя. По този начин, в разгара на битката моряците по-трудно щели да разпознават и да се шокират от пролятата кръв на колегите си.

От време на време чувам нервни лидери на църквата да цитират обещанието на Исус към Петър: **“На тази скала ще изградя църквата си и силите на смъртта няма да могат да я победят”** (Мат.16:18). Те цитират това обещание, за да облекчат тревогата си, защото считат, че то гарантира запазването на някоя институция. Но те грешат. Нашият Господ не е обещавал такова нещо. **Обещанието, на което винаги трябва да разчитаме, никога не е било давано на някаква организация.** Неговото обещание гарантира, че той винаги ще цени високо, ще предпазва и ще защитава хората си, последователите си, своята компания и своите ученици. Той ще предпазва и ще защитава учениците, които гледат към него и се държат за него, въпреки че живеят сред невярващия свят. **Обаче не трябва да считаме, че това означава, че Исус ще защитава някаква деноминация. Историята е пълна със сухите кости на отдавна умрели деноминации.**

Трябва да продължаваме да си напомняме, че не можем да лежим на лаврите на вярата и верността на нашите предшественици. Мартин Лутер е обичал да казва: **“Всеки е длъжен да изживее собствената си вяра, така както всеки е длъжен да умре със собствената си смърт.”** Отдавна съм се убедил, че когато Духът на Бога ражда нова църковна деноминация, която в началото е страдна, пламенна, ревностна и самоотричаща се за прослава на Господа, само след 1-2 поколения тя се плъзга към привидно удобната позиция: **“Нека да лежим на лаврите на предците си,”** но установява, че това е невъзможно.

Францис от Асизи разтопявал сърцата на хората, когато заедно със сподвижниците си съживили църквата чрез радостния си евангелизъм и жертвоготовното си служение. Само 150 год. по-късно францисканските монаси се прочули със своята лакомия, подкупност и разврат. Когато в някое село се появявали францисканци, родителите затваряли дъщерите в къщите си. Джон Уесли и последователите му

методисти разпалено твърдели, че англиканизмът нито може да бъде харесван, нито да бъде опровергаван. Но само 70 год. след смъртта на Уесли методистите станали толкова хладни, толкова закоравели, толкова духовно бездейни, че методизмът не могъл да задоволи Уилям Буут.

Християните от всяко поколение трудно чуват и осъзнават, че Бог няма внуци. Несъмнено Бог има деца. Ние ставаме деца на Бога, когато сграбчим Исус Христос чрез вярата и се закълнем, че никога няма да се откажем от него. А внуци са онези хора, които се опитват да се возят, стъпвайки на опашката на вярата на родителите си, но рано или късно ще установят, че е невъзможно вярата да се получи евтино. Исус Христос задава един и същи въпрос на всяко поколение. **Християнското общество живее и процъфтява единствено, ако всяко поколение дава своя собствен отговор на въпросите на Христос.**

Един от многото въпроси, които нашият Господ задава на всеки от нас е: *“А според теб кой съм аз? Няма значение какво казват другите хора, кажи ми според теб кой съм аз?”* Когато този въпрос бил зададен на първите ученици, като отговор те казали това, което чули да говорят хората около тях. *“Някои хора казват, че ти си Илия.”* Илия е трябвало да обяви настъпването на новата ера на Бога. *“Други хора казват, че ти си Йоан Кръстител.”* Йоан безстрашно призовавал слушателите си да се разкаят. *“Трети казват, че ти си пророк.”* Пророкът съобщава Божията присъда, Божията милост и бъдещето, което само Бог може да даде на хората си. Исус им отговорил: *“Няма значение какво казват другите хора, време е вие да кажете собственото си мнение. Според вас кой съм аз?”* Говорейки от името на 12-те ученици Петър казал: *“Ти си Христос, Синът на живия Бог.”*

Да бъдеш Син на Бога, това означава да притежаваш природата на Бога. А да притежаваш природата на Бога, това означава да превъплъщаваш целта и волята на Бога. Когато Исус обявил, че греховете на парализираният човек са опростени, критиците го обвинили: *“Но единствено Бог може да опростява греха.”* Исус им казал: *“Прави сте, единствено Бог може да опрощава греха, но аз току-що го опростих. Аз или съм най-примитивният богохулник, или наистина говоря и действам по неповторим начин чрез властта на самия Бог. Според вас кое от двете е вярно?”* Месеци по-късно, давайки израз на объркването и на рухналите си надежди, Филип казал: *“Господи, покажи ни Отца и това ни е достатъчно”* (Йоан 14:8). А Исус му отговорил: *“Да виждаш мен, това означава да виждаш Отца”* (Йоан 14:9).

Ние, които сме ученици на Исус Христос, не сме унитаристи. Ние не вярваме, че истината, убедителната истина, цялата истина за Исус **е казана, когато се твърди, че той е един полезен учител или морален водач.** Църквата не е изградена върху представата, че Исус е върхът на човешките стремежи към добротата, истината и красотата. Ние не вярваме, че Исус е щастливият победител в това търсене на богатството, което понякога наричаме *“Човешкото търсене на Бога!”* Обществото на учениците не възниква от допускането на хората, че Исус е свръхестествен гений или такова случайно събитие в религиозния свят, каквото е бил Моцарт за музикалния свят.

Без да отричат човешкото в Исус по какъвто и да е начин; без да отричат фактът, че от човешка гледна точка Исус е бил дете на своето време, в известен смисъл учениците на Исус се притесняват да извикат заедно с Тома, когато Тома погледнал към разпънатия на кръста и възкресен Исус и възкликнал: *“Господ мой и Бог мой”* (Йоан 20:28)!

Искрено казано, аз се чувствам обиден и смаян от доктриналната небрежност в основополагащите заявления на много деноминации. Наскоро ми беше дадена една брошура за богослужението, **в която се твърдеше, че смисълът на богослужението е преди всичко да имаме добри чувства към себе си.** Не, не е така. Смисълът на богослужението преди всичко е да се дава публичен израз на несравнимо високата стойност на Бога. Уморих се по време на Рождество Христово да получавам християнска образователна литература, в която ми се казва, че целта на идването на Христос е да ни каже, че Бог ни обича, все едно че тъкмо липсата на тази информация е основният човешки проблем. **Основният човешки проблем не е липсата на информация, основният човешки проблем е поквареното сърце.** Добрата новина за огромната радост, която ежедневно вълнува християните е, че на тях им е даден Спасител – Спасител, а не енциклопедия.

Доктриналната небрежност и немарливост винаги поражда нравствени обърквания. Не е чудно, че ми се казва, че животът на един убиец е толкова ценен в очите на Бога, че не може да бъде отнеман, докато животът на нероденото дете е толкова незначителен, че няма нужда да бъде закрилян. Такъв вид обърквания очаквам от онези, които престават да се придържат към признанието на Петър: *“Ти си Синът на живият Бог”* (Мат.16:16). Някой вероятно иска да ми напомни, че освен това признание, Петър е казал и други. И наистина, Петър е казал: *“Ти си Христос ... Ти си Божият Помазаник, Месията, Синът на живия Бог”* В Ис.53 се казва: *“Той беше наранен поради нашите престъпления, беше бит поради нашите беззакония ...като агне, водено на клане”* (Ис.53:4-5, 7). Още от тогава (*Коментар: Исая е живял 800 г. преди Исус. Д.Пр.*) разумните израилтяни, които са познавали пътя на Бога и са знаели, че Месията ще е един покорен служител на Бога, чийто живот винаги ще се свързва с тревоги и страдания. И Петър е знаел това.

Но въпреки това, Исус изглежда толкова жив, толкова свеж и толкова пълен с живот, че ни се струва неразрушим. Трябвало е Исус да е изключение. Другите служители може да бъдат подбуждани, но не и Исус. Няма съмнение, че Месията е дошъл тук, за да сложи край на бедите на човека, а не да стане още една жертва на състоянието, в което се намират хората. **Петър се противопоставил** на изпълнението на този план, който предвиждал Исус да умре, поради което най-накрая Исус му се скарал: “*Сатана! Петре, ти си Сатана*” (Мат.16:23). **Сатана е онзи, който осуetyава работата на Бога**. Сатаната е измамник. Ясно е, че тук Исус казва на Петър, че ако не приемаме Исус като страдащия Месия, това означава да се самоизмамваме и да осуetyаваме работата на Бога. Исус говори толкова сурово на Петър, защото не може да позволи на учениците си да упорстват в неправилното разбиране, което отвежда хората в погрешна посока и спъва работата на Бога.

Но с това Исус не е свършил обучението на учениците си. След като ги шокирал, като настоял, че образът му и съдбата му са точно описани в образа на Месията от Ис.53, той ги шокирал отново, **като им казал, че и те самите няма да са изключение и също ще имат тази съдба**. Без да оставя място за никакви изключения, Исус им казал: “*Ако искате да бъдете мои ученици, вие трябва да се откажете от себе си, да вземете кръста си и да ме последвате*” (Мат.16:24). Последователите на Исус просто не могат да избегнат отричането от себе си. Защото да си ученик на Исус, това означава както да се прилепиш към него като Син на Бога, така и да се идентифицираш с църквата, чието самоотричане е подхранвано от самоотричането на самият Месия. Тези две черти на ученичеството са неразривно свързани помежду си.

Във вчерашният вестник “Глоб анд майл” е публикувана една статия за новата защитна ограда на стойност 6 мил. дол., която ще бъде монтирана на моста Блър. **Тя няма да позволява на хората да скачат от там и да се самоубиват. Там вече са се самоубили 150 човека**. Сестра ми е доброволец в една програма, която предлага помощ на хора, които са жертва на внезапно нещастие, автомобилна катастрофа, домашен пожар, удавяне, самоубийство и т.н. Веднъж сестра ми прекара цяла нощ, за да успокоява един 28-годишен младеж, който беше измъчван от онова, което беше видял същия следобед. Той карал колата си по моста Блър, когато забелязал един човек да стои на парапета с въже, поставено на шията му. Младежът веднага направил обратен завой в една близка отбивка, излязъл от колата си и се втурнал към човека на парапета, който в този момент скочил и се самоубил.

Преди да получи масивен сърдечен удар, майка ми членуваше в същата група, където сега работи сестра ми. На 70-годишна възраст майка ми често излизаше вечер навън, за да поседи с някой непознат човек, чийто дом е изгорял вследствие на пожар или чийто съпруг, или съпруга е умрял на работното си място, или чието дете е изчезнало. Миналата сряда по време на събирането на нашата група аз разказах, че родителите ми са живели в Едмънтън в продължение на 11 години (1938-1949) и през този период всяка неделя следобед баща ми посещавал затворниците в тамошния затвор. **Аз израснах в семейство, което знаеше, че ученичеството е свързано с отричане от себе си**.

Поради тази причина, в началото на служението ми като пастор аз бях още по-изумен, когато попаднах в държавната болница в Мирамичи. Църквата в която служех беше на около 60 км от Мирамичи и аз ходех в този град предимно заради посещенията, които правех на затворници, които се лекуваха в тази болница. Един ден, вместо да се прибера направо у дома, обиколих града и попаднах на интернат на хора със забавено развитие, чийто коефициент на интелигентност беше около 55. На това ниво на интелигентност хората могат да бъдат обучени на някои неща: да ползват тоалетната (за това е нужно ниво само от 20 точки), да си застилат леглата или да обуват чорапогачници. Но разбира се, те не могат сами да изкарват прехраната си. Трябва да добавя, че всички те не бяха опасни при общуване. Влязох в сградата и в помещението, в което се намираха. Една жена от персонала ме изгледа ледено студено и ми изсъска: “Ние работим вече 5 месеца и вие сте първият пастор, който ни посещава.” След това възстанови хладнокръвието си и ми каза, че когато научили, че правителството планира да настани тези бавноразвиващи се хора в града им, местните жители (включително ходещите на църква) започнали да събират подписи в подкрепа на предложение към правителството тези хора да бъдат разположени някъде другаде. Тя ми обясни каква радост и помощ на тези хора биха могли да окажат групи от църквата: музикално забавление, танцуване, младежи, които да поиграят футбол с настанените в интерната и т.н. След това всяка седмица посещавах този интернат и открих, че оказах голяма помощ както на персонала, така и на хората настанени там. По време на следващото заседание на Асоциацията на пасторите разказах за този интернат, за това, че местните пастори изглежда не се интересуват от него и че гражданите са се опитвали да пренасочат към друго населено място тези нещастни хора, които не могат да защитят собствения си интерес. **И как реагира ръководещият заседанието? Той премина към следващата точка от дневния ред**. Да бъдеш ученик, това означава да се прилепиш към Онзи, който е Синът на Бога и е страдащият и отричащ се от себе си Месия. Следователно, за се прилепиш към него, това означава да се откажеш от себе си чрез самоотричане, което е породено от неговото, докато се намираме в неговото общество, което познава, обича и се подчинява на

самия Месия.

И какъв е изводът от всичко това? Исус обещава, че ключовете за царството са поверени на това общество, което не се срамува от своя Господ и решително се отказва от себе си. Какво представляват “ключовете за царството”? Дали притежаваме някаква магическа сила? Дали означава, че ние (поне онези от нас, които са свещеници) имаме власт да решаваме кой има достъп до царството и кой не? **Разбира се, не!** Ние живеем със съзнанието за прошката на Исус. Отричането ни от себе си е средството, за да могат и други хора да научат “разкритата тайна”: служенето е свобода, **а носенето на кръста ни привързва към разпънатия Христос, който знаем, че е живота**. Минавайки през вратата на вярата, ние влизаме в къщата на вярата и така други хора чрез нашата вяра, подчинение и служение ще открият, че тази врата е отключена и ще минат през нея, за да се присъединят към нас, за да вървим заедно по пътя.

Символизъмът на Библията е безкрайно богат и съдържа толкова много и различни символи, които говорят за една и съща реалност. Вместо да мислим за врати и ключове, нека да си представяме лодки. В евангелието на Марк много често се говори за вода и Исус постоянно се качва и слиза от някаква лодка. **(В ранното християнство, когато е писано това евангелие, лодката е била символ на църквата)**. Според това евангелие, в лодката са се качвали и слизали само Исус и учениците му. Тълпите никога не са описвани, че са се возили с лодка. С други думи, има специална и уникална връзка между Исус и учениците му. Лодката (т.е. църквата) превозва Исус до обладаният от демони човек, който той излекува. Лодката превозила Исус до гладните слушатели, които той нахранил. Лодката го превозила до развълнуваните и объркани хора, които той описал като “овце без пастир” и после Исус се превърнал в техния добър пастир.

Да ни бъдат дадени ключовете на царството, това означава да бъдем използвани от нашия Господ, **за да гребем в лодката**, която го отвежда сред онези, които са на път да станат негови ученици.

Аз никога не съм се съмнявал в обещанието на Христос: *“Аз ще изградя моята църква и силите на смъртта няма да я победят.”*

Никога не съм се съмнявал в признанието, за което е направено това обещание: *“Ти, единствено ти си Христос, Месията, Синът на живият Бог.”*

Никога не съм се съмнявал в решението, което трябва да придружава това признание: *“Ако някой иска да бъде мой ученик, нека да се откаже от себе си, да нарами кръста си, да ме последва и никога да не поглежда назад.”*

Какъв е смисълът на изискването: “Ако те удари някой по едната буза, подложи му и другата”

Мат.5:38-42; Рим.12:19-21

Всеки е чувал това. Всеки знае, че Исус е казал това. На нас ни харесва да мислим, че се отнасяме сериозно към Исус. В края на краищата, ако християните не се отнасят сериозно към Исус, тогава кой се отнася? Обаче колкото по-сериозно се занимаваме, толкова повече сме завладявани от Божието слово. Не е лесно, нито е естествено да обърнем другата си буза.

Ерик Робинсън беше изключителен бейзболист от отбора на “Скворците от Балтимор.” Когато спря да играе, той стана треньор на отбора. Веднъж “питчъра” на противниковия отбор хвърли топката срещу “биещият” от Балтимор и го повали на земята. За щастие случая приключи без нараняване. После дойде ред на отбора на Балтимор да хвърля топката. Питчърът на Балтимор хвърли първата топка много удобно над плочата за удряне. Добре. Ако първата топка на питчъра, която е хвърлена срещу “бияча,” не бъде ударена поне в 70% от случаите, отборът му не може да спечели. Поради това треньорите са доволни, когато хвърлената от питчъра топка бъде ударена още от първия път. Но в този случай Робинсън реагира иначе. Той скочи като луд от мястото си и пред 40 000-те зрители от Балтимор сгълча строго с викове своя питчър: “Колко пъти съм ти обяснявал? Когато те съборят някои от нашите, ти си длъжен още с първото си хвърляне да събориш един от техните. Въобще не ме интересува, дали топката ще бъде ударена от “бияча.” Искам да видя, че биячът им е паднал на земята. **Не трябва да позволяваме на противника да остане ненаказан.**” Робинсън говореше с езика на света: “Не им позволявай да се отърват ненаказани. Дай им да вкусят от онова, което сами са надробили.” Ето така постъпват хората.

Първо. Преди да изследваме какво е имал предвид Исус и защо християните са длъжни да му се подчиняват, трябва да ни стане ясно какво не е “да обърнем другата си буза.”

А) Изискването да обърнем другата си буза не означава, че трябва да превръщаме в добродетел **психологическата си слабост и страх**. Не означава, че трябва да превръщаме в добродетел пониженото мнение за себе си или липсата на увереност в себе си. Всички знаем какво представляват хората, на които

им липсва самоувереност. Те се самооценяват като незначителни и безполезни хора и се държат като слабоволеви отрепки и никой не се изненадва, че като слабохарактерни хора те възприемат ролята на жертви. Тяхната слабост на характера буди съжаление. **Не трябва да считаме, че да обърнем другата си буза означава, че трябва да прославяме “слабохарактерността” и вървящия с нея стремеж човек винаги да се счита жертва на обстоятелствата.** Не трябва да считаме, че нашия Господ е отишъл на кръста по такива причини. Исус е казал: *“Аз давам живота си ... Никой не ми го отнема, но аз от себе си го давам”* (Йоан 10:17-18). Някои хора си представят, че на челото на Исус е било написано “жертва.” Но това не е така: той сам е пожертвал живота си, никой друг не му го е взел. Някои хора вероятно си мислят, че живота му е бил отнет, но Исус е знаел каква е разликата.

Б) Обръщането на другата буза не означава да сме слепи за справедливостта в обществото. Християните трябва да подкрепят справедливостта. Обществото, в което няма справедливо правосъдие много бързо затъва в неуправляемост, а липсата на управление неизбежно води до използването на брутална сила, без да се обръща внимание на закона, на справедливостта или на човешкото благоприличие. Ние или се придържаме към справедливото правосъдие, или подхранваме избухванията на бруталната сила, които винаги са своеволени и неморални.

В) Обръщането на другата буза не означава да не обръщаме внимание на лошото поведение на някои хора. Отивайки на кръста, Исус е обърнал другата си буза. Но въпреки това, когато се е срещал с безсърдечни хора, които са се отнасяли зле към беззащитните тъпци; **когато е виждал да се експлоатират слабите хора, той е реагирал незабавно и страшно.** Ето в това се състои разликата: **Исус никога не е гледал на другата страна, никога не се е правел, че не вижда, когато е съзирал, че беззащитните хора са обиждани. Исус е обръщал и другата си буза, когато самият той е бил обиждан.** Той никога не си е затварял очите, когато другите са били обиждани, но винаги е търпял, когато той самият е обиждан. Трябва да се уверим, че сме разбрали, че да обръщаш другата си буза не означава да си безразличен, когато други хора са обиждани или когато справедливостта е потъпквана. Обръщането на другата буза няма за цел да се поощрява безхарактерността.

Второ. Тогава какъв е смисълът на подлагането и на другата буза? Накратко казано, **целта е да се противопоставим на отмъщението.** Точно така: да се откажем да отмъщаваме. Исус е казал: *“Ако някой те удари по дясната буза, обърни му и другата”* (Мат.5:39). Когато човек, който работи предимно с дясната си ръка удари някой, ударът попада върху лявата буза на ударения. Ако обаче бъде ударен с горната страна на ръката, ударът ще попадне в дясната буза. **За израилтянинът ударът с горната страна на ръката е нещо повече от нападение. Това е най-голямата обид.** Всъщност ударът с горната страна на ръката (за разлика от ударът с юмрук) не причинява големи телесни наранявания. Той е малко по-силен от плесницата. Но тъй като е нанесен с горната страна на ръката, този удар е изключително обиден. Той нанася много по-голямо поражение на нашата гордост, отколкото ударът с юмрук върху нашето тяло. Исус казва: *“Ако някой те удари по дясната буза ..., т.е. ако някой не само те нападне, но и те обиди жестоко, не отмъщавай.* Моите последователи отказват да отмъщават. Отказът от отмъщение е една от отличителните черти на последователите ми.” В същият параграф Исус казва: *“Не се противете на злия човек”* (Йоан 5:39). Ние сме готови веднага да възразим: “Но нали християните са призвани да се противопоставят на злото и ние наистина се противопоставяме така, както нашият Господ се е противопоставял на злото, когато се е срещал с него.” Но въпреки това, смисълът на казаното в Мат.5:39 е от изключителна важност. Говорейки за обръщането и на другата буза, Исус има предвид следното: “Когато някой стори нещо лошо **срещу теб**, не се настройвай да му отмъстваш. Когато някой те нападне леко, но засегне силно самочувствието и достойнството ти, не се опитвай да му отвърщаш и отмъщаваш. Не си мисли, че е твоя работа да изравняваш резултата в отношенията си с него.”

Някой може да запита: “А защо се казва “Око за око и зъб за зъб?” Това наистина е цитат от Стария Завет, но съвременните поколения **не са успели да разберат нещо съществено: “око за око” означава единствено едно око за едно око, а не нещо повече.** Тази заповед е дадена поради човешката развратеност и в нея се казва, че когато ни е извадено едно око, ние можем също да извадим едното око на противника си, но не и да му отсечем ръката или крака. **С други думи “око за око” е ограничаващо средство:** трябвало е израилтяните да ограничат жестокостта на отмъщението до размерите на жестокостта на обидата. Исус, най-великият син на Израел, направил още една крачка по-нататък, казвайки: “Отсега нататък от ограничаване на вашето отмъщение **трябва да преминете към спирането на всякакво отмъщение.** Последователите ми трябва да отказват да отмъщават.”

Единствено работата на милостта, единствено колосалната работа на милостта вътре в нас може да ни промени, за да спрем да отмъщаваме. В края на краищата, отмъщението е сладко нещо за пропаднали създания като нас. Харолд Балард беше собственик на хокейния клуб “Марл Лииф,” в който играеше Карл Бреюер. Карл си помисли, че Харолд го експлоатира и подаде иск в съда за незначителната сума от около

10.000 долара. Обаче съдът не уважи претенциите му и той не получи нищо. Скоро след това Карл започна да се рови и откри, че поради недоглеждане и подценяване Харолд не е регистрирал името на клуба пред съответните власти. Карл регистрира името, то стана негова собственост и той придоби изключителни права над името на клуба. Така се създаде една необичайна ситуация. Харолд беше собственик на клуба, а Карл беше собственик на името на клуба. Не е нужно да казвам, че Харолд беше отчаян от това положение. Но колко отчаян? Колко пари трябваше да плати на Карл, да са откупи името на клуба? Много повече от 10.000 долара! Карл започна да се пазари и тогава нанесе своя удар. Отмъщението му беше несъразмерно по-голямо от нанесената му обида (независимо че според съда не му беше нанесена никаква обида). Отмъщението е сладко нещо за пропаднали създания като нас. То е достатъчно сладко когато сме наранени и можем да изравним резултата. То е още по-сладко, когато сме засегнати и чрез отмъщението поведем в резултата. **Отмъщението е най-сладко, когато след нашето отмъщение противникът ни бъде подложен на публично унижение и освен това ни плати цяло състояние.**

Но въпреки това, сладостта само маскира отровата и смъртоносния край. Исус е знаел това. Поради това той не казва на последователите си да ограничат отмъщението си, а да престанат да отмъщават. Дотогава, докато ние ограничаваме отмъщението, даже ограничавайки го, за да го сведем до минимум, ние продължаваме да действаме в рамките на отмъщението. Исус твърди, че ние трябва въобще да излезем от тези рамки.

В Рим.12 Павел очертава образа или модела на християнския живот. Той казва, че ние сами никога не трябва да отмъщаваме, защото когато отмъщаваме или се опитваме да отмъщаваме, ние увеличаваме злото в света и означава, че сме ръководени от злото. Павел знае, така както и Исус е знаел преди него, че да продължаваме смъртоносната игра с отмъщението, това е доказателство, че вече сме победени от злото. Разбира се, ние можем да оправдаем отмъщението си с изрази като: “Дадох на този човек един урок, който трябваше да научи.” Или можем да си кажем: “Така направихме на тази жена една услуга, заради която някой ден ще ни благодари.” **Колкото и да се стараем в оправданията си, истината е, че самите ние сме владени от злото, без въобще да осъзнаваме това.** А ние не трябва да бъдем побеждавани от злото. Ние трябва да побеждаваме злото с добро. Длъжни сме да обръщаме и другата буза.

Трето. Защо не трябва да отмъщаваме. Защото без да осъзнаваме, всички ние искаме да бъдем като Рамбо. Рамбо е филмов герой, който може понякога да яде кал, но рано или късно натиква лицето враговете си в калта. Рамбо смачква и разбива всеки, който му се противопостави. Всички искаме да кажем на хората около нас: “Не се закачай с мен. Никой не трябва да си мисли, че съм глупак. Може да приличам на послушна котка, но тази котка има остри нокти.” **Природата ни е обвързана с това поведение.** Ние се стараем да си придаваме “страшен” външен вид, но истината е, че вътрешно сме много крехки и чупливи и се страхуваме, че от нас няма да остане нищо, ако не отмъстим. Ако не показваме на хората колко сме “страшни,” тогава публичният ни образ ще рухне и ние ще станем за присмех. Поради това непрестанно трябва да подкрепяме своите измами и своя публичен образ. И ако всичко това означава, че аз, със своята крехкост, мога да оцелея само когато някой друг бъде убит, тогава е очевидно, че той трябва да бъде убит. Истината е, че крехките хора се страхуват, че ако не отмъстят, другите хора няма да разберат какво представляват те.

Виждам това да се случва в много семейства. Хъби се връща у дома след работа. Той беше имал лош ден и не беше в добро настроение. Влезе в къщи си се препъна в детското колело на детето си и веднага се нахвърли на жена си с думите: “Тази къща винаги ли трябва да прилича на склад за метални отпадъци? Какво правиш по цял ден?” Сега жена му е обидена и засегната. Сега се чувства ударена и унижена. Тя си казва, че ако не отвърне на удара, това ще бъде демонстрация на слабост и ще даде зелена светлина за следващи обиди. Преценява, че ако не отвърне, това ще докаже, че е зависима и подчинена на мъжа си, а тя е твърде горда, за да понесе това. Поради това тя отговаря на мъжа си: “А какво правя по цял ден? Какво си мислиш, че правя по цял ден? Просто си седя тук и нищо не правя, защото няма нищо за правене, когато имаш три деца в къщата си. А кой си мислиш, че ти приготвя вечерята ежедневно?” Сега тя е саркастична и в болката си отива още по-нататък: “Предполагам, че ще ми кажеш, че в сравнение със секретарката ти аз съм едно нищо.”

Сега тя атакува, само за да е сигурна, че е отблъснала мъжа си достатъчно надалеч, за да й позволи да оцелее. В този момент съпругът ѝ е наранен, обиден и смачкан. Но той не иска да изглежда смачкан, никой мъж не може да понесе това. Нито един мъж, колкото и да е спокоен, няма да се примири с такава обида. Поради това отвърща на жена си със специално подготвени обиди. И така спиралата се завърта и повишава напрежението между двамата, докато стигне до опасни граници. **Единственият начин за потушаване на възникналия пожар е единият от двамата просто да обърне и другата си буза. Но и двамата са си създали собствен образ, който трябва да поддържат. И двамата са наранени, и двамата се страхуват да не изглеждат слаби в очите на другия, а това според тях би означавало край на съществуването им.**

Има само един изход от това положение. Трябва да си припомним, че самоличността ни не е нещо, което скалпваме за себе си, а след това прекарваме останалата част от живота, за да събираме дивиденди от нея. Исус Христос оформя самоличността ни и я поддържа. Нашият Господ ни казва кои сме ние. Той може да ни каже кои сме ние единствено защото той и само той ни е направил такива, каквито сме. Тъй като самоличността ни е вкоренена в неговото действие върху нас, а не в каквото и да друго нещо, което ние правим за себе си, самоличността ни в него никога не може да бъде подложена на риск. Ако ние сами изработвахме самоличността си, това щеше да е възможно най-хилавата самоличност, която можем да си представим. От друга страна, тъй като сме му задължени, защото ни е направил такива, каквито сме, ние можем винаги да знаем, кои сме, независимо от онова, което си мислят другите хора за нас. Те могат да си мислят за нас каквото си искат. **Ние нямаме образ, който да сме длъжни да поддържаме, нито имаме самоличност, която трябва да защитаваме. Исус Христос прави това вместо нас.**

Ако ценим високо самоличността, която нашият Господ ни е дал, тогава не трябва да си създаваме самоличността, че сме “твърд” човек. А ако не трябва да правим това, тогава сме свободни да изглеждаме слаби, глупави, наивни или безразсъдни. Накратко, ако самоличността ни е в Христос, ние сме свободни и не сме длъжни да отмъщаваме. Тогава сме свободни така, както е бил свободен Исус, когато самият той е обръщал и другата си буза.

Четвърто. Всичко това ме довежда до последното, което искам да ви кажа. **Обръщането на другата буза е единственият начин, чрез което се печели помирието. Помирието никога не се печели чрез отмъщение.** Ако това е истина (а това наистина е така), методът да се гаси пожарът чрез запалването на друг пожар означава да се разпалва пламък, който ще обгори всички участници. **Следователно отказът от отмъщение е единственият пожарогасител, с който разполагаме.**

В началото на проповедта казах, че ако искаме с радост да се отказваме от отмъщението, милостта трябва да извърши огромна работа в нас. Даже след като се извърши работата на Божията милост и ние се откажем да отмъщаваме, трябва да сме наясно, че хората около нас ще ни възприемат като слаби хора. Те ще си мислят, че сме глупави хора и ще ни се присмиват, че сме “губещи.” Трябва да сме подготвени за това. Но, разбира се, ние можем да бъдем подготвени за това **само защото знаем, че “губенето” винаги е бил методът, чрез който Бог побеждава.** Когато самият Исус изглежда, че е най-големият губещ от всички (евреин, човекът, който светът с удоволствие мрази, осъден на смърт от държавата, изоставен от последователите си, който е висял на кръста, издигнат извън града на градското бунуше); когато Господ изглежда, че е най-големият “губещ,” тогава той извършва най-великата си работа по примирението. Когато той изглежда че е най-безпомощен, точно тогава е най-ефективен. Когато изглежда, че не може да направи нищо, тогава Бог постига целта, заради която е изпратил своя Син.

При това положение ни остава само един въпрос, на който трябва да отговорим: дали сме в достатъчна безопасност в Христос, дали сме достатъчно големи в Христос, дали сме достатъчно зрели в Христос, за да издържим да изглеждаме като губещи тогава, когато сме били обидени и да откажем да отмъщаваме? Да, ние отказваме да отмъщаваме. Поради това, че Бог ни държи в шепата си, ние сме свободни и не е нужно да даваме доказателства за себе си. А тъй като сме освободени от задължението да доказваме себе си, ние сме освободени от принуждението да се подаваме на злото, на което казваме че се противопоставяме и поради това можем да вършим истината така, както самият Исус Христос винаги я е вършил.

Исус казва: *“Ако Синът ви освободи, ще бъдете наистина свободни”* (Йоан 8:36).

Апостол Яков за практичността на вярата

Яков 1:19 – 27

Едно от нещата, които най-много ни дразнят, е фалшивата религиозност. Според мен “фалшивата религиозност” се извява като противно-сладникава сантименталност, **която претендира, че е толкова “божествена”, че буквално е безполезна на земята.** Имам предвид захаросано сладникавите глупости, които описват Исус и последователите му като непрактични хора, които живеят извън реалността.

Представете си, че отивате пеша до близкия магазин и на тротоара виждате лежащ човек. Той се е подхлъзнал поради леда. Кракът му е счупен и това си личи от счупената кост, чийто назъбен край се вижда през скъсания крачол на панталона му. Малко преди да стигнете до него, някакъв друг човек се навежда над него и му казва: “Братко, кракът ти е счупен. Помоли ли се на Бога за това?” Всеки от нас е бил свидетел на подобна нелепа ситуация.

Яков също е попадал в подобни ситуации и не е можел да ги понесе. Фалшивата религиозност го вбесявала и той решил да направи нещо по този повод. Написал един трактат, който е доста кратък и се състои само от 108 стиха. **Но в тях Яков успява да отправи повече от 60 предизвикателства към читателя.** На Яков му дошло до гуша от християни, които се вглеждат в себе си и се самоутешават със “сладкия Исус,” като в същото време превръщат вярата в някаква сантиментална мебелировка, която не обръща внимание на конкретното съобразяване с условията в които живеят, което трябва да е отличителна черта на всички последователи на Исус Христос. Та нали самият Исус ежедневно е извършвал своето публично служение?

Яков винаги се е ядосвал от ширещото се погрешно разбиране за вярата. Той установил, че **твърде много хора объркват вярата с убеждението. Убеждението е чисто мозъчна дейност** и е свързано с умствените особености на човека. Убеждението означава, че въпреки своята глупост, ние притежаваме правилни възгледи. Но по този повод Яков крещи: “И какво от това? Това не е вяра.” **А вярата означава да сграбчваме Онзи, който вече ни е сграбчил.** (*Коментар: От тук следва, че не е достатъчно човек да казва, че вярва в нещо свое: в природата, в някакъв вселенски разум, в себе си, в Мохамед, в Буда, в Дева Мария и в хиляди други неща. Вярата е единствено здравето хващане за Исус Христос, нашият Господ, Спасител и Изкупител. Трябва да вярваме единствено в Него. Защото той е казал: “Аз съм пътят и истината, и животът; никой не идва при Отца, освен чрез Мен.” (Йоан 14:6) Д.Пр.*) Вярата е прегръщане на Онзи, който е превъплътеното в човешки образ Божие Слово. Ако сме подвластни не просто на някакво свое убеждение, а вярваме с цялото си сърце и разум, тогава тази вяра, която сграбчва превъплътеното Слово, **прави** нещо. Християните не са просто хора, които са убедени в Словото. Християните са притежавани от вярата в Словото. Поради което християните винаги са **извършители** на Словото.

В днешната проповед няма да се опитваме да изследваме всички 60 предизвикателства на Яков. Достатъчно е да разгледаме само 3 от тях. Защото отношението ни към тези 3 предизвикателства, както и към всеки други 3 от тях, ще покаже на другите и на нас самите, дали наистина сме “извършители” на Словото.

Първото предизвикателство е следното: **“Нека всеки да е бърз в слушането и да е бавен в говоренето.”** (Як. 1:19 – мой превод) Винаги имаме огромна нужда от слушане, от истинско слушане. Истинското слушане не се извършва с ушите, а със сърцето ни. Яков казва, че този вид слушане е един от начините да сме извършители на Словото. На мен не ми харесва хората да се присмиват над професията ми, поради което и аз не се присмивам на тяхната професия. По същата причина (но не само поради тази причина), **аз не хуля психотерапевтите. Несъмнено има психотерапевти, които са извънредно полезни на пациентите си и вършат прекрасна работа.** Но в същото време трябва да разбираме, че ако ни е оказана помощ от даден психотерапевт, това не се дължи на факта, че той е завършил дадено училище по психотерапия, където обучението е много по-добро от обучението в другите училища. В момента само в Северна Америка има повече от 200 сертифицирани училища по психотерапия, всяко от които твърди, че се придържа неотклонно към доказаните чрез опити и изследвания учения, което е доказателство, че нито едно от тях не е 100% такова училище. Но въпреки това хората биват лекувани успешно от възпитаници на някое от тези училища. **Това означава, че на хората помага не обучението на психотерапевта в конкретното училище, а неговата човешка топлина, чувствителност, съпричастност, мъдрост и интуиция.** Ето тези неща помагат на хората. А тези качества всеки човек може да открие в свой приятел или съсед, **а много хора ги откриват и в някой барман.**

Установил съм, че колкото по-натоварен става живота ни, толкова по-концентриран ни изглежда. А когато живота ни става по-компресиран, чувството ни за самотност и изолираност се засилва. Тогава започваме да ни се струва, че никой не ни чува и не иска да ни чува и поради това се чувстваме самотни така, все едно че сме единственият човек в къща с 20 стаи. Яков казва, че ние трябва да сме бързи в чуването и бавни в говоренето. Ако чуваме само с ушите си, ние винаги ще сме бързи, даже прекомерно бързи в говоренето. **Но ако слушаме със сърцето си, ние ще установим, че сме бавни в говоренето.** Когато слушаме само с ушите си, **ние всъщност не чуваме човека, който ни говори;** ние го слушаме само с половината от разума си, **защото другата му половина е заета с това, което ще трябва да кажем за себе си, когато дойде нашия ред да говорим.** Понеже слушаме само с половината от разума си, докато подготвяме изказването си, изражението ни издава. Така събеседникът ни стига до заключението, че не го слушаме, а това още повече задълбочава чувството му за изолираност.

Никога не трябва да оправдаваме провала си да слушаме, казвайки: “Ние не можем да направим нищо за г-жа Х, тъй като проблемът ѝ е неразрешим.” Възможно е проблемът ѝ наистина **да изглежда**, че е неразрешим. Когато бях млад свещеник, аз си мислех, че повечето проблеми могат да бъдат решени и че повечето товари, които носят хората могат да бъдат свалени. **Но вече не мисля така.** Разбрах, че трябва да носим повечето от товари си през целия си живот. Това се отнася и за хората, които ни се налага да слушаме, когато ни говорят. Те не се обръщат към нас, за да им обясним колко е объркан живота им. Те не очакват от нас да размахаме магическата си пръчица над тях и да премахнем дилемите и затрудненията им.

Те просто имат нуждата да бъдат изслушани, защото са наясно, че товара, който не могат веднага да снемат от плещите си и затруднението, което веднага не могат да излекуват, са се влошили до такава степен, че самите те са попаднали в изолация и са сами в мъката си.

Има и още една причина, **поради която трябва да развиваме способността си да слушаме**: възможно е само след 6 месеца нашето собствено положение толкова драматично да се промени в посока, която въобще не си представяме, **че самите ние да имаме нужда от някой, който да ни слуша**. Независимо от онова, което очакваме да ни се случи в близкото бъдеще, има много повече неща, които не можем да предвидим, че ще ни се случат. А още по-поразителното е, че независимо от това, колко много неща можем да предвидим с главата си, **ние не сме способни да предвидим нищо със сърцето си**. Всички ние искаме предварително да предвидим как ще реагираме, ако ни се случи едно или друго нещо. Вечер си лягаме да спим с увереността, че всичко сме предвидили и ще реагираме “еди-как си”, ако “еди-какво си” ни се случи. Но когато “то” се случи, ние установяваме, че реагираме по начин, който не сме предвидили. **Това се дължи на факта, че ние можем да предвиждаме с главата си, но не и със сърцето си.**

Когато нуждаещите се хора отворят разкъсаното си от тръните сърце пред мен, обикновено те се спират по средата на този процес на отваряне и казват притеснено: “Чувствам се глупав, че говоря по този начин. Чувствам се толкова лесно нараним, толкова беззащитен, а вие (т.е. аз) изглеждате толкова силен и всичко ви е наред.” Тогава аз им казвам, че няма нищо срамно в това човек да се окаже погълнат от приливната вълна на бурята. Освен това им казвам, че след 6 месеца аз може да се окажа в “напечената” ситуация, в която те се намират сега. Аз не знам какво ще ми “сервира” живота и не знам как ще реагирам, когато това се случи. Обаче знам, че живота ще ми донесе нещо неочаквано и когато това се случи, аз ще реагирам по начин, който не мога да предвия, защото тогава ще съм изненадан и шокиран от безпомощността си.

Откъде знам това? Защото вече съм попадал в такива ситуации, защото вече съм получил няколко “удара” в живота си, които се оказаха не толкова страшни, колкото ми се сториха в началото. В живота си съм получил и 2-3 унищожителни удари, които ме накараха да залитам. В някои ситуации ние изглеждаме силни, но на нас ни се иска да сме силни във всички ситуации. **Истината е, че никой човек не е силен.** Истината е, че всички ние сме наранени и чупливи като кокоши яйца. **Ще дойде ден, когато повече от всичко друго ние ще имаме нужда да бъдем изслушвани.** Докато изследваме посланието на брат Яков, трябва да разсъждаваме и над написаното от неговия колега Петър, който пише: “*Всяка своя грижа възложете на него*(на Исус), *защото той се грижи за вас.*” (1Пет. 5:7) Петър е прав: ние можем да възложим всичките си грижи на Бога, защото той наистина се грижи за нас. В същото време, хората които имат нуждата да чуят това, ще повярват на казаното от Петър единствено, ако установят, че могат да възложат грижите си върху нас, защото ние сме загрижени за тях. И ние трябва да ги убедим, че сме загрижени за тях единствено като ги изслушваме. **“Нека всеки да е бърз в слушането и да е бавен в говоренето.”**

Яков отправя и друго изискване към нас: **“Не бързайте да се ядосвате, защото вашият гняв не допринася за Божията праведност.”** “Не бързайте да се ядосвате.” Яков не казва, че ние никога не трябва да се ядосваме. **Ние трябва да се ядосваме. Онзи, който не се ядосва тогава, когато трябва да е ядосан, е психически увреден и е морално сляп.** В края на краищата, самият Исус в много случаи се е вбесявал. Но въпреки това, ние не трябва да бързаме да се ядосваме. Не трябва да сме избухливи и не трябва да приличаме на 4-годишно дете, което се ядосва за незначителни неща. Яков знае, че има много голяма разлика между гнева на Христос и нашия гняв. Исус се е ядосвал, когато е виждал как са оскърбявани беззащитни хора, а не когато самият той е бил оскърбяван. Исус се е ядосвал, когато е виждал, че са манипулирани наранените хора, но се е молел за мъчителите си, които са го приковали към кръста. А ние с вас правим обратното. **Твърде често огромни несправедливости не могат да ни ядосат, но същевременно много лесно избухваме в отмъстителна ярост.** Яков е прав, когато ни препоръчва да не бързаме да се ядосваме. Защото поради порочността ни, ядът ни е крайно неуместен за повода, поради който избухваме. **Ние използваме оръдие, за да убием комар.**

“Не бързайте да се ядосвате.” Ако се ядосваме бързо, ние явно сме изгубили представа за факта, че онова, което ни вбесява в другите хора **всъщност го има и в нас**. Психолозите наричат това “проекция.” (приписване на собствените ни чувства на друг човек). Онези неща, които ни е най-трудно да приемем, че са част от характера ни, ние ги приписваме на други хора и след това започваме да им се ядосваме заради тези неща. Когато някой ми каже: “Не мога да понасям човек, който ...” аз вътрешно си казвам: “Ти не можеш да понасяш недостатък на този човек? Ако можеш да поживея само 6 седмици с теб, аз съм сигурен, че ще открия същия недостатък и в теб.”

Онзи, който се гневи бързо постъпва така, защото несъзнателно стоварва върху някой друг това, което не може да понася в самия себе си. Яков казва, че бързото ядосване не допринася за Божията праведност. В

Библията думата “праведност” има две значения. Първото е “правилно отношение.” Божията праведност е Божият акт на милост, чрез който той приема нашата вина и ни превръща в праведни хора за себе си. След този акт нашите отношения с него вече не са преобърнати, а са правилни. Тъй като сме се върнали при него и вече не сме отделно от него, нашите отношения с него са правилни. Това е основното значение на думата “праведност.” Второто ѝ значение е свързано с правилното поведение на хората, които вече са правилно свързани с Бога. Ако сме праведни, в смисъла на правилно свързани с Бога, ние започваме да живеем праведно, като правим това, което е правилно. Яков казва, че когато не бързаеме да се гневим, когато не сме раздразнителни и избухливи, когато не се гневим за дреболии, поведението ни е демонстрация на Божията праведност.

В кое значение на думата “праведност”? *И в двете значения.* Ако не бързаеме да се гневим, ние отразяваме търпението, благородството и милостта на Бога, която приема вината ни. По този начин ние потвърждаваме евангелието, чрез което хората се примиряват с Бога. Когато не се гневим бързо, ние подпомагаме Божията праведност и в смисъла, че правим това, което е правилно. Когато не се нахвърляме детински срещу хората, когато не им крещим надменно, когато не сме заядливи към тях, когато не ги обезкуражаваме чрез раздразнителността си, тогава ние сме извършители на Словото. Яков казва, че когато се гневим бавно, ние демонстрираме Божията праведност, защото умножаваме примирението, което ни носи евангелието и изпълняваме заповедта на Бога да живеем праведно.

От останалите 58 предизвикателства, които Яков отправя към нас в писмото си, ще разгледаме следното: *“Грижете се за вдовиците и за сирачетата в неволите им.”* Защо точно за вдовиците и сираците? Няма ли и много други страдащи хора, освен вдовиците и сираците? Вдовиците и сираците са отделени в Библията специално, защото в древността те са били материално обезправени. Тогава жените трудно можели да си намерят работа извън дома си, чрез която да се издържат. Когато жената овдовявала, за нея нямало обезопасителна мрежа и в обществото липсвала система за подпомагане на майките. Лишена от съпруг, жената изпадала в крайно материално лишение, ако нямало хора, които да се грижат за нея и да я подпомагат. Сираците се намирили в същото тежко положение. Изразът *“Грижете се за вдовиците и за сирачетата в неволите им”* **означава, че трябва да се грижим за хората, които са обезправени.** Разбира се, с това аз нито за миг не омаловажавам проблемите на хората, които днес са материално затруднени. Нито пък считам, че проблемите им са малки. Все пак не трябва да забравяме, че сега обществото ни има социално осигурителни програми, които само преди две поколения не са съществували в Канада. И ако сме съгласни, че богатството се измерва не само чрез това, което притежаваме, а и с това, до което имаме достъп, тогава и най-бедният канадец е богат според световните стандарти. Нека да се разсъждаваме за здравеопазването, правосъдието и образованието.

Кои сред нас са “вдовици и сираци”? Кои хора са в най-тежко положение? Според мен това са хората, които са духовно лишени. Апостол Павел говори за опасното положение, в което се намират неевреите, преди да повярват в Исус Христос. Той пише: *“Помнете, че вие бяхте ... отделени от Христос и бяхте отчуждени от общността на Израел, че бяхте чужди на заветите на Божието обещание, че няхахте надежда и бяхте без Бог на света.”* (Еф. 2:11-12 – мой превод) Това не е ли сурово, безрадостно и безперспективно: *“Че бяхте отделени от Христос, че няхахте надежда, че бяхте без Бог на света.”* Да, така е, защото трябва да е безперспективно. Но тази безперспективност не е непроменима. Евангелието е добрата новина не защото е сладко звучаща идея. Павел казва, че евангелието е добрата новина, защото то е действена сила на Бога за нашето спасение. Евангелието е събитие, което се случва сега, чрез което Бог със своята действена сила изцелява човешката безперспективност, като отпечатва Христос върху хората и ги “”дамгосва” с вярата, чрез която те могат да прегърнат Христос. След това събитие вярващите вече не са отделени от Христос, не са без надежда и не са без Бог на света.

В нашето общество има безброй институции, които търсят да помогнат на страдащите хора. Спомнете си за Обществото на болните от рак, за Обществото на диабетичите, за Фондацията на бъбречно болните, за Обществото на затворниците, за Анонимните алкохолици и т.н. Ние имаме нужда от тях. А коя е институцията, чиято единствена цел е службата, която може да предложи на Бога в неговото изцеление на основния проблем на хората – безперспективността да са отделени от Христос, да живеят без надежда и без Бог на света. Това е църквата. В началото на проповедта аз казах, че апостол Яков е безполезен за фалшивата набожност и за захаросаната сантименталност на религиозните романтици. Така е. Но той е много полезен за хората с истинска вяра. Той ни призовава да преумножаваме Исус Христос и да се оставаме с вяра в ръцете му, защото той е единственият Спасител, който притежаваме. В началото говорих за нуждата да слушаме. Ние не трябва да бързаеме да говорим, а трябва бързо да слушаме, **защото ако престанем да слушаме страдащия човек до себе си, много скоро ние ще престанем да слушаме и Бога.**

Трябва да не бързае да се гневим, защото сприхавостта и избухливостта не допринасят за Божията праведност, а ние искаме да демонстрираме чрез поведението си Божията праведност пред хората, с цел и те да повярват в Господа.

Трябва винаги са се стараем да правим това, ако наистина искаме да се “грижим за вдовиците и сираците”, т.е. за духовно лишени хора, с цел да стигнат до нашия велик Господ и Спасител. Защото той е винаги готов да ги приеме, никога няма да ги изостави и неговите обещания ще ги отведат в техния вечен дом.

Безсилието и последиците от него

Деян.25:6-12

Нека първо да прочетем по един стих от няколко от писмата, които Павел е написал, докато се е намирал в римския затвор. В първият се засяга темата за **свободата**: “Когато (Онисим, който е бил роб) *ти пращам обратно ... не вече като роб, а нещо повече от роб, като брат ... и по плът и в Господа!*” (Филим.12,16) Темата на следващото послание е **интимността**: “... *всичко смятам за ненужен боклук заради изненадващата ценност да познавам моя Господ Исус Христос.*” (Фил.3:8) Темата на третото послание е **задоволството от Исус Христос**: “*Защото в Него обитава телесно цялата пълнота на Божеството.*” (Кол.2:9) А темата на четвъртото послание е **вездесъщността** на нашия Господ: “*Този, който е слязъл, е същият, който се е издигнал по-горе от всички небеса, за да изпълни всички неща.*” (Еф.4:10)

Д-р Джеймс Уилкс, психиатър и мой бивш учител е казал: “Най-трудното нещо в живота е да не можеш да направиш нищо. **Най-силният стрес, на който е подложен човека, е стресът на безсилието.**” Безброя пъти съм размишлявал над това твърдение от гледна точка на собствения си житейски опит и от опита на хората, които са идвали да се съветват с мен като пастор и считам, че Уилкс е прав. **Нищо не може да се сравни с чувството на безсилие и безпомощност. Това е ужасно бреме.** Подобно на всички неща, които се случват в живота ни, лесно е да разбереш тази истина, **но е ужасно трудно да се примириш с нея.**

Всеки е виждал 2-3 годишно дете, което изпада в безсилие и се разгневява. Ние считаме, че детето е пораснало, когато може да устои на безсилието, без да избухне. Когато ние, възрастните, (които би трябвало да сме още по-зрели), контролираме себе си в мигове на безмълвно безсилие, ние всъщност контролираме само характера си. Защото гневът е все още в нас, но ние сме се научили да го прикриваме или да отричаме, че сме ядосани, докато не настъпи мига, когато е безопасно да му позволим да се “излее” от нас. От дълги години наблюдавам един човек, който ме изумява с искреността на “зрелостта му в Христос”, както самият той казва, а не просто да позволява на гнева да се излива от него. Неговото безсилие и безизходност са от такъв характер, че всеки човек би потвърдил, че са най-трудни за понасяне: да бъдеш в затвор. От дълги години размишлявам над последиците от това състояние, подчинявайки се на Бога и съм се удивлявал от благословията на последиците, родени от безизходицата.

Павел е бил активен човек, винаги в движение, пътуващ непрестанно в служба на евангелието, издържащ бодро корабкрушение, нападение, глад, умора и хули. Господ, който е светлината на света, е светел толкова ярко в Павел, че той извършил три дълги пътувания, създал нови църкви и служил в други съществуващи църкви. Павел искал да отиде в Рим, а след това възнамерявал да посети Испания и да проповядва евангелието там, но стигнал само до Рим, и то не така, както е очаквал, а окован във вериги. Проповядването на Павел предизвикало бунт в Ерусалим и той бил обвинен за нарушаване на общественото спокойствие. Римските власти всячески се стараели да поддържат мира в подвластните им територии и всеки, който провокирал бунт, бил наказван най-строго от закона. Павел е знаел, че няма да бъде съден честно и безпристрастно в Ерусалим, но се надявал на такъв съд в Рим. И тъй като бил римски гражданин, той имал правото да бъде съден в Рим. След като се оказал в Рим, докато чакал да бъде съден, той не можел да пътува. **Дали се е чувствал безсилен? Несъмнено.** Той не само е бил окован във вериги, но и е бил привързан към един пазач, от когото не можел да се отдели нито за миг. Обаче му е било разрешено да пише и успял да съчини 4 кратки послания, които са познати с името “послания от затвора”: **Филимон, Филипяни, Колосяни и Ефесяни.** Трябва да отбележим, че последицата от безизходността на Павел не е било изблик на насилие, гняв или плач, нито пък униние, а тези 4 писма, които са безценни за църквата на Исус Христос. Сега ще разгледаме само по едно нещо от всяко от тези четири послания.

Първо: **Филимон.** Това писмо не е написано до църква, а до един човек. То не завършва с указания веднага да се премахне робството. В същото време е всепризнато, **че това писмо е работило дълги години за създаването на разбирането, което е помогнало на човечеството да забрани робството.** А сега за самото послание. Онисим бил роб, който след като избягал от господаря си, отишъл в Рим, където се изгубил в милионния град. Там се срещнал с Павел и чрез неговото свидетелстване Онисим повярвал в Исус Христос.

Павел обичал Онисим и го наричал “мое дете,” чрез което искал да каже, че му е толкова скъп и на когото е станал баща във вярата. Онисим бил толкова скъп на Павел, че когато го изпратил обратно при Филимон, Павел написал: *“пращам ти обратно самото си сърце.”* След като му е било толкова трудно да върне обратно Онисим на собственика му, защо Павел не го е задържал при себе си в Рим?

По онова време в Римската империя е имало 60 мил. роби. Ако те се разбунтуват, това би предизвикало огромен и кръвопролитен бунт. Поради това римските власти са полагали всички сили, с цел нито един роб да не избяга. Всеки, който е давал съвет на някой роб да избяга или е укривал избягал роб, е бил убиван. Когато избягалият роб бил залаян, на челото му жигосвали буквата “F” от “fugitives” – “беглец.” Самото жигосване е било ужасно болезнено и било последвано от още по-ужасно нещо – разпъването на кръста. Павел е обичал Онисим и е искал той да живее, поради което не трябва да се учудваме, че го е изпратил обратно.

Но като какъв го е изпратил обратно? От гледна точка на римските власти Онисим е бил върнат обратно като роб, но от гледна точка на евангелието, Павел го е върнал като свободен човек. Когато Павел върнал обратно Онисим, той помолил собственика му Филимон да го приеме като *“обичан брат в Господа.”* Прекрасно. И за да бъде пределно ясен, Павел добавил: *“приеми Онисим и като любим брат по плът.”* Да бъде приет някой като брат в Господа – това трябва да е достатъчно за хората в църквата да преодолеят всички социални различия, които раздират обществото. “Трябва да е достатъчно”, но тъжната истина е, че понякога църквата счита себе си за искрена в твърдението си, че приема всеки човек като брат или сестра в Господа и същевременно (вероятно несъзнателно), продължава да се придържа към сдържаност и студенина в отношенията, които са проклетие за обществото. Поради това Павел е добавил “приеми Онисим и като любим брат по плът.” С други думи, от този момент нататък Онисим като роб и Филимон като негов господар трябва да се считат помежду си като кръвни братя без никаква разлика. Ето тук Павел подкопава практиката на робството. Несъмнено са минали много години, докато най-накрая робството било отменено, но началото е поставено точно тук, в този текст. След това Павел добавил още нещо: “Филимоне, ние с теб сме съучастници. Приеми Онисим така, както би приел мен.” (Филим.17) Филимон трябвало да приеме Онисим така, както би приел Павел, своя съучастник в евангелието. Но има и още нещо. Павел е бил римски гражданин, поради което, независимо че е бил в затвора и е очаквал да бъде съден, той не можел да бъде направен роб. Тогава, въпреки че римската власт ще продължи да счита, че Онисим е роб, Филимон повече не трябва да го третира като роб. Това е един от онези славни парадокси от евангелието, при който човекът, който е окован с вериги – Павел - е направил много повече за изкореняването на робството, отколкото останалите хора от древния свят.

Второ, Филипийци. Църквата във Филипи е била особено скъпа за Павел. В нея не е имало големи проблеми. Е, да, имало е две жени, Еводия и Синтихия, които са се спречкали помежду си, но Павел им казал, че трябва да се помирят (Фил.4:2). Това спречкване е било дреболия. За разлика от църквите в Коринт и Галатия, в църквата във Филипи нямало проблеми. Нещо повече, това е единствената църква, на която Павел е позволил да го подпомага финансово.

Интимните отношения на Павел с тези хора и обичта му към тях могат да се усетят от всяка страница на писмото. *“... милея за вас всички ви със сърдечната любов на Христос Исус и затова се моля любовта ви да бъде все повече и повече ...* (Фил. 1:8-9) Обичта му към тези хора се е дължала на обичта му към Господа. Тъй като никога не е бил безразличен към истината на евангелието, Павел е знаел, че евангелската истина обслужва една светла реалност – обичта към живата личност на Исус Христос, която е толкова дълбока, че не може да бъде изразена с думи.

Всичко, което правим в нашата църква служи за постигането на славната цел – да си помагаме един на друг още по-силно да обичаме и да опознаваме Исус Христос. Всички пречки, с които ежедневно се борим, са мотивирани от думите: *“Защото за мен да живея е Христос.”* (Фил.1:21) Няколко стиха по-нататък Павел добавя: *“... всичко смятам като загуба заради превъзходното нещо – познаването на моя Господ Христос Исус.”* (Фил. 3:8) На иврит да познавам някой или нещо, това означава дотолкова интимно да съм запознат с него, че аз да бъда променен от това нещо. Да познавам болката, това означава да лично да съм преживял толкова силна болка, която да ме е променила. Да познавам глада, това означава самият аз да съм гладувал толкова много, че поради това да съм се променил. На еврейски език, да познавам даден човек, това означава дотолкова интимно да съм го опознал, че той да ме е променил. Онова, което Павел знае за Исус Христос е промяната, която връзката му с Господа извършва в самия Павел. Всичко останало в живота му бледнее в сравнение с тази промяна.

По-нататък Павел продължава с нещо, което никога не трябва да пропускаме: всичко, което той иска от живота е да *познае Исус Христос и силата на неговото възкресение.* Дали това означава, че Павел гледа на връзката си с Господа като на продължителен и личен екстаз? Означава ли, че всичко, към което Павел се стреми е най-силен екстаз, изпитван вътре в душата му, без да обръща внимание и без да се интересува от

страданията на хората около него. Съвсем не. Павел твърди, че да опознаеш Исус Христос, това означава както да опознаеш силата на Христовото възкресение, така и да участваш в страданията на Христос и даже да се приспособиш към Христос в неговата смърт. Разбира се, има смисъл в който ние не можем да участваме в страданията си един на друг. Ако твоят крак е счупен, това е твой крак, а не мойт. Но въпреки това, когато кракът ти е счупен, твоето страдание отправя сигнал към мен, който аз трябва да уважа, ако наистина познавам Исус Христос и силата на неговото възкресение.

Всички знаем, че животът на родители, чието дете страда от тежко и понякога неизлечимо заболяване, се променя напълно. Разбира се, не до същата степен, но по същия начин трябва да се променяме необратимо от страданието на хората около нас. Както е при брака, така и интимното опознаване на Исус Христос включва в себе си и възторга. Мартин Лутер е бил прав, когато е казал: “**Тогава, когато съпругът или съпругата му е болна, човек научава смисъла на брака.**” Така че, когато хората около нас страдат, ние научаваме смисъла на интимното отношение с Господа. А какво означава да се приспособим към нашия Господ в неговата смърт? Негова смърт предполага по условие да забравим за себе си. Достатъчно по тази тема.

Трето, **Колосяни**. Исус Христос ни е достатъчен и не се нуждае от допълване. Той не се нуждае от никакво допълнение, от никакво подсилване и от никакви поправки. Той е достатъчен. Чуйте ясното напомняне на Павел към колосяните: “*Защото в Него (в Исус Христос) Бог избра да живее в цялата си пълнота.*” (Кол.1:19) А малко по-надолу Павел добавя: “*Защото в него (в Исус Христос) обитава телесно цялата пълнота на Божеството.*” (Кол.2:9) А на друго място в същото писмо казва: “*Той е видимият образ на невидимия Бог*” (Кол.1:15) На гръцки образ значи и проявление, демонстрация. Исус Христос е проявление на Бога. Като проявление на Бога, Исус Христос не само не се нуждае от допълнение, но и не може да бъде допълван. Какво би липсвало на Бога и какво би могло да се добави към него? Но въпреки това, на колосяните е трябвало да се припомни тази истина, защото те денонощно били преследвани от “поклонници” и “изобретатели”, които твърдели, че Исус Христос има нужда от някакви религиозни допълнения.

И според тези хора, от какво се е нуждаел Христос и какво не му е достигало? Тези хора са принадлежали към **групата на “гностиците,” според които човешкото тяло още по наследството си е зло.** И тъй като тялото е зло, Бог никога не се е превъплъщавал в личността на Исус от Назарет. И тъй като светият Бог никога не би могъл да се оприличи с човешката плът, следователно превъплъщение никога не е имало. Последниците от тази представа стигат до много далече. Ако никога не е имало превъплъщение, тогава разпъването на кръста не е било акт на Бога и Бог определено не е умрял заради нашите грехове и не ни е поканил без никакви условия да се върнем у дома. **Следователно, “гностиците” вярвали, че хората трябва да изкупят вината си.**

Но ако човешкото тяло по наследство е зло, тогава това зло трябва да бъде прогонено от тялото. Поради това “гностиците” създали най-строги аскетични правила, с цел да превърнат телата си в нещо приемливо за Бога. Други “гностици” спорели, че тъй като по наследство човешкото тяло е зло, то е непоправимо. Поради това е безсмислено тялото да бъде изтезавано и е по-добре да бъде задоволявано и глезено. Тези “гностици” най-безсрамно се стремели към всякакви телесни удоволствия и пороци. Освен това, всички “гностици” твърдели, че родословието и хороскопите предоставят духовна поддръжка и създават такъв духовен живот, какъвто Исус Христос не може да предостави.

Всичко това звучи така, все едно че се отнася за съвременната църква! Превъплъщението е отречено (по каквато и да е причина, която застъпника на тази идея никога не ни казва), кръстът на Исус вече не е нищо друго, освен че е още един пример за мъченичество, тялото трябва да бъде тренирано така, че да приема формата на тялото на трениран атлет (независимо че единственият човек, който в бански костюм изглежда на 20 годишен е 20-годишният). **На родословието и на хороскопите се придава религиозна значимост поради липсата на християнска вяра.** От мрачната си затворническа килия в Рим Павел пише следното на християните в Колос: “Вие нямате нужда от предложенията на “гностиците”. Исус Христос ви е достатъчен. Тъй като пълнотата на Бога, целият Бог пребивава в него, тъй като той е перфектното проявление на Бога, какво повече може да каже той от това, което вече е казал? Тъй като пълнотата на Бога пребивава телесно в него, човешкото тяло не може да е зло по наследство. Поради това тялото нито трябва да бъде бито, нито да бъде глезено, а трябва да е средство за нашата служба на Бога и на нашия ближен. И тъй като Исус Христос е събитие, чрез което Бог ни говори и действа заради нас, няма нужда от родословия и хороскопи и няма никаква нужда на тези неща да им се придава религиозна важност. Исус Христос е достатъчен.

Четвърто, **Ефесяни**. **Посланието до ефесяните е един от най-богатите документи в Новия Завет. През 20 век Мартин Лойд Джонс проповядвал всяка неделя по текста от тази книга в продължение на 8,5 години,** а аз разполагам с 5 минути. Какво трябва да кажа за това кратко време? Искам да привлека вниманието ви

към нещо, което Павел казва както в началото, така и в края на това писмо. *“Исус Христос изпълва всички неща.”* (Еф.1:23 и 4:10) С други думи, няма нито едно ъгълче, нито една цепнатина във вселената, където да не нашият Господ. Въпреки че много пъти съм чел тези стихове, аз бях изумен, когато ги прочетох в един склад в центъра на Торонто. През 1986 вестникът на Обединената църква ми поръча да напиша една статия за жилищните условия, в които живеят умствено болните хора. Жена ми ме откара с колата в този централен район на Торонто, където живеят огромен брой умствено болни хора, които са изгонени от провинциалните болници от областта западно от Торонто. Тъй като валише дъжд, аз влязох в една закувалня, където продаваха понички и седнах с една 25-годишна жена, която влачеше цялото си имущество в една количка за пазарене. До свечеряване успях да посетя още няколко подобни закувални и да разпитам новите си “приятели” къде мога да получа евтина хотелска стая. Отидох до едно от местата, които ми посочиха и огледах стаята. Наемът беше 117 долара за седмица или 35 долара на час. Наех я за една седмица. Когато легнах в леглото през тази нощ, опитвайки се за не чувам шума от стъпките на качващите и слизашите по стълбите и постоянното шуртене на водата в общата тоалетна в края на коридора, аз препрочетох Ефесяни. **Тогава ми просветна: “Исус Христос изпълва всички неща.”**

Всички неща? Даже и този мизерен склад, който беше превърнат в хотел и даваше подслон на хората, които бяха отхвърлени от обществото? Даже съседните стаи, чиито обитатели не четяха Библията? Ако Исус наистина изпълва всички неща, какво означава това? Хиляди пъти съм размишлявал над тези стихове, когато съм се намирал в различни ситуации. В най-лошия случай това означава, че не е нужно да водим Господа никъде, тъй като той е винаги там преди нас. **Ние единствено можем да видим него и работата му и нашето място в цялата картина.**

Изводите от тази истина за мен са толкова обширни, че целият ми живот няма да е достатъчен, за да ги изброя. Страстната християнка и поетеса Маргарет Ависон два пъти е получавала престижна Канадска награда за поезия. Тя ми каза, че не желае да пише “християнска” поезия, а поезия, която да е толкова хубава, че нейните невярващи колеги да забележат това и да я запитат как го прави и тя да им каже, че нейната дарба потвърждава факта, че Исус изпълва всички неща. Маргарет ми каза, че това е начинът на евангелизиране, който тя може да прави. Но тя може да го прави, единствено защото Исус Христос изпълва света на поезията, **въпреки че повечето поети не знаят това и във всички случаи го презират.**

А какво означава за нас това, че Исус изпълва всички неща? Какво трябва да правим ние? От кои погрешни представи трябва да се откажем? Кой са новите неща, към които спешно трябва да възприемем? Безсилието. Човекът, който винаги е бил активен и подвижен, един ден се оказал привързан към пазач, който никога не го изпускат от погледа си. Това не е бил първият случай, когато Павел се е почувствал безсилен, но се оказало, че този случай е по-скоро последния. Единственото, което апостолът можел да направи, е да напише писма до три църкви и до един човек. **Само това му е било позволено,** но въпреки това, той бил решен да направи всичко, което е по силите му. Вероятно искате да кажете, че Павел не е бил в напълно безнадеждно положение. Прави сте, той не е бил безсилен, защото е можел да пише. **Установил съм, че когато хората се оплакват, че са безсилни, това много често не е вярно – те имат нещо, което могат да направят, въпреки че е малко.**

А какво да кажем за ситуация, в която човека е напълно безсилен и безнадежден? Може би имате предвид положението на човека пред лицето на смъртта? **Трябва винаги да помним, че тъкмо в миговете преди смъртта Бог работи най-резултатно.**

Благодарност за “първите плодове”

Мегаломанията е психическо заболяване, при което болният възприема себе си по странен начин и счита, че той е центъра на вселената и че всички останали хора съществуват, за да го обслужват. Не е ли добре, че ние не сме такива? **Но истината е, че “ние,” човешкото общество сме мегаломани.** Кризата с опазването на околната среда е съдбоносна, защото я превръща в смъртоносна за хората и това е нагледен пример за колективната мегаломания на човечеството. **Човечеството счита, че земята е наше притежание и ние можем да правим с нея каквото си поискаме.** Та нали земята е наша и не принадлежи на марсианците или на хората от луната! Следователно тя е наша! Но да считаме, че земята е наша и поради необмисляне да предизвикваме криза с опазването на природата, **това означава да даваме доказателство, че човечеството като цяло има нереална представа за себе си. Ние се самозаблуждаваме, че сме центъра на вселената, че сме най-важните и че всичко на света съществува, за да ни служи.**

Древният псалмист е имал по-добро познание от нас. Той е написал: “*Господня е земята и всичко, което има в нея, вселената и тези, които живеят в нея...*” (Пс. 24:1) **Ние сме негови и не принадлежим даже на себе си.** Би било глупаво и детинско ако кажа: “Аз сам съм си господар.” Още по-лошо би било ако кажа: “Аз сам съм се създал.” **Земята принадлежи на Бога и всичко което е в нея и върху нея му принадлежи.** Древните ни еврейски предци са знаели това и един от най-старите им празници е бил Празникът на жътвата. “*Да пазиш ... празника на жътвата, на първите плодове на труда си ... и празника на беритбата в края на годината, когато прибираш плодовете си от нивата.*” (Изх.23:15-16) Това е заповед на Бога. Този празник е напомнял, че земята принадлежи на Бога и че тя дава своите плодове, от които се нуждаем, благодарение на неговата доброта и грижи. Очевидно е, че древните евреи са били наясно за някои неща, които ние сме успели да забравим:

Първо: Тъй като Бог е създател и е създал вселената от нищото, тя е негова. Всичко в нея е негово, независимо дали са минерали, зеленчуци, животни или хора. Вселената не е наша не само в смисъла, че не можем да правим с нея каквото си поискаме, а тя въобще не е наша.

Второ: Тъй като всичко принадлежи на Бога, представата ни, че имаме права над нея граничи с нахалството. Нахалството ни е нарушение на Божието право и ни превръща в безочливи хора в очите му. (*Коментар: Нахалството и безочието ни е още по-голямо, като вземем предвид, че заради грехът на Адам и Ева, Бог е проклет и земята (Бит. 3:17), т.е. заради нас и земята страда. Д.Пр.*)

Трето: Тъй като Бог, в добротата си е създал всички неща за наше благословение, поради милостта си той ни дава достъп до неговото създание и даже ни назначава да го обслужваме.

Четвърто: Тъй като Бог е великодушен, неговото създание ражда изобилни плодове. Първите плодове, които му предлагаме играят ролята на негово обещание, че ще се родят още повече плодове; всъщност те са първата вноска на това “още,” което вече е на път към нас.

Пето: Признавайки суверенната съзидателност на Бога и изразявайки благодарността си към него заради неговата благословия, ние му предлагаме “първите плодове” на жътвата. Това, че му ги предлагаме е знак, че ние му предлагаме себе си, поради нашата благодарност и уважение.

Някои хора ни казват, че ако Бог е авторът на благословията на храната, то той я разпределя много несправедливо. Просто погледнете дечицата с боси крака, с уродливи ребра и с деформирани черепи. Те боледуват от рахит, който е причиняван от недостиг на витамини. Виждали сме грозно подутите коремчета на недохранените деца. По-трудно различими от пръв поглед са умствените увреждания на недохранените деца, които по-късно не могат да бъдат компенсирани. Тези хора остават умствено увредени за цял живот.

Някои хора ни казват, че Бог е садист от гледна точка на факта, че гладуващите хора не страдат само от липсата на храна, а и от това, че знаят за разкоша и разточителството, в които живеят богатите хора. **Но нека да не обвиняваме Бога за това състояние на нещата.** Помнете, че земята принадлежи на Бога, както и всичко раждано от нея. **А земята ражда преизобилно. Сега по света има достатъчно производство на храна, за да се осигури на всички хора без изключение по 3000 кал/ ден. (Повечето хора се нуждаят от 2300 кал/ ден.)** Освен това по света все още има обширни земни площи, които не се обработват.

Ние виждаме измършавелите жертви на глада в Индия и се надяваме, че няколко десетки от милионите гладуващи в тази страна ще отидат при Майка Тереза, за да получат нежни грижи през последните дни от живота си. **Но Индия притежава същия брой жители на един обработен акр земя (около 4 декара), какъвто има във Франция, а Франция е основният производител на жито в Европейския Съюз. Даже с наличната селскостопанска технология, обработваемата земя в Индия би могла да изхранва целия свят. Без усилия наличната земя в Черна Африка би могла да изхранва 10 милиарда души, около два пъти повече от сегашния брой на хората на земята.** Без да се правят подобрения в сегашното ниво на биотехнологиите, **обработваемата земя по цялата земя е в състояние да изхранва около 25 милиарда души, ако се хранят като американците или около 105 милиарда души, ако се хранят като японците.** В Заир хората изяждат най-малко протеин/човек в целия свят. **Но в същото време в Заир живеят толкова малко хора/обработваем акр земя, че те биха могли да бъдат удавени в храна.** Огромен брой от населението в Бразилия е ужасно недохранено, а в същото време в тази страна броя на жителите/обработваем акр е по-малък, отколкото е в САЩ. **В Южна Америка най-бедните хора се борят да произведат реколта на скалисти терени с наклон 45°, а в същото време най-богатите хора притежават най-подходящите земи за земеделие, но на тях отглеждат карамфили за износ в САЩ и други страни, с които се украсяват масите за хранене.**

Някой може да възрази: “Но в историята на човечеството винаги е имало периоди на глад и Бог е отговорен за метеорологичните условия. Лакомите експлоататори и най-богатите земевладелци не могат да бъдат обвинявани за тези аномалии във времето, които причиняват глада.” Тук моят коментар ще бъде кратък: **Индия е страната, която най-много страда от епидемии на глад. Суецкият канал беше прокопан през 1870 г. Веднага след това Индия се превърна в най-големият вносител на жито в Англия, а в същото време местното население умираше от глад. (Ясно е, че тяхното окаяно положение съвсем не се дължеше на глад,**

причинен от лошите метеорологични условия.) **Даже в годините на най-жесток глад на местното население Индия изнасяше зад граница рекордни количества жито.** Това показва, че Бог продължава да е милостив. Празнуването на Празника на жътвата не трябва да бъде прекратявано, **защото Бог заслужава да му благодарим и да му отдаваме уважение и почит.** Ясно е, че не е виновна земята, която принадлежи на Бога, а са виновни онези, които живеят на земята, **т.е. ние сме виновни.** **Колективно ние, човечеството, сме убийци на хората.** И защо е така?

Когато се вгледаме в изразът “първите плодове”, написан от Павел, ние намираме ключа за разрешаване на този проблем. **“Христос беше възкресен от смъртта, първият плод от умрелите. Понеже така както чрез човек (Адам) дойде смъртта, така чрез човек (Исус) дойде и възкресението от смъртта.”** (1 Кор. 15:20-21 – мой превод) Разбира се, проблемът е в Грехопадението на човечеството. Сега нямаме време да изследваме Библейското разбиране за Грехопадението и за последиците от него. За сега само ще кажа, **че от момента на Грехопадението, смъртта е управляващата сила в света.** Смъртта царува над всички неща и унищожава всичко. **Бог е създал всичко от нищото, а смъртта унищожава всичко и го превръща в нищо.** Смъртта убива и царува в греховния ни свят.

Киселинните дъждове, които убиват живота в реките и езерата е един от примерите за царуването на смъртта. Икономическите кризи са друг пример. Никога не трябва да забравяме, че лесните печалби от икономиката, на които се наслаждаваме ние, живеещите в Северна Америка, са в пряка зависимост от наличието на евтина земя и на евтина работна ръка. Няма по-евтина работна ръка от робството, но робството не е ли жива смърт? Няма по-евтина земя от земята, която е заграбена с помощта на оръжието и геноцида, но геноцида не е ли смърт в особено големи размери?

Расизмът, който усложнява пропадналия ни свят е друг пример за царуването на смъртта. Расизмът казва на някой човек: “От човешка гледна точка ти не съществуваш. Ти може тялом да съществуваш, но само като нещо долнокачествено, но не си на нивото на хората.”

Като управляваща сила, смъртта може да е печеливша и пример за това са тютюневите компании. Колкото повече хора престават да пушат, толкова повече тютюневите компании удвояват усилията си да примамват подрастващите да започнат да пушат. По правило възрастните пушачи започват да пушат като юноши. Поради свиването на северноамериканския пазар, тютюневите компании увеличиха усилията си да накарат най-бедните хора в неразвитите страни да се пристрастят към пушенето. **Очевидно е, че смъртта се продава успешно.**

Като имаме примера с тютюневите компании по отношение полагаането на усилия планомерно и целенасочено да се продава смърт, лесно е да се разбере как същите методи се прилагат на пазара за хранителни продукти, когато има храна за всички хора. **Запомнете: според Библията смъртта е управляваща сила в този пропаднал свят.**

Но има едно единствено изключение! Исус Христос е възкресен като победител над смъртта. Да го възприемаме като възкресен, това означава да знаем, че в него смъртта е била победена. Тъй като Исус Христос е бил възкресен от смъртта, **смъртта повече няма власт над него и над неговите хора.** Това не означава, че смъртта е изчезнала. Тя продължава да упражнява своята власт, но не е всемогъща. Смъртта е победена сила, която не притежава достатъчно разум да се предаде и да престане, а продължава да раздава своите последни и безплодни ритници. **Апостол Павел ни припомня, че възкресението на нашия Господ е пръв плод.** Първите плодове винаги са обещание, че ще има още много плодове и че те са всъщност първата вноска от нещо внушително и огромно. Такова е Божието царство – масивно и огромно. Възкресението на Исус Христос е гаранцията за идването на Божието царство. **А Божието царство е излекуване на Божието творение.**

И тъй като Божието царство, излекуването на Божието творение е гарантирано, хората на Христос са свободни да изразходват себе си в служба на това царство. Тъй като сега виждаме с очите на сърцето си, което самият Христос е излекувал в нас, ние сме свободни да изразходваме себе си в служба на онези, които светът пренебрегва или презира като губещи или като хора, за които не си заслужава да се изразходва време и усилия, защото не са способни да ни дадат някакво предимство или да ни подсилат. (*Коментар: Подчертавам коравосърдечията на света – ние очакваме да бъдем подсилени от слабите хора. Д.Пр.*) Хората с умствени увреждания няма как да способстват за успех в кариерата ми или да увеличат личното ми богатство, или да ми дадат някакво предимство, което светът цени. **При това положение защо да се интересувам за живота на тези хора и защо трябва да ги обичам?** **Защото ги виждам чрез очите на сърцето си, което Исус Христос възстанови в мен.** Аз виждам, че тези хора са само на един косъм разстояние от славното възстановяване, което ги очаква в Божието царство. Вие си спомняте разказаната в евангелията история за лудия от Гедара, който е бягал гол по хълмовете и е наранявал тялото си с камъни, викайки непрестанно: “Името ми е легион, защото в мен живеят много от нас.” Но когато бил докоснат от Господа, този болен човек се появил пред съгражданите си седнал, облечен и с пълния си разум. В Божието царство има бъдеще за всички хора, които сега приличат на

този човек. **Като християни, ние сега сме свободни да изразходваме себе си в служба на всеки, които изглежда безнадежден, просто защото в Божието царство няма безнадеждност, а ние вече започваме да живеем в това Божие царство.**

Детето със забавено развитие, с което добросъвестната учителка работи няколко месеца и след това никога няма да го види отново. Но ако тя успее да посади в сърцето на детето любовта и истината на Божието царство, детето завинаги ще ги запомни и поради това времето и усилията на учителката няма да са пропилены напразно. Домакинята, която се чувства толкова безпомощна пред битата от мъжа си съседка, която търси от нея съвет, **но после не се придържа към този съвет, защото не иска да се раздели със съпруга си, който я бие.** Домакинята се чуди, дали има смисъл търпеливо да изслушва оплакванията на съседката ѝ, **но не трябва повече да се чуди.**

Като пастор често съм стоял край леглото на умиращ в болницата, който изглежда изпаднал в безсъзнание и диша само 4 пъти в минута. Но аз не си казвам: “Той е в безсъзнание и моето присъствие е безсмислено. Напразно дойдох и е най-добре веднага да си отида у дома.” **Точно обратното, умиращият има нужда да бъде обкръжен от успокоението на Исус, който е възкресението и живота.** Освен това болният, който лежи в съседното легло забелязва дали аз се отнасям със загриженост към очевидно безнадеждния, забелязват това и посетителите в болницата, и медицинските сестри.

Исус Христос е бил възкресен от смъртта. Неговото възкресение означава, че той е Управителят на космоса, а смъртта е победена, но се опитва да възстанови властта си. Смъртта все още е сила, с която трябва да се съобразяваме, но не и да се страхуваме. Тя е сила, на която трябва да се противопоставяме, а не да благоговеем пред нея, защото тя вече е победена и скоро ще изчезне. **С поражението на смъртта, на преден план излиза Божието царство и възкресеният Исус Христос е първия плод на това царство. Той е гаранта за идването на това царство.**

Но колкото и силно да вярваме, че тези неща ни очакват, все пак е лесно да се обезкуражим, нали? Без нито капка съмнение аз вярвам във всичко, което току-що казах за възкресението на нашия Господ, за поражението на смъртта, за Божието царство и за нашия живот в очакване на неговото идване. С главата си вярвам във всичко това. Но въпреки това има моменти, когато вървежът ми се забавя, на сърцето ми натежава и желанието ми отслабва. В такива моменти аз още веднъж поглеждам към “първия плод” и установявам, че съм освежен и получавам нови сили. Павел казва: **“Защото знаем, че цялото творение на Бога стъне с родилни мъки, както и ние, които имаме първите плодове на Духа, стънем също в родилни мъки, докато чакаме изкуплението на телата си.”** (Рим. 8:22-23 – мой превод) **Ясно е, че творението страда и кризата с околната среда е едно от тези страдания.** Ние с вас също страдаме, защото сме разочаровани, понеже сме възпитавани твърде дълго, но въпреки това изглежда, че все още ни липсва зрялост. Ние употребяваме подходящи християнски думи за вярата, надеждата и любовта, но въпреки това вярата ни изглежда крехка, надеждата ни повяхва и любовта ни е подкопавана от остатъците от лошия ни нрав.

Дали някога това ще се подобри? Ще настъпи ли денят, когато страничният наблюдател ще види в мен отпечатъка на Христос и няма да е нужно да му казвам, че аз съм християнин? Да! Наближава денят, когато аз ще стана ново създание в Христос и тази новост ще бъде очевидна за всички. **Павел ни казва, че ние, християните, сме притежавани от Духа и той е първият плод, гарантът за нещо по-голямо и великолепно. Отличителният белег за християните от древността е бил Духът, който ги е правил да са християни.** Ако можехте да запитате тези хора по какво се отличават от своите невярващи в Христос съседи и приятели, те нямаше да ви отговорят: “О, ние вярваме в някои неща, в които те не вярват.” Напротив, те щяха да ви отговорят така: “Когато животът ни се свърза с Бога, ние научихме за нов вид взаимоотношение. Сега сърцето ни тупти с новооткрития живот в Бога. По-рано Бог за нас беше само една дума, която не употребявахме много често, а сега неговото присъствие е жизнено важно за нас като дишането.” Ето това е присъствието на Духа. И тъкмо познанието ни за Духа, който е първият плод на нашето пълно освобождение, което ще настъпи когато и последните остатъци от нашата греховност най-накрая бъдат заменени и ние ще станем хора, чиито външен вид вече не противоречи на твърдението им, че са християни.

Ето това ме укрепва в дните, когато краката ми са натежали и репутацията ми е опетнена. **Увереността ми, че Духът е в мен е обещанието и даже първата вноска за това, че най-накрая ще бъда освободен и ще застана пред Бога без петно и недостатък.**

Днес е неделята в която празнуваме Благодарността. Никога до сега не съм изпитвал по-голяма благодарност. Искам единствено да благодаря на Бога за първите плодове, които ни е дал. Той ни дава храна в такова изобилие, че никой не може да се усъмни в щедростта му. **Възкресението на Исус Христос от смъртта е такава сила, че смъртта беше победена и Божието царство е гарантирано.** Присъствието на Светият Дух в нас и то с такова обещание, което побеждава разочарованието ни от бавния ни растеж в християнството. Вярвам, че и вашето сърце се изпълва с благодарност като моето сърце.

Благодарността на един езичник към Апостола на езичниците

Деян.26:17-18; Рим. 15:7-21; Ефес. 4:17-19; Кол. 1:13

Животът е пълен с абсурди. Пример за такъв абсурд е благороден човек да бъде съден от съдия, който е мошеник; или почтен човек да бъде съден от самозванец; или честен човек да бъде съден от лъжец; или да бъде изправен пред съд някой, който иска да пожертва живота си заради другите хора и той да бъде съден от съдия, който ще убие без никакво притеснение, само за да подхрани собственото си “его.”

Павел бил изправен на съд пред Агрипа II, който е бил правнук на Ирод Велики. **Самият Ирод Велики, който ни е познат от християнската история под името Цар Ирод, е бил евреин само по име и е бил поставен на престола от Юлий Цезар през 47 пр.Хр.** Цезар е знаел, че Ирод има слаб характер и е готов вероломно да продаде сънародниците си и той многократно ги предавал на римляните. След като станал цар, Ирод се нервирал всеки път, когато се замислил за истинското царско семейство. Той се оженил за жена, която произхождала от истинско царско семейство, но даже сродяването му с царското семейство не намалило безпокойството му. Той решил, че трябва да избие всички членове на царското семейство, за да премахне всеки димящ въглен на опозицията, който в даден момент би могъл да се превърне в буен пожар и той да загине. Поради това, подобно на Сталин, Ирод избил цялото царско семейство. За да бъде сигурен, Ирод променил изцяло вътрешното обзавеждане и декорациите на храма в Ерусалим, а освен това изградил светилища на варварски богове, когато това му се струвало изгодно от политическа гледна точка. Когато чул, че във Витлеем се е родил цар, Ирод избил всички момченца на възраст до 2 години, само защото между тях можел да се окаже бъдещия цар.

Около 25-30 години след тази случка, синът на Ирод, Антипа счел, че Йоан Кръстител му досажда, тъй като Йоан казал на Иродиада, член на царското семейство, че е едновременно прелюбодейка и кръвосмесителка. Заради това Антипа заповядал Йоан да бъде обезглавен. Исус наричал Антипа с думите “тази лисица.” **През първия век в Палестина лисицата не е била символ на хитрост, лукавство или непочтеност. Лисицата е станала символ на тези неща през 18 век, благодарение на английският спорт “лов на лисици.” През първия век в Палестина лисицата е била символ на най-лошото нещо, с което можете да наречете даден човек.** Когато споменали пред Исус името на Антипа, **Исус с други думи казал: “Тази лоена топка, тази тоалетна кофа, това гадно влечуго; даже не произнасяйте името му!”**

Още няколко години по-късно Антипа I, внукът на Ирод, убил Апостол Яков, синът на Зебедей и брат на Апостол Йоан.

А след него дошъл правнукът на Ирод, Агрипа II. Той поискал да изправят Павел пред него, за да му обясни какъв е неговия случай. А как се е държал Павел? В сравнение с ужасното и мръсно семейство на Ирод, поведението на Павел е приличало на поведението на протестантския пастор Мартин Нимьолер пред Хитлер в нацистка Германия. След знаменитата му среща с Хитлер, по време на която той открито му се противопоставил, Елзе Нимьолер попитала мъжа си какво е казал на Фюрера. “Казах му, че съвсем не е велик човек, а е велик страхливец” – казал Нимьолер.

А как се е държал Павел пред Агрипа II? Поведението му е приличало на поведението на Николас Ридли, един от английските реформатори, пред палачите му в нощта на неговата екзекуцията. “Знаете ли какво ще ви се случи утре сутринта, г-н Ридли?” – **заплашително го попитали тези, които не притежавали и 10% от смелостта и интелигентността на Ридли.** “Да! Аз знам какво ще ми се случи утре” – отговорил им Ридли. **“Утре ще ходя на сватба. Блажени са тези, които са поканени на сватбеното тържество на агнето!”**

А как се е държал Павел пред Агрипа II? Павел произхождал от град Тарс, за който той казва гордо, че не е незначителен град. Тарс е бил университетски град и е бил прочут със своята култура. Павел е бил всичко друго, но не е простак по отношение на културата. Той е бил образован и е знаел няколко езика. Бил е римски гражданин. Това означава, че баща му или дядо му са оказали изключителни услуги на Рим. (Много малко евреи са успявали да станат римски граждани.) **Павел е принадлежал към племето на Вениамин. Най-прочутият член на това племе е бил цар Саул, първият цар на Израел.** Павел казвал за себе си, че е “чистокръвен евреин” и е знаел езика “иврит.” По времето на Павел повечето евреи са говорили гръцки. Всъщност евреите започнали широко да използват “иврит” чак след 1948 г. (*Коментар: Когато е бил създаден сегашен Израел. Д.Пр.*) По времето на Павел, ако един човек говори на иврит, това означава, че произхожда от семейство със стара история, каквото е сега семейство Меси в Канада, или семейство Робъртс, или семейство Молсън. Не е нужно да казвам, че ако беше живо сега, семейството на Павел щеше да живее в Розендейл, или във Форестхил или в Уесмаунт. Ето такъв е бил апостолът на езичниците.

На Агрипа II му били нужни 10 години, за да стигне до Павел. **Десет години по-рано апостолът бил завладян, когато възкресеният Господ го срещнал, призовал го и му възложил задача.** Той бил срещнат и спрял, когато вървял по пътя към Дамаск. Когато бил призован, той започнал да служи на разпънатия на кръста, за когото сега знаел, че е възкресен от смъртта и е издигнат да бъде Суверенен Спасител на Космоса. Павел е знаел, че Исус му е възложил задачата да служи и да разнася евангелието сред езичниците.

А кои са били езичниците? **Ние! Ние сме били и сме езичниците, при които е бил изпратен Павел.** И каква е била неговата репутация? В Еф. 4:17-19 Павел ни разказва какво са знаели евреите от неговото поколение за езичниците:

(а) че са с повърхностно, безплодно и лекомислено мислене (т.е. че им липсва здрав разум; че мислят само за светските неща; че не са свързани с реалността и поради това се заблуждават за смисъла на живота)

(б) че са помрачени в разума си (т.е. че не разбират природата на Бога, истината на Бога и пътя на Бога.)

(в) че притежават закоравели сърца (тук за закоравели Павел използва една гръцка дума, която означава “по-твърд от мрамора.”) Поради това езичниците са лишени от духовна чувствителност, не са образовани за Бога и поради това са отчуждени от Божия живот.

И какъв е резултатът от това? Апостолът не се притеснява да го каже:

(а) езичниците са духовно безчувствени;

(б) те са безнравствени, отдадени на сексуално поведение, което е отвратително, въпреки че те си мислят, че е прекрасно; те даже се отдават на сексуално поведение, което е извратено, но си остават неспособни да разпознаят неговата извратеност!

(в) езичниците са толкова лакоми, че не се интересуват кого нараняват и как се държат по време на трескавия си стремеж към всичко, за което копнеят.

Нека да обобщим всичко това: в древния свят езичниците са давали всички доказателства, че са духовно неграмотни, умствено невъзприемчиви и морално деградирани. Ако ние, съвременните хора считаме, че Павел преувеличава, трябва:

(а) да си спомним, че никой в древния свят не се е противопоставил на това негово твърдение и

(б) **да прочетем днешния вестник.**

Въпреки това, малкият човек от Тарс е знаел, че възкресеният Господ го е назначил да бъде апостол на езичниците. Ако е искал да бъде резултатен в изпълнението на служението си към нас, той е трябвало да притежава решително подчинение на Христос, независимо от пречките и трудностите; освен това той е трябвало да има безгранична любов към хората, която ще остане безгранична, даже пред лицето на такива езичници, каквито са били християните в Коринт, които са се държали като езичници и за общуване с които е имал нужда от неизмеримо търпение. Решителното подчинение на Господа, който го бил призовал и му бил възложил задача; безграничната любов към хората, която била посадена в сърцето му; безкрайно търпение към духовно спорещите хора, които ежедневно поставяли търпението му на изпитание. Павел се е нуждаел от всички тези неща и ги е притежавал.

Мисията на Павел към езичниците излетяла като ракета. Той с радост разказал на Агрипа II как Бог е почел неговото покорство, любов и търпение.

(а) Павел разказал на Агрипа, че на онези езичници, които прегърнали евангелието “*очите им се отворили и те се обърнали от тъмнината към светлината.*” Те се намирали в тъмнината, но когато чули евангелието, те били осветени и били отведени от тъмнината в светлината. Много езичници от епохата на Павел (а и в наши дни) считат, че всичко това са абсурдни и смешни неща. Те настояват, че не може да са в тъмнината. **Та нали в редиците им се намират Сократ, Платон, Аристотел и много други философи, чиито мисли се изучават и до днес (както и би трябвало да бъде). Тъй като преподавам философия, аз съм последния човек, който би омаловажил интелектуалната възискателност на философията.** Езичниците от ерата на Павел му припомнили, че те имат правото да претендират не само за интелектуалните богатства на гръците, а и за практичната гениалност на римляните. Римското правосъдие се прилагало във всички страни от тогавашния свят; римската военна наука поддържала реда в огромната римска империя; римските пътища облекчавали търговията и повишили благосъстоянието на хората; римската архитектура и администрация са еталон и в наши дни. Павел не е омаловажил тези неща. Римските пътища ускорили разпространението на евангелието. Самият Павел се явил пред съда в Рим скоро след като към него било отправено обвинение. Той е обсъждал гръцката философия, когато е евангелизирал гръците в Атина.

Но въпреки това Павел е твърдял, че езичниците са в тъмнина относно истината и живия Бог. Та нали езичниците не са знаели нищо за Светия Бог на Израел; **не са знаели нищо за 1400 годишната борба на Бога с народа на Израел, който бил избрал да носи неговото име; не са знаели нищо за светостта на Бога – която е напълно чужда на покварата на гръците и римските божества.** **Езичниците не са знаели нищо за Пътя, по**

който Богът на Израел иска да вървят хората му. Например, гръцките мъже са знаели, че без жените не може да има възпроизводство на населението, **но въпреки това са считали, че върховното сексуално удоволствие може да получат единствено при секс с 12-годишно момче.**

Павел казал на езичниците, че единственият, който може да освети тяхната тъмнина е Онзи, който е смирил себе си и се е родил в обор, а по-късно е унизил себе си на кръста. Павел им казал, че тази личност е единствената, в която Бог е изявил себе си пред тяхната глупост, болест, страдание и грях. Той им казал, че Бог ги обича толкова много, въпреки греховете им, че в личността на своя Син, Бог изложил себе си на презрението на римляните, които употребявали разпъването на кръста единствено за насилниците, дезертъорите и предателите.

Когато накрая разберат **кой** е Бог и **какво** е направил, езичниците ще разберат **какво са представлявали самите те** в светлината на Божията истина и **в какви хора могат да се превърнат**, благодарение на Божията милост. Тогава тяхната тъмнина ще се замени със светлина. В Библията светлината винаги е свързвана с истината, т.е. с реалността. Когато Павел проповядвал евангелието пред езичниците, той не им предлагал още една философия, още една философска дисциплина, която да бъде добавена в учебната програма на Университета в Тарс. Когато проповядвал евангелието, Павел е изваждал на показ пред тях **Реалността**. А опознавайки реалността за живото присъствие на Господ Исус Христос навсякъде във вселената, езичниците са разбирали, че тази реалност превъзхожда всяка философия и така тяхната тъмнина се превръща в светлина.

(б) Павел казал на Агрипа II, че езичниците трябва да се обърнат от властта и силата на Сатаната към властта и силата на Бога. Въпреки че сме мислещи същества, ние подсъзнателно считаме, че основната цел на евангелието е да коригира погрешното ни разбиране и да замени погрешните ни представи с верни представи. Но вярната информация е **само средство** за стигане до крайната цел; основната цел на евангелието е **то да направи** нещо с нас и да ни придвижи от една сфера на господство в друга сфера на господство; да ни премести от една орбита в друга орбита и от една сфера на пълномощия в друга сфера на пълномощия. Експертите по електромагнетизма говорят за “силови полета.” “Силовото поле” е област, в рамките на която магнитите привличат частиците и ги зареждат с електричество.

Появата на Исус Христос въвежда една нова сила и нова власт в космоса вследствие на което всички силови полета били променени. Сега езичниците не е трябвало да са само **на едно място по света**, за да бъдат привлечени към Бога, а това привличане **можело да се случи навсякъде**. Възкресението на Исус Христос от смъртта е представлявало огромно умножаване на неговата власт и сила, вследствие на което сега той може да привлича магнетично онези хора, които преди това са познавали единствено “привличането” на една друга сила, която не им носела нищо добро. Езичниците, които станали християни в резултат от проповядването на Павел се радвали, че са били привлечени от Онзи, чието зареждане променя завинаги силовите полета и ще продължава да привлича към себе си всякакви мъже и жени.

В писмото си до християните в Колос Павел ликува заедно с тамошната църква, казвайки им: *“Който (Бог) ни избави от **властта на тъмнината и ни пресели в царството на своя възлюбен Син.**”* (Кол.1:13) Двете ключови думи в този стих са “властта” и “пресели.” Властта е свързана със сферата на пълномощия и с господството. Тогава въпроса, който трябва да си зададем е: **“Под чие господство живея?”** Нека да погледнем на това от друг ъгъл. Когато Павел казва, че езичниците са се обърнали от властта на Сатаната към властта на Бога, ние трябва да си припомним, че властта е способност да се достигне определена цел. Тогава въпросът, който трябва да си зададем е: “Каква цел управлява живота ми?”, а не “Каква цел **казваме**, че управлява живота ни?” (защото ние винаги казваме, че живота ни се управлява от най-благородни цели). Не трябва да се питаме: “Коя цел **бих искал** да управлява живота ми?”, а да се запитаме: **“Коя цел управлява живота ми сега?”** (*Коментар: “Едно е да знаеш, друго е да можеш, а трето и четвърто е да го направиш.” – нар. Поговорка. Д.Пр.*)

И ако властта е способността да достигаме целта, кое нещо ни прави способни да постигаме целта, която ни управлява сега? С какви ресурси сме обградени, които способстват за достигането на тази цел? Кое силов поле ни обгръща и подсилва и ни прави видимо доказателство на силовото поле, което е невидимо, но въпреки това е реално така, както е реално и електромагнитното поле?

Езичниците, които сега знаят, че са прегърнати от Исус Христос, знаят че са преселени от властта на Сатаната във властта на Бога.

(в) Павел казал на Агрипа II, че езичниците са **“получили опрощение на греховете и място между онези, които са осветени от вратата в Христос.”** Най-накрая вярващите езичници имали място, те принадлежали към хората на Бога. Днес на нас може да ни изглежда очевидно, че веднага щом повярват в Господа, езичниците биват **прибавяни към** домът и семейството на Бога. Сега, 2000 години след като езичниците са влезли в църквата, това може да ни изглежда очевидно на нас. Но това не е било очевидно

тогава, когато за езичниците се е считало, че завинаги им е забранен достъпа до домът и семейството на Бога.

Винаги трябва да помним, че докато в миналото израилтяните са правили разлика между верните и неверните евреи, като цяло Израел ограничава семейството на Бога единствено до верните евреи. Нека никога да не забравяме, че публичното служение на Исус се е извършвало в областта, простираща се на няколко километра около Ерусалим. Исус никога не се е разхождал в езическите градове и много рядко се е отбивал в тях. Той се е срещал само с няколко езичници. Когато една нееврейка настояла той да излекува болната ѝ дъщеря, Исус ѝ казал: *“Аз не съм изпратен при други, освен при изгубените овце от Израелския дом.”* (Мат.15:24) Най-ранната църква е считала себе си за месианска група вътре в границите на Израел. Нужно било Петър да бъде ударен с боен чук по главата, за да му се отворят очите и да разбере, че чрез вярата в Христос на езичниците може да бъде позволено да станат част от хората на Бога. Нужен бил разтърсващия сблъсък с нашия Господ на пътя за Дамаск и чак след това Павел разбрал, че му се възлага задачата да отнесе евангелието при вас и при мен, с цел и ние да можем да бъдем добавени към Божието семейство.

Разбира се, аз не твърдя, че преди да започне служението на Павел в наша полза, в църквата не е имало езичници, които са станали християни. Сигурно е имало. Например в Рим е имало християни още преди отиването на Павел там. Но езичниците-християни са били много малко на брой и това положение нямало да се промени, ако малкият мъж от Тарс не беше разбрал, че е изпратен сред неевреите, така както Исус е знаел, че е изпратен единствено сред загубените овце от израелския дом.

Аз съм езичник. Аз съм един от онези, които според думите на Павел са били странници за Израел, които са били духовно невежи, умствено невъзприемчиви и морално деградирани. Аз съм езичник. Но благодарение на неустрашимият мъж, който е говорел иврит като Моисей и гръцки като Сократ, който е бил евреин, но същевременно е бил римски гражданин, аз бях преместен от тъмнината в светлината и от властта на Сатаната във властта на Бога, вследствие на което получих опрощение на греховете си и място сред онези, които са осветени чрез вярата в Исус Христос.

Ако се чудите каква е целта на тази проповед, аз ще ви кажа, че тя е проста: да изрази благодарността на един езичник като мен към евреина, който единствено искаше да каже на всички неевреи, че всички те могат и трябва да приемат Единственият Евреин, който е даден на света и след това да се радват в компанията на Авраам, Девора, Йеремиа и Мириям. Аз съм езичник, който винаги ще бъде благодарен на апостола, чиято вяроност към Светия на Израел се превърна в моя вяроност и така ще бъде завинаги.

Бог е нашият пазител

Пс. 121; Кол. 3:3; Рил. 8:31-19; Пс. 126; Пс. 11

Планините са красиви, величествени, внушителни и непокатими. Ние знаем, че планините са неодошевени и безжизнени, но въпреки това считаме, че те са могъщи. Във всеки случай те са страховити. Поради това ни е лесно да предположим какво е искал да каже псалмиста, когато е казал: *“Издигам очите си към планините.”* (Пс. 121:1 – мой превод) Но всъщност той не си е мислил това, което ние предполагаме, че е мислил, тъй като за израилтяните планините са били както величествени и внушителни, така и източник на опасност. В тях са се криели престъпниците и главорезите, които са се спускали в подножието на планините, за да ограбват пътниците. Самите планини са криели опасности за пътниците, тъй като са били пълни с клисури, пропасти и с диви животни. Ние, съвременните хора, си представяме планините, а и цялата природа, като разтуха от напрежението на градското ни ежедневие и като място за почивка. А древните израилтяни са имали друга представа за планините. Те са знаели, че планините изглеждат привлекателни като място за отмора, но в същото време са място на смъртна заплаха. В Пс. 11 псалмистът е изкушаван да избяга “като птица в планините,” изкушаван е “да избяга от всичко това,” както ние обичаме да казваме. Но псалмистът знае, че даже птиците не са на сигурно място в планините, защото там те много трудно намират храна сред скалите и са заплашвани от много врагове. Поради тази причина, след като поглежда към планините в далечината и се пита: *“От къде идва помощта ми?”*, псалмиста сам си отговаря: *“Моята помощ идва от Господа, от Йехова.”* **Помощта не идва от планините и от природата; помощта, от която се нуждаем, идва от Бога, от Създателят на небето и на земята.**

Но ние не научаваме лесно този урок. В нашата все по-светска епоха хората очакват да получат помощ от всяко друго място, но не и от Бога. Но местата, от които очакваме да получим помощ са като планините: привлекателни и приканващи да идем при тях, и в тях наистина има добри неща, но там има и заплахи, и разумът ни показва, че те не ни оказват помощ.

Замислете се за културата. Обществото ни очаква да получи помощ от културата. В нея има огромни богатства. Ако бях лишен от геният на Моцарт и от цигулката на Исаак Щерн, от прекрасният глас на Кетлийн Бетл, ако бях лишен от поезията на Плат и от прозата на Робертсън Дейвис или от филма “Огнените колесници” (който гледах 5 пъти), аз щях да бъда по-беден. **В културата има истински богатства и тя ни прави истински добри.** Но въпреки това, културата е такава, каквито са били планините за древните израилтяни, **с двойствено влияние.** Културата предава ценности. Но какви ценности предава тя? Ценностите, които се съдържат във филма “Огнените колесници”; но и ценностите, които се съдържат във филма “Смъртни помисли.” Освен 8-те долара за билета, “Смъртни помисли” ми струваше и не малко вълнения. В него се разказва за една жена, която прерязва гърлото на най-добрият приятел на мъжа си и то по такъв жесток и отвратителен начин, че сцената приличаше на клането на прасе. **До мен в киносалона седеше 10-годишно момче, което гледаше с ококорени очи и попиваше всичко, което се случваше на екрана.** Колко ли други подобни филми беше видяло вече това момче и още колко други му предстоеше да види, всеки от които все по-силно щеше да влияе на разума му? Какво си мислеше подсъзнателно това момче за това, какво означава да си човешко същество и до какви изводи стигаше? Когато повече сцени с кръвопролитие влизат в подсъзнанието му, **толкова повече намалява шанса на съзнателно ниво това момче да разбере, че безпричинното насилие е привлекателно;** то създава апетит за още повече спектакли с насилието, а този апетит никога не се задоволява, така както не се задоволява жаждата ни, независимо че изпиваме все по-големи количества солена вода. *(Коментар: Авторите на филми с насилие очевидно знаят тази зависимост и стремейки се да печелят все повече пари, въобще не се притесняват да произвеждат още повече филми с насилие. Така се върти още по-силно дяволската мелница, която унищожва душите на хората. Д.Пр.)* Вярно е, че културата предава ценности, но какви са ценностите, които **понякога** предава? Но независимо дали културата предава добри или лоши ценности, тя никога не може да проникне до тези дълбочини в мен, до които имам нужда да се проникне. Освен това, тя не може да ни пази в смисъла, в който Господ Бог е нашият пазител.

Същото може да се каже и за политиците. Политиците са предопределени от Бога така, както в природата планините са предопределени от Бога. **Политиците, правителството и държавата – всички тези неща трябва да се грижат и да осигуряват това, което е добро за всички в обществото.** Политиците, правителството и държавата никога не трябва да бъдат омаловажавани. Само през 20 век получихме достатъчно доказателства какъв става живота ни, когато липсва грижа и осигуряване от страна на правителството на това, което е добро за цялото население. Не е изненада, че много хора считат, че държавата и правителството ще ги пази. Но държавата, колкото и да е справедлива, не може да опази никого в смисъла, в който Господ Бог е нашият пазител. Като част от пропадналото създание, държавата винаги има двойствено влияние. Това, което е предназначено да бъде благословия, всъщност е проклетие за много хора. Ще е трудно сега да се убедят хората по света, че държавата е техният пазител.

Но има и непреклонни и самоуверени хора, които твърдят, че личните психически сили на човека са достатъчни. Не правете грешка: личните психически сили на човека са нещо прекрасно. Удивлявам се над онова, с което са надарени хората: интуиция, способност за подражание, гъвкавост и издръжливост, творчески способности и др. Но в психиката на всеки човек се крият и капани. **Всеки от нас има в психиката си черни пещери, които ни стряскат, когато най-малко ги очакваме, защото ние никога не бихме могли да се досетим какви неща се крият вътре в нас.** Следователно псалмистът е прав. Когато е бил изкушаван да избяга в планините и там да потърси помощ, той е знаел, че планините са красиви, но са опасни и освен това никога не могат да помогнат на най-съкровеният му нужди. Същото се отнася и към всяко друго нещо, от което можем да си помислим, че ще ни помогне.

Нашата помощ идва от Господа. Тук трябва да спрем и да се запитаем от каква помощ имаме нужда. За какво трябва да ни се помогне? Вярвам, че не сме толкова глупави да считаме, че ни е обещана помощ от Бога за осъществяване на дребните ни проекти или още по-лошо – **да се заблуждаваме, че Бог ще подпомогне за реализирането на нашите амбиции и най-лошото - да се заблуждаваме, че Бог ще подпомогне за задоволяване на алчността ни.** Бог не е някакво ракетно гориво, което си мислим, че ще ни позволи да “изпреварим” останалите хора. Тогава каква е помощта, от която имаме нужда и за която мечтаем? Отговор на този въпрос получаваме от многократната употреба на псалмиста на думите “пазя” и “пазител.” **Ние имаме нужда да бъдем пазени, да бъдем предпазвани и защитавани.** Ние знаем, че най-много се нуждаем самоличността, която Бог ни е дал в Христос да бъде защитена и предпазена от всичко, което я заплашва както в живота, така и в смъртта. **Ние знаем, че не можем да избегнем болестите, пораженията и страданията,** тъй като никой не може да ги избегне. Но дълбоко в себе си ние искаме онова, което съм аз в Христос, истинската ми самоличност, което даже самият аз не познавам, а само Бог знае, да бъде запазена сега и завинаги. В Колосяни Павел казва на вярващите, че истинската им самоличност е скрита с Христос в Бога. Най-голямата ни нужда е тази наша истинска самоличност, която е скрита с Христос в Бога, да бъде пазена и защитавана до момента, след който нищо няма да може да я нападне, да я scuпи или да я унищожи.

Отдавна проявявам интерес към отговорите, които различните хора дават на въпроса: “Кой ви казва кой сте вие?” Според мен този въпрос е много важен, защото отговорът ни на този въпрос ще определи кои сме ние. Дали моите родители ми казват кой съм аз? До известна степен това е така, но ако само те ми казват кой съм аз, това е доказателство, че аз не съм порасъл. Дали моето образование или професионалната ми кариера, или моята репутацията ми казват кой съм аз? Тези неща могат единствено да придадат някои повърхностни черти на личността ми. Тогава дали самият аз казвам на себе си кой съм аз? Това е най-объркващият начин, тъй като опитът “аз” да казва на “аз” кой е, прилича на опитът да се сверява часовник по фабричната сирена, като се знае, че фабричната сирена се опитва да сверява себе си по часовника. Кой казва на всеки от нас кой е? Кой ми казва на мене кой съм аз? Кой ме прави такъв, какъвто съм? Кой ще ме “пази” в смисъла, за който говори псалмиста?

Онзи, който ме пази е Онзи, който пази Израел. Той е “създал” Израел, т.е. тези хора, на които е възложено да живеят, за да хвалят неговата слава и да осветляват народите. Тъй като е създал такива хора, Бог ги е пазил. Когато били заплашени с унищожение в Египет, когато се обезкуражавали в пустинята; когато пророците се изумявали от изневерите на тези хора – въпреки това Светият на Израел ги пазел. Псалмистът твърди, че понеже Бог толкова очевидно е запазвал народа на Израел, на Бог може да се вярва, че ще запази всеки човек, който лично е член на Израел. Тъй като Бог, който е запазил Израел, е обещал да пази църквата, така че даже силите на смъртта да не й надделеят, тогава той ще запази и мен, членът на църквата.

От формирането на Израел до раждането на Исус са изминали 1300 г. През този период Израел бил запазен. Настъпил ден, когато Израел бил обобщен в личността на най-великият син на Израел. Той бил ли е запазен? Не! Но тъй като той бил възкресен от смъртта и бил направен да живее вечно, а това е повече отколкото да е запазен – включително неговите хора в него и аз включително. Онзи, който пази Израел (и пази наследниците на Израел като вас и мен, чрез това, че пази най-великия Син на Израел), нито подремва, нито спи. Няма да има пропуск поради забрава или небрежност от страна на Бога, което да е причина нещо, което е вътре или вън от мен да може да ме лиши от самоличността ми пред Бога или от безопасността ми в него.

От кого е обещал Бог да ни пази? Според псалмиста, от слънцето и луната. Слънцето няма да ни измъчва през деня, нито луната – през нощта. Ние се смеем и даже се присмиваме на това. Кой в наши дни получава слънчев удар? И ако пътниците в горещите страни понякога получават слънчев удар, кой някога е получавал лунен удар? Но ние не би трябвало да се смеем, защото за древните евреи слънцето е било символ на житейските страдания на човека. Метафорично казано, да “получим слънчев удар” означава да сме изтощени от житейските страдания. Днес не използваме ли израза: “съсипан съм”? Това също е метафоричен израз. Когато разговаряме с жена, която ни казва, че е “съсипана,” ние разбираме, че тя е изтощена от ежедневните си проблеми. Служебните задължения са част от живота ни. Не е нещо необичайно човек да има работа и служебни задължения. Но въпреки това работата може да съсипе човека. Да си родител е част от живота и в това няма нищо необичайно. Но има случаи, в които родителството може да изкара човек от кожата му. Да имаш стари родители не е нещо необичайно. Но стресът, причиняват от грижите за престарелите родители може да ни пречупи. Всички тези неща са нормални и са част от ежедневието на живота, но те могат да ни изтощят.

Ясно е, че когато псалмистът твърди, че ние ще бъдем “пазени,” той не казва, че ние ще бъдем глезени. Всеки християнин, който очаква, че ще бъде глезен, трябва да се вгледа по-внимателно в самият Христос. Той бил ли е глезен? На него не му е било спестено нито едно изпитание, но е бил пазен от всичко, защото във всички случаи той не се е отклонил от своята самоличност пред Отца. Даже онова, което в Гетсиманската градина го е принудило да се изпоти толкова силно и от челото му да потече кървава пот; даже това, което го накарало да извика : “Даже моят Отец ме изостави!” – даже тези неща не са могли да го отклонят от целта му. Точно обратното, в тези мигове Отец го е “пазил”, за да не изгуби самоличността си, даже когато Исус е считал, че Отец го е изоставил. Ние сме “пазени”, а не глезени! Нашата самоличност пред Бога, нашата защитеност в Бога, това е запазване, което не зависи от ставащото в ежедневието ни, въпреки че на нас ни се струва, че сме “съсипани.”

“Лунните удари” да нещо друго. В древността хората са вярвали, че луната излъчва вредни сили, сред които са всевъзможните болести. Болестта се причинява от микроорганизми, които ние не можем да видим. Те са микроскопични, но са коварни и опасни. За разлика от това да “получим слънчев удар,” което означава да бъдем победени от нещо, което ни напада открито и фронтално, да “получим лунен удар” означава да бъдем повалени от нещо коварно, което не можем да видим, не можем да предвидим и срещу което сме беззащитни. Когато учех в Шотландия, веднъж в неделя проповядвах в една Англиканска църква. Сред службата едно от семействата от църквата покани мен и жена ми на обяд у тях. Домакинът и домакинята бяха лекари. Те ни разказаха за свещеник от тяхната църква, който се придържал изцяло към евангелието и

оказал огромно влияние върху тях и в техните очи той бил неоспорим авторитет. Случило се така, че репутацията на този свещеник се сгромолясала, защото той заболял от енцефалит, мозъкът му бил сериозно увреден и сега той говорел несвързано, лигите течели от устата му и се препъвал, когато ходел. Нашият домакин беше толкова шокиран от тъжната му съдба, че спря да говори. Тъй като ми стана неловко от настъпилата тишина, аз му казах, че нямам медицински познания и го попитах как този свещеник е заболял от енцефалит. Домакинят се обърна към мен и ми каза бавно и тъжно: “Както всеки човек се разболява от тази болест.” С други думи той ми каза: “Не е ли трагично, че ние можем да се сражаваме победоносно със заплахи, които ни нападат открито (слънчевият удар няма да ни повали), но когато незабелязано в нас се промъкне нещо микроскопично, то може да ни повали и да ни превърне в жалко същество, което говори несвързано, лигите текат от устата му и се препъва.” Ако домакинят ми беше живял преди 3000 години, той може би щеше да каже: “Моят свещеник и приятел изглежда получи лунен удар!”

И понеже говорим за енцефалита, ще споделя с вас, че бях неописуемо развълнуван от книгата “Събуждания” на д-р Оливър Сакс. (Ако нямате време да прочетете тази книга, поне се постарайте да видите филма, направен по нея) Д-р Сакс е прекарал голяма част от професионалният си живот с пациенти, чиито симптоми за болестта на Паркинсон са вкоренени в енцефалита. Докато другите хора са считат, че страдащите от тези заболявания са загубили човешкия си облик, Оливър Сакс счита, че това са човешки същества, които Бог е “запазил,” въпреки разрушенията, причинявани от болестта им. С други думи, даже хората, които дават най-голямото доказателство, че са повалени от лунният удар, всъщност не са повалени! Бог няма да ме глези по отношение на енцефалита. (Той не глезеше единствения си Син, така че няма да глези и мен.) Но Бог ще ме пази както от слънчевия удар, така и от лунният удар. Бог ще опази самоличността ми в Исус Христос, независимо от това, че може да ми се струва, че съм повален и победен от откритите и от коварните скрити атаки.

Ако природата на Божията защита е да ме предпазва от слънчеви и от лунни удари, какъв е обхвата на Божието предпазване? Псалмистът казва, че на Бог може да се вярва, че ще пази “*влизането и излизането ми.*” “Влизането и излизането ми” е еврейски израз с 3 значения.

(А) Това е еврейският начин да се каже “всичко.” Да се каже, че Бог ще пази излизането и влизането ни означава да се каже, че каквото и да ни се случи, то няма да попречи на Бог да ни запази. Каквото и да ни се случи, то няма да окове с белезници ръцете на Бога, с цел да го направи неспособен да ни запази. След като Бог не беше окован с белезници при смъртта на неговия Син, той няма да бъде окован с белезници и сега.

(Б) Този израз се отнася за важните събития в живота ни, т.е. да запази общата плодотворност на живота ни. В Пс. 126: 6 псалмистът пише: “*Онзи, който излиза с плач, носейки семето за да се, ще се върне с радостни викове, носейки снопи със себе си.*” Да знаем, че Бог ще ни пази излизането и влизането ни, означава да знаем, че начинанието на живота ни – онова, в което сме вложили сърцето си – няма да е безплодно. За сега може да сме видели малко плод в сравнение с енергията, която сме вложили, с жертвите, които сме направили и с молитвите, които сме изrekli. Въпреки това в края на краищата всичко ще бъде короновано.

(В) Този израз се отнася както за ранните, така и за преклонните години от живота ни, тъй като в тези два периода от живота си ние не можем да се справяме без чужда помощ. Ние сме пазени както в началото на живота си, така и в края му. Детето което умира, даже умрялото новородено бебе (да не говорим за абортираното бебе), е пазено от Бога. Даже най-изкуфелият човек в старческия дом, чиято изкуфялост го е превърнала в почти не разпознаваем за хората, които преди са го познавали, този човек също е пазен от Бога.

Днес сърцето ми се радва, защото Бог, който нито дреме, нито спи, ще пази както излизането, така и влизането ми. Защото когато и да погледна към планините, аз знам, че помощта за мен няма да дойде от тях, а от Господа. Той ще ме пази както от слънчевия, така и от лунният удар.

Кое то означава, че той ще ме пази сега и завинаги.

В навечерието на Великден - „Дали сме извратени или сме прозорливи?“

“Защото наистина, човешкият Син не дойде да му служат, а да слугува и да даде живота си като откуп за мнозина” (Марк 10:45)

Наскоро вестник “Ню Йорк Таймс” публикува статия, в която се разказваше за един човек и за неговото странно хоби. Той живее в Ню Джърси и хобито му е да колекционира неща, свързани с щатските затвори и места за изтърпяване на наказания. Например, той посочва нещо и казва с гордост: “А това е камшик, с който са били наказвани провинилите се затворници.” След това посочвал нещо друго и казва: “А

това са белезниците, чрез които буйните затворници са били приковавани към пода. А това е примката, с която са били обесени 14 мъже и 2 жени, когато е била изпълнявана смъртната им присъда.” Губернаторските власти в Ню Джърси биха желали този човек да си намери друго хоби. Но той изпитва наслада да отвежда любопитните посетители до кулминацията на своята изложба: един електрически стол, на който са били екзекутирани десетки осъдени на смърт.

Дали ние, християните, не сме малко извратени? Всяка година преди Великден ние говорим за страданията на Исус и за жестокостта на предателството, когато и най-добрите му приятели избягали и го изоставили. Всяка година преди Великден ние си припомняме несправедливостта, с която се е срещнал Исус и за ударите, които е получил от страна на правосъдието, за студеното презрение на войниците, за неговото бичуване и за трънения венец. **Разбира се, кулминацията на ежегодните ни припомняния на тези неща е инструментът на самата екзекуция: кръста.**

Ние сме отвратени от човека от Ню Джърси, който е лакирал своя електрически стол, а след това кани хората да го видят и даже те му плащат за това, че им изнася лекция за неговата употреба. А ние не лакираме ли нашия кръст? Не каним ли хората да се замислят за него и даже да правят дарение на църквата заради това, че пастора ще им говори за кръста? Тогава каква е разликата между нас и човека от Ню Джърси? **Дали прекомерното фокусиране на църквата в кръста е толкова отвратително, колкото е отвратителен този човек, чийто живот се върти около неговите средства за мъчение и убиване на хората?** Всеки от присъстващите е съгласен, че инструментите за екзекутиране са отвратителни. Ние не сме първите, които се чувстват по този начин, защото още от древността хората са считали, че инструментите за наказание и убиване на хората са отвратителни. Кръстът е бил отвратителен както за римляните, така и за гърците и евреите, въпреки че причините за това отношения на отделните народи са били различни.

Римляните са ненавиждали кръста. **Нито един гражданин на Рим не можело да бъде разпънат на кръст, независимо от престъплението му.** Тогава кой е можело да бъде разпънат на кръста? Само представители на победените народи можело да бъдат разпъвани на кръста, а според римляните покорените хора едва ли могат да бъдат считани за хора. Хора от покорените народи, които са били терористи, дезертъори или насилници – те можели да бъдат разпъвани на кръст. В очите на римляните терористите, дезертъорите и насилниците са били отвратителни и гнусни като боклука.

Гърците също са ненавиждали кръста. Те се стремели към мъдростта на философията. Философията борави с такива представи с универсална стойност като: истина, доброта и свобода. **Но после се появили християните и започнали да твърдят, че истината, добротата и свободата не се намират в универсалните представи, а в една конкретна личност, Исус от Назарет, който даже не е бил философ.** За гърците всички тези твърдения са били толкова абсурдни и смешни, че даже ги считали за отвратителни.

За евреите кръста също е бил отвратителен. В края на краищата, евреите са считали, че Исус се е преструвал, че е Месията. Тъй като Исус е станал жертва на жестокостта, докато от истинският Месия се е очаквало да изкорени жестокостта, според евреите Исус не може да е Месията. **И нещо повече, всеки еврей, който е познавал свещените писания и особено книгата Второзаконие, е знаел, че всеки, който бъде окачен на кол, е проклет от Бога.** Това е ясно написано в книгата “Второзаконие.”

В древността както римляните, така и гърците, и евреите са считали, че кръста е толкова отвратителен, колкото са отвратителни за нас електрическият стол или въжето за бесене. Тогава защо ние, християните, поставяме кръста на всяко място, където се прекланяме на Бога и защо говорим за кръста по време на всяко богослужение? Дали се различаваме по нещо от човека от Ню Джърси?

Да, ние се различаваме много от този човек. За разлика от него, за нас кръста, който несъмнено е инструмент за екзекутиране, не е нещо забавно. Подобно на апостолите, които са живели преди нас, ние не търгуваме с физическите страдания на кръста (независимо от това, че за Исус те не са били по-малко ужасни, отколкото са страданията на двамата мъже, които са умрели от двете му страни.) Нещо повече, подобно на древните апостоли, **ние прославяме кръста**, защото знаем, че на него за нас е извършено нещо, което ние никога не бихме могли сами да извършим за себе си. Ние знаем за последствията от извършеното на кръста за нашия живот сега и в бъдещето. Говорейки постоянно за кръста, ние не бърборим извратено за нещо отвратително, **а славим Бога заради нашето спасение.** Стриктно казано, когато си припомняме за кръста, ние не си припомняме да някаква екзекуция, все едно че няма значение кой е бил екзекутиран. Припомняйки си за кръста, ние отново се хващаме за онзи, който е разпънат на кръста и се притискаме с всички сили към онзи, който е умрял на кръста заради нас, а сега живее между нас, но продължава да носи белезите от разпъването на кръста. Защото въпреки че ние сега прегръщаме нашия Господ Исус единствено **защото той е бил възкресен, той е бил възкресен така, че белезите от разпъването продължават да са върху него.**

Обобщавайки всичко, ние можем да кажем, че Исус Христос стои между нас като личност, чиито белези от разпъването продължават да ни приканват да отидем при него. Какво можем да кажем за Исус и за неговия кръст?

Първото нещо, което трябва да кажем е, **че на своя кръст той е оприличил себе си с грешниците**. Няма съмнение, че още преди да отиде на кръста, през време на земното си служение, той се е отъждествявал с грешните хора. По определение грешниците са хора, които не се чувстват “у дома си” с Бога. Исус е знаел какво означава да не си “у дома си.” Той бил роден в обор, защото за него нямало място в странноприемницата. Той не е бил свързан с някакво място. По-късно казал, че няма покрив над главата си. **Той е бездомен скитник, който е бил погрешно разбран даже от членовете на семейството си. Бил е изоставен от приятелите си и е бил самотен. Изпил е до дъно чашата с онова, което означава никъде да не си “у дома си.”**

Това е предпочитана тема за белетристите и на философията на екзистенциализма. Човечеството няма корен, то е отчуждено, скитащо, бездомно и изгубено в космоса. Проблемът свързан с анализа, който ни предлагат белетристите и философите е, че не е достатъчно задълбочен. **Те не стигат до дъното на проблема. Те не разбират, че истинският проблем е, че ние не се чувстваме у дома си, просто защото не сме си у дома. Ние не сме си у дома с Бога.** А причината да не сме си у дома с Бога е, че поради греха си ние сме прогонени от интимната връзка с Бога. Божията присъда на нашия грях ни е прогонил от него. Защо не се чувстваме “у дома” в космоса? Какво очакваме? **Ние никога няма да се чувстваме “у дома” в живот, в който Божията присъда над нас ни е превърнала в бездомници така, както са се превърнали Адам и Ева, когато са били изгонени от Райската градина.**

Когато кръстът изгрял пред Исус, той казал: “*Аз имам кръщение, с което трябва да се кръстя.*” Но той вече не е ли бил кръстен? Да, той е бил кръстен. Той отишъл до реката Йордан, където братовчед му Йоан кръщавал разтревожените хора, които току-що се ужасили от греховното си състояние, признали че са грешни и се разкаjali за греховете си. Когато видял идващия Исус, **Йоан казал: “Какво правиш тук? Ти нямаш грехове, които да признаваш.”** А Исус му казал: “Кръсти ме като всички останали, защото аз признавам грехове от името на всички мъже и жени от цялата земя; признавам от името на тези, които сега започват (но само започват) да разбират колко изопачено е сърцето им и от името на онези, които им предстои да разберат това. Разкайвам се от името на тези, които си мислят, че разкаянието им е толкова дълбоко, колкото е дълбок грехът им (но се оказва, че разкаянието им не е достатъчно дълбоко); разкайвам се и от името на онези, които са още заспали в духовно отношение. Аз се отъждествявам с грешните хора и с всеки човек, който някога е живял или ще живее на земята.”

Отъждествявайки се с нас при кръщението си и превръщайки се като нас в личност, която никъде не е “у дома си” по време на земното си служение, Исус Христос се отъждествява с нас и поема върху себе си присъдата на своя Отец заради грешни хора като нас. Няма съмнение, че грешните хора са осъждани от Бога и ние сме обречени на осъждане. Когато Исус плаче: “*Защо си ме изоставил?*”, той отъждествява себе си с нас по време на произнасянето на присъдата на Отца над грешниците. “Защо си ме изоставил?” Това е викът на личност, която усеща, че не е “у дома си” със своя Отец и знае точно защо е така, въпреки че хората по цял свят усещат, че не са “у дома си”, но не знаят защо е така. **Да гледаме към кръста, да разбираме ролята на кръста, това означава да разбираме защо е така.** Да разбираме кръста, това означава да разбираме защо ни се струва, че никога не сме “у дома си”, т.е. че не сме с Бога, но ние не бихме могли да разберем това, ако Исус Христос, нашият Господ не се беше отъждествил с нас в своето служение, в своето кръщение и накрая в превъзходното си кръщение на кръста. Така най-накрая ни се разкрива положението ни пред Бога.

Въпреки че сме отрезвени от разкриването на затрудненото ни положение пред Бога, ние се радваме от това разкриване и благодарим за него на Бога. **Защото разкриването на затрудненото ни положение същевременно е разкриване и на грижата на Бога за нас.** Няма съмнение, че кръстът ни запознава с лошата новина, **само за да ни запознае с добрата новина.** Защото добрата новина е добра, просто защото кръстът ни дава възможност да видим собствения си грях, когато осъзнаем, че Исус е поел греха ни върху себе си и е платил полагащото се за него наказание. Кръстът ни запознава с болестта **само с цел да ни предложи лекарство за нейното лечение.** Кръстът ни информира за нашето осъждане и **в същото време ни казва, че някой друг е поел нашето наказание върху себе си.** Преди малко ви разказах за човека от Ню Джърси, който няма да престане да говори за своя музей на уреди за изтезание. Ние считаме, че той е неуравновесен, защото експонатите от този музей ни говорят само за смъртта. Като християни, ние също няма да престанем да говорим за кръста, (който също е инструмент за изтезание), **просто защото кръста обявява, че има живот.** А знаейки, че кръста обявява, че има живот, сега ние разбираме защо от първия до последния ден на земното си служение Исус е твърдял, че целта на неговото идване е кръста. Исус е казвал за себе си: “*Човешкият Син дойде, за да даде живота си откуп за мнозина*” (Мат.20:28). “*И когато Аз бъда издигнат*

от земята (т.е. когато бъде разпънат на кръста), *ще привлече всички при себе си*” (Йоан 12:32). Исус счита, че кръста е целта на неговото идване и че кръста обвързва всичко, което прави Исус по време на земния си живот, докато стигне до кръста.

Страхувам се, че днес много хора си мислят, че Исус е дошъл с някаква друга цел. Например, продължавам да срещам хора, които считат, че Исус е дошъл сред нас преди всичко за да бъде учител и за да ни информира какво може да се случи с нас, ако ни липсва информация. Но истината е, че когато разгледаме неговото учение, ние установяваме, че повечето от казаното от Исус не е ново и е било казано и от други преди него. **Наистина много малко са нещата в учението на Исус, които за пръв път са казани от него. Той е бил син на Израел; по-голямата част от учението му е просто повторение на онова, което е научил от духовно образованите хора около себе си.** Например Исус казва: *“Защото където двама или трима са събрани в Мое име, там съм и аз сред тях”* (Мат.18:20). Но равините в Израел преди него вече са казали: *“Където двама или трима са събрани около Тора, около Божието Слово, там Божието присъствие блести славно.”* Казаното от нашия Господ е толкова сходно с онова, което е научил от училището, че ние не можем да го приветстваме като учител, който преподава изненадващо ново учение. Разбира се, самият Божий и Човешки Син ни казва, че основната цел на идването му на земята **не е**, за да бъде учител, а за да пожертва себе си като откуп за мнозина. Той е дошъл, за да бъде онова, от която имат нужда грешните хора. **Той е дошъл, за да стане лекарството, което ни открива факта и природата на нашия грях и което може да го излекува. Той е дошъл, за да бъде лекарството, с което да осъзнаем, че сме се омърсили и същевременно да бъдем изчистени.** Той дошъл за да бъде това спасение, в светлината на което ние ще разберем, че имаме нужда от спасение. Защото нали е истина, че спасените са само тези, които сега разбират, че трябва да бъдат спасени. Няколко пъти вече цитирах текстът, в който Исус казва, че е дошъл като откуп за мнозина. **В Библията думата “откуп” винаги е използвана, за да се говори за освобождаване или избавяне.** Обикновено има две категории хора, които биват освобождавани: робите и военнопленниците, т.е. хората, които са в робство и хората, които са подвластни на своя враг.) Исус използва тази аналогия поради това, че е подходяща. Греховното ни състояние ни оковава толкова здраво, все едно че сме роби или военнопленници. Истината е, че греховното ни състояние е такова, че ние сами не можем да се освободим от него.

Но има освобождение, което получаваме, когато приемем, ценим високо и възхваляваме Бога за спасението, което ни е предоставил. Ако някой каже: *“Какви са всичките тези приказки за грижите на Бога? Нали Бог ни обича? Нали винаги ни е обичал? Тогава какво е трябвало да ни осигури?”* – всеки който казва това показва, че не разбира разликата между любовта и милостта. Несъмнено Бог винаги ни е обичал, тъй като той е любов. **Но въпреки това, даже когато ни обича, той не може да се откаже от присъдата си над нас.** А тъй като той не може да се откаже от присъдата си над нас, когато любовта и нашият грях се срещнат, т.е. **когато неговата любов и неговата праведност застанат една срещу друга, любовта му приема формата на милост. Милостта е любов, която поглъща присъдата, която ние заслужаваме.**

Има освобождение за нас, когато откажем да се отнасяме пренебрежително към Божията милост и вместо това приемем с благодарност предлаганото от него спасение, чрез което неговата любов се излива върху нас, неговата праведност настоява да каже истината за нас и неговата милост обвърже всичко това в едно и ни осигури освобождение от осъждането. Има освобождение, когато прегърнем Онзи, който обобщава в себе си всичко това за нас.

От време на време хората ми казват, че християнската вяра е много сложно нещо. Надявам се те да не считат, че аз съм я направил да изглежда сложна. Всъщност християнската вяра е проста. Най-кратко и ясно тя е описана в едно изречение на Павел от 2Кор.5:20-21: *“Примирете се с Бога, който за нас направи грешен Онзи, Който не знаеше грях, за да станем ние чрез Него праведни пред Бога.”* С други думи, **Исус Христос е Божията грижа за грешните хора, която ни казва истината за нас самите.** Дали е истина истината за нас, че сме грешни хора? Истината е, че ние сме грешни хора, на които е простено. Помнете, че само лекарството прави видима болестта. Само грижата на Бога прави видимо опасното състояние, в което се намираме. **Единствено решението на проблема отваря очите ни за самия проблем.** Истината на кръста е, че благодарение на онзи, който се е отъждествил с нас във всяко отношение, ние сме оправдани грешници и благодарение на него, когато сме в неговото присъствие, ние можем да сме “у дома си” с Бога и да знаем това. Следователно, ние съвсем не приличаме на човека от Ню Джърси. Стриктно казано, ние не сме фокусирани в самия кръст, а в онзи, който е на кръста. **Ние сме фокусирани в нашия Господ Исус Христос, който идва при нас по милост и иска единствено да ни привърже към себе си чрез вярата.**

Той е дошъл за да се пожертва като откуп. Той е дошъл, за да облече върху себе си нашия грях, а нас да облече с неговата праведност. Поради това ние сме радостни и можем да извикаме заедно с автора на химна: *“Слава на кръста на Христос.”*

В чест на учителите от нашето Неделно училище

Йоан 1:6-13; Рим. 8:14-18

Спомням си много от учителите си в Неделното училище, защото те ми помогнаха извънредно много в годините на формирането на характера ми. Джун Хокинг ми беше учителка, когато бях на 8 години. Когато наближи Разпети Петък и Великден тя ни обясни на нас, 8-годишните, защо е бил нужен кръста. Тя ни каза, че той е бил Божието осигуряване за нас, нуждаещите се, които се нуждаем толкова много поради дълбоката си греховност и Божия справедлив съд. (Разбира се, тогава тя не използваше такива думи като “осигуряване” и “греховност”, защото знаеше думите, които разбирахме ние, 8-годишните. Но тъй като аз не ги знам, ще ви разкажа историята с мои думи.) После тя помоли някой, който схваща поне нещо от това, което каза, да стане, ако иска и той да стане притежател на онова, което е извършено на кръста. Аз станах. Тя ме попита разбирам ли какво означава това, което означава кръста. Аз я уверих, че разбирам. Отново, използвайки езика на малките деца, тя ми каза, че моята публична декларация е потвърдена за вечността на небето.

Скоро след това семейството ни се премести в друга църква. Тогава учителка ми стана Катрин Хиисман. Тя беше кротка, внимателна, разбираща и осъзнаваше, че се чувствам неловко в новия си църковен дом. Водена от своята чувствителност, тя се отклони от своя път, за да потуши моите опасения. Когато бях на 10-11 години, учителка ми беше Дороти Грийншилдс, около 50-годишна неомъжена жена. Един неделен ден аз се забърках в страстен спор с един от съучениците си относно правилния правопис на една нецензурна дума. **Можете ли да си представите това? Вашият обичан пастор спореше страстно относно правописа на една скверна дума!** Г-ца Грийншилдс ни позволи малко да поспорим, а след това ни каза, че е по-добре да говорим за нещо друго.

Когато станах на 12 години, учител ми беше Гордън Феарбанк. Гордън беше завършил Гръцка и Римска история в Университета в Торонто. Той използваше по-голямата част от училищния час, за да ни убеждава, че Гръцката и Римската история е най-хубавата университетска програма, към която човек може да се стреми. Седмичните му уроци винаги бяха тясно свързани с римският декор историите от евангелието и тъкмо от него аз научих думата “Месопотамия”, както и много други необикновени думи. Един неделен ден Гордън трябваше да бъде в Ню Орлеанс (той работеше в туристическа агенция), поради което изпрати годеницата си Джийн да го замести. Тогава си помислих, че тя е най-красивата жена, която някога бях виждал.

Грейс Иби беше друга учителка на средна възраст, съдържана и уравновесена. Въпреки че беше много по-възрастна от мен и често пъти ми се струваше, че живее в свят, който беше още по-стар, в нея имаше нещо, което сграбчи сърцето ми, защото когато бях на 14 години, аз обсъдих с нея новороденият в мен призив към служение на Бога. Искрено, запъвайки се и страхливо, аз ѝ разказах за неугасимото си призвание и то когато не бях споменал за това нито дума пред родителите си. (Всъщност, чак когато станах на 22 години, аз се осмелих да споделя с другите за призванието си да служа на Бога.)

Последният ми учител в Неделното училище беше Карлтън Картър. Той беше Директор в Отдела по образование в Скарлбъроу и преподаваше в класа на 15-годишните. Всяка неделя той донасяше в училището толкова много книги и справочни материали, че човек би си помислил, че прави изследване за докторска дисертация.

И каква беше ползата за мен от всичко, което вършеха моите учители в Неделното училище? Каква беше ползата от упоритата им работа, от верността им и от вдъхновението, което демонстрираха? **Какъв е сега смисъла от Неделното училище?** Същността на всичко това ми се изясни от една вестникарска статия, която прочетох наскоро. Тя беше придружена от снимка на гангстери-мафиоти от Хамилтън, които изнасяха от църквата ковчега на един от своите приятели, който се наричаше г-н Доминик Муситано. Статията беше озаглавена така: “Порой от сълзи на погребението на гангстер.” Доминик Муситано беше организиран побоя и убиването на много хора по време на подземната си кариера (предполагам на свои съмишленици, които не са били достатъчно послушни). Той имал съзнанието на кобра. По време на погребалната служба свещеникът казал следното за него: “Като дете Доминик Муситано бил доведен в църквата, за да бъде кръстен с осветената вода. Тогава той станал **осиновен син на Бога.**”

Не! Той не е станал осиновено дете на Бога, защото е бил кръстен с осветена вода. Нито пък щеше да има някаква разлика, ако беше кръстен с неосветена вода. Нито пък щеше да има някаква разлика, ако той въобще не беше кръстен. Съгласно Библията, ние ставаме осиновени синове и дъщери на Бога **чрез вяра; единствено чрез вяра, винаги и навсякъде чрез вяра.** Йоан пише в евангелието си: “*На онези, които Го приеха (Исус), които повярваха в неговото име, той даде правото да станат деца на Бога.*” (Йоан 1:12 – мой превод) На всички, които го **приеха** и които **повярваха в неговото име** (природа, присъствие, ефективност).

Павел говори за осиновяването повече от всеки друг от авторите на Новия Завет. Той казва, че **докато по своята природа Исус Христос е Синът на Бога и е уникален и единствен**, всички хора ставаме деца на Бога чрез осиновяване в Божието семейство **чрез вярата**. **Смисълът на Неделното училище е, че то запалва вярата в децата**. Смисълът на Неделното училище е да подхранва тази вяра, чрез която те от собствен опит ще разберат това, което е имал предвид Павел, когато е писал на вярващите в Рим: *“Вие не получихте дух на робство, който ви потапя обратно страха; а получихте духът на осиновяването. Когато викаме “Ава, Отче!” , това е самият Дух, който свидетелства заедно с нашия дух, че ние сме деца на Бога”* (Рим. 8:15-16 – мой превод)

Понякога чуваме да се казва, че вярата се прихваща, а не се получава чрез обучение. Това не е вярно! Все нещо трябва да бъде преподадено, човекът все пак трябва да бъде научен на нещо. Евангелието има точно съдържание и децата трябва да бъдат запознати с него. **Евангелието е истина и децата трябва да бъдат научени да правят разлика между истината и лъжата**, между истината и лицемерието и илюзиите. Евангелието се тълкува от онзи, чиято е добрата новина. Децата трябва да разберат как истините са свързани с Истината (т.е. как правилното разбиране на евангелието е свързано с реалността на живата личност, Исус Христос). Твърдението, че вярата се прихваща, а не се получава чрез обучение, не е вярно! Все нещо трябва да бъде преподадено!

Същевременно, нещо трябва да бъде прихванато. Ако Неделното училище се интересува единствено от това, което се преподава в него, **но не и от онова, което се прихваща от децата поради примера на учителите**, тогава Неделното училище е просто някакво упражнение за разместване на умствената мебелировка на детето. Да казваме, че нещо трябва да бъде прихванато, това означава че казваме, **че децата трябва да бъдат заразявани**. А от човешка гледна точка, тъкмо учителят е “заразителят.”

Исус говорил продължително със самарянката край кладенеца и то насаме. На свой ред самарянката се върнала в своето село и разказала на съселяните си всичко, за което Исус дошъл да бъде тук на земята и какво означава това за нея самата. Скоро след това, благодарение на силата на свидетелстването на жената, няколко от съселяните ѝ отишли с вяра при Исус. После, когато вярата им пораснала, а заедно с нея и увереността им във вярата, тези хора казали на жената: *“Ние вече не вярваме (в Исус) поради твоите думи, а защото ние самите чуваме и знаем, че това наистина е Спасителят на света.”*

Каква е целта на Неделното училище? Да подхранва вярата в децата, тази вяра, която когато пораснат, ще ги накара да кажат: “Учителю в Неделното училище, ние не вярваме вече в Исус поради твоите думи. Сега ние познаваме от собствен опит Онзи, в когото вярваме.”

Но не е нужна само вяра, поради което за Християнското обучение има други цели освен вярата. **Нужен е и християнски ум**. А такъв ум не може да се изгради за един ден. Нужни са дълги години, за да се изгради такава духовна антена, която може критично да оценява онова, което се случва в света и дали християнинът трябва да подкрепи или да се противопостави на нещо, дали да приема радушно или да отхвърля друго нещо; дали да чака бъдещите дни да му донесат още допълнителна светлина или още сега на висок глас да предупреждава другите хора за опасността от трето нещо. **Нужни са много години, за да изгради човек в себе си такива умения за оценка, без които той неизбежно ще става жертва на измами и заблуди**.

През това лято в един вестник ежедневно се коментираше процеса за сексуалните приключения на г-н Бернардо и авторът на поредицата статии се изказа презрително за прокурора, който представяше обвинението в съда. Той го описа като човек малко над средна възраст, с побеляла коса, който без съмнение се е женил само веднъж и който извън всякакво съмнение е имал само един единствен сексуален партньор. Авторът питаше: **“Как такъв човек може да разбере г-н Бернардо и неговите сексуални наклонности?”** **Изводът е ясен! Човек, който се е женил само веднъж и в живота си е имал само един сексуален партньор е 14-каратов глупак!** Тук има няколко неща, които трябва да бъдат оценени въз основа на християнското разбиране.

Даниел Джонсън, политик от Квебек, беше раздразнен от свирепите и нелепи изказвания на Жак Паризо, премиерът на Квебек. Джонсън каза: “За какъв се мисли Паризо? Че е архиепископ или нещо подобно?” Дали църковните лидери по наследство са свирепи и правят нелепи изказвания? **Лидерите на църквата трябва да следват примера на водачеството и служението на Исус Христос**. Той пожертвал себе си даже до смърт заради онези хора, чиито сърца са студени като лед и които са се отнасяли предателски към него. **Нужно е усърдие и търпение, за да се придобие ум, който мисли и разсъждава с християнските категории**.

Когато нашата дъщеря Катрин се върна от Хонг Конг през юли, тя ни разказа, че е имала ужасен спор с нейният китайски сърдечен приятел. **Повод за спора била практиката в Китай да се опаковат човешки зародиши (по 10 в пакет) и да се продават за храна**. **Китайците ги поръсвали с джинджифил, смесвали ги със свинско месо и ги ядели**. Китайският ѝ приятел защитавал тази практика, като обяснявал, че когато

народът наброява 1,2 млрд човека, всичко, което **МОЖЕ** да бъде ядено, **трябва** да бъде ядено – **иначе хората няма да има какво да ядат**. Той настоявал, че китайците не разполагат с лукса да поствят.

Катрин ни каза, че тя отговорила на приятеля си така: “Все пак някъде трябва да се постави граница, но вашите хора не знаят къде да я поставят.” (Самият аз бях изненадан от страстността на Катрин, защото не мислех, че тя има желание да поставя някакви ограничения.) И в този случай има няколко неща: абортът, канибализма и относно това, кое е следващото нещо, което ще трябва да ядат китайците. **Ще ядат ли труповете, при условие, че хората не са умрели от някаква болест, а са станали жертва например на пътна злополука?**

Разказаната от Катрин история вече беше стигнала до Северна Америка чрез международните информационни агенции, **но нито един вестник не отпечата тази новина, нито един!** Единствено християнският вестник, “Първите неща” отпечата тази история. Благодарение на този вестник аз можах да прочета повече за тази гнусна практика. **Д-р Кин, лекарка в Шензен съобщава, че самата тя е изляла 100 човешки зародиши през последните 6 месеца. Тя каза: “Ние не извършваме абортите, единствено за да ядем зародишите, но те биха се похабили, ако не бъдат изядени.”**

Нито един вестник в Северна Америка не отпечата историята, която беше предоставена от международните информационни агенции. Но аз имах лекции в Лятното училище по теология в Отава и в Религиозния колеж към Университета МакМастър и ги илюстрирах изобилно с тази информация, **като подчертах, че начинът, по който медиите отразяват новините, носи белезите на пропагандата. И на двете места студентите ме гледаха така, все едно че съм екстремист.** Трябва да притежаваме прозорливост, ако искаме да открием изопаченията и да оценим естеството на извращенията, които медиите ни пробутват ежедневно.

Ако целта на Неделното училище е да поощрява и да подхранва вярата, трябва да разбраме, че така подхранваната вяра включва в себе си основите на християнският ум, които трябва да притежават възрастните хора.

Кажете ми: Считате ли, че аз съм обладан от вярата в Исус Христос? Колкото и крехка, слаба и измъчвана от греховете ми да е вярата ми, считате ли, че въпреки това тя е истинска? И вярата, която ме владее, дали се изявява чрез християнско разбиране, което надвишава нивото на разбирането на дете от детската градина? Ако това е така, тогава моите учители от Неделното училище трябва да бъдат почитани и да им се благодари.

А къде са сега моите учители? Госпожиците Дороти Грийншилдс и Грейс Иби се наслаждават на наградата, която Исус е обещал на верните си слуги.

Джун Хокинс е помощник-свещеник в една църква в Калгари. Аз не знаех, че тя е там, докато миналата година през Октомври не говорих пред тяхната църква. През периода на въпроси и отговори след първата ми проповед **тя стана и ме попита дали я познавам.** Дали някога тя си е представяла, че аз ще забравя жената, която първа ме разясни смисъла на това, което Павел нарича “призивът на кръста”?

Катерин Хиисман е секретарка в офиса на свещеника в болницата в Скарбъроу. Винаги, когато имам повод да се обадя по телефона в този офис, аз говоря с нея и отново ѝ благодаря.

Карлтън Картър отдавна се пенсионира от Съвета по образование в Скарбъроу. Поради забележителните си административни способности той доброволно изяви желание в своята църква да работи без заплащане като администратор в църквата. Важно е, че му казах какво направи той за мен, когато бях само на 14 години. **Неговите 3 деца вече се възрастни, но не са вярващи и не посещават църквата. Чух го да си задава въпроса: “Къде сбърках?” Той имаше нужда аз да му кажа, и аз му казах, че никъде не е сбъркал.**

Останаха последните двама от моите учители в Неделното училище – Гордън и Джийн Феарбанк. Малката ми книжка, “Намиране на смисъла на християнската вяра” е посветена на тях. Текстът на това посвещение е следния: “На Джийн и Гордън Феарбанк, защото те бяха там.” **Когато бях на 19 години, няколко неща ме захвърлиха в една тъмна долина, която беше грозна и отвратителна, и престоят ми в тази долина продължи по-дълго, отколкото съм си представял. Джийн и Гордън ме подкрепяха за да продължа и да не се предам, докато с мъка и препъване вървах напред и стигнах до другия ѝ край. Те стояха край мен на ръба на пропастта и аз никога няма да мога да им се отплатя за онова, което направиха за мен.**

Но аз продължавам да правя това, което мога да правя. Една вечер преди 2-3 години Джийн чакала сама метрото на станция “Роздейл”, когато била заобиколена и нападната от банда хулигани. В резултат от това, тя получи сериозни умствени отклонения. Аз я посетих няколко пъти и се постарях доколкото можах да я успокоя. През Април миналата година съпругът ѝ ме попита дали бих се съгласил да работя в управителния съвет на една институция, която е свързана с Университета в Манитоба. Аз отговорих “да.” А той ми каза: “О, не се притеснявай, това означава само веднъж годишно да отидеш за 2-3 дни до Уинипег.”

Разбира се, аз се съгласих да помогна на Гордън. **Мъдрите хора обичат да употребяват израза: “Каквото повикало, такова се и обадило.”**

Когато настъпи смъртният ми час и с мъка ще мога да дишам, аз въпреки това ще събера малкото дъх, който ми е останал и ще кажа: **”Благословени да сте!”** на онези мъже и жени, които бяха мои учители в **Неделното училище, без които днес аз нямаше да притежавам вярата и да бъда човека, който вие познавате.**

Вавилонската кула и смисъла на Петдесетница

Всеки, който обича Исус, цени високо притчите му. Мнозина от нас са чули за Исус чрез притчите му. Ние започваме да слушаме тези истории още от 4 годишна възраст. В началото те са ни интересни, а когато поотраснем, те започват да ни вълнуват. **А когато пораснем още повече, за нас те се превръщат в истории, които ни разкриват истината за Бога, за нас самите и за нашия свят.** Никой не отказва да слуша притчите на Исус просто защото не описват конкретни исторически събития. Например, Исус започва най-хубавата си притча за блудния син така: “Един човек имаше двама сина.” Исус не разказва за конкретен човек, живеещ в Назарет, който е имал двама сина. **Притчата е история, която Исус съчинява в момента, докато говори.** В Лука 15 се разказва как се е появила притчата за блудния син. Критиците на Господа мърморели, недоволствали и го обвинявали, че омърсява себе си, като се сприятелява с **нерелигиозни хора.** Исус съвсем не е бил глупав, както опонентите му считали и е разбирал прекрасно какво говорят за него. Те търсели да открият някаква негова грешка. С цел да оправдае себе си и хората, с които се сприятелявал, Исус веднага измислил и разказал една притча. Но въпреки, че е изцяло измислена, тя е абсолютно вярна, **защото ни разказва истината за нас в отношението ни с Бога и истината, че Бог е над нас.** Никой не казва, че само защото са измислени, притчите на Исус не разкриват истината.

Първите 11 глави на Битие също са притчи. Подобно на притчите на Исус, **притчите в Бит.1-11 ни разказват истината за нас, хората, които сме създадени от Бога и истината за Бога като наш създател.** Тогава защо проповедниците са прогонвани от църквата, когато проповядват за тези притчи и защо слушателите се възмушават, когато ги чуят и защо църквите се разцепват заради тези притчи? Ако някой каже: “До какво ще доведе всичко това, ако признаем, че първите 11 глави на Битие не са исторически? Кое ще е следващото нещо в Библията, за което ще отречем, че е историческо?” Ако някой изрече това твърдение, незабавният отговор е: “Ако признаем, че притчите на Исус са притчи, всичко е загубено!” Но това не е мъдър аргумент. **Всички притчи от Битие 1-11 са много мъдри. Една от тях е притчата за Вавилонската кула.**

Историята започва с човешкият призив: “Нека да си създадем име! Нека да построим град и една кула, която да е толкова висока, че всеки да може да види **нашата** кула. Когато градът ни се прослави чрез кулата си, името ни ще стане известно по целия свят. Нека да си създадем име!” Някой може да каже: “Какво лошо има в построяването на една кула? Има ли нещо лошо в създанието?” **Разбира се, в създанието няма нищо лошо. Бог е създател.** Ние сме създадени по неговия образ и подобие и притежаваме вроден стремеж към съзидание. Да потискаме този стремеж, означава да ограбваме себе си и да презираме добрия дар, който сме получили от Бога. **В самото съзидание няма нищо лошо.** Друг може да попита: “Тогава какво лошо има в изграждането на висока кула, даже на най-високата кула? Лошо ли е да се стремим към отлични постижения?” Разбира се, че няма нищо лошо в тези неща. Напротив, много хубаво е да се стремим към тях. **Ние живеем в епоха, която възхвалява посредствеността. А посредствеността е грях.** **Стремежът към усъвършенстване и прецизност трябва да бъде приветстван.** Трети човек може да попита: “А какво лошо има в изграждането на град, на средище на цивилизацията? Цивилизацията лошо нещо ли е? Или културата е лошо нещо? Щяхме ли да бъдем по-свети, по-добродетелни и по-човечни, ако живеехме в пещери, ако се катерехме по дърветата и ако ядахме насекоми и произнасяхме само едносрични думи?” В културата няма нищо лошо. Без богатството на културата ние щяхме да сме по-малко човечни. “Тогава да не би проблемът да е свързан с оформянето на града и кулата? **Лошо ли е да си създадем име?”**

Според притчата, проблемът с това, че си създаваме име **е, че по този начин ние отхвърляме името, което Бог ни е дал.** Той ни е нарекъл **негови** създания и по този начин е подчертал местоимението “**негови.**” **Той е Господ и той дава живота.** Ние произлизаме от него, ние му принадлежим и можем да бъдем благословени единствено от него. И тъй като произлизаме от него и му принадлежим, и можем да бъдем благословени само от него, **да го отхвърлим, това означава да отхвърлим благословието и поради това да бъдем прокълнати.**

На иврит “име” означава “природа.” Давайки ни име, **Бог ни е дал природата ни.** Природата ни е **бъдем обичащ, покорен, благодарен и верен партньор на Бога.** **Всичко друго е ненормално.** Но ние не

харесваме името, което Бог ни е дал. Дотяга ни природата, която Бог ни е дал. Ние искаме сами да определим как да се наричаме. Името, което ние ще си дадем, ще е по-добро и ще ни направи по-високопоставени. Проблемът е, че между хората няма съгласие как да се нарекат. Името с което ще наречем ще ни направи ли по-високопоставени? **От кого по-високопоставени? Ако за мен е унижение да стоя по-долу от Бога, колко по-голямо ще е унижението ми когато установя, че съм по-нископоставен от някой хора?** Следователно, аз непременно ще искам да съм по-високопоставен от тях. Тогава ще трябва да се назова с име, **което ще утвърждава превъзходството ми над тях!** Ето така избираме имената си.

Едно такова име е расата. Името на расовото превъзходство не се споменава в учтивата компания, но въпреки това никой не се отказва с лекота от това име. В професионалният бокс постоянно се търси така наречената “бяла надежда”: силен кавказки боксьор, който може да прекъсне господството на чернокожите в бокса. Преди няколко години във вестниците ежедневно се говореше, че Сийн О’Съливан вероятно ще стане световен шампион в своята категория. Медиите го величаеха. Но истината беше, че той даже не беше в първите 30 боксьори в категорията си. Въпреки, че беше считан за следващия шампион, той загуби във втория рунд от един неизвестен чернокож боксьор. Но в продължение на няколко месеца О’Съливан беше “бяла надежда”. **Всички раси се опитват да си създадат име, претендирайки, че са по-висши от другите раси.** Когато на чернокожите им се удаваше да спечелят властта в някои от африканските държави, те се отнасяха жестоко към хората с кафява кожа. **А ако искате да направите огромен гаф, просто погрешно кажете на някой японец, че е кореец.**

Другото такова име е по-трудно да бъде описано. То не е свързано с расата или с нацията. То е дълбоко етническо. Когато учех в Англия аз забелязах, че по телевизията всяка седмица показват филми за войната – не филми правени в Холивуд, а документални филми от Втората световна война: Битката за Британия, Ромел в Северна Африка, подводната война в Северния Атлантис и т.н. Когато в средата на 80-те отново посетих Англия отново видях същите филми по телевизията. Помислих си, че това е нездравословно, защото сигурно разпалва антигерманска омраза. Но въпреки това забелязвах, че англичаните продължаваха да харесват повече германците в сравнение с французите, въпреки че Франция на два пъти беше съюзник на Англия в световните войни през 20 век. Бях озадачен и поговорих за това с един мой роднина-англичанин. Той се усмихна и ми каза весело: “Не е трудно да се разбере защо обичаме германците, а не французите. **Англичаните и германците произлизат от англосаксонските и от тевтонските племена. И ние и те сме народи, които господстват. А французите и италианците са по-ниско поставени.**” Неизброими са начините, чрез които можем да си създадем име за себе си.

Трето име е социалната класа. Хиляди са вицовете за катеренето по социалната стълба, но това е дължи на факта, че това катерене никога не престава. Една жена, която вече не идва в нашата църква, веднъж се нахвърли върху мен с обвинението, че не съм разгласил, че съпругът ѝ е защитил докторската си степен по философия **и заслужава по-високо място в обществото.** Според нея, тъй като беше станал доктор по философия, той се е издигнал.

Езикът е другото име, което си присвояваме. В моменти на мъдро прозрение ние признаваме, че многообразието на езиците трябва да бъде поощрявано, защото например, всеки език е носител на друга литература. Има ли нещо по-обогатяващо от това? Между другото, способността да се мисли на друг език е добра проверка, дали нашето мислене наистина е мислене или е просто шикалкавене с клишета. Въпреки това, най-често всяка фраза, произнесена на друг език бива посрещана с подозрение и враждебност. В притчата, която разглеждаме днес има едно прекрасно място. **Когато хората изградиха кулата, която била толкова висока, че стигала до небето, Бог въпреки това не можал да я види!** Нашата най-висока кула, която може да стига до небето, за която си мислим, че е достигнала даже до дома на самия Бог. **Но тя всъщност е толкова дребно нещо, че Бог не може да го види.** В Битие се казва, че той е трябвало да слезе на земята; **наложило се е Бог да напусне дома си, да коленичи на земята и да използва увеличителна си лупа, за да види това хилаво творение.**

Расовото и етническото превъзходство ни изглежда очевидно; социалното превъзходство само демонстрира себе си пред света. Но тези видове превъзходство са толкова нищожни и толкова незабележими, че се налага Бог да слезе долу на земята, да коленичи и да използва увеличителната си лупа, за да ги забележи. При всяко от тях ние постигаме това, което искаме: създаваме си име. **Но и другите хора също си създават име и сега се хвалят с превъзходството си, очевидно слепи за това, че и ние се хвалим с нашето превъзходство.** Последниците от това са дълготрайни. В Битие ни се казва, че ние сме “**разпръснати по лицето на земята**”, т.е. няма общност. **Навсякъде има тъпи, но няма общество.** Втората последица е, че ние не се разбираме помежду си. **Ние говорим, слушаме и даже твърдим, че слушаме, но не се разбираме.** Със сигурност ние разбираме смисълът на това, което казваме и на това което чуваме. Ние твърдим, че разбираме казаното от другите хора, но настояваме, че другите не ни разбират. **Всеки твърди, че разбира казаното от другите, но че самият той не е разбран от другите.** С други думи,

независимо че разбираме смисъла на това, което ни се говори, ние не се разбираме помежду си. Вярно е, че не се разбираме! Хората разбират най-вече не с ушите, а със сърцата си. А сърцата ни са задръстени и вкоравени. Ние не се разбираме помежду си, но въпреки това продължаваме да говорим. И тъй като казаното от нас минава покрай другите, говоренето ни се превръща в дрънкане. Строителите на Вавилонската кула могат единствено да дрънкат.

Какво е лекарството срещу “вавилонско дрънкане” на човечеството? Предлагат се много лекарства, но всички те са някаква форма на социално инженерство. Един учител няколко пъти ме агитираше за ползата от изкуственият език “Есперанто”, който поддръжниците му се опитват да превърнат в единственият световен език. Учителят твърдеше, че “Есперанто” ще преодолее последиците от казаното в притчата за Вавилонската кула. Не е нужно да казвам, че повечето хора считат, че подобно твърдение е наивно, но безвредно.

Също толкова наивни, но не и безвредни са опитите на тоталитарните държави да засилят съгласието и еднаквостта, включително и еднаквостта в мисленето. Гражданите не се разбират помежду си? Изглежда че не разбират управниците си? Изглежда не разбират къде им е мястото в обществото? Не се отказват от претенциите си за лично превъзходство, въпреки че им е казано да подкрепят националното превъзходство и даже да умрат заради това на бойното поле? Хитлер, Сталин, Мао и Пиночет по сходен начин твърдят, че хората разбират много по-бързо, когато видят, че дулото на оръжието е насочено към главата им. Но това, което тези тирани описват като лекарство, е просто жестока демонстрация на самата болест. Бахайската религия и идеолозите на “Новата ера” ни натрапват “световно правителство.” Кое им дава основание да считат, че световното правителство ще разреши проблемите, които правителствата на отделните държави не са в състояние да разрешат?

Единственото истинско решение на проблема в Бит. 11 е решението, с което започва Бит. 12. Бит. 12 започва с призив на Бога към Авраам и Сара. Той им обещава, че чрез тях ще бъдат благословени всички семейства на земята. Чрез тях и техните потомци ще бъде победено проклятието от Бит. 11. Най-накрая, от тяхното потомство ще се появи един, който няма да се налага да създава име на себе си, защото ще почита името, което неговият Отец му е дал. Този потомец не само ще знае, че е създание на Отца, а и че е син на Отца. На него няма да му се налага да се извърта уродливо, опитвайки се да се изкара по-висшестоящ от останалите хора, просто защото ще е готов да бъде покорен и даже унижаван заради онези, чието фокусиране в изкачването на “стълбата” ги убива. Този обратен завой се извършва на 100% без никакъв недостатък в живота на потомъкът на Авраам, Исус от Назарет.

Обратът, който е Исус, е великолепен и е демонстрация на победата на Бога над самоубийството на човечеството. Но колкото и да е великолепен този обрат, той е безполезен за нас, ако не се извърши в собствения ни живот. Обратът, който е нашия Господ е безполезен за мен, ако не се извърши обратен завой в собствения ми живот. Може ли той да направи това? Дали нашият Господ е просто възкресен (но е неефективен) или той е възкресен и е способен да извърши поврат в живота ни, за да ни отклони от самоунищожението и унищожението на ближните ни чрез граденото на кула и създаването на име? Явлението на Петдесетница отговаря на този въпрос с гръмкото “Да!” Петдесетница е нахлуването на този Дух, който е силата, с която Исус Христос действа в нас. Петдесетница не е просто празнуване на възкресения Христос (възкресението), нито само царуването на Христос (възнесението), а е празник на преобръщането и реформирането на живота на християните, на победа над проклятието на кулата и на реформирането на хората, които иначе са фокусирани завинаги в проклятието.

Лука ни казва, че на Петдесетница в Йерусалим се събрали тълпи от всички краища на тогавашния свят. Те чули проповедта на апостолите за евангелието и разбрали за “великите неща, извършени от Бога”. Слушателите били завладени от извършеното от Бога. Когато те били завладени от това, което Бог бил извършил за тях, Бог незабавно го извършил вътре в самите тях. Петдесетница е преобръщането на проклятието на Вавилонската кула. Единствено в Исус Христос и единствено чрез силата на Светия Дух хората установяват, че не е нужно да си създават име, защото са прославени в името, което Бог им е дал. Не е нужно да изобретяват език като “Есперанто”, за да се разбират помежду си, защото сега те разбират със сърцето си, което е променено от великият специалист по сърцата. Те вече не е нужно да превъзнасят себе си в стремежа си към превъзходство, което само ги обезобразява и наранява ближните им. Те са доволни да се оприличат с онези, които с радост яде и пие с всеки човек.

Все още ли сме изкушавани да си създадем име чрез нацията си? Но нали Исус Христос ни е направил членове на тялото си, на църквата. А Петър ни казва, че църквата е свят народ. Все още ли сме изкушавани да рекламираме себе си като необикновено талантиливи в граденото на кули? Но ние сега сме оприличени с кръста. Все още ли сме изкушавани да си създаваме име, като си приписваме каквато и да е природа или чрез принадлежността си към страна или град, чиито културни постижения ни карат да се гордеем и да презираме останалите народи? Но сега ние сме граждани и глашатаи на Новия Йерусалим.

Ние сочим към Новия Ерусалим и насочваме другите хора към него и така ги отклоняваме от другите градове, където хората се стараят да се създават име, което не струва и пукната пара. Такива градове са Рим, Вавилон, Буенос Айрес, Йерусалим, Монреал и много други. Йерусалим е град, който убива Божиите пророци и разпъва на кръста Месията (Йерусалим е всеки град, който презрително отхвърля евангелието). Содом е градът, чиито чувствени удоволствия унищожават всичко. Рим (древният Рим) е град е прекрасни културни постижения, но и с всевъзможни идолопоклонства. Съвременен Пекин е град на съзнателната жестокост (спомнете си площад Тянанмън). Вавилон е град, който олицетворява всички други градове. Езичеството му е растяло успоредно със забогатяването му. Всички хора по света живеят в атмосферата на Вавилон. **Но християните не са граждани на Вавилон, а на Новия Йерусалим. Ние сме част от светия народ, имаме ново име, нова природа, ново разбиране и ново общество.**

Има още една, най-важна черта на Вавилонската кула. Стариет Завет описва Вавилонската кула като паметник на човешкото неподчинение на Бога. Но парадоксът е, че думата Babel на иврит означава “врата на Бога.” **Бог се среща с нас в мястото на най-голямото ни непокорство** (кръста на Исус, когото ние разпънахме) **и чрез своята милост превръща това място в място на нашия достъп до него самият.** Петдесетница е чудото на милостта и на Светия Дух. Вавилон се превръща във врата на Бога, където ние се чуваме един друг така, както никога по-рано не сме се чували; където се разбираме; където взаимно се ценим високо и общуваме помежду си – и всичко това става, защото вече не се стремим да си създаваме име, а искаме единствено да сме граждани на Божия град, да сме свят народ и църква на Исус Христос.

Всички знаем, че Петдесетница е свързана със Светия Дух, а Светият Дух е силата, чрез която победата на Исус Христос се превръща в победа в нас самите. Нашият Господ никога не се е стремил да си създава име, а е ценял високо името, което Бог му е дал. Нашият Господ никога не се е стремил да си създава природа, която не му е била дадена. По природата си той е бил син. Ние с вас ставаме синове и дъщери чрез вяра и по този начин си възвръщаме природата, която сме имали, преди да започнем да си изграждаме своята Вавилонска кула.

Петдесетница означава, че Светият Дух е силата, чрез която Исус Христос извършва **в нас** онова, което вече е постигнал **за нас**. С други думи, на Петдесетница празнуваме силата, чрез която сгромолясането на Вавилонската ни кула се превръща във вратата на Бога, където чрез вяра ние заемаме мястото си сред светия народ и където с вяра се държим здраво за онзи, чието име е над всяко друго име и над всички глупави, фалшиви и опасни имена, които ние си присвояваме.

Важна дума от християнския речник: ВЯРА

Дан. 3:13-18; Рим. 1:8-17; Лука 17:5-6

Веднъж един ученик казал: “Вяра, това е да си убеден в нещо, което не е вярно.” Разбира се, момчето греши. През цялото време на служението си Исус се е стараел да създава вяра, да я подхранва и да я заздравява. Учениците му са го молели да увеличава вярата им. Книгата Евреи ни напомня, че без вяра ние не можем да угодим на Бога. Истина ли е, че вярата, това е да си убеден в нещо, което не е вярно? Това твърдение е абсурдно. Но въпреки това то не е по-абсурдно от някои други погрешни и извратени представи, които изобилстват в нашия свят.

Замислете се за погрешната представа, която почти приравнява вярата с наивността и податливостта на внушения. Някои наръчници със съвети към търговците твърдят, че потенциалните клиенти се различават по “способността си да вярват.” Това означава, че някои хора с по-голяма готовност възприемат внушенията на търговеца, отколкото други хора. Както казва известният цирков комик Варнум, **всяка минута на света се ражда по един лапни-шаран.** Никой не оспорва това твърдение. Но когато виждаме как хората се хващат на въдицата на религиозните амбулантни търговци, ние знаем, че подобна наивност няма нищо общо с вярата, която Исус иска да притежаваме.

Друга погрешна представа е твърдението, че вярата е сляпо предоверяване и подчинение, след като разума на човека бъде пожелателно приспан и изключен. “Остави мозъка си на рафта и тогава пътят на вярата е отворен.” Когато мислещите млади хора за пръв път се срещнат с геологията (възрастта на земята), или с биологията (теорията за еволюцията), или с психологията (фактът и влиянието на подсъзнанието), понякога възрастните препоръчват подобно глупаво поведение. **На мислещите млади хора не трябва да казваме:** “Всички тези неща са предположения. Не се занимавайте с тях. Просто вярвайте в Бога.”

Съзнателното изключване на разума и мисленето в “изгода” на сляпото доверяване и подчинение **не отдава** почит и прослава на Бога. **Бог изисква от нас да го обичаме с разума си.** Никога не трябва да окуражаваме глупостта и липсата на здрав разум в който и да е човек. Всеки от нас трябва да обмисля

различните религиозни практики, които впримчват и развращават младите, а понякога и не толкова младите хора. И ако думата “преклонение” ни внушава нещо необичайно и толкова отдалечено от нас, така че никога не би могло да ни отклони от правия път, тогава заменете тази дума с думата “идеология”, реклама или натиск от страна на обществото. И докато говорим за това, нека да се замислим за нещо по-важно от изкуството рекламиране или от обществения натиск – за интелектуалния ни живот. Преди 25 години бях помолен да ръководя едно проучване сред членовете на църквата, на които зададохме въпроса: “Защо младите хора не идват в църквата?” Интервюираните обвиняваха университета и по-конкретно катедрата по философия. За професора по философия беше казано, че е маскиран дявол. **Аз казах на събранието, че в продължение на 5 години най-ревностно съм изучавал философия. Дали съм маскиран дявол? Даже сега аз преподавам философия в университета.** Дали насърчавам неверието? **Ако вярата не може да оцелее при щателните интелектуални изследвания, тогава тя не е нищо повече от глупаво суеверие.**

Друго погрешно разбиране е представата, че вярата представлява създаване на религиозни чувства и привързаности. Ние имаме склонността да свързваме подобни чувствени изяви с харизматичните църкви. Искам веднага да кажа, **че харизматичното движение е благословия за църквата.** **Същевременно, за нещастие това движение има склонността да преувеличава практикуването на конкретно мерило за измерване на “истинската вяра.”** Вследствие на това някои хора започват да се опитват да си изработват психо-религиозна живост. Ако успеят да си я изработят, те са изкушавани да считат себе си за по-вишестоящи в религиозно отношение. А ако не успеят, те са изкушавани да считат себе си за духовно пропаднали. А всъщност концентрирането в чувственото самостимулиране произвежда една изкуствена превзетост, която не е нито показател за наличието, нито за отсъствието на вяра.

Тогава какво е вярата? **Вярата е предоставяне на самите себе си, такива каквито се познаваме, на Бога, такъв какъвто го познаваме.** По този начин започва вярата. Независимо от това доколко считаме, че познаваме себе си, **истината е, че ние много малко знаем за себе си.** И ако правим първите си крачки във вярата, тогава ние знаем и много малко за Бога. Но въпреки това, ние започваме, като разголваме себе си дотолкова, доколкото се познаваме, пред Бога, доколкото го познаваме. С други думи казано, вярата започва като обикновена среща с Бога и с един разговор с Бога. Разбира се, тук не става въпрос за диалог в общоприетия смисъл на тази дума, нито пък за някаква прекомерна фамилиарност. Но несъмнено това е съзнателна среща и саморазкриване на човека пред Бога. **Вярата е среща с Бога, инициативата за която е от страна на Бога.** В края на краищата, още от мига на зачеването ни той иска да стигне до нас. Чрез тази предизвикана от Бога среща той ни събужда за своето присъствие, обръща лицето ни към себе си и иска единствено да гледаме към него толкова продължително и с такава обич, с каквато самият той гледа към нас.

Казано иначе, Бог ни прегръща с ръцете на разпнатия Исус Христос. Под влиянието на силата и желанието, които получаваме от тази прегръдка, ние от своя страна пожелаваме да го прегърнем. Следователно, вярата е среща с Бога, по време на която Бог ни събужда за своята инициатива и събужда в нас желание да му отговорим по същия начин.

В продължение на години тихо се усмихвам вътрешно, **когато наблюдавам поведението на хората, което наподобява поведението на животните.** Когато хората биват поставяни под напрежение (например, глад, даже когато това означава да се пропусне само едно ядене), **аз съм забелязал, че животинското в нас излиза на преден план.** Това не би трябвало да ни изненадва. В края на краищата, хрониките от книгата Битие ни разказват, че ние и животните сме създадени в един и същи ден. Ние и животните сме братовчеди. Когато бях дете ми казваха, че едно от нещата, по които се различаваме от маймуните е, че те нямат противопоставящ се палец. Но веднъж в зоологическата градина видях как една горила хвана една сламка между палеца и показалеца си. Или може би ние се различаваме от маймуните, защото Бог обича хората? Но Библията ни казва, че Бог обича животните, грижи се за тях и ги пази. **Бог обича всичко, което е създадено от него и тъгува, когато към него се отнасят лошо.** В същото време в Библията се казва, че Бог говори единствено с хората. От тук следва, че вярата винаги има формата на диалог с Бога, който постоянно се опитва да привлече вниманието ни към себе си.

Под диалог не трябва да разбираме “разговор след обилен обяд.” Този разговор не протича, докато седим удобно в креслото. Срещата с Бога може да е забулена с буря или ураган. Тази среща може да приеме формата както на гняв, така и на въодушевление, на обвинение или на преклонение. След като прекарал цяла нощ в борба с Бога, името на Яков (което значи “измамник”) било променено на Израел (“онзи, който се бори с Бога”). **Във всяка истинска вяра има един елемент на борба с Бога.** Когато някой обичан от нас човек умре с ужасна смърт; когато разочарованието падне върху нас като срутраща се стена; когато предателството ни изяжда и ни шокира; в такива случаи е допустимо да кажем на Бога това, което са му казали Авраам и Исаак, Моисей и Йеремиа: “Какво си намислил? Защо ме остави да падна? Къде беше, когато най-много имах нужда от теб?” **Навсякъде в Библията се посочва, че един от най-сигурните белези за**

вярата на хората към Бога е гневът им срещу него. Защото тези хора в най-лошия случай поне имат сериозно отношение към Бога.

Никога не трябва да се заблуждаваме, че истинската вяра в Бога означава, че от тук нататък вярващият човек е станал безгрешен, че разбира всичко перфектно и че вярва перфектно. Божиите хора са Божии, просто защото те са се срещнали с него и имат сериозно отношение към него. Но въпреки това, връзката им с Бога може и ще съдържа някои елементи на объркване, на неперфектност, на недостатъчен морал и на духовна увреденост. Навсякъде в Библията се казва, че Авраам е бащата на всички вярващи и че той е образецът на вярата. **Но когато бил поставен под голямо напрежение, Авраам на два пъти излъгал**, представяйки жена си като своя сестра, защото се страхувал, че ако мъжете поискат да я имат за своя жена, те първо ще го убият, ако той е неин съпруг. Дали Авраам е постъпил страхливо? Да. Дали е постъпил егоистично? Да. Дали поведението му е било плачевно? Да. Но дали тези лъжи го правят да не е вярващ човек и образец на вярата? Не. **Перфектността никога не е условие за наличието и здравината на вярата.**

Двамата братя Йоан и Яков егоистично поискали да заемат почетните места в Божието царство – но въпреки това продължили да са ученици на Исус. Петър 3 пъти се отрекъл, че познава Господа. Марта си е губела времето с незначителни занимания, когато Исус посетил дома ѝ. Мартин Лутер Кинг Младши, лидер и мъченик за гражданските права, е бил женкар. Джон Уесли, лидер на пробуждането в църквата през 18 век, имал толкова ниско мнение за себе си, че поведението му стигало до абсурдност. Но нищо от тези неща не е изключило тези хора от кръга на учениците на Христос. Нашата връзка с Бога е реална, истинска, задоволяваща и определяща всичко останало, даже когато е забулена в различни наши грешки, недостатъци и несъвършенства.

Обаче вярата е и нещо повече от среща, тя е и разбиране. Представете си, че за пръв път сме чули музиката на Моцарт. Постепенно започваме да се потапяме в света на тази музика. Ние осъзнаваме, че светът на тази музика е реален, дотолкова реален, че ни запознава с такива богатства, чудеса и човешки способности, които преди въобще не сме си представяли, че съществуват. Към този момент ние не знаем нищо за теорията на музиката, или за историята на музиката или за техническите начини на изпълнение на музиката. Но въпреки това, след като чуем музиката на Моцарт и тя ни завладее, ние със сигурност ще поискаме да научим нещо за музиката на Моцарт и за нейната структура и за нейната слава. Освен това ще поискаме да научим нещо за отношенията на Моцарт с другите композитори, за мястото му в музикалната традиция, за неговия музикален “почерк”, чрез който можем да познаем, че конкретна музика е написана от него. С увеличаване на разбирането ни, ние установяваме, че новото ни разбиране на свой ред умножава насладата ни от неговата музика. В резултат от това ние навлизаме още по-навътре в дълбините и богатствата на музиката на Моцарт.

Разбирането прави същото, когато се срещнем с Бога. След като привлече вниманието ни, след като ни обърне с лице към себе си; след като ни вдъхнови да го прегърнем, тъй като той ни е прегърнал; след като бъдем пленени от онова, което е самият той, ние сме принудени да достигнем до разбирането. И ние стигаме до там. Достигането до разбирането не означава, че умовете ни са станали по-богати от преди (въпреки че и това не трябва да бъде пренебрегвано); това не означава, че сега разполагаме с повече думи в речника си; обратното, това означава че по-доброто ни разбиране на свой ред ни дава достъп до по-богатите дълбини на самия Бог. Трябва винаги да помним, че Бог е също толкова разстроен от духовната ни незрялост, колкото ние сме разстроени от телесната или психическата си незрялост. **По-голямото разбиране е един от белезите за духовната зрялост.** Ние можем да усетим вкуса на безсилието и досадата на авторите на Новия Завет, които са членували в църкви, където е липсвал или е имало само малък напредък в разбирането на Христос. В това отношение е типично чувството на безсилие на неизвестният автор на книгата Евреи, който пише: *“Млякото е за бебета, а твърдата храна е за порасналите. Поради това, нека да изоставим елементарните учения за Христос и да достигнем до зрелостта, без да се налага отново да полагаме основи.”* (Евр.5:12-13) Раздразнен, авторът казва: “Не можем ли да престанем да бъдем първокласници? Винаги ли ще казваме като децата “А сега ме приспи в леглото ми?” Всички знаем, че преустановеното развитие в която и да част от живота ни е трагедия. Спряното развитие на вярата не е по-малко уродливо и не е по-малко трагично. Напълно не съм съгласен с твърдението, обикновено изричано с чувство на превъзхождаща мъдрост, че проповедите трябва да бъдат съставяни достатъчно опростено, за да бъдат разбираеми за 12-годишните деца, защото се предполага, че това е нивото на разбирането на възрастните хора. Ако се съобразяваме с това изискване, това означава гарантирано да имаме църква от 12-годишни възрастни хора.

Вярата трябва да бъде заздравявана; вярата ще трябва да притежава по-голяма увереност; вярата ще ни помогне да не бъдем издухани от опустошението, или да налагаме примамката на някои лъжливи учители, но само ако разбиращият елемент от вярата ни се увеличава, задълбочава и обогатява. Родителите ще бъдат подготвени, за да обезпечат християнска храна за децата си само ако самите родители за се

издигнали над нивото на първокласниците. Църквата придобива издръжливост и мъдрост, здравина и задълбоченост, само когато придобива зрялост. **Особено важно е разбирането на пътя, словото и работата на Бога.** Същевременно трябва да сме наясно, **че по-голямото разбиране на Бога се изразява в по-добро разбиране на живота ни в подчинение на Бога.** То поражда разбиране на историята; не в разбиране на детайлите от историята, а на историята като театър на Божията дейност. То поражда разбиране на хората, но това не е разбирането, което осигурява медицинското образование, а разбирането, че човешкото съществуване е неразривно свързано с Бога и може да бъде разбрано единствено така, както е разбран самият Бог. То поражда разбиране за брака и семейството; защото бракът е договор, който следва образа на Божия договор (завет) с хората. Бог спазва завета си с нас, когато ние не спазваме нашия завет с него. Т.е. бракът винаги трябва да бъде фокусиран върху подражанието на верността, търпението и упоритостта на Бога, който ни обича повече, отколкото обича себе си. Вярата разбира както нуждата, така и ограниченията на човешкия разум; т.е. вярата разбира, че неразумността е неизвинима, така както и опитите ни за намиране на благовидни извинения винаги ще ни заплашват. Вярата включва в себе си ново разбиране за Божията истина и за истината за Божието създание.

Вярата е нещо повече, тя е житейски риск. Животът е нещо повече от разбиране. **Животът е авантюра, която трябва да бъде изживяна.** **Вярата е рискован живот, живян в подчинение на Бога.** Ето тук някои хора се отдръпват. В миналото си те за били толкова лошо наранявани или пък се страхуват много да не бъдат наранени в бъдещето, поради което рискът е последното нещо, което биха пожелали. Те искат да си устроят едно житейско ъгълче, където считат, че ще бъдат в безопасност и сигурност и след това го замразяват; защитават и предпазват. Но колкото и да е разбираемо това, да се постъпва по такъв начин, означава просто да се губи време, докато погребалния агент затваря капака на ковчега и после свещеника хвърля шепа пръст върху него. Книгата Евреи посочва това изкушение и поражданите от него опасности: *“Ние, обаче, не сме от онези, които се дърпат назад и се погубват, а сме от тези, които вярват...”* (Евр.10:39) Навсякъде в Евреи животът е описван като пътуване, странстване и приключение.

Ясно е, че авторът на Евреи преценява, че **има само две възможности: или да се дръпнем назад и да загинем** или да продължим напред, **даже ако понякога приключението е малко по-рисковано, отколкото сме си мислели, че ще е.** Когато бях на 7 години, родителите ми наеха една лятна вила за 1 седмица. Аз мечтаех да гребя с малко кану в близкото езеро. Но същевременно аз се страхувах от езерото. Затова завързах кануто към брега с едно 5 метрово въже, вкарах лодката в езерото и започнах да гребя. След две загребвания лодката се заклати странно напред-назад, тръгна обратно към брега и аз започнах отново да гребя. След като това се повтори няколко пъти, баща ми каза: **“Ако искаш да подкараш гребната лодка и да отидеш навътре в езерото, отвържи я.”** Тогава той разбра моето раздвоение: **с цялото си сърце аз исках да вляза навътре в езерото, но същевременно се страхувах.** Какво можеше да направи баща ми, за да разсее опасенията ми и да ме освободи, за да вляза с лодката в дълбоката вода? Той се качи в лодката при мен, а аз я развързах и ние заедно навлязохме в езерото.

В личността на Господ Исус Христос, Бог е тръгнал заедно с нас на рисковано пътешествие. Разказът за двамата ученици, пътуващи за Емаус ни припомня, че същият възкресен Господ, който е вървял тогава заедно с тях, продължава да върви сега и с нас. Поради това страховете ни биват потушавани и това ни позволява да тръгнем по рискования път и да продължим да вървим по него. Този път не е никаква разходка. Но същевременно не казвам, че този път винаги е зловец. Животът просто е нещо много по-сериозно от една отморяваща разходка. Но не трябва да считаме, че вървейки по този път, ние трябва да се стремим към нещо необичайно и героично, защото подобен “героизъм” не е никакъв героизъм. Животът е приключение, когато ние продължаваме да вървим, каквото и да ни сервира живота. Животът е приключение, когато по Божията милост ние се стараем да направим нещо, а не да седим пасивно и само се оплакваме. От време на време животът ни принуждава да ядем лимони. Ние можем да ги смучем, за да подкиселим живота си и живота на хората около нас, или за да направим от тях лимонада. Нашият Господ винаги върви по пътя заедно с нас. Той е пърпопроходецът на нашата вяра и е прекрасен производител на лимонада.

Веднъж израелтяните се оказали в пустинята, на път към Обещаната земя. Робството останало зад тях. Обещаната земя била пред тях, но се намирала толкова далеч напред, че те въобще не можели да я видят. Странстването в пустинята ги изтощило толкова много, че те били изкушени да се откажат от пътуването. Тогава Бог казал на Моисей: **“Кажете на израелтяните да вървят напред.”**

В началото на деня и в неговия край, **вярата не е никаква своенравна глупост или суеверие.** Вярата е среща с Бога по време на която продължава да расте нашето разбиране за него, за нас самите и за нашия свят. Вярата е приключение, в което вървим, за да срещнем пречките и трудностите, **но когато ги срещнем, ние не се отдръпваме назад.** Когато ни дадат да смучем лимони, ние се хващаме още по-здравно за нашия верен спътник в приключението, което се превръща в триумф.

Тогава дано Бог да увеличава вярата ни, както вашата, така и моята.

Важното е да се кръщаваме в реката Йордан

4Царе 5:1-18; Лука 3:3-18

“Всеки трябва да направи това,” ми каза една разтревожена майка. Тя имаше предвид, че всеки трябва да бъде кръстен. Наистина ли всеки трябва да бъде кръстен? И ако случайно всеки трябва да бъде кръстен, защо? Какви са изискванията? До кога, има ли краен срок? Онзи, с който трябва да се консултираме относно отговорите на тези въпроси е човекът, който може да ни каже най-много за кръщаването и се нарича Йоан Кръстител. Името Йоан означава “Дар от Бога.” *Baptizein* е широко употребяван гръцки глагол, който означава “да потопя, да натопя”, така както казваме “потопи четката си в боята” или “натопи залька си в яденето.” Името “Кръстител” е било прибавено към името на Йоан от хората, които са считали, че той е най-странното явление, което са виждали в живота си. Облечен в животински кожи като Тарзан, живеещ в най-затътените и диви части на пустинята, където не бил виждал баня от години, притежаващ гръмовен глас, който проглушавал ушите на хората, не обръщал никакво внимание на ужилванията на дивите пчелите, които получавал, докато събирал меда им, Йоан приличал на първобитен човек. Той гръмогласно съобщавал, че хората трябва да оправят отношенията си с Бога. **Белег (но само белег) и декларация за оправянето на отношенията им с Бога е било потапянето им във водите на река Йордан.** Това е било публично признаване, че истината на живия Бог ги е пронизала в сърцето и че те искат да удавят порочната си природа и след това да заживеят според царските правила на Бога.

Когато хората отговаряли положително на поканата му да се кръстят, Йоан не се е усмихвал облекчено и не е казал: “Браво, ето това искам да виждам.” Напротив, Йоан е гледал към тълпите от хора, които са стъпвали един върху друг в желанието си колкото се може по-бързо да стигнат до реката Йордан и им крещял: “Вижете, змиите се появяват! Винаги можете да видите това, когато храстите се запалят – тогава змиите излизат от дупките си, за да се спасят от огъня! **Хора, вие не се отнасяте сериозно към Бога и към неговото царство, към неговата истина и към неговото служение; вие не искате да се оставите на волята му; вие просто искате застраховка против пожар за идващия живот:** вие сте змии, които мислят само как да спасят кожата си!” Но сред множеството на повърхностни хора, които не са били искрени в стремежа си към Бога е имало и хора, които са били искрени. Съобщението на Йоан ги мотивирало: от дълго време те мечтаели за Бога и за неговото царство, за неговата истина и за неговото служение. Те знаели, че Йоан е подготвял мъжете и жените за цялостното и трудно ученичество на Месията. Те знаели, че много скоро ще дойде Исус, братовчедът на Йоан и че Исус ще привлече в компанията си онези ученици, които Йоан е подготвил.

Не трябва да подценяваме работата на Йоан. Кръщаването в река Йордан е било много сериозно нещо. Да бъдем кръстени в Йордан означава, че нашите убеждения съвпадат с убежденията на Йоан Кръстител. Ние публично декларираме, че имаме същото разбиране като Йоан за Божието царство и **за спешната нужда да влезем в това царство и да му служим.**

А какви са били убежденията на Йоан Кръстител? Първото му убеждение е било, **че фалшивата безопасност е безполезна.** Когато Йоан е проповядвал, много хора са му се подигравали. Невярващите хората търсят убежище и безопасност в произхода си, в благочестието и набожността си или в привилегиите си.

По отношение на произхода си невярващите казвали на Йоан: “Ние не се нуждаем от покаяние. Нашият баща е Авраам.” (*Коментар: А в наши дни такива хора казват: “Аз съм се родил в християнска (православна) държава, родителите ми, дядо ми и баба ми са били християни и са ходели на църква, аз съм бил кръстен като бебе от родителите си, значи и аз съм християнин.” Д.Пр.)* А Йоан им отговарял: “Защо говорите за кръвната си връзка с Авраам? Единственото нещо, което се зачита, **е вярата** на Авраам.” Някой може да каже: “Не знаете ли, че прабаба ми е била мисионерка в Китай?” Е, и какво от това! **Този факт няма да ви даде никакви привилегии пред Господа и вие въобще не трябва да разчитате на това.**

Някои хора, на които им липсва истинска вяра в Господа, се опитват да се скрият зад своята набожност и казват: “Ние сме извънредно внимателни по спазването на религиозните обичаи.” (Това е религиозно говорене.) Но каква е ползата от външното демонстрираното спазване на религиозните правила, обичаи и канони, ако вътрешно липсва цялостно и пълно отказване от себе си и подчинение на живия Бог?

Други хора се прикриват зад привилегии и казват: “Ние сме граждани на Израел. Ние не принадлежим на някаква варварска нация, която не може да направи разлика между Бога и боба. Ние принадлежим на народ, чиито религиозни традиции са от хиляди години. Нашата традиция не само е древна, но тя съдържа в себе си Божията истина.” А Йоан им отвръща: “**Подменянето на истинското**

познаване на самия Бог с традицията е равностойно на това, човек да чете наръчник за правенето на любов и да счита, че това означава, че е женен.”

Безполезни са фалшивите безопасности на произхода и наследствеността, на набожността и на привилегиите. Всеки човек сам за себе си трябва да получи прощката, която Бог ни дава, в противен случай ще остане неопростен. Всеки от нас трябва да вярва с вярата, която Бог ни дава и чрез която ние се привързваме към него, в противен случай ще останем отделени от Господа. Миг след миг ние трябва да решаваме да се подчиняваме на Исус, който ни казва, че подчинението е свобода, в противен случай ние ще вехнем в робството на своя грях. Първото нещо, в което е убеден Йоан Кръстител е, че фалшивата безопасност е безполезна.

Второто нещо, в което е убеден Йоан Кръстител е, че искреността на изповядването на нашата вяра се доказва най-точно от постоянството на нашето поведение като ученици на Господ Исус Христос. Когато бирниците казали на Йоан, че искат да бъдат кръстени от него в река Йордан като публично доказателство за сериозното им отношение към Бога, Йоан Кръстител им казал: “Ако сте толкова сериозни, колкото казвате, тогава ще престанете да мамите хората, от които събирате данъци.” Когато войниците поискали да бъдат кръстени, Йоан им казал: “Ако наистина имате сериозно отношение към Бога, тогава престанете да тормозите гражданите и да искате от тях да ви плащат, за да ги защитавате.” Когато множеството от хора се стичало към река Йордан, Йоан им казал: “Преди да се намокрите, вие трябва да разберете, че да се потопите във водата, това означава да пожертвате себе си и всичко, което притежавате в полза на нуждаещите се.” Едва след това Йоан приемал радушно онези, които отговаряли положително на казаното от него и ги кръщавал изобилно в река Йордан.

Има още нещо, което е свързано с реката Йордан. Исус също е бил кръстен в тази река. Но за разлика от хората, които се съгласили с казаното от Йоан, Исус не е обявил публично, че ще промени начина си на живот. Не е имало нужда той да променя каквото и да е в себе си. Когато Исус застанал в река Йордан, той подкрепил всичко, свързано със служението на братовчед му Йоан, но направил и още нещо. Тогава Исус поставил началото на собственото си служение. След този момент всички, които Христос призовавал да отидат в неговата компания и са били кръщавани като него, са имали собствено служение. Иначе казано, за Исус и за последователите му, кръщението е възлагането и въвеждането в служение.

Несъмнено, различните християни имат различни служения. Вашите служения се различават от моето служение по няколко аспекта. Но въпреки важността на тези различия, винаги остават общи черти, които принадлежат общо на всички християни. Общността произтича от това, че служението на всеки християнин се поражда от служението на Исус Христос. Според текстовете от Евреи, той е “великият първосвещеник”. А ние с вас сме “царското свещенство”, за което говори Павел. Служението на Исус е да се застъпва от името на измъчваните хора по света. Служението на свещеника в древен Израел е било да се застъпва. Тъй като ние сме царско свещенство, произхождащо от самият велик първосвещеник, нашето служение може да е единствено застъпване за измъчваните хора.

Веднъж наскоро по телефона ми се обади един приятел, който също е свещеник. Оказа се, че жена му завързала любовна връзка с неин колега. Както може би очаквате, колкото повече се задълбочавала тази любовна връзка, толкова по-хладно се отнасяла тази жена към съпруга си и толкова повече се отдалечавала от него. Когато приятелят ми се обади, той току-що се беше върнал в болницата. Преди време бяха открили, че има рак, той беше опериран, известно време всички считали, че е оздравял, но после се появили нови усложнения и той отново беше подложен на подробни изследвания. Сега лекарите му бяха съобщили, че рактът е засегнал друг орган от тялото му и той естествено стигнал до заключението, че туморът е злокачествен. Прибрал се зашеметен вкъщи и съобщил това на жена си, а само тя го изгледала хладно и безразлично и без да му каже нищо, просто излязла и го оставила сам. Не мога да си представя тишина, която да е по-жестоката от тази тишина, не мога да си представя самота, която да е по-голяма от тази самота.

Застъпничеството на Исус Христос е основният мотив в Новия Завет. Апостолите са знаели, че нашият Господ, поради съпричастността си, се е оприличил с всички хора по света. Тъй като се е присъединил към всеки от нас, той издига всеки грешен и страдащ човек пред Отца. Служението на християнина също е застъпничество. Това означава, че нашето служение се състои от нашето оприличаване с живота на хората, с които се срещаме, с цел те да разберат, че техният грях не може да ги лиши от нашето състрадание, за да разберат, че те никога не са сами, да разберат, че болката им не е незабелязана и да знаят, че са обичани и ценени.

Скоро след като завърших разговора си с моя приятел, телефонът отново извънтя. Този път се обаждаше един параноичен човек, един от многото психически болни хора, които ме търсят и които съм открил. Този човек страда ужасно. Наистина е ужасно да живееш със страха, че всеки момент ще бъдеш убит. Докато говорехме той ми каза, че през нощта се наложило няколко пъти да става, за да отиде до тоалета. Тъй като той е мъж на средна възраст, не е нужно да сте медицински гений за да разберете какъв е

неговия проблем. Аз му казах, че трябва да отиде при уролог за да го прегледа. А той в отговор изкрещя в слушалката към мен: “Уролог? Защо трябва да ходя при уролог, когато някой ми е сипал отрова в портокаловия сок?”

Миналото лято заедно с жена ми посетихме нашата приятелка Луис в Монреал. Тя е шизофреничка. Тя не е умопомрачена като мъжът, чийто портокалов сок винаги ще е отровен; тя е по-близо до нормалното умствено състояние в сравнение с него. Но въпреки това тя е болна и страда. В един прекрасен летен ден преди два месеца тя ни се обади по телефона, докато ние с жена ми пътувахме с кораб от Монреал към езерото Мемфрамагог. Луис е наша скъпа приятелка от 1982 г. Няма съмнение, че често пъти е неудобно и даже притеснително човек да е в компанията на умствено болни хора. На болните хора по принцип им липсва чувството за точност, а както и лицемерието, която е рожба на дипломатията. На тях им липсва социалното лицемерие, което много хора вече не разпознават, че е лицемерие. Те са забравили правилата за държание в обществото, които ни принуждават да твърдим, че дрехите на императора са прекрасни, независимо че всички виждаме, че той е гол и само малките деца и болните старци казват истината, просто защото им липсва умението да бъдат неискрени. В това отношение винаги трябва да помним, че Честертон е казал, че лудите хора не са изгубили разсъдък си, а са загубили всичко друго, освен разсъдък си. *(Коментар: Честертон твърди, че поради заболяването си, лудите хора са загубили способността си да са лицемерни и прикрити, и са пределно искрени в поведението и емоциите си. Спомнете си, че в стихотворението си “Борба” Хр. Ботев казва: “Свестните (т.е. почитените и честните хора) у нас считат за луди.” Д.Пр.)*

Тогава какъв е смисълът на застъпничеството в тези случаи? Трябва ли да се молим за тези хора? Разбира сече трябва да се молим. Да се молим за тях е най-лесният и най-евтиният начин да се застъпваме за тях. А каква друга форма може да има нашето застъпничество за тях? Какво трябва да правим за хора, които не могат сами да се защитават и страдат необикновено силно? Ако не можем да измислим подходяща форма за такова застъпничество, тогава можем за мислим за някаква форма на “вмешателство”.

Кръщаването в реката Йордан е публично обявяване, че сме призвани да служим на нашия Господ, който неуморно се застъпва за всички страдащи хора по света.

Но Кръщаването в реката Йордан означава и още нещо. То означава, че **ние не само трябва да служим, но и да позволим на другите хора да ни служат, даже когато поради това ще се наложи да бъдем смирени или даже унизени.** Реката Йордан е реката, в която сирийският военачалник Нееман бил принуден да се потопи, тъй като искал да се излекува от проказа. Нееман бил най-висшият военачалник на сирийската армия, която по негово време завладяла Израел. Той заболял от проказа и поради заболяването си чувствал унижен. Едно израелско момиче, военнопленника, било слугиня на жена му. Това момиче казало на жената на Нееман, че израелският пророк Елисей може да излекува мъжът ѝ. Това отново унизило Нееман. Той, главнокомандващият на победоносната армия, се налагало сега да се яви смирено пред някакъв човек от победения народ и да го моли за помощ. Но човек не може да се шегува с проказата. Нееман преглътнал гордостта си и отишъл при Елисей. Скоро той не само се почувствал унижен, но и презрян, защото Елисей му казал че трябва 7 пъти да се измие в река Йордан, водите на която били мътни и неприятни на вид. Да се потопи 7 пъти в тази мръсна вода? Сигурно това щяло да му гарантира, ще се разболее от нещо още по-лошо от проказата! Нееман гневно възразил: “Защо да не мога да се окъпя в чистите води на реката в моя роден Дамаск? Защо Елисей не призове просто името на своя Бог и да не направи жест с ръката си?” Но Елисей бил непреклонен: “Генерал Нееман, или ще се потопиш 7 пъти в река Йордан, или цял живот ще боледуваш от проказа.” Накрая Нееман отстъпил и се съгласил.

Първото ми назначение като свещеник през лятото като студент беше в един крайграничен град в северната част на Британска Колумбия, който по онова време беше наводнен от строителни работници. През последната неделя от престоя ми в този град преди да се върна в семинарията, аз проповядвах за вярата. Мислех си, че това беше добра проповед. След службата един от мъжете, който беше идвал през цялото лято да слуша проповедите ми, дойде при мен. Той беше бивш алкохолик, който от няколко години беше престанал да пие. Мъжът ме погледна втренчено и изпитателно в очите и ми каза тихо: “Викторе, вярата е спокойствие и ведрина.” От вида на лицето му разбрах, че той беше открил в мен някакво спокойствие. Той считаше, че аз съм склонен да агитирам страстно и разпалено. А аз му отговорих: “Господине, погрешно сте ме разбрали.” Но той не се съгласи с мен, усмихна се и ми каза: “Викторе, вярата е спокойствие и ведрина.” Тогава аз се наехих. В края на краищата, аз бях студен по теология, а този човек ми казваше, че съм забравил онова, което бях учил, въпреки че то по обем беше много по-голямо от това, което той въобще знаеше. Освен това, поради поста си, в духовно отношение аз бях по-високопоставен от него, нали? Освен това той беше толкова слаб (за мой срам тогава аз считах, че този човек е слаб), че аз считах, че той би се напил от една чаша алкохол. И той си позволява да ме поправа? Но тогава си спомних думите на Елисей: **“Или ще влезеш в Йордан, или цял живот ще бъдеш нещастен.”**

От тогава до сега поне десетина пъти ми се е случвало да попадам в подобна ситуация и ще продължи да ми се случва, докато не бъда напълно излекуван.

Искам да се върна обратно към въпроса, който зададох в началото на проповедта. Трябва ли всеки човек да бъде кръстен? Да, всеки трябва да бъде кръстен, но само във водите на реката Йордан. Защото река Йордан означава че:

А) Ние предоставяме себе си на ученичество, което е всеобхватно, безпогрешно и неопровержимо.

Б) Ние приемаме задачата да служим като застъпници от името на страдащите хора.

В) Ние ще се подчиняваме на корекции и възстановявания, които са свързани със смирение и унижение, но без които ние никога няма да бъдем излекувани от нещастieto си.

Днес родители са довели децата си в църквата, за да бъдат кръстени. Това означава, че родителите обещава да направят всичко, което е по силите им, за да могат след време децата им сами да решат да се потопят в реката Йордан.

Ние с вас сме свидетели на всичко това, но не сме само свидетели. Още по-малко ние сме безучастни наблюдатели. Ние с вас вече сме кръстени, независимо дали като малки деца или като зрели хора. Тогава въпросът, който трябва да си зададем е следният: дали водата в която бяхме кръстени, беше водата на реката Йордан? **Защото се зачита само кръщението във водите на реката Йордан.**

Великден: Една дума, един въпрос, едно обещание

Йоан 21:1-19

Какво правят хората, когато са ужасно предадени? Какво правят хората, когато са принудени да понесат огромна загуба и са измамени? Те правят няколко неща.

Те могат да отрекат, че са претърпели загуба, като съзнателно отрекат значението на тази загуба или пък несъзнателно да отрекат факта на своята загуба. Те могат да си поставят фалшива маска и да се престорят, че както винаги, всичко е розово. **Независимо дали отричането е съзнателното или несъзнателното, ужасна е психическата цена, която плаща предадения и измамен човек.** Хората вътрешно се огъват и външно стават осакатени.

В някои случаи предадените хора се оказват победени от неописуемото страдание на загубата, те се вцепеняват и не могат да се помръднат. **Животът спира за тях и те се превръщат в живи мъртъвци.**

Или пък страдащите хора са в състояние да признаят загубата си, да понесат болката и да издържат на разочарованието. След това те се връщат към работата си и отново започват да вършат това, което са правили в миналото. **Това е най-здравословната реакция. Това е най-доброто нещо, което може да направи всеки човек, който е преживял някаква ужасна загуба.**

Така са постъпили и учениците след смъртта на Исус. Те отишли да ловят риба. Събитията от последната седмица от живота на Исус така ги разтърсили, че сложили край на досегашният им начин на живот. Най-лошото от всичко било, че те се чувствали заблудени, самозаблудени, толкова наивно лековерни, колкото са наивни децата от детската градина. Те се питали недоверчиво един друг: “Как можахме да бъдем толкова наивни? Нашият ентузиазъм за мисията ни беше толкова неоснователен, какъвто е миража в пустинята. Как можахме да сме толкова доверчиви и толкова глупави относно “Месията”? Ние не сме хора, които се поддават на внушение. Тогава как бяхме пометени от прилива на изобилието и страстта? Но още по-лошото е, колко много други хора подлъгахме по този начин? Колко пламенно хвалехме пред всички слушатели това, което се изчезна без никаква следа, подобно на вода в пясъка?”

На всеки от нас му се иска да бъде считан за опитен и обигран човек. Ние мразим да бъдем считани за сукалчета. На всеки от нас му се иска да си мисли, че е мъдър, че е способен да различи търгащите, шарлатаните и мошениците. Тръпки ни побиват, че можем да бъдем счетени, че сме наивни като малко дете, което наблюдава фокусника с ококорени очи и с отворена уста. Нищо не може да се сравни с унижението публично да бъдем счетени за невежи. **Нищо не може да се сравни и с унижението да бъде установено, че си религиозен.** Кой не е изпитвал съжаление към човек, който може би в момент на необикновена нужда или на непредвидена уязвимост, прави религиозна декларация, която ни кара да я възприемаме като претенциозна и демонстрираща някаква религиозна кауза, която е явно преувеличена? Месеци след това ние споделяме притеснението на този човек и казваме, че той е стигнал до предела на издръжливостта си. А какво правят такива хора след това? Ако са мъдри, те просто остават притеснението зад себе си и се концентрират върху ежедневието.

Но не трябва да считаме, че притесняващата е само загубата на любимия човек. **Навсякъде около нас има загуби.** Има неща и ситуации, с които сме свикнали от дълги години, които са ни толкова близки, че ни се струва, че са вечни. Но в даден момент те свършват и вече ги няма! Но може да изчезнат не само познатите ни неща и ситуации, **може да изчезне познатия ни свят.** Целият свят на някоя жена може да бъде загубен и това да стане по-бързо, отколкото тя някога си е представляла. Тя винаги си е представляла, че

нейния свят съществува, но един ден този свят бива загубен. Жената винаги е считала, че знае как стават нещата и кое ги кара да се случват, но един ден с разтърсващо разочарование установява, че светът ѝ е разрушен.

В този случай отричането няма да помогне. **Единственото нещо, което трябва да направим е най-доброто нещо: да се върнем към работата си.** Ако работим като домакиня, това също е работа: децата трябва да бъдат хранени, да се поддържа връзката с учителя им, да се превързва раната на болния съпруг и т.н и т.н. Петър казал: “Отивам да ловя риба. Какво друго има тук за вършене?” И учениците се върнали към рибарския си занаят.

А когато ловели риба, пред тях се появил Исус, но те не го познали. Разбираемо е защо не са го познали. Първо, те не го очаквали. Второ, те ловели риба. Никой не може да е добросъвестен в ежедневната си работа и в същото време да търси Исус.

И така, въпреки че никой не го очаквал, възкресеният Господ се промъкнал при учениците и ги изненадал. После проговорил. А когато Исус проговорил, Петър разпознал Онзи, с когото си мислел, че се е разделил завинаги. Това все още продължава да се случва и с нас. Уилям Стон Кофин в продължение на 17 години е бил свещеник на Университета Йел, а преди това е бил офицер от военното разузнаване на САЩ. Той израснал в богато и задружно семейство, което още от малък забелязало удивителният му талант на пианист и родителите му го подготвили за кариерата на концертиращ музикант. Но семейството му въобще не му предоставило никаква информация за Христос. Когато бил на младежка възраст, внезапно умрял най-добрият му приятел. Кофин не бил сигурен защо трябва да отиде на погребението, но въпреки това отишъл, може би единствено за да прокълне Бога, в когото не вярвал. По време на погребалната служба установил, че си задава следните въпроси: **“Чий е животът? Кое ти дава основание да си мислиш, че ти си измерителната мярка на вселената?”** След края на тази погребална служба животът му коренно се променил и той до преди няколко години служеше на Бога като свещеник в църквата “Риварсайд” в Ню Йорк и после се пенсионира.

Друг мой приятел. Родителите му не могли да го заведат в църквата, независимо от различните методи, които използвали. Този човек – атеист, скептик, циник – отишъл в университета, за да изучава английска литература. Естествено, програмата за обучение изисквала от него да чете книги за английският критицизъм, включително за критицизма от средновековието. Преподавателите му отворили пред него вратата към литературни и културни богатства, за чието съществуване той даже не се досещал. Един от тези преподаватели бил К. С. Луис, професор в Кеймбридж по средновековна и ренесансова английска литература. Скоро приятелят му започнал да чете не само академичните съчинения на Луис, а и популярните му християнски книги. И подобно на Петър, той стигнал до положението да каже: “Това е Господ.” (*Коментар: Превел съм няколко книги на К. С. Луис, които можете да намерите на <http://methodist.bg/resursi/knigi/> Д.Пр.*)

Нито един от двамата мъже за които ви разказах не са очаквали да им се случи нещо такова. И двамата са били потопени в ежедневните си занимания. Но и двамата срещнали Господа. И в процеса на самата среща те разбрали с кого са се срещнали.

Апостол Йоан добавя коментар към разказът си за възкресението, който разглеждаме тази сутрин: **“Това беше вече третия път, когато Исус се яви на учениците, след като беше възкресен от смъртта.”** (Йоан 21:14) Третият път? Защо е било нужно да се явява трети път? Не са ли били достатъчни двете предишни явявания? Първият път възкръсналият Исус се появил пред единадесетте си ученици, когато те изплашени се криели в горната стая. Вторият път се появил когато Тома бил с тях и те били изпълнени със съмнения. И след тези две появявания учениците все още искали да се върнат към рибарството? **Истината е, че всички ние винаги се нуждаем от ново посещение от нашия Господ и от нови думи от него. Ние никога не стигаме до положението да не се нуждаем от още едно разкриване на Господа и от нови думи от негова страна.**

С жена ми сме женени от 33 години, но даже сега поне по 5 пъти седмично се питаме един друг: “Обичаш ли ме?” Нито за миг не си представям, че има нещо несигурно в нашите отношения. Нито за миг не си представям, че нашият брак е изложен на риск и че мога да се прибера някоя вечер у дома и да установя, че чехлите на Морийн вече не са на обичайното им място. Тогава защо често се питаме един друг “Обичаш ли ме?” Защото и двамата живеем в безредна и бурна околна среда, в която е лесно да видиш, че има много хора, които не се обичат. Лесно е да видиш, че има много хора, които по-рано са се обичали. Лесно е да видиш, че любовта в света недостига. Поради това е особено важно да продължаваме да се срещаме и постоянно да си потвърждаваме един пред друг, че се обичаме и да правим това колкото се може по-често.

Не би трябвало да се изненадваме от третото появяване на Исус. Преди ние да умрем нашият Господ ще ни посети поне 300 пъти. Въпреки че сме нуждаещи се, нуждите ни никога не са по-големи от неговата милост.

Но нашият Господ прави много повече от това, отново да ни посещава и да обновява живота ни с него. Той ни задава въпрос, същият въпрос, който е задал и на Петър: “Обичаш ли ме повече, отколкото ме обичат тези хора?” Гръцки глагол “обичам”, който е използван тук от Исус е силен и изразява любов, която е свързана с пълно отричане от себе си, с пълно отказване от себе си, с пълно забравяне за собствените си нужди и интереси, с пълно изоставяне на егоизма си. Същата дума е използвана в така нареченият “Златен стих”: “*Защото Бог толкова обикна света, че пожертва себе си, изцяло, без остатък или съжаление във своя Син ...*” (Йоан 3:16).

Исус попитал Петър: “Обичаш ли ме по този начин? Обичаш ли ме повече, отколкото ме обичат другите ученици?” Този въпрос разтърсил Петър. “Другите ученици” са присъствали, когато една седмица по-рано Петър казал на Исус, че другите ученици могат да го изоставят, да се изплашат и да се отрекат от него, когато положението стане критично, но той, Петър, “скалата”, ще остане непоколебимо предан, смел и верен. **След това другите ученици видели как Петър се провалил.** И сега те го наблюдавали. Петър бил толкова силно разтърсен, че не можал да отговори на въпроса на Господа. Единствено успял да прошепне с наведена глава: “*Ти знаеш, че те обичам.*” При превода на английски на този стих остава скрито нещо особено важно: **Петър не използва същата дума за “обичам”, която използва Исус.** Използваната от Петър дума означава по-слаба любов. Исус го попитал: “Искаш ли да се оставиш изцяло в ръцете ми, да се оставиш изцяло на мое разположение и никога да не поглеждаш назад?” Петър се притеснявал да обещае толкова голямо нещо, защото миналия път когато се заклел, той се провалил. Поради това сега Петър отговорил: “Ти знаеш, че аз съм привързан към теб и се грижа за теб.”

После Исус втори път го попитал: “Обичаш ли ме?”, **като отново използвал най-силната дума за любов.** Сега вече Петър изпитал болка. А все едно, че болката му не е била достатъчно силна, той бил попитан трети път: “Обичаш ли ме?” – **но този път Исус използвал по-слабата дума “обичам”, която използвал и Петър.** “Симоне, наистина ли си привързан към мен? Наистина ли се грижиш за мен? Ако наистина привързаността ти към мен е толкова силна, колкото казваш, ще го потвърдиш ли?” Петър отговорил: “Ти знаеш всичко. Ти знаеш че аз се грижа за теб.” След всеки въпрос и отговор Исус казва на Петър: “*Паси овцете ми.*” **Това е поръчение, покана и обещание.** “*Паси овцете ми.*”

Аз съм и ще продължа да бъда последовател на Исус не защото притежавам голяма мъдрост, необикновена вярност или защото се държа извънредно здраво за Исус Христос. Подобно на Петър, аз съм ученик и последовател само защото моят Господ продължава да ме посещава, продължава да ми говори и продължава да ме държи по-здраво, отколкото самият аз се държа за него. И когато той ме пита: “Викторе, обичаш ли ме?”, аз не скачам и не отговарям с апломб: “Разбира се! Не е ли очевидно? Погледни ме!” **Аз не отговарям по този начин, защото подобно на Петър, и аз съм чувал песнето на петела.** Поради това, аз едва смогвам да промълвя, но все пак прошепвам: “Ти знаеш, че аз се грижа за теб.” Чувайки отговорите на Петър, Исус нито един път не казал: “Отговорът ти не е достатъчно добър. Ще се явиш на поправителен изпит след 6 месеца.” Вместо това Исус и трите пъти казал: “Паси овцете ми.”

Но не трябва да си мислите, че аз съм обезкуражен, подтиснат, демобилизиран или пък че страдам от ниско самочувствие. Точно обратното, въпросът на Господа: “Обичаш ли ме?” плюс поръчението “Паси овцете ми” са двойна защита. На първо място, ние сме защитени от неверни духовни представи за себе си. “Разбира се, че те обичам. Вярата ми е пословична, подчинението ми е безпогрешно, животът ми е за пример.” Исус многократно ни задава този въпрос просто защото той трябва да ни го задава многократно. **Този въпрос ни предпазва от невярната представа за себе си, че сме безгрешни, защото това не е вярно.**

Същевременно поръчението на Исус “Паси овцете ми” постоянно ни дава сили и ни предпазва от униинето и от представата, че сме безполезни. **Исус е обещал, че каквото и да предприемем като му се подчиняваме; каквото и да направим в неговото име, то ще се превърне в храна за овцете му.** Ние не сме приканвани да постигаме грандиозни неща, да бъдем герои, даже не сме приканвани просто да впечатляваме другите хора с делата си. **От нас се иска просто да бъдем верни и нашата вярност, даже е с видими дефекти каквато е била верността на Петър, ще бъде използвана от Господа, за да разширява царството си сред хората си.** Защото поръчението на Господа: “Паси овцете ми” е нещо повече от поръчение; това е даже нещо повече от покана; това е обещание: ние можем да храним овцете му и ние ще ги храним, просто защото той, за разлика от нас, спазва обещанията, които е дал.

Последните думи на Исус към Петър са: “*Върви след мен.*” Да вървим след възкресеният Господ, това означава, че той ни призовава да минаваме само от там, където той вече е минал. Той ни призовава да правим само това, което самият той вече е правил. Той ни призовава да се застъпваме за света единствено по начина, по който самият той се е застъпвал. **Да вървим след него, това означава, че на нас никога не ни е**

възлагано да вършим работа, чийто резултати и обсег на действие не са били подготвени от Господа за нас. Да вървим след него, това означава, че Исус завинаги ни е привлякъл към себе си, но никога не ни е казвал да вървим **пред** него. Да вървим след него, това означава подчинението ни постоянно да намалява разстоянието между него и нас, защото единствено неподчинението ни може да увеличи тази дистанция. Да вървим след него, това означава, че неговите думи на извинение, свобода и окуражение към нас са много по-ясно чуваеми от нас, отколкото е хрипливото кукуригане на петела. **Да вървим след него, това означава, че Господ винаги ще ни използва, за да храним другите хора по начини, които ние не можем и не трябва да видим.**

Този, който се е появил пред учениците преди толкова столетия с една дума, с един въпрос и с едно обещание, ще продължава да се появява пред всеки от нас. Думите му ще ни дадат възможност да го разпознаем. **Въпросът му ще ни предпази да не си мислим, че сме нещо повече от останалите хора.** А обещанието му “Паси овцете ми” ще ни гарантира, че ние ще вършим точно това нещо.

Вие какво сте - ангел, дявол или животно?

Някои хора твърдят, че човекът е маскиран ангел, други – че е маскиран дявол, а трети – че е животно, което си мисли, че е нещо повече от животно. Така например в книгата си “Облечените маймуни” Дезмънд Морис твърди, че ние сме животни, които са облечени и считат, че облеклото им ги поробва.

А какво представляваме като личности? Дали не сме незначително винтче в някаква чудна машина? Според китайските и северно корейските комунисти това е вярно. Или пък сме просто троскот и сме толкова краткотрайни и незначителни като всеки троскот? *(Коментар: Троскота е вид плевел. Д.Пр.)* **Екзистенциалистът-философ Жан Пол Сартр би потвърдил, че това е така.** Или пък като мъж аз съм напад, даже нещо по-лошо от напад; означава ли, че аз съм деспот, чието поведение трябва винаги да бъде контролирано? Феминистките или поне много от тях биха потвърдили, че това е вярно.

Тогава какъв съм аз? Какви сте вие? Какво е човекът? Този въпрос е много важен, защото ако не му отговорим правилно, погрешната ни представа за това, кои сме ние ще ограби човечността ни и ние ще се превърнем в заплаха за останалите животни и за природата. За да отговорим на въпроса: **“Какво означава да бъдеш човек?”** нека да си представим, че ни посети някакво извънземно същество. Какво впечатление ще си създаде то за нас. Какво ще открие?

А) То ще открие веднага, че хората са същества, чиито корени са в природата. Ние сме същества, които принадлежим на царството на растенията и животните. Според Битие, ние сме създадени в същия ден, в който са създадени и животните. Както животните, така и ние имаме нужда от растенията, за да съществуваме. В Стария Завет се казва, че ние сме създадени от земята. **На латински “хумус” означава “земя.”** Като хора, ние винаги трябва да сме скромни, въпреки че не се държим така. **Хората трябва да са скромни, защото колкото и високопоставени да си мислим че сме, ние произлизаме от “хумуса,” от земята и след като умрем останките ни ще се върнат в земята.** Ние въобще не сме ангели, което означава, че ние никога не сме само чист дух и никога не сме само безтелесен дух. **Ние никога няма да избегнем нашата земност.**

Екологите ни казват, че като хора ние или отново ще трябва да преоткрием неизбежната си свързаност с природата или ще загинем в ръцете на природата, която сами сме отровили. Ако си мислим, че сме издигнали над царството на природата, единственото което трябва да направим е да изчакаме, докато някоя част от тялото ни престане да работи нормално и **ако тази повреда е придружена от болка, тогава можем да започнем да мислим по друг начин.** **Болката променя личностните ни качества и поставя характера ни на изпитание.** Продължителната болка заплашва здравият ни разум. Но даже и да не изпитваме болка, достатъчно е много слабо подуване в мозъка ни и това разстройва личността ни и заплашително снижава нивото на стабилността на поведението ни. Твърдейки, че не можем да избягаме от земната си същност **ние не казваме, че в нас има само това, което се среща в растението и животното.** Ние не отричаме уникалните способности на хората: рисуване, музика, поезия, въображение, абстрактно мислене. Тези неща наистина са чудесни и са част от онова, което ни отличава от животните. Те са присъщи на нас, хората, чиято крехкост е свързана с крехкостта на природата. Уилям Шекспир е можал да напише неповторимите си пиеси, защото растителният и животински свят го е поддържал, той е дишал лишеният от отрови въздух и тялото му не е било увредено до степената, след която разумът му би престанал да функционира нормално. С цел да помогнем на хората, ние правим мащабни изследвания на животните. Ние не използваме животните само защото те са многобройни и евтини, **а защото съществуват поразителни физиологични прилики между нас и тях.** **Ако не съществуваха медицинските изследвания на животните, ние нямаше да имаме голяма полза от самите изследвания.** **Трябва да кажем, че нашата земност не принижва човечността ни и не ни деградира.**

Точно обратното, това извисява царството на природата. То не ни лишава от уважението ни, а ни позволява да разберем уважението, което Бог иска да имаме ние към природата. Влечението ни към природата не унижава природата, а придава достойнство на всичко, от което Бог е счел, че се нуждаем.

А ние сме обичани от него и само ние сме създадени по Божия образ и подобие. Например, много хора изпитват отвращение от влечугите и считат, че те са грозни. Ние галим кучето си, но никога не бихме целунали алигатор. Но ако алигаторите можеха да говорят, те щяха да ми кажат: “Шепърд, ти може да не ни харесваш, но е по-добре да разбереш, че ти се нуждаеш от нас, а не ние от теб. **Запомни това, Шепърд: Ти се нуждаеш от нас, а не ние от теб.** Поради това, ако въобще имаш някакъв ум, не се отнасяй несериозно към нас, алигаторите и към цялото царство на природата, което поддържа нас и теб.” **Ние сме тясно свързани с природата.**

Б) Втората истина за нас, хората, е също толкова очевидна: **Всеки от нас е или мъж, или жена.** В Бит 1 Бог казва: “**Нека да създам човека (Адам, човечеството) по свой образ; мъж и жена ги създаде** (множествено число). От тук произтичат две неща. Първо, **различието между мъжете и жените е определено от Бога още при създаването.** Второ, ние сме хора единствено в контекста на отношението между половете. **Тези две неща трябва да бъдат разяснени.** Днес има много неща, които разделят хората, например, различие в богатството, в образованието или в социалните възможности. Но нито едно от тези неща не са определени от Бога и не са част от създаването. По принцип всички тези различия могат да бъдат преодолен и много от нас биха казали, че трябва да направим всичко възможно, за да ги преодолеем. Например, различията във финансовите възможности на хората са крещящи и отвратителни. Но ние притежаваме механизмите на пропорционалното облагане на доходите и на социалното подпомагане, чрез които се извършва преразпределение на богатството и се уравнивяват различията сред нас, пораждани от неравенството в имотното състояние. По същият начин ние притежаваме подпомаганото от данъците обществено образование, за да го получат онези, които в противен случай нямаше да могат да получат добро образование. **Обаче остава едно различие от времето на създаването, което не трябва да се опитваме да преодоляваме: различието между мъжът и жената. Бог е казал, че половото разделение на хората е нещо “добро” и ние не трябва да се опитваме да го нарушаваме, възприемайки “двуполовия” манталитет.** Поради тази причина, например, Библията забранява хората от единия пол за носят дрехите на хората от другия пол. Сега забелязвам, че много от жените в нашата църква, включително жена ми, носят панталони. Добре. В това няма нищо лошо, **защото жените, които носят панталони не се опитват да се представят като мъже;** те не се опитват да скрият пола си или по някакъв начин да измамат някой човек. Това не е опит да се отрече, че една жена е жена и по този начин да се отрече пола, за който Бог е казал, че е “добър.” Това не е опит да се заличи единствената разлика, въведена от Бога още при създаването, която Бог е казал, че никога не трябва да заличаваме.

Второто разяснение е следното: всеки от нас има конкретен пол – мъжки или женски – който се намира в контекста на половите отношения. Казвайки, че аз съм мъж, аз казвам, че съм мъж по отношение на жената. Животните също са мъжки и женски. Но при тях половото различие играе роля единствено за продължението на рода. **А при хората, различието между мъжът и жената на първо място служи на истината, че ние сме създадени по образа на Бога.** Това не означава, че Бог е или мъж или жена. **Бог въобще няма пол.**

Но въпреки това, когато в Библията ни се казва, че сме направени по Божия образ, трябва да отбележим две неща. **Първо,** всеки човек, независимо дали е мъж или жена, е направен по Божият образ. **Второ,** всеки мъж е мъж по отношение на жената и всяка жена е жена по отношение на мъжа. Докато кучето е куче, независимо дали е мъжко или женско (т.е. мъжкото куче е 100% куче само за себе си), **мъжът сам за себе си не може да е 100% мъж.** Хората са личности, всеки от които е създаден по Божия образ, но въпреки това нито един човек не може да бъде само личност. **Всеки от нас, мъж или жена, има нужда от противоположния пол, за да бъде истински човек.** Аз казвам, че се нуждаем от противоположния пол, но не съм казал, че имаме нужда да бъдем женени. Не съм казал, че имаме нужда да сме сексуално активни. **Исус не е бил женен и не е бил сексуално активен, но е бил човек.** Наистина, без да е имал някакъв недостатък, той е бил еталон за Божието намерение за нас, хората.

В същото време трябва да разбираме, че независимо от това, че Исус не е бил женен и не е бил сексуално активен, той ежедневно е общувал с жени, движил се е сред тях без да се стеснява и то по начин, който е ужасявал тогавашните хора. Той е позволил на жена с кръвотечение да се докосне до него. **Така не се правело.** Той разговарял публично с жена с укорима репутация (която пет пъти е била омъжвана) тогава, **когато даже съпрузите не са разговаряли публично със съпругите си.** Лука ни казва, че в разширената група на учениците му е имало няколко жени, част от които не са били омъжени, а другите са били семейни. **Тъкмо жените останали до края при разпъването му на кръста. Те са били и първите в неделната утрин на Великден, които са отишли на гроба му.** Очевидно е, че те са го обичали, че са се стремели да бъдат в

компанията му и той е харесвал да бъде с тях. Те са го обогатявали и той ги е обогатявал. Като заключение от всичко това става ясно, че ако беше отделен от тях,

Исус нямаше да бъде човек, както и те, ако бяха отделени от него, нямаше също да бъдат човечеи. **Между другото, точно това е истината, която съсухрените феминистки не могат да възприемат.** В срещите на Исус с жените няма нищо неправилно. Точно обратното, в тях е имало всичко, от което се нуждаем. Истината се определя от Бога и изисква двустранно допълващо се израстване и наслада за всички мъже и жени, включително тези, които не са женени и никога няма да се оженят. **Да си човек, това означава да притежаваш пол и да допълваш другия пол.**

В) Нашият извънземен посетител забелязва и трето нещо, свързано с нас. Ние сме индивиди, които живеем в общности. Както индивидите, така и общностите трябва да бъдат предпазвани. Когато попитате един древен израилтянин за името му, той винаги заедно с името си ще ви каже и името на племето, към което принадлежи. Исус е принадлежал към племето на Юда. Защо? Защото древният израилтянин е знаел, **че е това, което е, единствено когато е свързан с общността си.** Но и обратното е било вярно. **Обществото се различава от тълпата по това, че обществото цени и предпазва индивидите, а тълпата ги потапя.** (Коментар: В тази връзка до какъв извод можем да стигнем за българския народ, ако е правилна поговорката, че в ада край казана с българите няма дявол, който да потапя под водата този, който случайно се издигне над повърхността, защото българите сами го дърпат отдолу, за да потъне? Тъжен и страшен извод! Въпреки твърдението ни, че „Съединението прави силата“ ние сме тълпа, а не народ. Д.Пр.) В нашият свят има народи, които потъпкват индивидите. В СССР в продължение на 75 години постъпваха така и сега всеки момент могат да се върнат към старото си поведение. По времето на Райха и в Германия постъпваха така само в продължение на 12 години, а имаха намерение да го правят в продължение на 1000 години. Да не споменавам Китай, най-многолюдната нация на света, Северна Корея, Индонезия, много държави в Африка, както и много страни от Латинска Америка, които даже няма да се опитвам да изброявам. След като “изчезналите” хора в Аржентина оставаха “изчезнали” в продължение на няколко години, правителството на Аржентина безсрамно обяви това, което всеки вече предполагаше: изчезналите хора са мъртви. Правителството обяви, че те са мъртви, тъй като правителството ги беше убило.

Християните трябва винаги са подкрепят баланса между индивида и обществото и между индивидуалното и общото. Трябва винаги да различаваме нуждата от балансираност и от прецизно балансиране. Трябва винаги да осъзнаваме защо отделният човек и обществото имат нужда един от друг. **В края на краищата, ако не защитава правата на всеки човек, обществото се превръща в тълпа.** От друга страна, без защита на правата на обществото, отделните хора се превръщат в предмети. **Много трудно е да бъде поддържан този е изключително фин баланс.** Училището е едно от местата, където е очевидна нуждата от поддържането на такъв баланс, който да е придружен от чувствителност. Родителите очакват училището (което е умален модел на обществото), да даде на децата им образование и работа, да формира характера им и като добавка на всичко това – да ги превърне в стабилни граждани. **Но всеки учител знае, че е невъзможно училището да даде на децата интелектуална непреклонност, да ги научи на благоприличие, на правилно поведение, на вежливост и на етична почтеност; че е невъзможно училището да даде на децата тези неща, ако родителите и обществото не могат да им ги дадат.** От друга страна, е невъзможно съзнателният родител да направи каквото и да е за възпитанието на детето си, **ако училището постоянно руши това, което той прави.** Отделните личности и обществото взаимно си влияят и регулират.

Г) Нашият извънземен посетител ще забележи още една характерна черта в нас, хората, която също е много важна. Но той може и да не я забележи, защото тя не е толкова очевидна, каквото е половото ни различие. **Тази черта е, че ние сме направени, за да сме в приятелски отношения с Бога.** Въпреки, че последно се спираме на тази черта, **тя всъщност е най-важната.** Това не означава, че обвързаността ни с Бога е някаква странност, някаква украса или някаква превземка. **За нас това е най-важната истина. Да си човек, това означава да радостен, благодарен и покорен партньор на Бога в завета.** Християните знаят, че човешкото съществуване винаги е отношение. Когато говорим за дърво или мравуняк, ние знаем, че те просто съществуват. Но когато говорим за човешки същества, те трябва да имат отношения помежду си. Ние вече говорихме за това, когато разгледахме половете: да съществуваш въобще, означава да съществуваш или като мъж, или като жена; а за да съществуваш като мъж или жена, това означава да си в отношения с жена или мъж. Същото е валидно и в отношенията ни с Бога. Въпреки че за да бъде Бог, Бог няма нужда от хората, Бог е пожелал да не е Бог отделно от хората. **Бог е пожелал да бъде Бог единствено в интимния му и непроменим завет на солидарността му с хората.** **А що се отнася до нас, ние можем да бъдем хора единствено, ако имаме отношения с него.** Казвайки, че това е истина и реалност не означава, че всички са наясно с тази истина или че с желание очакват истината или че някой ден ще приемат тази истина и тя ще стане тяхна.

Но истината си остава истина и реалността си остава реалност, просто защото Бог е пожелал да бъде Бог единствено в отношенията си с нас и ние да бъдем хора, единствено в отношенията си с него. Исус не е ли казал, че неговата храна е да върши волята на Отца си? (Йоан 4:34) Ако презираме предназначаването ни

да бъдем радостни и благодарни партньори на Бога в завета, ние ще опустошим природата, мислейки си глупаво, че отношението ни към Божието създание и към собствената ни същност не са важни неща. **Ако презираме предназначаването ни да бъдем радостни и благодарни партньори на Бога в завета, тогава ние, хората, попадаме в капана на враждебността, където единственото, което можем да правим е да се измъчваме помежду си.** В това състояние мъжете експлоатират и се отнасят жестоко към жените, а жените се присмиват надменно на мъжете. Ако презираме предназначаването си да бъдем радостни и благодарни партньори на Бога в завета, ние ще произнасяме гръмки речи за правата на човека и няма да се интересуваме за правата на обществото. Или пък неразбиращо ще подкрепяме онези социални колективистични идеи, които обещава много, но ни дават малко и винаги успяват да се отнасят жестоко и да погребват правата на отделния човек. Предназначаването ни да бъдем радостни и благодарни партньори на Бога в завета е нашият призив за общуване с него.

Трябва да осъзнаем нещо, което доста често изпускаме да забележим: **единствено предназначаването ни да бъдем радостни и благодарни партньори на Бога в завета, ни придава достойнство и стойност, и ги запазва.** Даже когато не се подчиним на поканата на Бога, даже когато не успяваме да ѝ отговорим с вяра и подчинение, въпреки това фактът на Божиата покана към нас продължава да придава и запазва достойнството и стойността ни, които не могат да бъдат унищожени и от които не можем да бъдем лишени. **Няма друг подобен източник за достойнство и стойност на човека.** Когато майката на жена ми беше приета да живее в старчески дом, **жена ми я посещаваше редовно и никога не се оплакваше, че това ѝ тежи,** защото беше благодарна, че можехме да се възползваме от това улеснение. Веднъж, след като се върна от посещение при майка си в този дом, жена ми се прибра натъжена и ми каза: “Вече не съществува такова нещо като вродено достойнство и вродено чувство за стойност. Ако сме отделени от предназначението ни да бъдем партньори на Бога в завета, ние се лишаваме от всякакво човешко достойнство и стойност.” Тя беше права.

Няма видимо достойнство в хората, които са нехайни и небрежни към външния си вид. Тогава какви сме ние? Ангели? Дяволи? Троскот? Винтче? Храна за феминистките? Ние не сме нито едно от тези неща. Ние сме създания, с които Бог иска да общува и без които той никога не иска да бъде. Всичко, което Бог е създал, го е създал заради нас, които сме създадени по неговия образ, които сме обичани от Бога. **На Разпети Петък Бог ни казва, че ни обича повече, отколкото обича себе си.**

Тогава защо да не го обичаме сега и защо да не искаме да го обичаме вечно?

Вик, въздишане и обещание

Рим. 8: 15-27

Съкрушеният човек не може да не плаче, щастливият човек не може да не се усмихва, а развеселеният от добър виц човек не може да не се смее. Във всички тези ситуации подходящия отговор извира от спонтанността, без никакво замисляне или обсъждане. Съкрушеният човек не стига до заключението, че тъй като е съкрушен - той трябва да плаче. Нито пък щастливият човек стига до извода, че трябва да се усмихва. Отговорът произтича спонтанно от ситуацията, в която се намира човека.

Апостол Павел ни казва, че точно по същия начин християнинът **не може да не вика: “Авва, Отче.”** **Този вик излиза от устата ни като резултат от интимната ни връзка с Бога.** Ние не преравяме 10 книги по теология, където виждаме, че Бог е наричан “Отче,” “Баща” на всички хора, на които Христос е брат чрез вяра, **не получаваме** от тези книги увереност, че сме завладяни от вярата **и накрая да стигаме до заключението, че Бог е нашия Отец.** **Точно обратното е вярно,** независимо от това, дали познанията ни по теология са големи или малки, нашето положение – като хора, които се прилепват към Исус Христос във вярата – ние сме синове и дъщери на Бога **по осиновение** и това ни мотивира спонтанно да викаме от дъното на сърцето си: “Отче, Отче мой.” Ние викаме незабавно, а не след като сме размишлявали дълбоко.

Когато говорел със своя Отец, Исус използвал арамейската дума “Авва.” Исус е използвал арамейския език, защото този език са използвали хората в Палестина през 1 век в ежедневието си. Когато е говорел с неевреи, Исус е говорел на гръцки, но със сънародниците си евреи е разговарял на обичайния ежедневен език, арамейският. Но по онова време нито един еврей не се обръщал към Бога с думата “Авва,” **защото тя е била считана за твърде интимна.** Считало се е, че онзи, който се обръща към Бога по този начин прояви неуважение, **прекомерна фамилиарност и даже нахална самонадеяност.** **Единствено Исус е използвал думата “Авва,” когато се е обръщал към Бога.** По време на земното му служение учениците му на няколко пъти го чули да използва тази дума. Най-впечатляващата случка за употреба на тази дума е била в Гетсиманската градина, в навечерието на явяването му на съд пред Пилат. Колкото и ужасен да е бил този

съд, това не могло да отклони Исус от интимността, която имал със своя Отец. Нашият Господ е познавал своя Отец толкова задълбочено и интимно, изпитвал е към него такава топлина, доверие и увереност, че думата “Авва” спонтанно излизала от устата му.

Но въпреки, че тази дума е била произнасяна от Исус, впоследствие и други са я употребявали. Павел казва, че вярата незабавно ни привързва към Исус **и интимността ни със Сина става неразделна част от интимността ни с Отца.** Поради това християните викат спонтанно: “Авва, Отче.” Ние правим това, без предварително да обмисляме и да стигаме до заключението, че в края на краищата Бог е или би могъл да бъде и наш Отец. Със задавен глас ние викаме, защото близостта ни с Отца ни принуждава да постъпваме така, както щастливия човек се усмихва, съкрушеният човек плаче, а поразеният човек остава с отворена уста. В контекста на близостта ни с нашия Отец, обръщението “Отче” е напълно естествено.

Установил съм, че когато бъдат информирани за тези неща, хората стигат до заключението, че от християните се очаква да живеят откъснато от реалността и никога да не докосват земята. Те считат, че всеки, който искрено произнася думите “Авва, Отче” е човек, чиято вяра го е издигнала достатъчно високо и той е недостижим за житейските бури, болки и противоречия. Нали разбирате, че ако живеем на 3 метра над земята, ние сме достатъчно близко до земята и можем да виждаме всички нещастия, с които живота измъчва хората, но въпреки това сме достатъчно далече и оставаме незасегнати от болката, разочарованията и скръбта, поради което си живеем спокойно. Специално новите християни често пъти се чувстват озадачени поради тази причина, а скоро след това стават пленници на чувството, че са виновни. **Те считат, че ако вярата им е истинска, те би трябвало да са недостижими за житейските бури и коварства.** А след като не са извън обсега на бурите и коварствата, те започват да се съмняват в истинността на вярата си, а е възможно даже да стигнат до заключението, че при това положение даже не са християни.

Отново и отново пастора се среща с хора, които си мислят, че Бог им погажда мръсни номера. **Тези хора считат, че вярата означава да се носиш над житейските проблеми и неволи, но установяват, че сега имат няколко пъти повече проблеми и неволи, поради което стигат до заключението, че Бог ги е предал и изоставил.** Ако не се страхуваха, те даже биха проклели Бога, така както е направила жената на Йов. Но тъй като се страхуват, те обвиняват Бога, че ги е измамил, или пък обвиняват себе си заради недостатъчната си вяра. **Но и двата отговора са неверни.**

Павел не само знае, че християните се притесняват да кажат “Авва”, но и че в същото време ние въздишаме. “*Ние, които имаме първите плодове на Духа, и самите ние въздишаме в себе си.*” (Рим.8:23) Самият Павел е въздишал. Не ни ли е разказвал за своя трън в плътта, който му е причинявал постоянна болка и притеснение? Всички хора на Бога въздишат, защото във всички нас съществува едновременно неопикуема близост с нашия Отец и неопикуема болка, поразена от безизходица или от някоя незараснала рана.

Трябва да се вглеждаме по-внимателно в онова, което казва Павел. В Рим. 8:15 той казва: “*Ние сме приели дух на осиновение. Когато викаме “Авва, Отче,” това е Божият Дух, който свидетелства заедно с нашия дух, че сега сме деца на Бога.*” (мой превод) По-нататък, в Рим.8:22 той казва, че цялото създание стени в родилни болки; ние сме част от създанието, поради което и ние пъшкаме; и ние, които Божият Дух ни е отвел до близост с Отца – ние стеним вътрешно, докато чакаме да бъдем осиновени. Да чакаме да бъдем осиновени? Осем стиха преди това Павел ни казва, че вече сме осиновени; че вече сме синове и дъщери на Бога и сме допуснати в Божието семейство и сме опознали тази близост с него, която единствено членовете на семейството могат да познават. Да чакаме да бъдем осиновени? Още по-точно Павел казва, че ние чакаме за “*изкуплението на нашето тяло.*”

Апостолът винаги е проникателен. **От една страна, чрез вярата ние сега, в този момент, сме синове и дъщери на Бога.** Ние знаем, че е така и сърдечната ни близост с нашия Отец е доказателството, от което се нуждаем. **От друга страна, все още голяма част от нас се бори да бъде родена и да излезе в пълната светлина на деня и се бори за осъществяването, което до сега ѝ е отказано.** Сега ние сме осиновени по милост, но в същото време чакаме за пълната манифестация на това осиновение. А дотогава ликуваме възторжено и едновременно с това въздишаме болезнено.

Картината ни обрисова човек, който е смъртоносно болен и малко по малко умира. Той пъшка, защото се бори да бъде освободен от всичко, което пречи на най-пълната му изява като човешко същество и това, че е духовен син на Бога. Той е обезсърчен. Но още по-лошо от затрудненията на човека със смъртоносната болест, е затруднението на човека, който не е смъртоносно, а е нервно болен. Болестите на нервите причиняват на хората жестока инвалидност и ги принуждават да живеят с тази инвалидност, като в най-тежките случаи хората могат дълги години да живеят в това състояние. През това време страдалецът мечтае да стигне до свободата - “изкуплението на нашето тяло.” Павел го нарича така – когато ще получим осиновението, за което мечтаем.

А какво става с човека, който е хронично болен от мозъчно увреждане? Какво става с неговото семейство? Ние не бихме искали да ни чуят, че казваме: “Няма ли да е по-малко изтощително за всички, ако г-жа Х просто умре в съня си? Това няма ли да донесе огромно облекчение на хората около нея?” Ние не бихме искали да ни чуят, че мислим гласно по такъв начин. Но това не може да ни попречи да го мислим.

Кръвта ми се вцепенява, когато се замисля за хроничните шизофреници и за техните семейства, които са в капана на психиатрите, аптекарите, пасторите, полицията, съдът и различните социални служби и институции. Както хроничните шизофреници, така и семействата им страдат с надеждата за по-добър ден. Но докато този ден настъпи, те въздишат.

А не въздишат ли родителите даже още по-силно, когато се молят израстващите им синове и дъщери да се превърнат в разумни и почтени зрели хора? Нито за миг не се съмнявам, че родителите въздишат вътрешно, а понякога и видимо, докато трае израстването на децата им. **Но се съмнявам, дали е достатъчно добре разбрано, че през този период страданието на самите юноши е по-лошо, отколкото страданието на родителите им.**

Често си мисля, че колкото по-възрастни стават възрастните хора, толкова с по-голямо разбиране се отнасят към стреса на подрастващите юноши. Когато бях юноша и се налагаше да чистя, да бърша и пъшках, майка ми често протестираше: “Защо се държиш така, все едно че са ти “потънали гемииите”? Нали знаеш, че ще има и по-добри дни в живота ти? Ти нямаш ипотека за изплащане, за да се тревожиш, не плащаш и разходите за колата.” Разбира се, че не изплащах ипотека, за която да се тревожа. Но какво от това? Онези дни бяха най-лошите дни от живота ми и аз никога не искам отново да ги преживея. **Ако възрастните бяха наясно с броя на самоубийствата сред юношите и че този брой се е увеличил 3 пъти през последните 25 години, тогава те щяха “да пеят друга песен.”**

Не казвам, че всички юноши изпитват болка или страдат, защото мечтите им са разбити до такава степен, че да са в опасно положение. Но при мен беше така. Нито пък твърдя, че всички родители се чувстват объркани, недооценени от децата си и безпомощни. Но много хора са в това положение. Както в юношите, така и в родителите им нещо се бори за да излезе на показ, което до сега му е било отказвано.

Освен това, ние въздишахме заради самите себе си. Няма ли във всеки от нас нещо дълбоко скрито, което мечтае да се изяви или да се изяви по-пълно, но все още не е намерило как? Не мечтае ли всеки от нас за освобождение от психически рани, които сме получили преди много години, последиците от които не само ни плашат, но и продължават да ни пречат десетилетия по-късно? Какво не бихме дали, за да бъдем освободени от емоционалните рани, които още не са заздравели и твърде често ни безпокоят, когато реагираме по начин, който е странен за хората около нас и ние не само страдаме, но се чувстваме неразбрани и даже заплашени?

Никога не подценявам умствените затруднения и никога не се шегувам с тези неща. Например, помислете за натрапчивите страхове (фобиите). Хората, които не страдат от фобии винаги са изкушавани да гледат подигравателно на жена, изпада в паника, когато види перце, или мъж, който припада, ако се изкачи на височина повече от 1 метър. Психиатрите ни казват, че фобиите са неизлечими. Хората, които боледуват от тях, страдат и то дълго време.

Освен това, ако сме сериозни, ние стенем, докато чакаме окончателното си освобождаване от греха, който все още живее в нас. Тъкмо близостта ни с нашия Отец, с “Авва”, ни прави да сме наясно с все още дремещата в нас порочност. **(Не е нужно да казвам, че духовно инертния човек е духовно безразличен.)** Онези хора, които са получили достъп до чудото на светлината, които са получили достъп до близостта с Онзи, който е светлината, са ужасени от сенките, които светлината хвърля вътре в тях. Уморен съм от носенето на бремето на моя грях пред другите хора, уморен съм и от носенето на бремето на моя грях и пред самия себе си. Всеки човек въздиша за нещо. Всеки има за какво да въздиша, тъй като Павел ни казва, че “цялото творение стене в родилни болки.”

При това положение, дали ние висим окачени между възторжения вик на близостта с нашия Отец и стенанието, породено от рухналите ни мечти и от разочарованията ни? Дали трябва да висим в неопределеност?

Нашият Господ Исус знае както какво е да викаш “Авва, Отче” и в същото време да стенеш, но не е висял неопределено. Той е познавал тази близост със своя Отец, която е фундамент и за нас самите, тъй като учениците му многократно са го намирали да се моли толкова непосредствено и интимно пред своя Отец, поради което самите те впоследствие опознали Отца по този начин. Исус опознал болката и страданието, особено в Гетсиманската градина и на Голгота (да не споменавам многото други случаи по време на земното му служение), които ние не можем за проумеем. Исус едновременно е викал възторжено и е стенал.

Но не винаги. **Той е бил възкресен. И тъй като той споделя с нас своя възкресен живот, ние сме снабдени с решение, при което ще се радваме, ще викаме възторжено, но без едновременно с това да страдаме.** В рамките на два стиха в които говори както за вика, така и за въздишането, Павел прави две

потресаваци твърдения. Първо, *“Нищо не може да ни отдели от любовта на Бога в Христос Исус, нашия Господ.”* И второ, *“Считам, че сегашните страдания не си заслужава да се сравняват със славата, която ще се открие пред нас.”*

Защо е така, как може да е така, че нищо не може да ни раздели от Божията любов? Защото Божията сила, с която той е възкресил Исус от смъртта, е същата сила, с която Бог ни привързва към Възкресения Господ, в чието присъствие ние сме просмуквани от Божията любов.

Защо е така, как може да е така, че сегашните страдания не си заслужава да бъдат сравнявани със славата, която ще се открие пред нас? **Защото Синът, който е претърпял всичко, което го е карало да стене, сега е прославен и гарантира, че стенанието ни ще отстъпи, за да даде път на прославата.**

Библията обича да използва акушерски метафори. Павел ги използва често и използва една такава метафора в Рим. 8, когато казва, че цялото творение, което се намира в епохата на Грехопадението, стене с родилни мъки. Но родилния период на нито една родилка не продължава безкрайно и завършва с раждане. Исус също използва акушерски метафори и говори за жена, която ражда. Той казва, че колкото и труден и продължителен да е бил родилния период на жената, когато бебето ѝ се роди, тя го поставя до себе си и забравя за всичко, което се е случило през периода на раждането, защото изпитва искрена радост заради детето, което толкова дълго е очаквала и сега се намира в ръцете ѝ. Точно в същия смисъл е определен денят, в който ние с вас ще оставим всичко зад себе си и ще забравим без да се опитваме да забравим годините, през които едновременно ликувахме и стенехме, просто защото в този ден ние единствено ще ликуваме, завладяни от изгрева на светлината на новия ден.

А това в бъдещето ли ще се случи? Да. А само в бъдещето ли ще се случи? Не. Ние вече сме опитали това, вече сме зърнали Обещаната земя и сме започнали да живеем в нея. Ликуването ни вече надвишава страданията ни. Опитът, който сме придобили по отношение грижите на нашия Отец ни гарантира, че той ще завърши добрата работа, която е започнал в нас.

Днес ние участваме в Господната Трапеза. Хлябът и виното, които вземаме ни говорят не просто за някакво тяло и за някаква кръв, а за тялото, което е било пречупено и за кръвта, която е била пролята. Те ни напомнят за страданията на нашия Господ, за ежедневните му страдания, които са човешката съдба в епохата на Грехопадението, както и за още по-големите му страдания по време на разпъването му на кръста, както и за най-силните му страдания, когато е бил напълно изоставен и е простенал: *“Отче мой, защо си ме изоставил?”*

Но даже от кръста Исус се обръща към своя Отец с името “Отче”; даже на кръста Исус употребява интимните думи, с които е разговарял с Бога, особено когато се е молел и е ликувал.

И тъй като Исус Христос е възкресен от смъртта, той е влязъл в обещаната му слава и живее вечно в нея и от там ни обещава слава, която ще бъде изпълнение на нашето ликуване и край на нашето стенание.

Чарлз Уесли ни напомня, че когато настъпи този ден, ние ще заживеем в чудеса, любов и възхвала на Бога.

Винаги да се радваме

Лесно е понякога да се радваме; когато нещата стават така както ни се иска; когато късмета е на наша страна; когато корабът ни редовно се връща в пристанището си. Но Бог ни заповядва **винаги да се радваме**. Ако поводът да се радваме са обстоятелствата в които живеем, **тогава какво става, когато те се променят, както винаги се случва?** Ние употребяваме думите “щастие” и “радост” така, **все едно че са равностойни, но всъщност това не е вярно.**

Щастието зависи от обстоятелствата и поради това е относително повърхностно чувство: а радостта зависи от нещо друго, което е много по-дълбоко. Тази разлика се илюстрира от кореспонденцията между протестантският пастор Мартин Нимьолер от хитлеристка Германия и жена му Елзе. През време на Първата световна война Нимьолер бил капитан на немска подводница, **а след края на войната станал пастор**. Когато Хитлер дошъл на власт и започнал да преследва църквата, Нимьолер се противопоставил енергично, вследствие на което бил осъден на 8 години затвор. В едно от писмата си до Елзе той успокоява тревогите на жена си за него, като ѝ казва, че той е далеч по-добре, отколкото ѝ се струва. Той ѝ писал: “Сегга животът ми приличал на ужасните бури, с които се срещам по време на плаването ми с подводницата: **ураганни ветрове на повърхността и неизмерим мир и спокойствие в дълбочините.**” **Заплашваният човек може “винаги да се радва” единствено, ако в живота му има нещо толкова дълбоко, че да е недостижимо и непроменимо от заобикалящите го обстоятелства.**

Трябва да сме реалисти и да разбираме разликата между щастието и радостта. Има обстоятелства, в които никой нормален човек не може да е щастлив. Когато хората са изгубили скъп и близък човек, ние

очакваме те да плачат и да тъгуват; когато изпитват болка, ние очакваме от тях да пъшкат; когато хората биват предавани и изоставяни, ние очакваме те да са шокирани. **Това са нормалните човешки реакции.** А когато реакциите не са нормални (иначе казано, когато емоционалните реакции на даден човек не са в хармония с онова, което се случва в живота му), **това е признак, че той е психически болен.** Ние не само трябва да сме реалисти и да разбираме разликата между щастието и радостта, **но и трябва да сме състрадателни към мъката на другите хора.** Павел ни учи да плачем заедно с хората, които плачат и да се радваме с хората, които се радват. Сърцата ни трябва да са в хармония с техните сърца. Не трябва да пренебрегваме мъката им, нито да омаловажаваме радостта им поради завистта си. А има и една ситуация, при която ние **никога** не трябва да се радваме: **“Любовта ... не се радва на злото, а се радва на истината.”** (1Кор.13:6) Нека още веднъж да се вгледаме в Божията заповед: **“Винаги се радвайте в Господа.”** (Фил.4:4) Да се радваме винаги в Господа, това означава дълбоко вътре в живота си да имаме нещо твърдо установено. *(Коментар: За да бъде стабилен кораба и да не може да се обърне под напора на ужасните бури, центърът на тежестта му задължително трябва да се намира по-ниско от центъра на водоизместването му, т.е. от приложената точка на подемната сила, която поддържа кораба да плава. Когато това изискване е спазено, корабът се накланя, но неизменно се изправя. Поради тази причина в дъното на кораба се поставя баласт, за да се снижи центърът на тежестта му и така да се гарантира стабилността му. Казвам ви това, защото съм инженер-корабостроител. Така е и с радостта на християнина. Д.Пр.)* Замислете се за миг за Джон Нютън, пасторът от англиканската църква, който е написал прекрасни църковни химни *(Коментар: Той е написал химна „О, чудна Божия благодат.“ Д.Пр.)* и е бил бивш капитан на кораб, с който са превозвали роби. Джон срещнал Мери Катлет, когато бил 14 годишен, а тя - 12 годишна. Те се обичали пламенно. Нютън прекарал години в морето като капитан на търговски кораби, военни кораби и кораби за превоз на роби. Той рядко се срещал с Мери, но въпреки това любовта помежду им била неумираща. Когато станал на 28 години, Нютон станал получател на “удивителната милост”, заради която след това станал световно известен. Сложил край на кариерата си като моряк и прекарал остатъка от дългия си живот като пастор и проповедник. Винаги си представял, че той ще умре преди жена си, защото не можел да си представи, че ще може да живее без нея. Но тя умряла преди него и била погребана в сряда. **Четири дни по-късно, в неделя, Нютън застанал на катедрата в църквата си в Лондон. Всички се чудели на каква тема ще бъде проповедта на този поразен в сърцето съпруг. Проповедта му била посветена на текста от Ав. 3:17-18: “Въпреки, че не цъфти смокинята, нито има плод по лозите ... (въпреки) че стадото се премахна от оградата и няма стада говеда в оборите, аз пак ще се веселя в Господа, ще се радвам в Бога на моето спасение.”** (мой превод). С други думи той казал: “Аз ще се радвам, не заради положението в което се намирам (понеже за сега то е ужасно), а в Бога на моето спасение.” Тъй като положението му съвсем не е било изключително в онези дни на църквата, изживяното от Нютон е било считано за нормално. Павел се радвал на плода, който се родил от проповядването му сред хората в Солун. **“Защото ви донесохме Благата вест** (евангелието) **не само с думи, а също и със сила, със Светия Дух и с дълбоко убеждение ... и вие ... сред много страдание приехте посланието с радост, която идва от Светия Дух.”** (1Сол.1:5-6) Нарастващата сила в думите на Павел е ясно различима: “евангелие,” “сила,” “дълбоко убеждение”. Кулминацията е вдъхновената от Светия Дух радост, която се ражда и разцъфтява даже сред житейските трудности и мъки. Евангелието е фундаментът на всичко това. Фундаментът означава здравите устои, основата. Когато четем Библията ние научаваме, че обявяването на раждането на превъплътеният Господ на Рождество Христово е фундамента на цялата ни радост. **“Ето, нося ви добра вест за велика радост ... днес на вас ви се роди ... Спасител.”** (Лука 2:10-11)

Хората на Бога се радват поради една единствена причина: на нас ни беше даден спасител, спасителят, този спасител, от който всяко човешко същество, което е отделено, ще бъде унищожено. Спасението е просто една операция за търсене и спасяване. Когато бях юноша, аз четях всичко, което можех да намеря за “Битката за Англия.” *(Коментар: През 1940 г. Англия останала единственият противник на Хитлеристка Германия. Тогава започнала „Битката за Англия.“ Д.Пр.)* Вдъхновяваше ме подвигът на шепата млади пилоти, които излитали в небето, за да се сражават срещу превъзхождащите ги по сила и брой нацистки самолети. Напрежението в техните истории стигаше до връхната си точка, когато самолетът на някой от тях биваше улучен и рухвал на земята, а пилотът скачал с парашут в студените води на Ламанша. Веднага се организира операция за издирване и спасяване на падналия във водата пилот, за да може да бъде използван в следващите битки, когато се наложи; иначе щял потъне. Участниците в операцията за търсене и спасяване трябвало да го открият, защото много скоро падналият във водата пилот щял да потъне и да се удави. **Когато в четената от мен история се стигаше до момента, в който пилота биваше извлечан от водата в спасителния катер, радостта ми беше толкова силна, все едно че аз самият бях спасяван!**

Рождество Христово е важно поради причината, че за нашето спасяване е била организирана спасителна операция. Радостта ни от новината, която ни съобщава самият спасител е мерило за разбирането ни на нашата нужда да бъдем спасени и за благодарността ни заради този дар. Исус изпратил 70 мисионери, разделени по двама. Те трябвало да говорят от негово име. И те го направили и се върнали въодушевени. На

какъв триумф станали свидетели! Те били въодушевени от това, че Исус ги дарил даже със способността в неговото име да прогонват злите духове от хората! **Но Исус обуздавал въодушевлението им, като им казал заради какво всъщност трябва да се радват:** “*Недейте се радва на това, че духовете ви се покоряват; а се радвайте, че имената ви са написани на небето.*” (Лука 10:20)

Очевидно няма нищо по-важно от това името ни да бъде написано на небето. **Увереността в това е фундамента на нашата радост.** При това положение не е чудно, че когато Закхей установил, че е залят от Божията милост и е свободен да изостави скривалището си на дървото, той радостно отвел Исус у дома си. Не трябва да се удивляваме, че когато Филип според думите на Лука съобщил “*добрата вест за Исус*” (Деян.8:35) на етиопския евнух, евнухът “*радостно продължи по пътя си.*” (Деян.8:39) Тъй като е бил негър, той е бил жертва на расови обиди, **а тъй като е бил и евнух, той е бил жертва и на вулгарни подигравки.** Но въпреки тези неща, евнухът продължил по пътя си радостен, защото чрез чуването на добрата вест за Спасителя той се срещнал с този, за когото се говори в новината. Това е основата и фундамента за радостта на всеки мъж и жена. Когато се радваме в нашето спасение, ние установяваме че и други радости ни се прибавят. Например, псалмистът пише: “*Ще се радвам и ще се веселя в Твоята милост, защото Ти си видял неволята ми.*” (Пс.31:7)

Няма човек, в чийто живота да липсват неволи. В това отношение всички хора си приличаме. **Но ние се различаваме по онова, което правят неволите във всеки един от нас.** Дали неволите ни стържат вътрешно като шмиргел? Дали ни превръщат в хора, които са по-кисели от лимоновия сок? Дали ни задушават в смъртоносните газове на безнадеждността и апатията? Или пък считаме, че нашите неволи (колкото и да са неприятни), предоставят шанс на Божията любов да се просмуче още по-дълбоко в нас? Колкото по-зрели християни ставаме, толкова повече сме в хармония с казаното в Плачът на Йеремиа 3:22: “*Непоклатимата любов на Бога никога не престава; милостите му нямат край; те се подновяват всяка сутрин.*” (мой превод).

Датският философ Киркегор казва: “**Животът трябва да бъде живян гледайки напред, но може да бъде разбран единствено гледайки назад.**” Той е прав. Животът може да бъде разбран само ако се връщаме в спомените си за миналото. Но да казваме това, означава да казваме, че колкото повече се връщаме към спомените си, **толкова по-ясно разбираме, че непоклатимата Божия любов никога не престава и че милостите му никога нямат край.** След като сме разбрали това, ние можем да продължим да живеем, изпълнени с още по-голям ентузиазъм! Онзи, който поради любовта си към мен пожертва единствения си син заради мен; тази любов никога няма да се отдели от мен и сега аз се нуждаю точно от това. Да знаем това не означава, че ние трябва да се хилим глупаво, когато следващия път ни връхлети нещастieto. Ние трябва да се радваме така, както е казал Мартин Нимьолер: буря на повърхността и радост в дълбочините, защото Божията любов е непоклатима и милостите му нямат край.

А в Екл. 9:9 се казва: “*Радвай се на живота със съпругата, която обичаш.*” Същият автор ни призовава: “*Иди, яж хляба си с радост и пий виното си с весело сърце.*” (Екл.9:7) С други думи, тъкмо фундаменталната ни радост в Христос ни дава възможност да се радваме на всички материални блага, които Бог ни е дал. **Всеизвестна истина е, че хората, които се стремят към щастието, никога не го намират, защото то е страничен продукт, който идва изненадващо при нас, когато се стремим към нещо друго, което ни кара да се раздаваме и да забравяме за себе си. Хората, които очакват да получат радост от материалните блага винаги се разочароват, когато ги получат. И това е така, поради горезброената причина!** Всички знаем, че хората са възприемчиви към всички стимули, които ни доставят удоволствие. Но истината е, че когато сме възприемчиви към такъв стимулант, **ние започваме да се нуждаем от все по-големи дози от него,** за да ни даде същото удоволствие. Например, наркоманът се нуждае от все по-големи дози наркотик, за да получи удоволствие. Кой любител-ентузиаст на гребането би се съгласил да премине от по-голяма на по-малка лодка? **Не е чудно, че се нуждаем от все по-голямо количество стимулант, за да се отървем от усещането на скука, отегчение и разочарование от живота.**

Същото се случва и с хората, които се радват в дълбочините. Защото да бъдеш подвластен на радостта в Христос означава да бъдеш направен способен да се радваш “*на живота с съпругата, която обичаш*”, да се радваш на такива прости неща в живота, като хляба и виното. Ние не се нуждаем от по-силни и по-скъпи стимулатори, за да бъдем доволни. Павел пише: “*Защото вие сте Христови, всички неща са ваши.*” И наистина, цялото царство на създанието е на наше разположение, за да се радваме. Накрая, “*ние се радваме в надеждата си да споделяме славата на Бога.*” Замисляли ли сте се някога как ще завърши живота ви? Тук под “завърши” аз нямам предвид дали ще умрете в старчески дом, или от преждевременна смърт, причинена от сърдечен удар, или ще загинете при пътна катастрофа. **Имам предвид какъв ще е краят ни като човешка раса. Каква е окончателната ни съдба?** Павел написал следното до християните във Филипи, които се радвали в своето възстановяване в Христос: “*Онзи, който започна добро дело във вас, ще го доведе до завършек в Деня, когато дойде Исус Христос.*” (Фил.1:6)

Това е вярно, но какъв ще е този завършек? Ние ще трябва да участваме в славата на Бога. Блясъкът, което вечно обкръжава Бога; великолепието и величието на Бога – ние ще бъдем отведени там и ще бъдем потопени в него, така че то ще ни облее и ще се превърне в наша отличителна черта. Коя друга съдба може да се сравни с тази съдба? Не е чудно, че апостолите са се радвали от самото очакване на този край! Баща ми умря на 89-годишна възраст от сърдечен удар, без никакви предупреждения и само 2 седмици след това получи билет за небето. А бащата на жена ми беше почти на 94 години, когато умря в старчески дом.

А какво ще стане с мен? Какво е най-вероятно да се случи с мен? **Въобще не искам да си губя времето да мисля за това, тъй като това са безсмислени предположения.** Единствено има смисъл във фокусирането и радостта в нашата съдба в Христос, защото ние ще вземем участие в славата на Бога. Най-великият теолог на 20-я век, Карл Барт преподавал в Университета в Бон през 1935, когато гестаповци влезли в класната стая и му казали да не се старее да довърши онова, за което е говорел на студентите в момента, защото щял веднага да бъде депортиран в родината му Швейцария. Той имал 5 деца, бил безработен и преживял много трудности и обезкуражения по време на Втората световна война. Но въпреки това, в най-хубавата си книга Барт написал: **“На онзи, който чуе и приеме в сърцето си посланието на Библията не само му е позволено, но и недвусмислено му е забранено да бъде нещо друго, освен да е весел и радостен.”** Библейското послание говори за нашия Господ, който е на наше разположение, чието присъствие предотвратява безпокойството и който ни приканва винаги да се радваме в него. Светът нито може да ни даде, нито може да ни отнеме радостта, която Бог ни дава, тъй като единствено той кара сърцата ни да пеят.

Вси светии

Ис. Нав. 24:19-24; Деян.5:12-16; Мат.4:18-24

“До всички светци в Исус Христос, които са във Филипи...”; “до светците които са в Ефес”; “до светците и верните братя в Христос в Колос”; апостол Павел започва почти всяко свое писмо с едн и същи поздрав. **Явно е, че той твърди, че всеки християнин е светец.** А какви са християните в Коринт, известни със своите препирни, разделението им на групи и толерантността им към светската разюзданост? Те също ли са светии? Да.

Думата “светия”, която е използвана в Новия Завет **няма нищо общо с възвишените духовни постижения.** Тази дума е използвана, за да се преведе латинската дума *sacer*, гръцката дума *hagios* и еврейската дума *kadosh*. **Значението на тези три думи е “различен, отделен настрана.”** Светиите са свети хора и са различни, защото са отделени настрана. В Старият Завет се казва, че една десета от ожънатото жито е свята, защото принадлежи на Господа. **Светията е различен, защото е отделен настрана.** Навсякъде в Стария Завет на израелтяните се казва, че трябва да са свети, защото са различни от другите народи, тъй като са отделени настрана. **Дали те са различни и са отделени настрана, заради някаква специална привилегия? Не. Те са различни и са отделени със специална цел.**

Всички християни са светии, защото са отделени заради специална цел. Ние сме отделени, за да живеем като светлина сред тъмнината, като сол сред онова, което иначе би изгнило и като квас в среда, която трябва да бъде подквасена. На всички християни без изключение е възложено да живеят така и поради това са различни, свети и светци. Това не означава, че всички християни са духовно зрели. Петър казва, че някои християни могат да усвояват духовно месо, а други все още са сукалчета в борбата за духовен растеж. (1Пет.2:2) Това не означава, че всички християни са мъдри и проникателни. Някои са изключително повърхностни, като например законниците от Галатия. Това не означава, че всички християни са славно постижение за техния Господ. Някои християни са позор, пример за което са извращенията в църквата в Коринт. Но въпреки това, те са християни и правилно са наричани “светци.”

Същевременно всеки знае, че в историята на църквата е имало мъже и жени, които са оставили траен отпечатък върху другите, без да са се опитвали и даже без да са искали това. **Несъмнено всички християни се намират “в Христос”, един израз, който Павел е употребил 132 пъти в писмата си.** Всички християни са притежавани от Светия Дух, донасящото ни живот присъствие и сила на Бога, но сме срещали християни, които най-ярко демонстрират този факт. Във всеки християнин се извършва трансформация от греховно създание към личност, в която свети образът на Бога, но в някои християни тази трансформация ни кара да прославяме Бога.

Срещал съм няколко такива човека и те неимоверно са ме окуражавали в собственото ми служение на Господа, защото да познавам тях означава да познавам Бога, който извършва тази дълбока промяна в тези хора, защото ги обича и живее в тях. За мен тези хора светят като маяци, когато съм блъскан от бурите на противоречията в църквата, или когато онемявам от коварството на лидерите на нашата деноминация, или когато се ядосвам заради равнодушният мързел на безразличните хора. Хората, които са играли за мен ролята на пътеводен маяк, които са ме вдъхновявали и окуражавали, наистина са светци в смисъла, че всички християни по дефиниция са светци; обаче те са светци по този начин, който църквата винаги е

разбирала. **Аз съм спечелил много от голям брой хора, които са позволявали на светлината да струи от тях, понякога даже неосъзнавайки това и бяха използвани от Бога, за да ме окъпва в светлина.** Искам да кажа няколко неща за тези хора. Те разбираха, че са призвани от Бога, че са събудени от него и че са събудени за него единствено благодарение на неговата милост. **Те никога не се считаха за хора, които имат някакви духовни постижения, нито се хвалеха с постиженията си.** **Подобно на Йоан Кръстител, те искаха единствено Христос да бъде прославян и възвеличаван.**

Те съвсем не считаха, че са по-малко греховни от останалите хора, но бяха необичайно наясно за греха, който все още съществува в тях. **За разлика от духовно незрелите хора те знаеха, че колкото по-близо е човек до светлината, толкова по-тъмна е сянката, която хвърля светлината.** Точно мъжът, който е излъчвал истината и яснотата поради срещата си с Господа на пътя за Дамаск; човекът, който казва, че е бил **“занесен до третото небе”** (2Кор.12:2); точно Павел в края на живота си **е можал да говори за себе си, че е най-големият от всички грешници.** (1Тим.1:15) Ако светците притежават нещо в необичайно голямо количество, то това е **смирението.** И тъй като смирението им е искрено и непресторено, те са смирили без да знаят това. Те биха се съгласили с Томас Уотсън, любимият ми пуритански мислител, който казал: **“Целият ни растеж в християнството всъщност е растеж в смирението.”** Те биха се съгласили с това твърдение, въпреки че никога не са си помисляли, че въобще имат растеж в християнството. Това не означава, че те се въргалат в самоподценяването, **защото самоподценяването няма нищо общо със смирението.** **Самоподценяването е друга форма (въпреки че е извратена) на фокусирането само в себе си, а фокусирането само в себе си е 100% гордост.** **Да си смирен, това означава да забравиш за себе си.** Истински смиреният човек никога не се си мисли, че е смирен. Той би се изчервил, ако му кажат, че е необикновено прозрачен за Божията воля, за Божия път и за Божията работа.

Още от юношеските си години аз съм получил помощ от много книги, написани от **Уилям Сангстер, методистки свещеник в Англия,** който се е родил през 1900 г и умрял на 59-годишна възраст от прогресивна мускулна атрофия. Той обичаше да казва: **“Светците не се покоряват на Божията воля; те не се приспособяват на Божията воля; те се изоставят на нея.”** **В живота на всеки християнин няма нищо по-важно от това да открие каква е Божията воля за него самият и да се изостави на тази воля!** Единствено по този начин християнинът, според думите на Исус, се превръща в **“град, поставен на хълм, който не може да се скрие.”** (Мат.5:14)

Винаги се вълнувам, когато чета описанието на Лука за живота на Петър в Йерусалим след възкресението на нашия Господ и след идването на Святия Дух на Петдесетница. Хората изнасяли болните си роднини навън и ги полагали на улицата **с надеждата, че даже сянката на Петър може да падне върху тях, когато Петър минава по улицата.** (Деян.5:15) В миналото Йерусалим е бил мястото на позора на Петър (там той на три пъти се отрекъл, че познава Господа); а сега Йерусалим е бил мястото, където Петър е бил приветстван в тогавашната църква. Имало ли е някакъв елемент на суеверие в хората, които са поставяли болните си роднини и приятели на улицата, с надеждата че сянката на Петър ще падне върху тях и това ще ги излекува? **Според мен е имало.** Но въпреки това, хората са правели това, защото поради намесата на **Светия Дух са виждали, че Петър е човек на Бога и е обгърнат от огън, който никога не загасва.** В оригиналният гръцки текст се казва: **“...че когато Петър мине покрай тях, сянката му да ги засенчи.”** “Засенчи.” На два пъти преди това Лука е използвал този глагол в евангелието си, когато говори за Божието присъствие и сила. Лука ни казва, че хората са разпознавали безпогрешно Божието присъствие и сила в Петър така, както безпогрешно са разпознавали цветът на косата на Петър и чертите на лицето му.

Някои петдесетници не са съгласни с този начин на тълкуване. Те считат, че светостта на който и да е християнин не е нещо, което може да бъде измерено, да бъде предавано от един на друг, да бъде давано назаем или да разчитаме на тази святост. Но когато говорим за святост в този смисъл, в който църквата през цялата си история е използвала този термин, ние в никакъв случай не говорим за **нещо.** Петдесетниците възразяват: “Нали всеки човек е грешно същество и всички сме еднакво грешни? Да, така е. Никой не оспорва това. “Нали всички ние заслужаваме единствено осъждане? Разбира се. “Нали сме в състояние сега да издържим на пламъка на Божието осъждане (а да не говорим за бъдещия пламък), единствено ако се вкопчваме в кръста? Да. “Тогава е неуместно да говорим за по-голяма святост, която е демонстрирана сред хората, които са се изоставили на Божията воля, на Божията работа и на Божия път.” **Погрешно.** Павел никога не е казал, че злочестите християни в Коринт не са християни, че са незрели, незадълбочени, че им липсва мъдрост и че са се опозорили. Мнозина от нас са срещали християни, които са зрели, задълбочени и мъдри, който не са се опозорили и допринасят за уважението към техния Господ. Влиянието на тези хора, поне върху мен, е невероятно.

Винаги се натъквам от хората, които пропускат **да забележат светите хора от другите християнски деноминации** единствено поради това, че теологията на тези хора има някакви пропуски или различия със собствената им теология. Колкото и да са важни тези пропуски, те играят ролята на прилагателно. А кое е

важното? Важното е съществителното, **важно е това, че те са светии**. Никога няма да забравя един от устните изпити, който държах при проф. Яков Йокз, когато защитавах докторската си степен. Йокз беше еврейн-лутерански християнин **и знаеше разликата между прилагателното и съществителното** и неуморно подчертаваше тази разлика. След като в продължение на един час водихме интелектуален двубой по време на изпита, той ми каза, че се справям добре и че съм издържал изпита. След това ме освободи и аз си тръгнах. Почти бях излязъл от сградата, когато той се показа от един прозорец и ми извика да се върна. Говорейки ми вече не като човек, който ме изпитва, а като духовен съветник, той ми каза: “Шепърд, това, което направихме днес е важно, **но това не е най-важното; онова, която в края на краищата се зачита е начинът, по който живее човека! Постарай се да запомниш това.**”

Когато преди няколко години преподавах в една семинария в Индия аз научих, че там е погребано тялото на Францис Ксавиер. Той бил един от шестимата млади мъже, които заедно с техният лидер, Игнаций Лойола, през 16-я век създали Йезуитския орден. Те били мисионери, които с радост приемали и най-суровото изпитание, стига да е за прослава на Христовото царство. **Францис Ксавиер служил като свещеник в Индия в продължение на няколко години, след като пристигнал пеша до там от Испания. Колко време е нужно, за да се измине пеша това разстояние? Какви трудности е преодолял по пътя си? Какви са били горещините, опасностите от животни и змии, какви са били още по-големите опасности от нападение от туземното население или от тропическите болести?** Няма съмнение, че няма да се съглася напълно теологията на Ксавиер. Но онова, която в края на краищата се зачита **е начинът, по който живее човека!** Светиите продължават да ми дават повече, отколкото аз съм способен да ви дам.

Друг човек, който ми е дал много и на когото благодаря всеки ден, е Роналд Уорд. Той е обучен в Англия класически изследовател на Новия Завет, който дошъл да преподава в колежа Уиклиф, който е част от Университета в Торонто. Той беше англикански свещеник, с благороден дух, прекрасен проповедник с живо въображение, жив речник на гръцкия език и майстор на гръцката граматика. **Уорд беше в състояние да отвори наслуки гръцкия речник и да коментира значението на всяка дума в него и докато коментира нещо относно морфологията или синтаксиса, да ме отведе пред трона на милостта, където можех единствено да онемявам от удивление.** Не е нужно да казвам, че съм срещал много изследователи на Библията с прекрасни познания по гръцкия език, които не са успявали да направят същото за мен. А как Уорд можа да го направи? Той просто беше най-светият човек, който някога съм срещал.

За пръв път чух да Уорд от баща ми. В продължение на години баща ми работеше в офиса на една фирма в центъра на Торонто. Наблизо до офиса се намираше Англиканска катедрала, която по време на Великите пости имаше ежедневни служби по обяд, които продължаваха 40 минути: химн, молитва, четене на Библията и проповед. Баща ми посещаваше тези служби и дойде време да чуе проповед на Уорд. След работа баща ми се прибра у дома изумен от начетеността на Уорд и от автентичността, с която разказвал за живота си в Христос. По случай 24-я ми рожден ден моята майка ми подари една книга на Уорд, която разясняваше теологичното значение на неуловимите подробности в гръцката граматика. По онова време самият аз се бях запалил относно тези неща, които по-ефикасно от каретата на Илия отвеждаха читателя пред лицето на Бога и отразяваха лицето на Господа, когото Уорд познаваше и обичаше. **Когато бях ръкоположен и изпратен да служа в Ню Брунсуик, за мен не беше никакво препятствие да изминавам с кола 600-те километра, които ме деляха от Уорд, който служеше като свещеник в Сейнт Джон. Когато му гостувах, той разговаряше с мен естествено и непринудено за Светия Дух и то така, че аз мечтаех да мога като него да се потопя в сърцето на Бога.**

Той сетеше със сиянието на Духа. Подобно на всички светии той наистина беше скромнен и говореше от сърцето си за това евангелие, чиято истина постоянно се потвърждаваше в живота му. **Той никога не се стараяше да ме впечатли, но въпреки това ме впечатляваше толкова силно,** че аз не мога да го забравя. Веднъж той се усмихна топло и ми каза: “Викторе, **ако истински се страхуваме от Бога, ние никога не трябва да се боим от него.**” Хиляди пъти съм разсъждавал над това твърдение. “Викторе, **най-лошата последица от греха е още повече грях.**” Със срам си признавам, че много пъти тази истина се е потвърждавала и в моя живот. “Викторе, **най-лошата последица от живота без молитва е, че човек става неспособен да се моли.**”

Веднъж помолих Уорд да ми разясни смисъла на два съседни стиха от Новия Завет стиха, в които Исус казваше: “**Ако ръката ти те кара да се препънеш, отсечи я...ако окото ти те кара да се препънеш, извади го.**” (Мат.5:29-30) Тук гръцкият глагол *skandalizein* – “кара да се препънеш” е използван в две различни времена. В единият случай е еднократно действие в минало свършено време, а в другият - употребеното време предполага продължаващ процес. Когато попитах Уорд за това, той без никакво затруднение ми отговори: “**Викторе, в момент на невнимание или чиста глупост християнинът може да бъде победен от греха. Ужасен, той си казва: “Никога повече!” и с този вид грях е приключено, повече не се повтаря.** Но има и постоянно извършван грях, с който християнина трябва ежедневно да се бори.” Уорд

умря на 78 год. възраст и завинаги ще остане в разума и сърцето ми. Всички знаем за онези светии, които католическата църква канонизира като мъченици. Защо толкова много светии са и мъченици? Много просто, когато евангелието се среща със света, евангелието се сблъсква с смъртоносна враждебност. Никога не трябва да си представяме, че евангелието се проповядва пред хора, които просто са духовно безразлични. **Истината е, че светът е враждебно настроен към евангелието.** През 1998 г бях в Корея и там разговарях с американски мисионер, който от 1955 до 1975 беше живял в Япония. Той ми каза, че скоро отново ще посети Япония за да проповядва и ще се срещне с дъщерята на една японка, която е повярвала в Господа, когато той бил мисионер там. Той беше много развълнуван **от рядко срещаното постоянство във вярата на тази жена пред лицето на отхвърлянето на християнското учение от японското общество.** И това се изразява не само с отхвърляне, а и враждебно отношение и даже с убийства на японци-християни.

Не мога да обхващам размера на страданията на християните в Китай след победата на комунизма през 1948 г. Никога няма да научим колко човека бяха избити по време на така наречената “културна революция” през последните 30 години. А в ислямските страни в момента християните са подлагани на безпрецедентни масови убийства.

Ние си спомняме за германският теолог Дитрих Бонхьофер и за обесването му от нацистите. Докато бях в Корея, аз разговарях с няколко европейски теолози за Бонхьофер и ги попитах какво мислят за него. Как го оценяват сега германските теолози? С подчертано чувство за превъзходство, което ме отврати, те ми казаха: “Ние считаме, че вярата му е твърде страстна, особено в книгата му “Цената на ученичеството.”

(Коментар: Превел съм тази книга и можете да я намерите на <http://methodist.bg/resursi/knigi/> Д.Пр.) **Твърде страстна вяра!** Бонхьофер е написал тази книга с ясната представа, че цената, плащана от истинският ученик, е твърде малка **и е знаел, че самият той ще плати тази цена.** Той е написал: “**Струва си човек да плати всичко, за да върви след Исус.**” Професори по теология, чиито предшественици се държаха като страхливци по времето на Хитлер, а сега се радват на тлъсти заплати и на огромен обществен престиж и които не плащат никаква цена за да вървят след Исус, **се отнасят презрително към човек, който е вървял толкова близо до Исус и не е отказал да изпълни дълга си!** Теологът Гопелт, **който по времето на Хитлер се преструваше, че никога не е чувал за Исус Христос** и чиито книги отказвам да чета, наскоро казал: “**Бонхьофер ме озадачава. Той можеше да си спести всичко, което му се случи, ако просто си беше затварял устата!**” **Как е възможно свидетел на Исус Христос да си затваря устата?** Да си свидетел на Исус, често пъти означава да си мъченик.

Накрая ще дам последната дума на Джон Калвин, който казва: “**Единственият ни фундамент за свят живот е да изоставим всичко друго зад себе си и да прегърнем с двете си ръце кръста на Христос.**” Светиите от всяка християнска деноминация знаят това. Те изоставят всичко друго зад себе си, защото искат винаги и навсякъде да прегръщат с двете си ръце кръста на Христос.

Всичко в нощта след Великден

Йоан 20:19-23

Йоан ни казва, че в неделя вечерта след Великден учениците се били събрали заедно в една стая, като държали вратата й заключена, защото се страхували от юдеите. От всички юдеи ли са се страхували? Дали са се страхували даже от най-нископоставените юдеи в Палестина? Или от всеки юдеи на света? **Абсурдно е да се мисли, че всички евреи до един са искали Исус да бъде разпънат на кръста.** **Разбира се, че това не е вярно.** **Водачите на еврейските институции, водачите от храма са истинските му убийци.** Те са се чувствали заплашени и са решили да сложат край на тази заплаха.

В евангелията се разказва, че обикновените хора, които също са били юдеи, са слушали Исус с радост през целия период на земното му служение. Не трябва да се изненадваме, че религиозните лидери в Палестина са си живеели удобно в обкръжението на политическата власт и са й придавали религиозна легитимност и социално надмощие. **Това се е случвало тогава, това се случва и сега.** **И винаги ще се случва.** Когато миналия век Джон Страхан беше епископ на Торонто, той твърдеше, че единствено синовете и дъщерите на елита на Англиканската църква имат право да получават качествено образование. Същият епископ предоставяше духовна опора на **“Сплотеното семейство,” една шепа извънредно богати хора от висшите кръгове на обществото, които контролираха буквално всичко в провинция Онтарио.**

Не трябва да се изненадваме, че религиозните лидери в Палестина са сключили “сделка” с политическите власти в навечерието на смъртта на Исус. **В навечерието на Втората световна война папата подписа срамна “договор” с Хитлер, според който ако Хитлер не преследва Римокатолическата църква, католиците няма да се обърнат срещу Хитлер.** Шотландската църква е официалната църква на Шотландия.

Един от университетските ми преподаватели, шотландец, но не член на шотландската църква, ми е разказвал, че когато бил младеж в Шотландия, ако искаш да работиш в банка, в поща или да си учител, ти задължително трябва да си член на Шотландската църква (от теб не се изисква да вярваш или да присъстваш на църковните събирания, а просто да си член).

Религиозните власти винаги застават редом до политическите власти, до финансовите интереси и до елита на обществото. Поради това не е изненадващо, че юдейските власти са постъпили така с Исус. Очевидно е невярно и нещо още повече от невярно, както историята показва, смъртоносна грешка е да се счита, че всеки евреин или еврейка е “убиец на Христос.” **Но ето това е клеветата, която преследва всички евреи.** Най-отявлените антисемити редовно цитират стихове от Новия Завет и особено откъсът, който разглеждаме днес, в който се казва, че учениците са се страхували от евреите. Смразяващ е извода, до който стигат антисемитите: че както твърдят те, всички евреи са мразели Исус и че всички те са го убили. След като са убили Исус Христос, те сигурно въобще не мислят за неговите последователи, така както не са мислили и за самият Господ. Следователно, винаги трябва да се съмняваме в евреите. Поради което всяка суровост, насочена към евреите е желателна и даже нужна, ако ние, християните искаме да защитим себе си от това изкусно и подло зло – евреите. **Поради тази причина най-големите врагове на евреите през вековете са били атеисти.**

Дали преувеличавам? Нека да разгледаме по-отблизо средновековието. Тогава евреите са били измъчвани непрестанно. В съвременната епоха евреите гледат на САЩ като на следващата Обещана земя поради една единствена причина: **САЩ не са имали средновековен период, който за евреите е период на една много дълга нощ.** През средновековието всеки е можел да нападне и да бие евреите. Ежегодно по време на Коледните пости и особено през седмицата преди Великден на тях се нахвърляли с подновяваща се свирепост. Тъй като Страстната седмица достигала кулминационната си точка в неделя на Великден – църковният празник на възкресението на Христос – **това се превръщало в повод за върховни прояви на дивачеството, с които се нахвърляли срещу беззащитните.** Та нали евреите са убили Христос? И Христос на свой ред ги е превърнал в свои жертви, нали? Тогава е време тези, които са превърнали Исус в жертва (т.е. евреите), самите те да станат жертва, нали?

Дали преувеличавам? Бернард от Клерво, чиито химни обичае да пеем, та този Бернард от Клерво е писал страшно оскърбителни клевети срещу евреите. Джон Кристофом (Кристофом означава “златоуст” и той е бил наречен с това име, защото е бил прекрасен проповедник в своята ера – 4 век от н.е. – и е един от нейните най-нежни духове); та този Джон Кристофом е казвал, че евреите не са по-добри от свинете и козите (по онова време козите са били символ на необузданата похот); че евреите заслужавали да им бъде отправена каквато и да е смъртоносна заплаха. **А Мартин Лутер считал, че евреите трябвало да бъдат изгонени от Германия, а синагогите им да бъдат изгорени.** И този списък може да бъде продължаван без спиране. Когато купувам мляко и хляб от кварталната бакалия, аз не крещя на собственика ѝ, който е грък: “Ти уби Сократ!” А когато говоря с някой италианец, аз не му викам: “Ти измъчваше Галилео Галилей. **Но въпреки това, огромна част от християните считат, че е допустимо да се казва на свина: “Ти уби Христос!”**”

Аз съм особено чувствителен по този въпрос поради две причини. Познавам вековната история на църковният антисемитизъм и съм наясно, че евреите твърдят, че самият Нов Завет е изцяло антисемитски. Аз не мога да направя нищо относно историята, но винаги ще твърдя, че не вярвам, че Новия Завет е изцяло антисемитски. **Обаче ще призная, че в него има много откъси, които са неправилно тълкувани или могат да бъдат неправилно тълкувани, ако християните на са достатъчно внимателни, когато ги четат.** “*А вечерта на същия ден, първия на седмицата, когато вратата на стаята, където бяха събрани учениците, беше заключена поради страх от юдеите.*” Но не от страх от евреите, които с радост са слушали Исус, а със сигурност от страх от една малка групичка религиозни власти.

Същата шепа религиозни власти поддържа притежателите на светската власт във всяка епоха. Нека да разбираме това и да премахваме от нас погрешното тълкуване за всеки намек за антисемитизъм, **тази мръсотия, която не се намира в евангелието, но въпреки това може да се крие в сърцата ни.** Точно когато учениците са се притискали плътно един до друг от страх, уплашени от насилието, мъченията и смъртта, които са видели, че е изтърпял самият Исус; точно когато са били демобилизирани от страх, онзи, който бил победил това, от което те се страхували, се прокраднал при тях. Те не разбрали как възкресеният е проникнал в скривалището им. **Нашият Господ винаги се разкрива когато и където той пожелае, по начин, който не можем да разберем.** И до ден днешен ние не можем да обясним как възкресеният Исус се появява пред нас; не сме способни да обясним това, **но това не ни пречи да познаем Христос и да го прославим.** Ние не можем да разберем това (чрез нашата човешка логика), но със сигурност разбираме, че възкресеният Исус ни разбира, че ни сграбчва и ние на свой ред се вкопчваме в него.

Тъй като е разбирал, че учениците са изплашени, нашият Господ им казал: “*Мир вам!*” Това е ежедневието поздрав на евреите и е равностоен на днешното “Добро утро.” След като ги поздравил, Исус

им показал ръцете си и прободената си гръд. Направил това, за да им даде доказателство, че това е той. Възкресеният е бил същият, който е бил разпънат на кръста и разпънати на кръста е бил възкресеният. Възкресеният **не е заместил** разпънатия на кръста. Възкресеният не е дух, който замества разпънатия на кръста. Онзи, заради когото учениците тъгували, сега бил жив сред тях. Йоан ни разказва, че **“учениците се зарадваха, като видяха Господа.”**

Разбира се, че са се зарадвали. Да го видиш е означавало да знаеш, че той не ги е оставил без надежда. Да го видиш е означавало да знаеш, че в края на краищата, той не е загинал. Да го видиш е означавало да знаеш, че той не ги е изоставил. Да го видиш е означавало да знаеш, че тъй като смъртта не е била в състояние да ги лиши от него, нищо няма да може да ги лиши от него. Веднага след като Исус им дал доказателството за себе си те се зарадвали, защото сега знаели, че не е изгубен онзи, в чиято компания са прекарат три години от живота си. Тогава възкресеният Исус за втори път им казал: **“Мир вам!”** Защо за втори път е казал това? Само преди малко ви казах, че ние редовно се поздравяваме с **“Добро утро.”**

Знаете ли откъде е произлязъл изразът “Добро утро” (Good morning)? Първоначално този израз е бил **“God’s morning”** Когато хората си казвали **“Божия сутрин на вас”**, те си пожелавали нов ден, ново създание, идващо свежо от Божията ръка, обградено от Божието провидение и покрито с Божието обещание. Първоначално **“Божия сутрин на вас”** не е било равностойно на **“Здравей!”** Първоначално това е било потвърждаване на истината и триумфа на Бога **над всичко в настъпващия ден**, което изглежда, че ще се опита да опровергае Божията истина и Божията победа.

Когато Исус втори път казал **“Мир вам!”**, той не казал **“Здравейте, приятели.”** Той е казал **“мир”**, влагайки в това целия смисъл на тази дума за набожните израилтяни. А какъв е смисълът на думата **“мир”**? Това означава мир, но не в минималният смисъл на тази дума, което означава липсата на война, нито пък мир вътре в душата на всеки човек. **Мир означава спасение.** Векове преди Исус, Геден построил олтар, за да напомня на израелтяните, че те са освободени от Божията ръка. **И го нарекъл “Господ е мир.”** Двеста години по-късно псалмистът е написал: **“Господ е ... моето спасение.”** (Пс.27:1) Има ли разлика между тези две твърдения? Няма никаква разлика. **На иврит “мир” и “спасение” са синоними.**

В най-тесният си смисъл, спасението представлявало индивидуално освобождаване от Божието осъждане и възстановяването на освободения човек в ръката на Бога. **В най-широкия си смисъл спасението представлявало възстановяване на целия космос до състоянието, в което се е намирал, преди злото да го окупира и грехът да го обезобрази.** При това положение е ясно, че спасението и мирът са синоними на Божието царство. И трите термини означават едно и също нещо. Когато възкресеният Исус се появил пред изплашените ученици и им казал: **“Мир вам”**, той все едно им казал: **“Приятели, моето разпъване на кръста не означава срутване на царството, както си мислехте през последните няколко дни. Моето разпъване на кръста е фундамента, на който се крепи Божието царство.** Поради това, поради промяната която това предизвиква в отношенията между земята и небето, царството може да дойде в пълния си вид. Изгря нов ден. Настъпи Божията сутрин. Погледнете ме! **Възкръснал от смъртта, аз съм залогът, гаранцията и ъгловият камък на това ново създание, на реалността, която сега ви обгражда!**” Всичко това е събрано в второто произнесено от Господа **“Мир вам.”** Учениците, които са били първата християнска църква, се зарадвали, когато узнали, че мирът и спасението се намират в Господа, а той самият е дар. След това нашият Господ направил три неща, които произлизат от истината и реалността на това царство, за което той гарантира като негов цар:

А) Първо, Исус възложил работа на учениците си: **“Както Отец изпрати мен, така и аз изпращам вас.”** (Йоан 20:21) Тъкмо защото мирът, Божието спасение, сега е действваща реалност, учениците не могат повече да седят сгущени един до друг, за да защитават себе си. **Те трябва да проповядват и да живеят според тази истина и то поради същата причина, поради което го е направил самият Господ.** И те, подобно на Исус, са били изпратени да работят.

Б) Нашият Господ ги снабдил с онова, от което се нуждаят за изпълнението на мисията, за която били изпратени. **“Приемете Светия Дух.”** Светият Дух е просто присъствието и силата на Бога, която снабдява хората за изпълнението на работата, която Бог им е възложил. И тъй като сега учениците се изпълнили със Светия Дух, от тях не се изисква те да са източника на силата, на ефективността или на резултатите от работата им. Тъй като сега те са покрити от Светия Дух, те не трябва да се тревожат за резултатът от работата им. Единственото, към което трябва да се концентрират **е подчинението им на волята на Господа.** След като са изпратени от него, те трябва да отидат и след като им е възложена работа, те трябва да я свършат.

В) Нашият Господ ги съветва най-сериозно: **“ На които (хора) простите греховете, простени са им; на които задържите (т.е. не простите) греховете, задържани са.”** Някой може да възрази: **“Чакай малко, единствено Бог може да опрощава грях, тъй като грехът по дефиниция представлява нарушаване на Божия**

закон. Псалмистът не е ли казал: *“Против Теб, само против Теб аз съгреших.”* (Пс.51:4)? Това е истина. Тъй като Бог по уникален начин е пострадал от нашият грях, само той може да опрости греха ни.

Тогава какво иска да каже Исус с този свой съвет към учениците си? Той иска да каже, че където и когато учениците смело проповядват с думи и действия евангелието на разпънатия на кръста и след това възкресен спасител, **Светият Дух придава сила на проповядването им**. А когато придава сила на проповядването на евангелието, слушателите застават лице срещу лице със самият Исус, а когато застанат лице срещу лице с него, те могат да се хвърлят в обятията му и да опознаят мира, спасението и живота в Божието царство. От друга страна, ако учениците не успеят да проповядват евангелието, това означава че те не познават Исус Христос, че не се вкопчват за него и че не го ценят високо като спасител – а всичко това означава, че мъжете и жените са изоставени в греховното си състояние. И тъй като учениците са първата християнска църква, това, което е казано за тях се отнася за всички църкви. **Ако чрез свидетелстването на нашата църква хората установяват, че живеят в Бога, защото им е простено, на тях наистина им е простено и те наистина са живи; а ако поради несвидетелстването на църквата, другите хора остават духовно безразлични, те остават безразлични**. Някой може да възрази: “Това не е вярно! Най-многого, което този текст може да означава е, че чрез служението на хората от църквата хората научават за Божието опрощение. И ако църквата не успее да съобщи на хората това послание, тогава хората не научават за Божието опрощение.” Но не това казва текста и не това има предвид нашия Господ. **Той казва точно това, което е казал**: там където и когато църквата изпълнява задачата, която е получила на Великден сутринта от ръката на разпънатия Исус; там където и когато църквата изпълнява задачата си, хората получават достъп до Божието спасение. А където църквата се проваля при изпълнение на задачата си, хората не получават достъп до Божието спасение. **С други думи, църквата играе извънредно важна роля за спасението на хората**.

И тъй като ние играем много важна роля в процеса на спасението, ние сме натоварени с неизбежни отговорности. Нашите предци във вярата са знаели това, но не и съвременниците ни, които живеят в неверие. Поради тази причина продължаваме да чуваме, че църквата е имала своите дни, когато е била потребна. Кажете ми, как е възможно времето, когато църквата е била потребна да е отминало, след като хората продължават да извършват грехове, а Бог е справедлив съдия и денят на разкаянието все още не е обявен, че е отминал?

Аз бях ръкоположен през 1970 в сградата на Университета Йорк. (Защо това ръкополагане не се извърши в църква? Какво значение има този факт за начина, по който ръководството на някои църкви тълкува евангелието?) Ръкополагането се извърши по време на вечерната служба, а сутринта същия ден група пастори, които пиеха кафе ме поканиха да се присъединя към тях, тъй като само след 10-тина часа щях да се присъединя към техния клуб. **Те се шегуваха богохулно помежду си по отношение на това, кой от тях най-малко се безпокои за същината на християнската вяра. Собственият ми пастор, въобразявайки си че знае всичко, изрази мнението, че денят на църквата е свършил**.

И къде виждаше той доказателствата за това? **Във възходът на социалните науки и в благоденстващата държава**. Взети заедно, социологът, психологът, социалният работник, даже служителят от службата за социални грижи са причините църквата да стане ненужна. Преди няколко месеца един зъболекар, който държа устата ми широко отворена в продължение на час и половина (поради което не бях в състояние да му отговарям), многократно ми каза, че в миналото “подпомагал” църквата, но вече не го правел, **защото се убедил, че обществото ни е узряло и няма нужда от църквата**. **Дали има някъде общество, което да е узряло и да няма нужда от евангелието?** Абсурдно е да се казва, че бедстващите в духовно отношение хора са узрели толкова много, че вече нямат нужда от милостта на Исус Христос. **Следователно е пример за въпиещо незнание и е белег за духовна невъзприемчивост е считаме, че църквата е лишена от крайно необходимата ѝ роля и от неизбежните ѝ отговорности**. Ще кажа отново. Където и когато църквата не успее да съобщи на хората смисъла на евангелието чрез думите и делата си, тогава Исус Христос е непознат. А там, където е непознат, той не може да бъде разбран. А когато той не е разбран, спасението което е той бива пренебрегвано, хората не му се подчиняват и продължават да се стремят към фалшиви богове. Какво означава всичко това за нашата църква?

а) Трябва да се убедим че разбираме, че независимо от това, че олицетворяваните от нашия Господ мир и спасение имат космически обхват, те действат във всеки човек по индивидуален начин. Поради това всеки вярващ трябва да се остави напълно на волята на Господа и отново да му се посвети. Всичко друго означава, че се отнасяме несериозно към Господа.

б) Трябва да имаме собствена задача, свързана с евангелието: църквата има задължителна роля в Божието царство, поради което ние имаме и неизбежни отговорности. Работата на църквата за разпространяване на евангелието е от вечно значение за хората, които се ползват от нашата работа.

в) Завинаги трябва да изоставим глупавите, лекомислени и лишени от вяра обсъждания относно това, дали сега църквата е изиграла ролята си, или че сега е неподходяща или пък е непригодна. Трябва да

изоставим всички тези разговори, защото докато хората извършват грехове, докато Бог е справедлив съдия и милостив спасител, дотогава докато не се е изчерпало Божието търпение и денят на разкаянието все още не е свършил, дотогава църквата има работа, която трябва да свърши.

Да изследваме сърцата си. За какво сме родени? Какво ни вълнува? Какво ни натъжава и отвращава? Какво формира и информира нашето общество, нашите умове и нашите стремежи? Когато изплашените ученици съзрели, че възкресеният Господ е между тях, страхът им изчезнал и те се зарадвали. Ние също искаме винаги да виждаме, че същият Господ е между нас, да изпитаме същото облекчение и да се радваме по същия начин.

Всичко, което Бог иска да знаете

Деян.20

“Обещавайте ли да казвате истината, цялата истина и нищо друго освен истината?” Всеки свидетел в съда произнася тази клетва. Очевидно е, че се заклеваме да казваме истината, защото лъжата елиминира всяка възможност за справедливо правосъдие. Полуистината е толкова фалшива, колкото е фалшива и откровената лъжа. “Видяхте ли банковата чиновничка как слага 5000 долара в чантата си?” “Да, видях я да прави това.” Това твърдение е вярно, но само отчасти, защото свидетелят е знаел, че на чиновничката ѝ е било разпоредено да постави парите в чантата си, за да ги отнесе до друг клон на банката. **Всяка истина, която е нещо по-малко от цялата истина, притежава силата на лъжа.** По същият начин, когато бъде казана цялата истина, но освен нея бъде добавено и още нещо, тогава даже цялата истина придобива силата на лъжа.

“Истината, цялата истина и нищо друго освен истината” означава, че няма опити за подвеждане и измама; няма нищо, което е казано или не е казано, което би измамilo който и да е по някакъв начин. С други думи, свидетелят е изцяло прозрачен. Когато на Павел му предстояло да напусне църквата в Ефес, където служил 3 години и да замине за Рим, той напомнил на ефесяните: *“защото ви известих без колебание всичко, което Бог иска да знаете.”* (Деян.20:27) С други думи той им е казал: “Аз ви съобщих истината на Божията Добра новина; казах ви цялата истина и само истината; аз съм толкова прозрачен относно евангелието колкото мога да бъда.” **Кое е това нещо, което Бог е искал да знаят ефесяните?** Какво се включва в цялото евангелие? Ако прочетем Деян.20, ние ще открием онова, което е имал предвид Павел, което е запалило и неговото сърце.

Той казва на старейшините на църквата в Ефес, че е свидетелствал за *“покаянието пред Бога и за вярата в нашия Господ Исус Христос.”* (Деян.20:21) **Ето, това е фундаментът на евангелието.** От тук започва съществуването си християнина. **Покаянието пред Бога означава, че признаваме, че в никакъв случай не можем да избягаме от Бога и повече няма да бягаме от него.** Покаянието пред Бога означава, че ще отдаваме почит, ще обичаме и ще се покоряваме на Богът, който винаги до сега сме пренебрегвали. Длъжни сме да разберем, че покаянието ни пред Бога и вярата ни в Господ Исус Христос не са две различни неща. Исус Христос е присъствието и силата на Бога сред нас. Да се покаем (да се върнем при Бога) и да се оставим изцяло на Исус Христос – това е едно и също нещо.

Следствието на това е, **че покорявайки се на Бога, ние от Божие създание се превръщаме в дете на Бога.** Всеки човек е създание на Бога (подобно на животните), а деца на Бога са онези, които са приели в сърцето си Исус Христос, техният по-стар брат и в неговата компания са запалени от невидимата работа на Духа. Обсъждайки духовните неща, не е нужно да казвам, че можем да използваме всякакви илюстрации от ботаниката, зоологията, психологията и историята. Но в края на краищата на тях ще се гледа като на това, което са – илюстрации, а не точно съвпадение. Те не могат да бъдат точно съвпадение, защото ботаниката, зоологията, психологията и историята са свързани с природата и с това което се случва като развитие на природата. А за да се придвижим от състоянието на създание на Бога и да станем дете на Бога; **от някой, който е обичан от Бога в някой, който обича Бога;** от състоянието в което считаме, че Бог е създателят до интимното опознаване с Бога като баща – всичко това е продукт от навлизането на Божия Дух в нас. В природата има много илюстрации за работата на Светия Дух, но липсва съвпадение, просто защото работата на Светия Дух не е природно явление.

Преди години осъзнах важността на отглеждането на расови коне. Дотогава не оценявах важността на отглеждането на расови коне, но веднъж един приятел-лекар по белодробните заболявания, чийто професионални интереси са свързани с функционирането на белите дробове ми каза, че вследствие на най-тежките спортни тренировки, човек може да подобри производителността на белите си дробове само с 3%. Дали трябва да спортувам гребане или бягане на дълги дистанции? Даже най-упоритите тренировки биха увеличили ефективността на белите ми дробове само с 3%. **Иначе казано, преди да бъде трениран,**

спортистът трябва да притежава подходящите природни заложби. Спортистът трябва да бъде роден със спортен потенциал, който може да бъде трениран. (Коментар: „От всяко дърво свирка не става.“ - нар. Поговорка. Д.Пр.)

В този момент разбрах защо хората, които отглеждат коне, държат толкова много на родословното дърво на коня. Няма никаква полза от тренирането на всеки кон, за да участва в надбягването в Кентъки. Единственият кон, който си заслужава да бъде трениран, е конят с добро родословно дърво. Сигурно е, че Исус е обучавал учениците си. Но преди да ги обучи и да ги подложи на ежедневните и сурови изисквания, той ги е призовал да тръгнат след него и те отговорили с покаяние и вяра. Точно в този момент те били заченати, съживени и родени като негови мъже и жени, които след това той обучил, тренирал и използвал. Трябва да започнем от самото начало – *“Покаяние пред Бога и вяра в нашия Господ Исус Христос.”* Това е фундамента на всичко, което Бог иска от нас.

Друга съставна част на онова, което Бог иска от нас е описана в казаното от Павел в Деян. 20:20: *“Не се колебах да ви кажа всичко, което ви е от полза.”* Павел е говорел на всеки и по всяко време онези неща, които са му се сторили поучителни, помагачи, полезни; всичко, което поучавало, осветявало, давало плод и принасяло полза. Той постъпвал така, защото ако липсват поучения, неизбежно ще се появява това, което е грубо и недоляно. При липсата на непрестанно повторение на нещата, които ни изграждат и обогатяват, неизбежно се появяват други неща, които ни разрушават и деградират. Не е нужно да напускаме пътя си, за да се натъкнем на тези неща. Достатъчно е да ги подценим, да не проявяваме любопитство към всичко, което е “полезно” и веднага всичко, което ни обезличава, деградира и натъжава ще се струпа върху нас.

Има много доказателства, че нашето общество не цени много високо онова, което е “полезно” и не оценява последиците, ако ние не знаем, не ни е грижа или не се стремим към онова, което е полезно. Преди няколко години премиерът на Канада поиска за обясни на канадците защо правителството му премахна няколко определения за сексуално поведение от Наказателния Кодекс. Предполагайки, че онова, което ще съобщи ще бъде оценено от канадците като връх на здравия разум, той каза: *“Държавата няма никаква работа в спалнята на нацията.”* Много хора ми обърнаха внимание колко здрав разум има в това твърдение. Но аз разсъждавах различно. Несъмнено, аз знаех защо той каза това, което каза и кого искаше основателно да защити. Същевременно не считах, че казаното от премиера е доказателство за мъдростта му.

Законодателите не трябва ли да се интересуват както става в спалните на канадците? Ами ако онова, което се случва там е жестоко? Или пък е свързано с насилие? Или с унижения? Или с извращения? Една жена от църквата ядно ми каза: “Извращението е старомоден термин, който няма място в сегашния ни свят. Сексуалната революция означава, че нито едно сексуално поведение не може да бъде наречено “извратено.” Тогава ѝ казах, че съгласно онова, което току-що беше казала, педофилията би трябвало да бъде приветствана като демонстрация на сексуалната освободеност. Тя се ужаси и ми каза, че педофилията е извращение, тъй като е придружена от сексуална експлоатация на детето. Тогава я попитах, дали е задължително жертвата трябва да е дете, за да използваме термина “извращение.”? Иначе казано, дали е приемливо да бъде експлоатиран сексуално пълнолетен човек? В този момент тя вече ме гледеше гневно, защото я принудих да признае, че съществува “извращение.” Когато млъкна, аз реших да я попитам: *“Мислите ли, че трябва да бъдат отменени всички обществени наказания свързани с жестокостта? Трябва ли на жестокостта да се гледа като на още една проява на сексуалното изразяване и тя да стане приемлива като останалите форми на сексуално изразяване?”* Тишина. Искам да кажа следното: това, което болшинството от канадците счетоха за доказателство за мъдрост (изказването на премиера), **за мен беше проява на магарешка тъпота.**

Ясно е, че няма съгласие относно това, което е извратено и онова, което е нормално, за онова, което е приемливо и за онова, което е осъдително. Павел казва на ефесяните, че винаги без задръжки им е казвал това, което е полезно за тях и е постъпвал така, просто защото е знаел, че църквата има нужда да чуе това, което е полезно. **А кое нещо е полезно?** Нека да се уверим, че знаем кое е това нещо. Нека да сме уверени, че ние като членове на църквата мислим по-критично, отколкото онези канадци, които приеха безкритично казаното от премиера. Нека да се уверим, че знаем къде можем да научим кое нещо е полезно. Павел не се е колебаел да каже на ефесяните всяко нещо, което ще им бъде от полза. След това той ни информира за друга черта на онова, което Бог иска да знаем. В Деян.20:2 научаваме, че той е минал през Македония и с много думи окуражил тамошните християни.

Защо трябва да бъдем окуражавани? Защото сме или обезкуражени или сме страхливи. Думата “обезкуражаване” означава, че преди време сме имали кураж (смелост), но сме я изгубили. А думата “страх” означава, че никога не сме имали смелост. Целта е ясна. Ние имаме нужда да бъдем окуражавани както когато сме обезкуражени, така и когато се страхуваме. Понякога се оказваме в непозната ситуация, в която страхът ни вцепенява. Изправени сме пред опасност или заплаха, или пред нещо непознато, което виждаме за пръв път в живота си. В този момент се чувстваме обезкуражени и трябва да бъдем насърчени.

В други случаи се озоваваме в ситуации, които не са нови за нас; ние вече сме се срещали с тях и тъкмо поради това, че сме попадали в подобни ситуации и имаме горчив опит, ние сме обезкуражени и трябва да бъдем насърчени. Убеден съм, че понякога се страхуваме, когато се срещнем с нещо ново, но много по-често сме обезсърчени. Повечето от нещата в живота не са нови за нас и ние сме се срещали с тях в миналото. **Всъщност повечето от онова, което ни се случва в живота е “познатото старо.”** (Коментар: “Нищо ново под слънцето” – рим. поговорка. Д.Пр.)

И точно в това е проблема. Много по-често ние сме обезкуражени, а не страхливи. Много по-често споменът за миналия ни неуспех, за миналото ни изоставяне от близък човек, за миналото предателство, за миналото разочарование, за рухналите планове в миналото, спомените от миналото, когато сме давали, давали и давали от себе си, а “тарикатите” около нас само са вземали, вземали и вземали. Ние се обезкуражаваме пред лицето на “познатото старо” нещо от миналото, а се страхуваме, когато се озовем пред нещо ново и различно. И тъй като нещата в живота много по-често се повтарят, отколкото са нови, ние най-вече се чувстваме обезкуражени. При това положение как трябва да бъдем окуражавани.

Как ще ни окуражава това, което Бог иска да знаем? Трябва да пазим в сърцата си истината, че ние не сме единствените играчи на житейската сцена. Ние не сме единствените актьори в пиесата, така както се е случило и с тримата млади мъже, които са били хвърлени в огнената пещ на Навуходоносор, **които установили, че не са сами**. Заедно с тях в пещта е имало още една личност, чието присъствие е решаващо и е много по-ценно от присъствието на всеки друг. Поради присъствието на този необикновен актьор, пиесата никога няма да завърши трагично, да е безсмислена или незавършена.

Същевременно, когато имам нужда да бъда окуражен, аз установявам, че бивам изпращан или при мен идва онова, от което имам нужда, за да се демонстрира още веднъж тайнствената ефективност на необикновения участник в пиесата. Например, наскоро получих писмо от жена, която преди години се беше лекувала в психиатрията в Мисисагуа. Тя ми пишеше за да ме окуражи, според думите ѝ така, както аз съм окуражил нея, когато тя страдала жестоко. Не е нужно да споменавам, че аз не съм направил за нея нищо повече от онова, което би направил всеки свещеник. Но въпреки това, писмото ѝ ми каза, че в един момент аз съм стоял между нея и неизвестността. Отговорете си, поради благоволенieto на Бога, какво е изпратено при вас, или ви е дадено или ви е показано, което ви е окуражило и ви окуражава за истината и победата на Божието царство?

Има и друг начин, чрез който биваме окуражавани тогава, когато сме обезкуражени или се страхуваме – чрез физическото си присъствие един до друг. В двете най-кратки книги от Новия Завет – 2Йоан и 3Йоан има по един стих - **2Йоан 12** и **3Йоан 13**, които никога не се отегчавам да прочитам отново. В тях Йоан казва, че иска да види лично своите братя във вратата, за да бъде радостта им пълна. Несъмнено в такива моменти ние се чувстваме окуражени. Радостта прогонва обезкуражението.

Когато се върна у дома след ваканция, особено когато тя е продължителна, първото нещо, което правя, е да отида да се видя с приятелите си. И какво си говорим за времето, когато не сме се виждали? Ние разговаряме за неща, които бихме могли да си кажем и по телефона. Тогава **защо се събираме? Защото срещите са важни за приятелството ни и те не могат да бъдат заменени от никакви разговори по телефона. Личната срещата е най-пълноценното общуване между хората**. И ако това е вярно за приятелството, то е още по-важно, ако ние трябва да се окуражаваме помежду си относно делата на Светия Дух.

Онова, което Бог иска да знаем включва и други неща: поучаване, предупреждаване или даже споделяне на душевни болки. Павел казва на старейшините в Ефес: **“Три години денем и нощем не преставах да поучавам със сълзи всеки един от вас”** (Деян.20:31) Павел едновременно е окуражавал и поучавал християните от Ефес. Защо? Какво се е случвало в църквата, което е давало основание на Павел да ги поучава денем и нощем със сълзи на очи? За да отговорим на този въпрос, трябва да отворим две други книги от Новия Завет, в които се говори за Ефес.

В 1Кор.15:32 Павел пише: **“Аз ... съм се борил със зверове в Ефес.”** Това не означава, че той буквално се е сражавал със зверове като гладиатор на арената. Той е бил гражданин на Римската империя и никой не би могъл да го принуди да се сражава на арената като гладиатор. Чрез това твърдение Павел казва: **“Аз трябваше да се боря с влиятелни хора в църквата, които имаха склонност да изопачават евангелието и да осакатяват хората.”** Във всяка църква може да се появят хора, които съзнателно или несъзнателно отричат евангелието, променят природата му и нанасят вреди на църквата. **Тези хора нанасят тези поражения поради незнанието си, поради тъпотата, глупостта или злобата си**. Но каквото и да е мотивът им и каквото и да е поведението им, те са оскърбяващи и опасни и на тях трябва да се противопоставяме. Павел се е борил с тях, когато в продължение на 3 години е живял сред християните в Ефес. Освен това, той е поучавал и другите християни да се противопоставят на хората, които отричат евангелието.

Но защо казва, че ги е поучавал денем и нощем със сълзи? За да отговорим на този въпрос, ще трябва да отворим книгата Откровение. Там ни се казва, че църквата в Ефес се е отличавала с енергичността си и с

православието си – тамошните християни енергично са се противопоставяли на всяко фалшиво учение. До тук добре. На отричащите евангелието не им е било разрешавано да действат. Добре. Но въпреки това, църквата в Ефес е била известна и с още едно нещо – в Откр. 2:4 се казва, че тя била загубила първата си любов.

А каква е била тази първа любов? Какво означава да я загубиш? Има две значения на израза “загубване на първата любов.” **Първо:** Църквата в Ефес е била толкова категорична в противопоставянето си на фалшивите учения (така както би трябвало да бъде), че поради това самата тя е станала твърда и рязка; тя повече се безпокояла за чистотата на учението, отколкото за цялостната, забравяща за себе си и прегръщаща другите любов. В стремежа си към доктринална чистота **тя ставала духовно безплодна и позволила любовта да се изпари.** **Второ:** това значение е свързано със състоянието, при което човек крачка по крачка отслабва обичта си към съпруга или съпругата си, докато накрая тя умре. В Йер.2:2 Бог казва на Израел: “*Помня те, помня любовта ти, когато беше булка, как ме следваше в пустинята.*” В миналото любовта на Израел към Бога е била нова, свежа и решителна. Тогава любовта на Израел към Бога е била толкова страстна, че Израел последвал Бога навсякъде, даже по трудния път през пустинята. След това възхищението и екстаза на любовта на Израел започнали да намаляват и се стигнало до там, че Израел престанал да обича Бога. Книгата Откровение казва, че това се е случило с църквата в Ефес. Поради натиска на хората, които отричали евангелието, **любовта на църквата към Бога и към хората станала студена и тя се превърнала в църква с доктринална чистота, а не с немислещо за себе си състрадание към хората.** Изводът от това послание към всяка църква е толкова очевиден, че аз няма да добавя нищо повече.

В края на обръщението си към църквата в Ефес Павел казва: “*Не съм пожелавал сребро или злато, или облеклото на никого. Самите вие знаете, че тези мои ръце послужиха за моите нужди и за нуждите на онези, които бяха с мен.*” (Деян.20:33-34). Павел напомня на слушателите си, че през цялото време на престоя си в Ефес той не е бил издържан от тях, че не е бил използвач и не се е обогатил чрез проповядване на евангелието. Нещо повече, тъй като не е завиждал на богатството на някои от тях, **той не е заразил църквата със завистта, която винаги отравя църковния живот.**

Накратко казано, той нито се е обогатил, нито е отровил другите хора. Тук Павел говори не за съдържанието на това, което Бог иска да знаем, **а за начина**, по който ни се съобщава за това съдържание. В края на краищата съдържанието на нашето свидетелстване **и стилът**, чрез който правим това свидетелстване трябва да се подсилват помежду си. А това ще се случва само тогава, когато ние окуражаваме, поучаваме, когато призоваваме към покаяние и вяра и когато говорим думи, които носят полза на слушателите ни. А докато правим всичко това, ние трябва да продължаваме да ценим високо, да прославяме и да се очароваме от първата си любов.

Възраст и етапи на духовното ни развитие

Лука 2:41-52

Никога не трябва да подценяваме духовното развитие на децата. Спомням си, че за пръв път присъствах в една “вечер на Неделното училище” още преди да бях тръгнал на детска градина и това посещение беше важно за мен. Спомням си, че веднъж, когато бях на 5 години, аз плаках много, защото бях забравил да направя дарение в църквата. Бях смаян и ужасен, че бях забравил да прославя Бога чрез дарението си.

Когато станах родител, аз забелязах подобно духовно събуждане в собствените си деца. Веднъж, когато дъщеря ми Мери беше само на 3 години, тя усмихнато погледна към мен и жена ми и каза: “**Татко ме обича, мама ме обича, Исус ме обича!**” Тъй като тя беше само на 3 години, аз не я попитах дали наистина разбира смисъла на обединението на двете природи в Превъплъщението, но бях развълнуван, защото в това видях признаци за духовното ѝ събуждане.

Когато децата ни са малки, каквато беше Мери в този случай, те не могат да смелят големи хапки от духовната храна, нито могат да обмислят сложни теории. На тази възраст те просто свързват някаква дума с определено преживяване. Мери свързваше думата “Исус” с преживяването да бъдеш обичан. Колкото и проста да е такава асоциация, **въпреки това тя е много важна не само когато сме малко дете, но и на всеки етап от живота ни.** Само преди няколко дни аз бях много силно развълнуван, когато жена ми дойде при мен и ми каза: “Аз съм твоя съпруга.” “Съпруга.” Тази дума веднага се асоциира с преживявания в продължение на повече от 30 години на несравнима близост, утешение и помощ.

Когато 3-годишната Мери каза: “Исус ме обича,” тя не можеше да каже нищо за изкуплението, за освобождението и за оправданието. Но тя вече имаше представа за обичта на родителите си; на нея ѝ беше

разказвано за любовта на Исус и когато тя обедини тези две неща, тя показва, че за нея любовта на Исус беше нещо повече от някаква дума.

Не е нужно да казвам, че думите на Мери “Исус ме обича” изплуват от един контекст, който е последователен. Многократната последователност на любовта на родителите ѝ я беше подготвила за да стигне до извода, че “Исус ме обича.” Последователността създава контекста, атмосферата, в която напредва духовното развитие на малкото дете.

Ясно е, че последователността е важна. **Ако детето е обграждано от многократно повтаряща се непоследователност и противоречивост между думите, които чува и онова, което вижда**, то ще бъде объркано. То не само ще бъде объркано, то ще бъде наранено и нещо още по-страшно – духовното му развитие ще бъде възпрепятствано. Ако детето чува думи, в които се говори за вяност, за любов и за прошка, но в същото време усеща, че живее в атмосфера, която противоречи на тези думи, тогава това дете изостава в духовното си развитие.

Възрастните се чувстват разочаровани, когато човекът, в който вярват постъпва по начин, който противоречи на казаното от този човек и по този начин подкопава доверието им към него. Обаче в такива случаи децата не се чувстват разочаровани, **в такива случаи те се чувстват опустошени**. Истината е, че често пъти възрастните хора също се чувстват опустошени. За духовното развитие на децата не е важен обема на информация, с който ги зареждаме. Много по-важно е постоянството на контекста, на атмосферата, в която детето може да свърже някоя дума от евангелието със собственото си преживяване.

С порастването на децата те преминават отвъд простото асоцииране на дума или име с някакво преживяване. Те навлизат в обществото на вярата, на което принадлежат, където имат своя роля и където започват да осъзнават, че са важни като личности.

Детето придобива “съзнанието,” че принадлежи чрез много на брой прости неща: участие в детски хор на църквата или понякога излизане пред събраните в църквата, за да разкаже някаква детска история. Колкото и да са обикновени тези неща, те привързват детето към истината, че то не е само във вярата си в Христос и че има спътници по Пътя. Нещо повече, тъй като желанието да принадлежиш е заложено дълбоко в нас и тъй като е много лесно да започнем да принадлежим към много групи, които не ни поучават и издигат, а обратното, даже ни принизяват, от изключително голяма важност е детето да участва по някакъв начин в живота на църквата.

Когато преди 7 години Гери и Кети Клипертън се върнаха, след като бяха прекарвали една година като мисионери в Австралия, аз попитах Гери, дали иска за работи като ръководител на младежката група. Никога няма да забравя неговия отговор: “Аз мога да ги организирам и да ги надзиравам, но не мога да ги направя християни.” Аз му казах: “Просто се постарай да ги обединиш като група и ние по някакъв начин ще ги въведем в християнството.” Дъщеря ми Катрин беше част от тази група в продължение на 5 години. Тя беше готова да преодолее всички препятствия, за да присъства на техните събирания. **Аз не се притеснявах, че там тя не се обучаваше по някаква “християнска” програма. Не е нужно да казвам, че въпреки това, там винаги се занимавах с “християнски” неща.** Когато Катерина беше 13 годишна, а Мери беше на 9 години, аз се чудех, дали Катерина не би предпочела Мари да посещава групата на по-малките деца. Но Катерина винаги се отнасяше към Мери нежно и искрено. Аз имах много висока оценка за тази група, защото тя покани децата ми да принадлежат в нея. Разбирате ли, като пастор аз всеки ден работя с родители, чиито подрастващи 10-15 годишни деца принадлежат към някаква група, от която не могат да бъдат откъснати. Ако се съмнявате в думите ми, вижте какви деца извършват престъпления.

Когато децата считат, че принадлежат към някакво общество на вярата, те започват да разбират, че християнския живот не е просто някаква отвличена идея, а е начин по който животът трябва да бъде живян. Децата започват да разбират, че вярата, принадлежността и начинът на живот са едно и също нещо. Преди няколко години разрешихме на класът за подготовка на юношите за приемане на първото причастие към църквата в продължение на 1-2 седмици да се счита част от членовете на църквата, защото през този период църквата щеше да има общо събрание, на което щеше да се гласува дали да се похарчат пари за осигуряване на достъп до църковната сграда на хора в инвалидни колички. За реализирането на този проект щяха да се изразходват много пари. Някои хора подкрепяха проекта, а други бяха против. Малко преди да започне гласуването, учениците от класа влязоха вкупом в залата, седнаха заедно на първия ред **и гласуваха “като един” в подкрепа на проекта.** В този ден църквата ни беше изправена пред голямо напрежение, защото много възрастни членове негодуваха: “Защо се позволява на младежите да гласуват, след като те няма да плащат?” Ясно беше, че младите хора принадлежаха и същевременно ясно беше, че те напомниха на по-възрастните хора, че вярването, принадлежността и живеенето бяха едно и също.

Когато младите хора станат възрастни хора, те влизат в следващия етап на духовното си развитие: етапа на задаването на въпросите. Всичко трябва да бъде поставено под въпрос, да бъде огледано от 50

различни гледни точки, да бъде обсъдено, да бъде опитано, да бъде поставено на изпитание, да бъде опровергано, да бъде огледано с рентгенови лъчи. **И в това няма нищо лошо.**

В класът за подготовка на юношите за приемане на първото причастие към църквата ни се водеше оживено обсъждане не само по доктриналните теми (откровение, грях, разкаяние и т.н), но и по други злободневни теми, просто защото евангелието влиза в противоречие със света и защото евангелското разбиране се противопоставя на светското разбиране за света. Например, беше зададен въпроса за китайският марксизъм (аз току-що се бях върнал от посещение в Китай) и за това, в какво марксисткото разбиране за човешката природа се различава от християнското разбиране за човешката природа. Скоро след това беше зададен следващия свързан въпрос: По какво се различава християнското разбиране за историята с марксисткото разбиране за историята? Каква е разликата между Божието царство и безкласовото общество? Каква е разликата между царуването на Христос и диктатурата на пролетариата? Много добре разбирам защо тези теми занимават младите хора: те търсят отговор за най-страшните житейски сблъсъци. (Често казано, религията не е най-интригуващата тема за 16 годишните.)

В продължение на две години преподавах в Неделното училище пред 14-16 годишни момчета и момичета. **Самият аз по това време следвах 4-та година философия и след това продължих в “магистърска” степен.** Уроците в Неделното училище бяха свързани с евангелието на Йоан. Аз притежавах книгата на учителя, а учениците – книгата за учениците. Те въобще не се интересуваха от изучаването на евангелието на Йоан. Веднъж най-умният ученик в класа съобщи надменно, че Зигмунд Фройд е твърдял, че вярата в Бога не е нищо повече от пожелателно мислене на несигурния човек. **Веднага му отговорих, че всички аргументите на хората, които не признават върховенството на Бога, оборват и тях самите.** Ако вярата в Бога не е нищо повече освен пожелателно мислене на онези, които търсят Бога, **тогава на същото основание атеизма не е нищо повече от пожелателно мислене на хората, които искат да се отърват от Бога.** Фройд е отричал вярата в Бога, защото е считал, че тя е изобретение на несигурните хора. **Тогава защо ние да не отречем атеизма на Фройд, защото считаме, че е изобретение на страхливци, които се страхуват, че Бог може да е и че даже е Бог?** Всички аргументите на хората, които не признават върховенството на Бога оборват и тях самите. Тогава внезапно в нашия клас нахлу светлина. Всички се съгласиха, че теза неща са много по-забавни, отколкото заплетените неща от евангелието на Йоан.

Една-две седмици по-късно едно момче, чийто родители симпатизираха на марксизма съобщи в класа, че всички философии и религии не са нищо друго освен опити да се обслужват интересите на богатите и привилегированите хора, чиято цел е да увековечат привилегиите си. С други думи, Маркс извадил на бял свят истината, че липсва фундамент на философиите и религиите. Тогава аз казах: “Някога идвало ли ви е на ум да подложите философията на марксизма на същата критика, с която Маркс напада всички останали философии? **Някога идвало ли ви е на ум, че според критериите на Маркс неговата собствена философия не е нищо друго освен опит да се обслужват интересите на бедните, поради което тя също не се основава на истината?**” Отдавна съм се уверил, че уроците в Неделното училище съвсем не са толкова интересни за юношите, колкото е интересен сблъсъкът между християнската вяра и атеизма.

Непрестанните въпроси (включително такива, които са грижливо формулирани, за да поставят възрастните в затруднено положение); постоянните спорове; гневното отхвърляне на традицията; язвителната критика на дълготрайни предположения и вярвания; всичко това не е само неразделна част от духовното развитие, **това е задължителен етап от развитието.** **Защото само когато подрастващите се замислят над такива въпроси, те узряват.**

Когато говоря за зрелостта, аз имам предвид убедената вяра. **Имам предвид непоклатимата убеденост, че истината на Исус Христос е точно това, което е: истина.** Искам да кажа, че това е вътрешна достоверност, **че Богът на космоса е мой, защото преди това аз съм негов.**

След като хората вървят продължително и пипнешком, след като преминават през периода на задаването на въпроси и на съмнение в отговорите и след като излязат от този етап, често пъти те казват: “Всичко си отиде на мястото” или “Накрая това е проверено”, или “Най-накрая разбрах.” Когато хората говорят по този начин, те ни казват, че сега са убедени с сърцевината на евангелието и сега притежават увереността, че те също са спасени от Исус. Те са убедени в тази истина, убедени са в собствената си духовна нужда и сега изповядват с увереност същата истина, която от столетия пленява умовете и сърцата на християните.

Няма съмнение, че на този етап трябва да бъде разбрано още нещо. Дължни сме да разбираме кой е Бог; защо се е въплътил в Назарянина; как може да бъде опознат; защо грехът е грях и по какво вярата се отличава от простото публично съгласие с Исус. **Но въпреки това, най-важното нещо на този етап не е разбирането.** На този етап **ударението трябва да се постави върху убедеността, в довереното покоряване през Онзи, в който повече не се съмняваме.** На този етап ние вече не се надяваме, че може би е вярно, че Бог толкова е обикнал света, че е пожелал себе си в образа на своя син; на този етап ние ликуваме пред чудото, че според думите на Павел “Той ме обича и се е пожелвал заради мен!” На този етап ние не трябва

да бъдем склонявани, за да присъстваме на богослужение, да бъдем убеждавани за да се молим на Бога и след това да му се подчиняваме. На този етап ние просто несъзнателно се покланяме и прославяме Бога, молим се, подчиняваме се, работим, обичаме, радваме се и вярваме. На този етап всичко се получава по естествен начин, защото новата ни природа, истинската природа е природата ни на детето на Бога.

Този вид зрелост не означава, че сега ние сме духовни гиганти; не означава, че сме стигнали до целта; не означава, че сме нещо повече от другите хора. Това просто означава, че в нас се е случило нещо, което е устойчиво, огромно и славно.

В ежедневието си ние имаме склонността да считаме, че с остаряването си се разделяме с детството и с младостта си. Когато сме на 30 години на нас ни се струва, че 13-годишното дете в нас си е отишло. Но от психологична гледна точка това не е вярно. **Нашето детство и юношество никога не ни напуска.**

Това не е вярно не само от психологична гледна точка, това не е вярно и от духовна гледна точка. Даже когато достигнем етапа на зрелостта във вярата, ние продължаваме да имаме нужда да се борим с дилемите, с предизвикателствата и с противоречията. Даже когато имаме зряла вяра, ние продължаваме да имаме нужда да принадлежим към обществото на вярата и отново да научаваме, че вярването, принадлежността и живеенето са обединени в едно.

Даже когато станем много стари и зрели във вярата, в живота ни ще се случват събития, които ще впиват вълчите си зъби в нас и ние ще имаме нужда да си спомним случката, когато сме казали: “Тате ме обича, мама ме обича, Исус ме обича” и това ще ни донесе незабавно успокоение. Когато имаме затруднения, когато животът ни е тежък, ние трябва да сме способни да отидем в църквата, даже и да сме твърде разстроени и неспособни да се молим и да установим, че по някакъв начин получаваме успокоение, насърчение и назидание от нещата, като свързваме с тази сграда, или с хората в нея или с думи, които сме чули да се произнасят тук или с някой, който сме срещнали тук.

Исус е казал, че ако искаме да влезем в Божието царство, ние трябва да станем като децата. **Истината е, че даже когато станем зрели във вярата, ние трябва да запазваме детското в себе си.**

Духовното развитие е развитие, което обхваща абсолютно целия ни живот. Зрелостта, придобиването на знания и умения, способността да се размишлява, утвърдената вяра в Христос - няма съмнения, че всички тези неща трябва да се придобият, даже когато в по-младите ни години и в по-ранните етапи на живота ни ние никога не сме били лишавани от тях.

Въпроси, които Исус е задавал:

“Да не мислите, че дойдох за да донеса мир на земята?”

Лука 12:51

Генерал Шърман, командирът от времето на Гражданската война в САЩ, е казал: **“Войната е ад!”** Това е вярно. Материалните загуби по време на война са огромни. Самият генерал Шърман е заповядал на артилерията да открие огън срещу Алабама, столицата на щата Джорджия и градът е изгорял до основи. Обаче много по-лоши от материалните загуби са физическите болки, убийствата и осакатяването на хората – това са твърде ужасни неща, за да бъдат преживени. Още по-страшни от физическата болка са психиатричните ужаси.

Ние рядко чуваме да се говори за психиатричните последици от война, може би защото те са трудно забележими за обществото. Но това съвсем не означава, че те са по-малко ужасни. В края на краищата, психиатричният срив на военнотружещият е бил единствената и най-голяма причина за почтено освобождаване на военнотружещите от армията. За периода от Гражданската война в САЩ до нахлуването на Израел в Ливан през 1982, **шансът на всеки военнотружещ да получи психиатричен срив е бил три пъти по-висок, отколкото да бъде убит.** **Когато американската армия извършила десант в Сицилия през 1943 е имало цели взводове, в които 100% от състава им е получил психиатричен срив.** Военните психиатри са установили, **че единственият войник, който не може да рухне,** колкото и дълго да бъде подлаган на обстрел, **е психопата по рождение.** Войната е откатително нещо.

Тогава какво е имал предвид Исус, когато е казал: **“Да не мислите, че дойдох за да донеса мир на земята?”** *Не съм дошъл, за да донеса мир, а меч и разделение.*” (Лука 12:51 – мой превод) Всичко това е още по-шокиращо от гледна точка на факта, че апостолите казват, че нашият Господ е **“Принцът на мира.”** И наистина, съобщението, което е направено пред овчарите при раждането на Исус е за **“мир на земята.”** Тогава какво иска да каже Исус, когато настоява, че е дошъл, за да донесе борба?

Ние започваме да разбираме нашия Господ, когато си спомним, че той е бил и един от пророците на Израел. Знае се, че пророците се мечтаели за мир, за окончателният мир на Бога, когато всичко сътворено от

Бога ще бъде излекувано. Но същевременно пророците са знаели, **че ако няма справедливост, никога няма да има мир**. Измамлив е всеки опит да се насърчава мира, ако преди това не се действа справедливо.

От години ние участваме в политическите разговори за положението в Южноафриканската република. “Защо белите и черните хора не могат да стигнат до съгласие? Защо не могат да живеят в мир?” Но без справедливост не може да има истински мир. Бившият министър-председател Питър Бота твърдеше, че неговите хора, белите хора, никога няма доброволно да отменят апартейда. Апартейдът започна да се разпада чак когато икономическото оръжие беше поставено до слепочиято на белите от ЮАР. Но едва ли насочването на оръжие към главата на някой човек е доказателство за мир.

Обичайна заблуда сред християните е, че Христос винаги и на всяка цена се стреми към мир. Че винаги, когато срещне противопоставящи се хора или напрегнати ситуации, Исус изглажда нещата. Обаче в евангелията е обрисувана различна картина. Според евангелията, там където се е появявал Исус, там е започвало разцепление.

Исус отива при някои правоверни вярващи, които са загрижени повече за религиозната си репутация и за предполагаемото им религиозно превъзходство, отколкото за личната им почитеност и за прозрачността им пред Бога. Исус им казва: “Хора, вие обикаляте половината земното кълбо, **за да хванете някой човек и да го направите християнин, но когато го хванете, вие го превръщате в два пъти по-лошо дете на ада, каквито сте и вие самите**.” Разделение. На следващият ден Исус отива при някои хора, които си мислят, че имат някакво привилегировано положение пред Бога, просто защото по рождение са израилтяни. Исус им казва: “*Много вдовици е имало в Израел в дните, когато Езавел, една порочна жена, търсеше пророка Илия, за да го убие. Но коя прие в дома си Илия, най-великият пророк на Израел и му осигури убежище, подлагайки себе си на ужасен риск? Вдовицата от един народ, които вие, израелтяните, нарекохте “безбожен”*.” (Лука 4:27-27). Друго разделение.

Истина е, че там където е отивал Исус, се е появявал конфликт. **Обаче самият Исус никога не е причинявал конфликт с цел да създава неприятности. Самият той никога не е бил противоречива личност, която се наслаждава от това, че е смутител**. Той е предизвиквал разцепление единствено с цел слушателите му най-после да чуят, да последват и да извършват Божията истина и по този начин да открият най-дълбокият мир на Бога. Когато нашият Господ причинява някому болка, той прави това единствено с цел човекът, когото е потопил в тази болка, да може да се подчини на най-великият лекар, Исус Христос. Когато Божията истина бъде издигана високо в нашия лъжовен свят, разбира се, че ще възникне разделение. **Нужно е да има разделение, за да се появи Божият мир**.

Няма съмнение, че не е трудно да се разбере тази истина. Ние знаем, че ако човек е сериозно болен, той ще трябва да премине през лечение, което ще го направи още по-слаб – поне за известен период от време – ако иска след това да бъде по-добре. Същото е валидно и с психотерапията. Ако страдаме от емоционални деформации, които ни преследват, ние първо трябва да осъзнаем и да приемем това като свое заболяване заедно с придружаващата го болка и да установим, че се чувстваме още по-зле – поне за известно време – и чак след това да намерим облекчение.

Но да не правим грешка. **Исус ни казва, че му дължим цялата си любов и преданост. Той, неговото слово, неговото царство, неговият път и неговата истина – тези неща задължително трябва да заемат първото място в живота ни**. Когато се подчиним на претенцията на нашия Господ да управлява живота ни, да притежава нашата любов и лоялност, **тогава любовта ни и предаността ни към другите хора ще отидат на второ място**. Но на някои от тези хора това няма да им хареса. Исус ни предупреждава за тази опасност и ни оставя едно напомняне, което е толкова категорично, че не можем да го забравим: “*Който обича баща си или майка си повече от мен, не е достоен за мен; и който обича сина си или дъщеря си повече от мен, не е достоен за мен*.” (Мат.10:37 – мой превод) Членовете на собственото ни семейство могат да се възмутят от Господа и от нас, когато установят, че не са и няма да бъдат на първо място в живота ни.

Когато Отец Дамиен съобщил, че ще напусне дома си в Белгия, за да отиде да се грижи за прокажени на един от Хавайските острови, които се намират по средата на Тихия океан, да не си мислите, че майка му е започнала да подскача от радост? Убеден съм, че тя остро му е напомнила, че би трябвало да е малко по-грижовен към нея, защото е вдовица. В края на краищата, ако иска да бъде свещеник, той е може да бъде свещеник както в Белгия, така и на Хавайските острови, нали? **Та нали в края на краищата навсякъде по света има грешници, защо да изоставя майка си и да се подлага на опасности, работейки с прокажени грешници?** Нещо повече, ако иска да работи с хора, които са отхвърлени и презирани от обществото, несъмнено няма недостиг на такива хора в Европа. И накрая, защо да не позволи на някой свещеник, който вече е прояден от проказата да отиде и да служи на болните от този остров? Но гласът на Исус е отеквал в сърцето на Дамиен: “Онзи, който обича баща си и майка си повече от мен, не е достоен за мен. Врагове на човека ще бъдат членовете на собственото му семейство. Който не постави кръста на рамото си и не ми се подчини, не може да бъде мой ученик.” Дамиен е знаел, че трябва да отиде на хавайския остров. **А ако**

някой член на семейството му не е можел да разбере защо постъпва така и го е обвинявал, че е отишъл, това не е проблем на свещеника.

Майка ми и баща ми са знаели, че могат да се превърнат в пречка по пътя на това ученичество, по който Бог би призвал синът им или дъщеря им. Те са знаели, че несъзнателно могат да отклонят първата любов и привързаност на детето си към Исус Христос. Не е ли нормално родителите имат планове за децата си? И в повечето случаи тези планове са велики. Родителите могат да мечтаят детето им да живее лесно, в голям комфорт, да получава по-голямо възнаграждение, да живее с по-малко лишения, отколкото Бог е определил за детето им с оглед на работата, за която го е призвал.

Знаейки това, по време на една служба в църквата **родителите ми направили публична декларация относно мен, тогава когато съм бил на само на 6 седмици**. Те казали, че доколкото зависи от тях, те никога няма да ме отклонят от каквото и да подчинение или служба на Исус Христос и на неговото царство, което може да е свързано с професията и с призванието ми. Много пъти съм прочитал думите, които са били прочетени гласно в църквата на родителите ми и на които те са отговорили с “Ние обещаваме.” Чуйте този текст: “Вие трябва да сте готови, че Виктор Алън може да прекара целия си живот в служба на Бога там, където Бог ще избере да го изпрати и няма да го въздържате в нито един момент от такива лишения, страдания, нужди и жертви, с които може да е свързана истинската посветеност на служението му на Христос.” Родителите ми са знаели, че ако ме възпитат да бъда ученик на Исус Христос, че ако ме възпитат да отдам на Господа цялата си любов и вяност, но по някакъв изтънчен и едва доловим начин, даже несъзнателно, поискат от мен моята привързаност към тях и към техните планове за живота ми да бъде по-голяма, отколкото е привързаността ми към Исус, тогава те щяха да установят, че Исус не е донесъл мир в семейство Шепърд, а меч.

Не трябва да считаме, че Господ може да причини разделение единствено в семействата. Той причинява разделение във всяка социална група: приятели, съученици и колеги. Един от моите приятели, които е гимназиален учител, беше изпратен на курс за обучение на гимназиални директори. Съветът по образование го изпрати на един летен курс за директори в Питърбъро. **Всички останали участници в курса били женени, но се държали така, все едно че не са**. Те завързвали случайни връзки с жени през време на техния 6 седмичен курс и посещавали нощни клубове, където основното забавление било танцуването на голи танцьорки по масите. Приятелят ми вежливо и кротко се извинявал, че не може да участва в тези забавления. Той положил допълнителни усилия, за да не обвини никой друг за онова, което е правил. Отвратителното е, че колегите му го питали защо не участва. Той просто им казал, че онова, което се прави на тези места е в противоречие с вярата му като християнин, но същевременно добавил, че не очаква останалите участници в курса да се държат по същия начин. Останалите участници в курса веднага се нахвърлили върху него. Казали му, че се прави на “светец.” Обвинили го, че вероятно иска да се “престарае” и да спечели предимство пред Комисията по образованието, за да бъде назначен като директор. Той бил възмутен, **а в същото време другите участници в курса решили, че той притежава информация за тях, която една ли ще подобри репутацията им или ще заздравя семействата им**. После го заплашили, че ще е по-добре да бъде достатъчно мъдър и да знае как да си държи устата затворена. Обстановката на този летен курс станала доста враждебна. Исус Христос донесъл меч там. А дискомфортът, който приятелят ми е трябвало да издържи до края на курса е бил кръста, който трябвало да понесе.

Но въпреки това не трябва да ви оставям с впечатлението, че ученичеството е затруднително или дразнещо. Точно обратното е вярно. Исус е обещал, че ще възнагради преизобилно всеки, който жадува за него и му се подчинява при всички обстоятелства и на всяка цена. Той е обещал, че такива хора ще намерят живота си. Даже носенето на кръста, което е задължителна част от интимните отношения с Исус, няма да се превърне в състоянието “жив умрял” (както мнозина си представят), а във вливане на живот, който превръща живота в ЖИВОТ. Нашият Господ спазва обещанията си. Който върви след него и стои до него и издържа на всякакви непопулярни неща или на обиди и всички свързани с тях последици, Исус ще повдигне този човек, ще му отдаде почит и ще го благослови. Исус никога няма да изостави този човек, няма да му позволи да падне или да го предаде.

Днес чувам много да се говори за хора, които са решили, че е време да “открият” себе си. Те чувстват, че никога не са намерили себе си и времето им изтича. Обикновено такива хора считат, че коренът за откриването на себе си е внезапно да променят посоката на живота си в напълно ново направление. Твърде често те променят посоката на живота си импулсивно, впускайки се в лошо обмислена промяна на кариерата си или в смяна на брачния си партньор. Те правят нещо донкихотовско и чудато. Те даже могат да направят нещо, което си мислят, че ще се окаже необикновено вълнуващо. В края на начинанието си, всички те са изтощени и съвсем не са по-близо до целта да открият себе си.

Днес четохме ценният въпрос на нашия Господ, така както е записан в евангелието на Лука: **“Да не мислите, че дойдох за да донеса мир на земята?” Не съм дошъл, за да донеса мир, а меч и разделение.”**

(Лука 12:51 – мой превод) В евангелието на Матей, Исус продължава въпроса си с една звънтяща декларация, че само който изгуби живота си, ще го намери. *“Който намери живота си, ще го изгуби; и който изгуби живота си заради Мен, ще го намери.”* (Мат.10:39) Тук Исус казва, че има само един начин, чрез който можем да намерим себе си: **НИЕ ТРЯБВА ДА ЗАБРАВИМ ЗА СЕБЕ СИ**. Ние трябва да забравим за себе си **не като някаква поза**, начин на мислене или манталитет, или като самоподценяване или самооскърбление. Ние трябва да “забравим” за себе си единствено защото сме станали прекомерно фокусирани в Господа и в неговото царство и всичко за което сега трябва да мислим е, че Божието царство превъзхожда царствата на този свят.

Ако се съмняваме в това, ако това ни звучи твърде повърхностно, тогава ще трябва да се потопим в биографиите на християните. (Четенето на биографиите на Божиите хора си остава мой любим начин на отпочиване и това е нещо повече от почивка, защото установих, че в тях има несравним и тонизиращ дух.) Когато навлезем в биографиите на християните, ние установяваме, че това се превръща в средство, чрез което Божията милост идва до нас. Това е един способ, който ни отделя от нас самите и ни отвежда в служба на Бога. Там ние откриваме себе си, изгубвайки себе си в замяна на Божието царство и така откриваме, че “губейки” себе си, ние никога не сме загубени за Бога. В замяна на това, сега ние несъмнено осъзнаваме, че сме намерени от Бога, че сме жадувани от него и ще бъдем задоволени в него, дотогава докато животът става в нас. Накратко казано, ние ще потвърдим правотата на обещанието на Господа: *“Който намери живота си, ще го изгуби; и който изгуби живота си заради Мен, ще го намери.”*

Исус ни казва, че е дошъл не да донесе мир, а меч, разделение, борба, безпокойство и буря. С това той иска да каже, че разцеплението, което причинява със сигурност е необходимо, за да възстанови онова, което е счупено, за да поправи това, което е разместено и за да почисти това, което е заразено. Накратко, болката, което Исус причинява е лечерна, защото тя е началото на Божия мир. Въпреки, че Исус донася меч. Защото, когато той донася меч и причинява разделение, той е и си остава първият и последен доставчик на мира, защото той е Принцът на мира и ни беше изпратен, за да донесе мир на земята.

Да бъдем убедени в това, това означава да се оставим изцяло в ръцете му и правейки това ще открием, че сме намерили живота.

Върви, скача и прославя Бога

Деян. 3-4

Когато се изкачват по задното стълбище, влизат в офиса ми и ме молят да им дам пари, те винаги ми обясняват какво ще направят с парите. Ще купят мляко за децата си, памперси за бебето си и предписаните им лекарства за тях самите. (Може би сте забелязали, че хората, които **заемат високоплатените работни места, поради което би трябвало да са в състояние сами да си плащат лекарствата, като добавка към заплатата си получават и помощ от работодателя си при плащане на нужните им лекарства, докато нископлатените служители, които не могат да си позволят сами да си плащат лекарствата, са лишени от такава помощ.**) Тези хора идват да молят да помощ или са подаяние, както се наричаше в миналото и аз съм радостен, че мога да им дам, макар и в ограничен размер.

Успоредно с радостта, че съм в състояние да им окажа малка финансова помощ, често пъти аз се чувствам зле. Нали се досещате, че най-голямата нужда на тези хора не са памперсите. **Най-много от всичко друго те се нуждаят от нашия Господ.** Защото вярата в него, доверието, любовта, подчинението и съпътстващото ги задоволство – всичко това допринася за пулсиращата болка, съпровождана промяната, която Господ извършва във всеки човек, който се държи да него.

Но не ме разбирайте погрешно. Аз не отделям материално бедните хора като единствените хора, които изпитват духовна нужда. Нито пък отделям бедните като хора с необикновено силна духовна нужда. Нито пък отделям бедните като хора, които изпитват различен вид духовна нужда. **Да не забравяме, че терена в който е забит кръста е равен и там няма високопоставени и нископоставени места.**

Веднъж докато вървели към храма, Петър и Йоан срещнали един човек, който бил куц по рождение. Няма съмнение, че този човек е бил сакат по рождение. Същевременно като членове на нашата църква, вие отдавна сте научили, че думите в Библията имат различен смисъл. Поради това от казаното до тук вие веднага се досещате, че изразът от Деян.3 **“сакат по рождение”** има същия смисъл както и изразът от Йоан 9 **“сляп по рождение.”** По-конкретно **това е метафора и напомняне за основата на духовното състояние на човечеството.** Този човек просел за подаяние, защото имал нужда от пари. В края на краищата, как иначе един сакат човек би могъл да си набави прехраната? Няма съмнение, че Петър и Йоан биха му дали пари, ако са имали, но в този случай те нямали пари.

Човекът просел за пари, за подаяние, за благотворителност и се обръщал към всеки, който минавал край него. Той не е търсел конкретно някой, който да му помогне. Хиляди пъти на ден той повтарял: “Господине, можете ли да ми дадете 20 стотинки?” Тъй като Петър и Йоан нямали даже тази малка монета, те не би трябвало да се спрат при него. Но те не са постъпили така! Те са имали всички основания да спрат. **Това, което щели да му предложат, не можело да се купи с никакви пари.** Петър му казал: *“Погледни ни! Ние нямаме сребро или злато, но това което имаме, ще ти го дадем: в името на Исус Христос Назарянина, стани и ходи!”*

Тук трябва да спрем за минута и да обясним, какво означава човек да ходи. В най-елементарният смисъл на човек, на когото са казали да ходи и е бил направен в състояние да ходи, това означава да се движи, да се премества, да прави крачки. **Но в Библията думата “ходя” е най-кратката метафора за изразяване на всички съставни части на християнския живот.** В писмото си до Коринтияните Павел пише: *“Ако ние сме живи в Духа, тогава нека да вървим, водени от Духа.”* С други думи, ако Божият Дух ни е съживил в Бога, тогава всичко, което трябва да правим, е да отразяваме тази жизнеспособност. В посланията си апостолите ни казват, **че християните трябва да живеят достойно за Господа, да живеят достойни за своето призвание и да живеят като деца на светлината.** **Ние трябва да живеем по нов начин. Трябва да живеем честно, с любов и истина.** Йоан ни казва да живеем подчинявайки се на заповедите на Исус. Според Лука, Исус дал на учениците си властта да вървят върху змии и скорпиони. С други думи, християните трябва стъпкват злото, знаейки, че са защитени срещу злото, което тъпчат. Всичко това е събрано и отпечатано върху сакатия човек, когато Петър и Йоан го погледнали и му казали: “А сега ни погледни. В името на Исус Христос от Назарет, започни да ходиш.”

Какво е направил този човек? Той тръгнал и влязъл в храма, за да се поклони на Бога. Първият признак, че даден човек е съживен в Бога е, че след това той започва да се покланя на Бога. Освен това човекът подскочал. Буйната му радост е доказателство на новооткритата свобода. И той прославил Бога.

Петър и Йоан настояли, че не те са излекували сакатия човек, че не те трябва да бъдат поздравявани, че не на тях трябва да се благодари и че не те трябва да бъдат почитани. Те казали на насъбралите се хора: *“Защо се взирате в нас, все едно че нашата власт или набожност направи този човек да проходи? Христовото име, вярата в неговото име, направи здрав този човек, когото вие виждате и когото познавате.”* В Библията името винаги се свързва с присъствието, властта, силата и целта на личността, чието име е споменато. Следователно, да се припише заслугата за излекуването на името на Христос, това означава да се каже, че живият Господ Исус Христос присъства със своята цел и сила и че той, посредством вярата в него, е направил сакатия човек да проходи.

Поведението на двамата апостоли е коренно противоположно на поведението на сегашните религиозни звезди. **Звездите на религиозните медии говорят малко за техния Господ, но говорят много за себе си.** Тяхното грубо финансово присъствие е в ярък контраст с поведението на двамата апостоли, които не величаят себе си. Сегашните религиозни звезди подхранват култа на героя, култа на чудния служител и култа на блестящата личност, но всичко това бързо ни отвежда до представата за култа към човек, който едновременно забавлява и експлоатира публиката си. Не е чудно, че когато се рекламира и представя образа на сегашните религиозни звезди, те се представят като явление.

Но не така са постъпили Петър и Йоан. Те казали: “Този човек не беше излекуван чрез нашата сила. Ние не сме религиозни гурота, нито притежаваме някаква магическа сила, която можем да приведем в действие, когато тъпката е достатъчно голяма. Този човек не беше излекуван и чрез нашата набожност.” Това означава, се самите те не са били хора, които извършват духовни чудеса, които са се издигнали над нивото на религиозното аматьорство. Но ако Петър и Йоан не са притежавали необикновена сила или набожност, тогава как сакатият човек е можал да започне да ходи, да скача и да хвали Бога? Те му казали: “Ние ще ти дадем това, което имаме: в името (т.е. в присъствието, силата и целта на личността) на Исус Христос от Назарет, стани и ходи.”

Чрез името на Исус Христос, чрез вярата в името му, **моят дядо Робърт Шепърд бил спасен от пропадналия живот, който водел. Той многократно попадал в затвора и бил позор сам за себе си, поставял семейството си в неудобно положение, бил бреме за много хора и бил проядоха.** След време станал зидар. По негово време зидарите не работели по 4-5 месеца в годината, особено през зимния период. В тези периоди дядо ми си изкарвал прехраната, като работел в конюшня. Тогава се считало, че работата в конюшня е по силите само на най-мускулестите мъже, на истинските “мъжжари.” Слабаците не издържали и минута в конюшната, нито пък шарлатаните. Дядо ми бил нисък на ръст, но бил много енергичен и упорит. В резултат от освобождението му в името на Исус Христос, чрез вярата в неговото име, Робърт Шепърд написал един стих от Библията на дъската за съобщения в конюшната и се подписал. Можете ли да си представите това? След това зачакал. Не се наложило да чака дълго. **Не си мислете, че той е направил това, защото е искал да предизвика скандал или сбиване.** Точно обратното, той искал да предизвика обсъждане,

разговор за онова, което било по-важно за него от всичко останало. Подобно на апостолите в миналото, дядо ми никога не говорел за своята сила или набожност, но тъй като вече имал преживяване със своя Бог в сърцето си и препоръката на своя Господ върху устните си, **той не се срамувал да изяви тези неща даже пред най-големия позор в конюшнята.** Той живял и умрял, без да притежава сребро или злато. Но никога не пропуснал да дари това, което притежавал. **А дали имаме друго задължение в живота си?**

Когато църковните власти разпитали Петър и Йоан за случилото се, двамата апостоли не смъкнали никакви извинения, нито пък се опитали да оправдаят участието си. Когато в процеса на разпита религиозните власти ставали все по-ядосани, двамата не отстъпили нито крачка назад от позицията си в защита на работата на Исус Христос. Точно обратното, те ставали още по-твърди. **“И чрез никой друг няма спасение; защото няма под небето друго име, дадено на човеците, чрез което трябва да се спасим.”** (Деян.4:12)

Сравнете това поведение със ставащото около нас. Когато се подготвяше издаването на **нова песнопойка на Обединената църква на Канада**, беше обявено, че ако искаме да включим в нея Коледните песни “Christmas carols,” те ще трябва да бъдат пренаписвани, с цел да се премахнат всички текстове, свързани с превъплъщението, разпъването на кръста и възкресението на нашия Господ, **защото били притеснителни.** Изискваше се тези пренаписвани Коледни песни да запазят всички сантименти, свързани с мелодията, но текста им да бъде **изпразнен** от съдържанието си. **Исус Христос се превърна в притеснение. И той си остана притеснение за сегашният председател на ръководството на нашата църква, преподобния Уилям Фипс и за многобройните ръководители на църквата, които неуморно, постоянно и усърдно защитават позицията на Фипс.**

Но не така са постъпвали апостолите. Не така е постъпвал и моят дядо. Не така постъпва всеки човек, който знае, че да говориш в името на Исус Христос, това означава той да е олицетворение на присъствието, на силата и на целта на Бога.

В тази случка има едно нещо, което винаги ме кара да се смея тихо. Когато религиозните власти се противопоставили на Петър и Йоан, когато започнали да ги ругаят и даже да ги изпращат в затвора, властите продължавали да не са победители! Лука ни разказва: **“А те (властите) като ги заплашиха отново, ги пуснаха, понеже не знаеха как да ги накажат поради народа, защото всички славеха Бога за станалото. Защото човекът, над когото се извърши това чудо на изцеление, беше на повече от четиридесет години.”** (Деян. 4:21-22). Тъй като не можели да оборят казаното от Петър и Йоан, религиозните власти се унизили до нивото да отпратят към тях само обиди и заплахи.

Наистина е трудно да бъде опровергана живата демонстрация на истината и на реалността, на силата и на намерението на Исус Христос! За такива демонстрации се разказва на много места в Новия Завет. В евангелието на Йоан се разказва как един човек, който бил сляп по рождение, прогледнал след като бил докоснат от Исус. Това изцеление станало повод за конфликт. Противниците на нашия Господ искали да го дискредитират. Те разпитали родителите на прогледналия слепец, които били изплашени, че религиозните власти ще им забранят да посещават храма. Поради това те отговорили на властите, че синът им е зрял човек и може сам да говори за себе си. Тогава властите попитал излекувания слепец: **“А ти какво ще кажеш?”** Принуден да отговори, човекът не се опитал да надхитри обвинителите. С детинска наивност и откритост, която е неоспорима, защото изцелението му е станало пред очите на много хора, човекът казал кротко и обмислено: **“Аз знам само едно нещо: Аз бях сляп, а сега мога да виждам.”** Това твърдение е необоримо. Когато лудият от Гедара, който вилнеел по хълмовете бил открит да седи облечен и с пълно здравомислие, съгражданите му не му се зарадвали. Защото сега те се изплашили: поради присъствието, силата и докосването на Исус се случило нещо сред тях, което те нито можели да контролират, нито можели да опровергаят, нито можели да се направят, че не се е случило.

Когато отидох в университета да уча философия, хората от църквата, в която израснах се **разтревожиха.** **“Той ще учи философия? Значи ще стане атеист! Защо не постъпи като братовчед си и да учи медицина? Никой не е загубил вярата си, когато е учил медицина.”** Защо тези скъпи хора се страхуваха за мен? Аз самият не се страхувах, но защо те се страхуваха за мен? Дали защото бяха толкова слабо убедени в Бога, дали защото вярата им беше несигурна, поради което предполагаша, че е нужно само малко, за да бъде победена моята вяра, така както би била победена и тяхната вяра? Лука обяснява: **“А като видяха изцеления човек, който стоеше с тях, (религиозните власти) нямаха какво да противоречат.”** (Деян.4:14)

Последното нещо, което ще разгледаме днес е вътрешната принуда на апостолите да говорят за Исус. Когато религиозните власти казали на Петър и Йоан, че е време да млъкнат, иначе ще им се случи нещо лошо, Петър и Йоан им отговорили кротко: **“Ние не можем да не говорим това, което сме видели и чули.”** (Деян.4:20) А онова, което те са “видели и чули” е било служението на техния Господ, което променяло завинаги хората. “Ние не можем да не говорим” означава “за нас е невъзможно да останем мълчаливи.”

Веднъж по време на земното служение на Исус, учениците му го възвеличали преизобилно. Тогава някои от критиците упрекнали Исус: *“Учителю, смърти учениците си.”* А Исус им отговорил: *“Казвам ви, че ако тези хора млъкнат, то камъните ще извикат.”* (Лука 19:40) Славната истина на Исус не може да бъде заглушена; ако човешките устни не могат да я изповядат, тогава даже камъните от пътната настилка ще проговорят.

Учителите от Неделното училище, чието влияние аз никога няма да забравя и да омаловажа, и за които си спомням с благодарност, независимо от това, дали бяха умни или не, говориха за Исус от дъното на сърцето си. **Впечатляван съм от проповедници и пастори, които независимо от това, дали притежаваха дипломи от семинарията, говореха от дъното на сърцето си.** Нека да запомним истината, че никой не може дълго време да бъде измамван. След като противниците на Петър и Йоан, чиито сърца са били изсушени и сбръчкани, но въпреки това са разпознали, че двамата апостоли “са с Исус”, колко по-голяма е способността да разпознават на хората, които от дълги години живеят в компанията на Господа! Никой не може дълго време да бъде измамван. Богатият опит в общуването ни с Господа наистина е нужен, когато трябва да кажем нещо от негово име. В същото време онова, което човек е преживял с нашия Господ е толкова богато, че го принуждава да говори и да свидетелства, защото и днес си остава в сила истината *“Ние не можем да не говорим това, което сме видели и чули.”*

Това винаги ще се случва с хората, които са се срещали с Исус, независимо от това, дали притежават сребро и злато или не. Те винаги ще имат да дадат нещо на онези хора, които за пръв път осъзнават от какво най-много се нуждаят: *“С радост ви даваме онова, което имаме: в името на Исус Христос Назарянина, станете и вървете.”*

И тогава онзи човек, чиято вяра бъде разпалена от Светия Дух и тя стане неугасима така, както не може да бъде угасено слънцето, наистина ще проходи. Ще тръгне по пътя, по който е призван да върви, като дете на светлината, за да изпълнява заповедите на Исус, да живее честно, почитено, с истина и любов, ще тръгне в новия живот, който всяка сутрин се подновява.

И не само ще върви, но и ще скача и ще прославя Бога.

Господната трапеза

Йер.31: 31-34; 1Кор.11:23-26; Мат.26:20-29

Свещениците несъзнателно считат, че посетителите в църквата разбират всичко, което се случва в живота на църквата, особено онова, което става по време на неделните служби. Тъй като разбираме същността и логиката на Господната трапеза, ние, свещениците си мислим, че и останалите също разбират това. От време на време ни се повтаря, че това не е вярно **и това напомняне може да има формата на доста силно разтърсване.**

След свършване на ежемесечната ми проповед в Мисисага, където бях пастор в продължение на 21 години, **една 85-годишна жена** ме поздрави усмихната на вратата и ми каза: *“Днес участвахме в Господната трапеза. Аз не разбрах нищо от онова, което се очакваше да разбере, нито пък някога съм разбирала, въпреки че през целия си живот съм посещавала църквата. Както когато бях дете, така и сега, разбирам много малко тази част от богослужението. Реших, че е добре да знаете това.”*

В продължение на няколко секунди бях обхванат от отчаяние: жената беше прекарала целия си живот в църквата, беше участвала в огромен брой Господни трапези и все още не разбираше нищо. След това вместо отчаяние, аз усетих, че ми се предоставя възможност. **Предпочетох да се подчиня на предоставената възможност, а не на отчаянието и се захлех поне веднъж в годината да проповядвам за смисъла на Господната трапеза.** И така в продължение на няколко години аз изнесох една серия от проповеди на тази тема. Веднъж говорих за библейският смисъл на хляба и виното; друг път – за смисълът на завета или обещанието; трети път - за смисъла на имената на тази служба (Господна вечеря, Свята вечеря, Евхаристия); четвърти път – за ролята на жертвата в която вярваме и жертвата, които правим ние. Днес ще обсъдим библейският смисъл на Господната трапеза **като трапеза**: Последната трапеза, семейната трапеза и бъдещата финална трапеза.

Първо. По време на Последната трапеза, Исус налял вино и казал: *“Това е моята кръв на завета, която се пролива за мнозина за оправдаване на греховете”* (Мат.26:28, Марк 14:24). Нашите еврейски предшественици са знаели, **че думата “кръв” е съкращение на изразът: “живот, който е пожертван.”** Но за разлика от тях ние сме деца на съвременността. Ние сме капризни и взискателни и харесваме нещата да са чисти, подредени и винаги да демонстрират добър вкус. **А нашите предци въобще не са обръщали внимание на добрия вкус, те са се стремели към светостта.** Те не са се тревожели, ако видят нещо неестетично на вид,

защото основната цел на живота им е била да се уверят, че греховете им са простени. Поради това те не са странели от онези богослужения, за които са знаели, че са установени от Бога, като например, жертвоприношение на агне в храма. По време на храмовото тайнство на изкуплението (“изкупление” означава “възстановяване на единството между греховните хора и светият Бог”), участниците донасяли най-доброто си агне в църквата; свещеникът му прерязвал гърлото, събирал изтичащата кръв в един съд и поливал олтара с нея. Един известен коментатор на Новият Завет, който е по-придирчив, отколкото би трябвало и изпитва известна неприязън към юдеизма, говори за отвращението, свързано с жертвоприношението: за отблъскващата миризма, за мухите, за неприятната гледка, за мръсната и хлъзгава обстановка. Той възхвалява Исус за това, че ни е извел от средата на този кървав примитивизъм. Но за съжаление този коментатор пропуска едно важно нещо: Исус е одобрявал този кървав примитивизъм. Когато се оказвал в Ерусалим по време на Пасхата, той също е участвал в богослужението в храма, което означава, че когато нашият Господ е отивал в църквата в Ерусалим, той е отвеждал там и своето агне. Разбира се, той е знаел нещо, което другите не са знаели: той е знаел, че храмовото богослужение е сочело към онова, което скоро щяло да се побере в собствената му кръв, тъй като е знаел, че е определен да бъде агнето на Бога, което завинаги ще направи излишни жертвоприношенията на животни. Противно? Еврейските ни предци не са се отвращавали от вида на съсирената кръв, а от собствената си греховност. Те не са се шокирали от гледката, която не е било изтънчена; те се шокирали от гледката, на която й липсвала праведност, т.е. от вида на собствения им образ на системно грешащи хора, които стоят пред Светия Бог, който не може да бъде измамен и чиято истина не може да бъде оборена. Претенциозността е последното нещо, за което би се замислил всеки човек, който е в критично положение.

Признавам, че проблемът на греха, т.е. на отчуждаването от Бога и на духовната извратеност, които са пораждани се от това отчуждаване, не е проблем, за който се замислят съвременните хора. Днешните хора предпочитат да мислят за онова, което е покварено, неморално и престъпно. Ако някакво деяние нарушава онова, което обществото счита за добро, тогава това деяние се счита за покварено; ако същото деяние нарушава това, което възприемаме като универсално човешко добро, тогава деянието е наричано неморално; ако същото деяние нарушава установения закон, тогава е наричано престъпление. Начинът по който ще наречем едно деяние зависи изцяло от контекста в който се тълкува то. От гледна точка на евангелието, ние (а не само деянията ни) сме възприемани в контекста на самият свят Бог. Той не само е определящият контекст, този контекстът сам по-себе си е уникален по своята грандиозност. Той е толкова дълбок, че когато успеем да разберем себе си в него, тогава разбираме, че най-същественото не е това, което правим, а кои сме ние. Нашите древни предци са знаели тази истина.

Според апостолското свидетелство по време на Последната Вечеря нашият Господ налял вино в чашата и казал: “Това е моята кръв на завета,” т.е. това е единственият завет на Бога, който е подновен чрез кръвта на Христос. Защо е добавена кръв към завета на Бога или към обещанието му, че никога няма да ни изостави, че никога няма да ни провали и че никога няма да ни забрави или да се откаже от нас в момент на ярост или възмущение? Защо кръвта е добавена към завета и към обещанието на Бога да не позволи на нищо, даже на скандалната човешката безочливост, на нахалство и на неблагодарността ни да разкъса връзката му с нас? Накратко, ако Бог е искал да ни обещае да ни даде себе си, защо просто не го е казал и да си е спестил жертвата на своя Син? Защото когато се дават обещания, тези обещания могат да бъдат изпълнени само чрез плащането на огромна цена. Ние не плащаме никаква цена, когато обещаваме. Ние обещаваме да не изоставим съпруга или съпругата си. Даването на обещание не струва нищо, но когато човекът, на който сме дали обещанието, ни даде неопровержими основания да го напуснем, ние плащаме огромна цена, ако искаме да спазим даденото обещание. Бог е обещал вечно да бъде наш Бог. Когато дал това обещание в Райската градина, то не му е струвало нищо, но когато човечеството се озовало в “далечна страна,” т.е. когато Божието обещание се срещне с непокорните ни сърца, Бог продължава да спазва обещанието си и да бъде наш Бог, но плаща за това ужасно високата цена на мъката и болката. Тогава кое настроение е общо както за Последната Вечеря, така и за нашата сегашна служба? Със сигурност това е тържественото настроение, на трезво разсъждаване, на реалистично самооценяване и на покаяние.

Второ. Но Последната Вечеря не е единствената тема на нашата проповед. Втората тема е така наречената тема на семейната вечеря, обичайното и ежедневно хранене, което Исус е споделял с хората по време на земното си служение. Евангелията ни разказват, че голяма част от времето си Исус е прекарвал в кухни и ресторанти. Защо е прекарвал толкова много време в такива места, когато е знаел, че има толкова ограничено време за служението си? Защото е искал сътрапезниците му да опознаят мира с Бога. През 1 век в Палестина да ядеш с даден човек, това е означавало публично да декларираш, че му прощаваш. Да ядеш с някой човек, това е означавало да кажеш, че не си настроен враждебно към него, че не му желаяш нещо лошо, а тъкмо обратното, че се стремиш към преуспяването, добруването и благославянето му.

В наше време знакът, че прощаваме на някой човек е ръкостискането. Когато се ръкуваме с десните си ръце, човекът с който се ръкуваме се уверява, че в ръката ни няма оръжие и ние няма да го нападнем. Бойскаутите се ръкуват с левите си ръце. Преди изобретяването на огнестрелните оръжия, войнът е държал щит в лявата си ръка. Да се ръкуваме с лявата ръка, това означава да оставим щита си и да застанем незащитени. А какъв е смисълът на ръкостискането с две ръце? Единственият смисъл на такова ръкостискане е, че се отказваме да нападаме човека срещу нас и в същото време се отказваме да се защитаваме срещу него. С други думи казано, това означава, че се оставяме изцяло, безусловно и без притеснение в ръцете му. Преглъщането е равностойно на ръкуването с двете ръце едновременно. Това е израз на нашата привързаност, на добрите ни намерения, на загрижеността ни и на сърдечната ни и непристорена радост от срещата и всичко това се излива в другия човек, като същевременно показва, че не крием нищо зад гърба си и нямаме лоши намерения срещу него. Когато през 1 век в Палестина Исус се е хранил с хората, той ги е прегръщал с двете си ръце! Той е ценял високо тези хора и им е демонстрирал прощката на Бога, която е било равностойна на спасението им. А те са попивали това с гладното си сърце.

Това звучи толкова прекрасно, че ние не можем да си представим, че то си има и скрит смисъл. Но то наистина има такъв смисъл. Навикът на Исус да се храни с хората му е давал достъп до тях. Тези, които са се хранили с него са го обичали, а онези, които отказвали да се хранят с него са го мразели. Никога не трябва да забравяме, че Исус е казал много от притчите си в отговор на хората, които са критикували навика му да се храни с грешници. Не трябва да забравяме, че любимите ни проповеди – за изгубената овца, за изгубената монета и за блудния син – са произнесени от Исус, когато критиците му са казвали: *“Този приема грешниците и яде с тях!”* (Лука 15:2)

Но въпреки тези критики, Исус никога не отстъпил от навика си. Той е знаел, че спасението, предоставяно от жертвата му на кръста, въпреки че е достатъчна да даде на хората достъп до Бога, сама по себе си няма да ги склони да престанат с подозренията си и подобно на бирника Закхей да ги накара да слязат от удобните си и безопасните “дървета.” Исус е знаел, че благодарение на кръста грешниците могат да се доближат до светия Бог. Но дали ще го направят? Дали ще поискат да се доближат до Бога? Единствено благодарение на превъплътеният Христос те са опознали онова сърдечно приемане, което не могат да намерят на друго място. Хората са намерили това сърдечно приемане в Назарянина и са го обикнали заради това.

Тогава защо другите са го нападали заради сътрапезниците му? Защото Исус разрушил всички правила, чрез които те, неговите врагове, подреждали живота си и чрез които си присвоявали повисокопоставено място в обществото и са твърдели, че са по-праведни от другите хора. Имало е обществени правила, които класифицирали хората като морални и неморални, като преуспели и неудачници, като религиозни и атеисти. Социалните правила имат своята роля. Но въпреки това, когато Исус Христос се появил, той показал, че социалните правила съвсем не дават последната оценка за човека и не решават съдбата му. Исус се хранил заедно с неморалните хора и те усещали, че са ценени и обичани от него. Исус би се радвал да яде и с морални хора, но те не искали да ядат с него, тъй като той упорито продължавал да се храни с хора, които са били считани за нискостоящи в обществото, с хората, които са били пренебрегвани и считани за маловажни. Той би се хранил с радост и с преуспелите, със силните, но те не искали да се смесват с пренебрегваните. Исус се хранил и с нерелигиозните. Той би се хранил и с религиозните хора, то те не можели да приемат мисълта, че собствената им награда няма да е по-голяма от наградата на хората, които не са направили никакво религиозно усилие.

Социалните правила са начин за организиране на обществото. Те имат своето място. Но когато се появил Царят Исус, станало ясно, че тези социални правила са остарели и сега са заменени от нов ред, с Божието Царство. Социалните правила и Божието Царство не са едно и също нещо. При това положение става ясно, че ние или ще се придържаме към социалните правила и ще считаме, че порядъка в обществото, създаван от тях е вечен, или ще отидем при Исус Христос, ще погледнем отвъд социалните правила и ще прегърнем страстно Царят, който вече ни е прегърнал. Ние или считаме, че социалните правила са най-важни, или се подчиняваме на управлението на Бога, изразявано чрез сърдечно приемане, което няма да намерим на друго място. Не трябва да считаме, че Исус издига неморалността над моралността или провала – над успеха, или нерелигиозността – над религиозността. Оказва се, че всички тези отличителни черти, категории, начини на оценяване и класификации остават зад гърба ни, когато забравим за тях и започнем да гледаме към Божието царство, което прозира зад тях. Но въпреки това, ние никога не трябва да забравяме, че хората, които са убеждавани да забравят за тези правила и категории, са свободни и могат да ги забравят, само когато установят, че с тях се здрависват с двете ръце и че са прегръщани и повече от всичко друго поискат да прегърнат Онзи, който пръв ги е прегърнал.

Исус посреща като добре дошли сътрапезниците си в едно ново семейство, което Павел нарича: *“Божие семейство”* (Еф.2:19). Семейните вечери на Исус му създавали много безпокойства, но той не се

отказал от тях. Тези, които се присъединили към семейството и вземали участие в яденето, се радвали и ликували. Цупенето, сърденето и раздразнението на онези, които не сядали на трапезата, не можело да намали радостта им. Следователно, по време на участието си в Господната Трапеза, ние също трябва да сме с радостно настроение.

Трето. Има още един аспект от Господната Трапеза и той е свързан с представата, че участваме в банкетата на Месията. Ще има трапеза, бъдеща трапеза, която никога няма да свърши. Банкетът на Месията ще празнува една славна истина: окончателното разпръсване на всички противници на Божието царство, които нарушават неговото управление и оспорват върховенството му. Християните вярват, че Исус е Мисията, който е изпратен от Бога за възстановяване на създанието, което е обезобразено, осакатено и грозно поради склонността си да се държи за злото. Същевременно, както ни напомнят нашите еврейски приятели, възпитаният в духа на Стария Завет евреин е знаел, че когато Месията дойде, той ще донесе със себе си и Епохата на Месията. Без Епохата на Месията е абсурдно да се говори за Месията. По време на тази Епоха, мечовете ще бъдат прековавани в рала, а копията – в градинарски ножици. Тогава няма да има война, бедност, болести и несправедливост. Сега мечовете дали са превърнати в рала? Сега не само има война (тероризмът е другото име на войната). Сега в различни места по света се водят около 30 граждански войни, в които гражданите на една и съща страна се избиват помежду си. Сега изчезнали ли са бедността, болестите и несправедливостта?

Но нека да се съгласим със следното: онези, които оспорват върховенството на Исус Христос са в безнадеждно положение. Християните трябва постоянно да напомнят, че с възкресяването на Исус от смъртта е изгряла Месианската Епоха. Тя все още не е напълно видима, но е изгряла, тъй като възкресеният Исус е триумфирал над всички власти и сили, над всеки човешки грях и над всяко зло в космоса, които са склонни да отричат поражението си и да безпокоят всеки, до който могат да се докопат. Чрез възкресението си от смъртта нашият Господ е гарантирал, че ще излекува дълбоките рани на създанието. Когато Месианската Епоха бъде направена напълно видима, тогава ще бъде осъдено всяко зло, което напада и обръква, извращава и наранява. Разсъждавайки образно, както са били обучавани, първите християни са описали определеното от Бога събитие като безкраен празник.

Служението на Святата Трапеза или Господната Трапеза събира в едно тези три различни, но свързани помежду си трапези:

- Последната Трапеза, по време на която Исус със собствената си кръв е написал обещанието на Бога, **че в Бог винаги ще има повече милост, отколкото в нас има грях.**

- Ежедневните трапези, по време на които нашият Господ яде с тези, които е събрал в своето семейство, като е прегръщал и посрещал с радост всички, които искат да отидат при него и при неговото управление, а не се подчиняват единствено на социалните правила.

- Банкетът на Месията, бъдещата финална трапеза, когато всичко, което противоречи на Божието царство ще бъде разпръснато.

Настроението по време на Господната Трапеза трябва да изразява трезво разкаяние, неограничена радост и уверено очакване.

По време на днешното богослужение ние вече вкусихме от Божието Слово в Библията и проповедта. Сега ще вкусим от същото Слово олицетворено в тайнството на причастиято.

Нашият Господ Исус ни кани да участваме в тази трапеза. Застанали пред неговата изумителна милост, нека трезво да обновим разкаянието си. Нека с радост да прегърнем отново онзи, който винаги се наслаждава, когато ни прегръща. Нека с увереност да очакваме онзи славен Ден, когато всички заедно ще съзрем светият град, новият Ерусалим, излекуваното създание. Защото в този Ден няма вече да има нито тъга, нито плач, тъй като предишните неща ще изчезнат.

Да избягваме безхарактерната сантименталност и безплодния интелектуализъм

Юда 17-23

Нямаше ли да е прекрасно, ако можехме да се върнем във времето назад до ранните дни на църквата, когато не е имало фракции, трудности и спорове? Нямаше ли да е прекрасно, ако можехме да се върнем обратно в християнската общност, когато навсякъде имаше мир, никой нямаше проблеми и не създаваше проблеми на другите?

Всъщност, такова време никога не е имало. Никога не е имало период от живота на християнството, в който да не е имало проблеми, обръкване, трудности и спорове. Никога не е имало “златен век”, в който

всичко е било по-добре, много по-добре отколкото са нещата сега. Трябва да разберем, че всички книги от Новия Завет са били написани с цел да помогнат на християните да се справят с в ежедневието си със своите борби, обърквания и опасности.

Евангелието на Марк е било написано с цел да укрепи християните, които иначе биха се отрели от вярата и биха започнали да се предават един друг, тъй като са страдали от преследванията на Нерон. Евангелието на Матей е било написано с цел да бъдат коригирани християните-неевреи, **които се готвели да изопачат евангелието чрез изхвърлянето на Стария Завет**. Писмата до църквата в Коринт за били написани с цел да се дисциплинират християните със скандално поведение. В ранните дни на църквата евангелието се е разпространявало устно, чрез разказване. Някои неща се записвали само тогава, когато се появявали проблеми и е било нужно силно писмено твърдение, за да бъде осъзната правилно обезпокоителната ситуация. Ние притежаваме написаният Нов Завет преди всичко поради трудностите и опасностите, изопачаванията и споровете, които са безпокоели църквата още от самото ѝ начало.

Юда е написал краткото си и остро писмо, с цел да помогне на християните, които са изопачавали евангелието, които са вълврили пипнешком и са се препъвали като слепи алкохолици в мазе. **Юда изважда на показ две изопачения, които са доста различни едно от друго, но допринасят за това вървене пипнешком и за препъването.**

Едното от тези изопачения е в посока на безхарактерната сантименталност, която може да бъде описана с една дума: глупост. **Глупавата сантименталност затъмнява всяка загриженост за истината.** Тя се подсмива: “Кой го е грижа за истината? Каква разлика може да породи правилното учение? Защо да се занимавам с безсмислени абстракции, които единствено подхранват противопоставянето? **Нека просто да изпитваме добри чувства един към друг. Това е смисълът на християнския живот: да ни е добре, когато сме заедно.**” Това изкривяване на евангелието се среща и в наши дни.

Другото изопачаване е точно обратното на първото. То се изразява в **безплоден интелектуализъм**. При него евангелието е опаковано във философия, която употребява религиозни думи, но е толкова абстрактна и сложна, че само интелектуално надарените и изучавалите философия могат да я разберат. Трябва да приемаме сериозно оценката за здравето на църквата, която е дадена от Кори Тен Буум, храбрата холандка, която оцеляла в концлагера Регенсбург. Тя ни казва, че единствено в Германия вярващите се стремят с невиджана упоритост и прецизност да получат най-добра академична подготовка по теология, **но същевременно църквата в Германия е много слаба**. Това изопачаване на евангелието се среща и в наши дни.

Добре е да помним, че християните, които са живели преди нас не са живели в златен век, когато всичко е било прекрасно. Още по-добре е да чуваме и да се подчиняваме на корекциите които са нужни както за отделните християни, така и за църквите, иначе ще се препъват.

Юда ни казва много неща. Първо той се обръща към безхарактерните сантименталисти с думите: “Изграждайте се във вашата най-свята вяра.” **Той настоява да възстановяваме същността на вярата, истината и изисква от нас да знаем, че тази вяра е истина, поради което никога да не се извиняваме заради вярата си.** “Най-святата вяра” е свята, защото Бог ни я е разкрил и тя е вяра, защото е истина.

Малко са хората в нашите дни, които се интересуват от истината. Повечето хора се интересуват от популярните призови, от очевидната полезност и от липсата на задълбоченост на прагматизма, но не се стремят към истината. При това положение не е чудно, че срещам хора, които ме питат дали се “представям” добре като свещеник. Дали считам, че се представям по-добре като свещеник, отколкото бих се представял например като юрист или като социален работник? Понякога те даже твърдят (като например един бърборко, който ми говори час и половина без да ми даде възможност да кажа нито дума), **че сега света е станал твърде сложен за “религията”** поради което аз бих допринесъл много по-голяма полза за обществото, ако се занимавах с каквото и да е друго, но не и със служение на евангелието. Но техният въпрос или твърдение е самоизобличаване. Очевидно самите те са изпуснали спасителната лодка. Същност те даже не могат да я видят. Първата ми отговорност **не е “да правя добро.” Първата ми отговорност като служител на Бога е да пазя Божията истина.** Според апостол Павел евангелието, **Божията истина е депозит, много приличащ на безценно богатство, което е поверено на някой, за да го запази непокътнато.** Първата ми отговорност е да бъда верен служител, на когото е поверено съхранението и опазването на Божията истина. Защото евангелието неограничимо. И тъй като ми е поверено да го съхранявам и около мен има църква, би било разорително и духовна заплаха, ако прахосам повереното ми богатство.

В днешната лекомислена епоха ние имаме малко време за търсене на истината и на същността. В днешно време **ние предпочитаме стила, а не същността.** Сега, когато заседанията на Парламента се предават по телевизията, самият Парламент се превърна в нещо като шоу. Парламентът се превърна в шоу игра, която внушава лекомислие. **Важни дела са поверявани за разрешаване от съда, чийто съдии, трябва да кажем, не са избрани от никой и не дават отчет пред никой.** Лидерите на нацията са само малко повече от артисти-аматьори, които са шлифовали ораторското си майсторство и сега се пъчат гордо, когато кажат нещо

красноречиво или **даже когато излъжат убедително**. И какво друго можем да очакваме от тях? **Ние получаваме това, което заслужаваме** и лекомислената публика, която предпочита стила пред същността, няма да има същността. Сигурно сте забелязали, че на повечето телевизионни проповедници им липсва същността.

Всички знаете, че не съм фанатик, който яростно удря с Библията по катедрата. Нито пък съм изпълнен с носталгия, че не мога да живея в отминалите времена. Но аз разбирам и ценя високо издържалата през вековете истина на евангелието. Няма съмнение, че съм православен. **Православно означава “правилното учение”**. За това правилно учение аз никога няма да се извиня, никога няма да го разводня и никога няма да се откажа от него. Поради тази причина постоянно трябва да чуваме за Превъплъщението на Рождество Христово, за изкуплението на Разпети Петък, за възкресението на разпънатия на кръста на Великден, за вярата, за разкаянието, за праведността и за подчинението.

Безспорно ние няма да изразим същността на евангелието по начинът, по който са го изразявали предците ни. Нашият начин на мислене и нашият речник се различават от техните. Прадедите ми са пеели с дълбоко задоволство: “Колко сладко звучи името на Христос.” Откровено казано, на мен не ми харесва този израз. Аз не съм привличан от нещата, които се свързват Исус Христос със захарния памук и заболяването на зъбите. Но въпреки това, в този израз има нещо по-дълбоко. От Библейска гледна точка, “името” на Исус е личността, присъствието, силата и целта на Исус Христос, даже когато те са изразени по начин, който ни звучи твърде сладникаво. Важно е да правим разлика между вечната цел на евангелието и носещия белега на времето език, чрез който тази цел е изразена. **Не трябва да се фокусираме върху зависещия от времето начин на изразяване, а трябва да се фокусираме върху истината и върху нея трябва да изграждаме най-святата си вяра, защото Исус твърди, че единствено истината и само истината прави хората свободни.** Единствено истината из основи, всепроникващо и постоянно променя живота на хората. Безхарактерната сантименталност и захаросаните глупости може да са привлекателни за кратко време, но за дълъг период от време не ни даряват с нищо добро и свято.

Една минавачка на улицата в Глазгоу се спряла да послуша какво казвал един представител на Унитаранската църква, който поради това, че е унитарянец, не успял да разбере смисъла на “най-святата вяра”: превъплъщението, изкуплението и т.н, истината и същността на евангелието, които Юда нарича “вярата, която веднъж завинаги е дадена на светиите.” Жената го послушала няколко минути, а после си тръгнала, казвайки: “Въжето, за което говори този човек не е достатъчно дълго, за да ме достигне.” Нашата лекомислена епоха, която казва: “Кой се интересува от истината, когато се чувства добре и счита, че е религиозните украшения са полезни?”, забравя едно нещо: в края на краищата, в дълбините на човешкото сърце, **единствено истината на Исус Христос е наистина полезна, защото единствено истината променя човека. А щом е така, единствено истината може да ни успокоява.**

Юда казва и още нещо. Този път той говори не за безхарактерната сантименталност, а за безплодните интелектуалци, **чиято учение е правилно, но сърцето им е по-студено от замразена риба**. Те ни казват: “Молете се в Светия Дух.” Важно е да се молим в Светия Дух, защото ние искаме да направим нещо повече от това да разбираме Божията истина. Ние искаме да я възприемем, искаме тя да проникне в нас така, както самият Исус Христос прониква все по-дълбоко в нас. Да се молим в Светия Дух означава да се стремим към още по-интимна връзка с Исус, който единствен притежава и дарява със Светия Дух. Според шотландците от миналото, молитвата е “нуждаеща се любов, която се обръща с молба за помощ към силата на любовта.” Ние, които обичаме нашия Господ с безсмъртна обич, се молим, ние сме нуждаещата се любов, която призовава за помощ силата на любовта. Не е нужно тази молитва да е изразена с думи. Ние просто се оставяме в ръцете на Бога заради това, което единствено той може да ни даде.

Умирацията престъпник на Голгота се помолил: “Господи, спомни си за мен.” Той е бил еврей и поради това е знаел, че когато еврей извика към Бога “*Спомни си за мен*”, той моли Бога да му даде това, което желае от дълбините на сърцето си. Хиляда години по-рано, Анна, измъчвана от бездетството си извикала към Бога. На нас ни се казва, че Бог си “*спомнил за нея*” и ѝ дал онова, което желаела в сърцето си и тя забременяла със Самуил. Страдащите от болка хора никога не се молят с думи.

Когато бях студент в семинарията, веднъж в Британска Колумбия срещнах един мъж, който в миналото бил алкохолик, но поради Божията милост от много години беше престанал да пие. Този мъж знаеше, че трябва и може да живее единствено ден за ден. Той ми каза: “Викторе, сутрин аз казвам “*Моля те*”, а вечер преди лягане казвам “*Благодаря ти*.” Това не е ли нуждаеща се любов, която призовава силата на любовта? Отдавна съм убеден, че хората се обезкуражават от опита си да се молят, защото считат, че не притежават “дарбата да се молят,” тъй като трудно се изразявали. Веднага щом започнели да се молят, те остават без думи. Но истината е, че многото думи нямат нищо общо в молението в Светия Дух. Молитва, която е трудно произнасяна или е многократно повтаряна, е израз на увереността ни съществуването на

живия Бог, който се среща с нас. Тя е признание на зависимостта ни от него. А това винаги усилва интимната ни връзка с Бога.

Сигурно сте забелязали, че когато сме най-благодарни, тогава най-трудно говорим. В такива моменти ние не обясняваме безкрайно колко много сме благодарни, **просто защото не можем.** Когато сме най-благодарни, ние не сме многословни, защото сме толкова залети от Божията милост, че просто не можем да говорим. А когато сме най-малко благодарни, тогава имаме много неща за казване, **но така показваме както на себе си, така и на другите хора, колко изкуствено и “подмазващо” е поведението ни.**

Същото е валидно и за най-съкровената ни мечта. Псалмистът казва: *“Както еленът копнее за течащите потоци, така копнее душата ми за Теб, Боже. Душата ми жадува за Бога, за живия Бог.”* (Пс. 42:1-2 – мой превод) Това е “молитва в Светия Дух.” Защото такава молитва винаги е вик към Бога да си “спомни” за нас. Юда се обръща с думите “Молете се в Светия Дух” към хората, които са извъртели евангелието чрез своя безплоден интелектуализъм.

След това Юда се обръща както към безхарактерните сантименталисти, така и към безплодните интелектуалци с думите: **“Пазете себе си в Божията любов.”** Той им казва **“Пребивавайте в сферата и в атмосферата на Божията любов и не излизайте от тази сфера и атмосфера.”** През Втората световна война пилотите, които са воювали в зоната на Тихия океан са били снабдени с едно вещество, което отблъсква акулите. Когато самолетът им бивал улучен от врага и пилотът скачал с парашута си в океана, веднага след приводняването си той разпръсквал това вещество около себе си, за да образува сфера, в която акулата не можела да проникне. Пилотът трябвало да стои вътре в тази сфера докато дойдат спасители и да го изведат от водата. Планирано е ние да бъдем спасени от бурното море на живота и да бъдем отведени до бряг, където никой няма да може да ни навреди. Но ние все още не сме там. И докато не стигнем там, за нас е по-добре да разберем, че можем да бъдем заплашени и застрашени. Сега около нас се крият неща, които могат да ни заплашат и даже да ни погълнат. В същото време Бог, тъй като е милостив, ни е обградил с атмосфера, която отблъсква атаките, които ние даже не виждаме. Тази атмосфера е действителната му любов, в която трябва винаги да стоим.

Плаващия в Тихия океан свален пилот би бил глупак, ако не вярвал на отблъскващото вещество, с което бил снабден. Той би постъпил глупаво, ако започне да се чуди дали това вещество всъщност работи. Той би бил още по-глупав, ако реши, че животът му би бил пълен с повече приключения, ако излезе извън обсега на действие на веществото, което го пази от акулите, за да се пребори с тях, да се състезава с тях и да ги победи. Но ние не сме ли виждали християни, които в момент на престъпна глупост са постъпвали точно по този начин? Ние разбира се грешим и разочароваме Божията любов.

Но все пак, едно нещо е да бъдеш победен в момент на невнимание, а съвсем друго нещо е преднамерено, съзнателно и предизвикателно на опетняваш Божията любов. Жена ми ме обича силно. Обичта им към мен създава атмосфера, в която намирам убежище от много неща, които ме дебнат в морето на живота. Нейната обич, подсилена от Божията милост, поглъща глупостта ми, тъпотата ми, непостоянството на характера ми и оскърбителността ми. Но колкото и търпелива и силна да е обичта ѝ, аз бих бил глупак, ако си помисля, че мога да се възползвам от нея. Аз бих бил глупак, ако си помисля, че преднамерено съзнателно и предизвикателно мога да опетня любовта ѝ. Дали си мисля, че мога да изляза извън обсега на тази любов и да попляскам безгрижно в заобикалящата ме вода, но в същото време да си остана в любовта ѝ? Всички знаем, че аз не мога да бъда едновременно на две места. Тогава за мен е по-добре да си остана в сферата на нейната любов. Исус казва: **“Аз ви обикнах. Живейте в любовта ми.”** И веднага след това добавя: **“Ако изпълнявате заповедите ми, вие ще живеете в любовта ми.”** Той ни казва: “Ако оставате в сферата на заповедите ми, вие ще живеете в любовта ми и в нея вие винаги ще бъдете защитени от всичко.” Тъкмо любовта ни към нашия Господ или поне стремежът ни да го обичаме е както средство да запазваме себе си в неговата любов, така и белег, че наистина сме в тази любов.

А сега и последната препоръка на Юда към нас: **“Очаквайте милостта на нашия Господ Исус Христос за вечния живот.”** Това не е просто последната четвърта препоръка. Тази препоръка говори за настроението и са подхода, с който трябва да чуваме и да изпълняваме първите три препоръки. Когато Юда казва: “Очаквайте милостта на нашия Господ” той няма предвид “чакайте пасивно тази милост.” **Да чакаме пасивно означава да се разтакаваме и да мързелуваме и да безделничим, а това не е добре.** **Мързеливците са хора, които няма какво да правят и няма къде да ходят. Тези хора винаги изпадат в беда.** В Библията изразът “чакайте” никога не означава “не вършете нищо,” а да се надяваме, да очакваме, да живеем с увереност в бъдещето. Да чакаме в Библията означава “да живеем за”, да се надяваме за деня, когато Бог ще завърши тази добра работа, която е започнал преди години. Да чакаме означава да живеем с надеждата за деня, когато Божията милост, която вече ни е намерила и ни е привързала към него, най-после ще ни промени. С други думи, да чакаме милостта на нашия Господ Исус Христос означава да живеем ежедневно с настроение, което ни окуражава да изграждаме себе си в най-святата си вяра, да се молим в Светия Дух и да

пазим себе си в Божията любов. Защото когато живеем по този начин, ние няма да се съгласяваме да бъдем безхарактерни сантименталисти, които не се интересуват за истината на Христос, нито пък ще се съгласяваме да бъдем безплодни интелектуалци, които нямат сърце. Вместо това ние ще очакваме това бъдеще, което е милостта на Исус Христос във вечния живот, знаейки, че той е обещал да ни направи без петно или недостатък.

Да оставаме верни на Бога, докато сме в заточение

Ис. 40:27-31

Някога чувствали ли сте като чужденец в Канада, въпреки че сте живели тук през по-голямата част от живота си? Чувствали ли сте някога, че съвременната култура ви е превърнала в заточеник, че вече сте чужденец в мястото, където сте считали, че е ваш дом? Един мой приятел, който е зам. директор на училище, разказал пред ученици от 8-ми клас за един популярният мюзикъл. Нито едно от децата не знаело, че този мюзикъл е направен по конкретна библейска история. Изумен, приятелят ми споделил откритието си в учителската стая, но установил, че нито един от учителите не знае този факт.

Приятелят ми счита, че с разрушаването на юдейско-християнската традиция се разрушават други неща, които приемаме като даденост: точност, честност, упоритост, трудолюбие и старание. Първокласник пристигнал със закъснение в училище, седнал намръщен на мястото си и казал на учителя си, че днес няма въобще да работи – няма да си отвори учебника, няма да си извади химикалката, няма въобще да мисли. Решил да не прави нищо, а само да дразни учителя и да окуражава и другите ученици да го последват в неподчинението му. А когато учителят информирал майката на ученика, че синът ѝ ще бъде изключен от училището заради поведението си, тя го обвинила, че се заяжда с момчето ѝ: “Защо ще бъде изключен? Той не е направил нещо лошо? Как може да е направил нещо лошо, след като не е правил нищо? Той не трябва да работи, ако няма желание.”

Често се чувствам като заточеник и като чужденец, който вечно не е като другите. В началото на разпространението на “спина” в Индия един индийски лекар стигнал до заключението, че всички опити на правителството да информира хората за начините, средствата и последиците от заразяването от “спин” са напълно безполезни и неефективни. Лекарят твърдял, че единствено страхът и то ужасяващият страх може да накара хората да се вразумят. Описанието на последиците от спина трябва да е страховито, с цел хората да се ужасят.

Не е ли странно, че когато каже, че трябва да се страхуваме от Бога, проповедникът незабавно бива обвиняван в манипулиране на хората, в атакуване на психиката им и във всяко друго лошо нещо, което можете да си представите. На нас не ни се разрешава да казваме, че трябва да се страхуваме от Бога, независимо от това, че по природата си Бог е милостив и че единствената му цел е вечното добруване на хората. Обратното, на нас ни се позволява и даже сме призовавани да казваме, че трябва да се страхуваме от “спин”, въпреки че спина заплашва само временният ни земен живот. Когато говорим за Божието спасение се счита, че е нежелателно да споменаваме за страха, а когато говорим за инфекциозна болест е препоръчително да споменаваме за страха. Дали съм в заточение? Струва ми се, че живея на друга планета!

Развеселявам се, когато чета обсъжданията в съвета по образованието по отношение на плурализма. Казва ни се, че тъй като живеем в епохата на плурализма, никъде в образованието няма да се толерират религиозните предпочитания. Поради това, когато мюсюлманин говори за исляма, това се приема с готовност като пример за плурализма, но когато християнин говори за евангелието, мнението му се отхвърля като проява на религиозно сектантство. Оказва се, че ислямът е култура, а християнството е религия. Мюсюлманско момче разказало на класа за ислямските празници, а жена ми разказала за Великден, но после директорът на училището я порицал, че изказването ѝ е неприемливо. Чувствали ли сте се някога като чужденец в собствената си страна? Но има и други причини, поради които хората се чувстват като чужденци. Те не се чувстват “у дома” с жена си, със себе си и даже с Бога, тъй като твърде много негативни неща се натрупаха твърде бързо. Наскоро помогнах на едно семейство, в което майката, много по-млада от мен, беше претърпяла много сложна и тежка животоспасяваща операция. А съпругът ѝ е инвалид вследствие на автомобилна катастрофа.

Преди няколко седмици разговарях с мъж и жена, които искаха да се оженият. Както винаги ги попитах дали преди това са били женени. Оказа се, че мъжът вече се беше женил. Когато го попитах, дали официално се е развел с първата си жена, той ми отговори, че не е, тъй като е вдовец. Първата му жена умряла от мозъчен кръвоизлив. Имаше 15-годишно момче, което боледувало от “Синдрома на Даун.” Разбрах, че както те, така и семейството на което помогнах се чувстват заточени и мечтаят да се чувстват “у дома.”

Първите 39 глави от книгата Исая са написани от пророк Исая, който е живял 800 год. преди Христос. Останалите глави (плюс гл. 35) са били написани 200 год. по-късно, по време на изгнаничеството във Вавилон от неизвестен пророк. Израилтяните били отведени в заточение, а техните насилници – вавилонците, им се подигравали, присмивали им се, унизявали ги и ги презирали. Израилтяните се чувствали много далече от дома. Това чувство се подсилвало и от усещането, че Бог ги е изоставил. Достатъчно тежко е да си чужденец в страната в която живееш и да си лишен от права, но още по-тежко е да понасяш това заедно с усещането, че Бог те е забравил. Израилтяните се питали: “Няма ли нещо да размърда паметта му? Дали Бог въобще ще се върне при нас?” Те знаели, че на тях им е било възложено да бъдат светлина на народите. Но каква светлина биха могли да бъдат, когато през повечето от времето самите те се лутали в тъмнината? Много скоро те се обезкуражили, деморализирали се и се изморили. Те искали единствено да се оплакват. “Какъв е смисъла да продължаваме да вярваме в Бога? Защо да се стараем да бъдем хора, които са верни на Бога? Защо да не се откажем и да отстъпим пред натиска на вавилонското варварство? Ние сме неопикуемо уморени.” Аз разбирам, че заточените хора на Бога са се чувствали уморени до костите си, защото знам колко уморени се чувстват сега Божиите хора, които са в заточение.

Тогава е още по-важно да чуем думите на безименният пророк, с които се обърнал към уморените хора: “Не знаете ли? Не сте ли чували? Господ е вечен Бог...той не се уморява, неговото разбиране е непроследимо.”(мой превод) Този пророк не се обърнал към хората с думите: “Просто бъдете търпеливи.” Той не казал: “Ободрете се, положението не е толкова лошо, колкото изглежда.” За да не ги обиди, той не им напомнил, че ако престанат да хленчат те биха се чувствали по-добре. Вместо да гледат в себе си, той насочил вниманието им към Бога. “Не знаете ли?” Той никога не се уморява. Неговото разбиране е непроследимо, което означава, че Божието виждане за положението в което се намираме сега е по-широко, по-дълбоко и по-добро от нашето откъслечно и изкривено виждане. Все едно, че стоим пред огромна картина. Тя е много подробна, но не е хаотична. Картината притежава балансираност, свързаност и единство. Но ние стоим толкова близо до детайла, че даже не можем да разберем, че това е детайл и той ни прилича на цапаница или петно. Когато сме на разстояние само 1 см от картината, ние виждаме единствено неясна цапаница, която няма никакъв смисъл и чийто цвят е даже неразличим за нас.

А сега си представете, че разглеждаме една черга. Когато разглеждаме долната страна на чергата, ние ще видим пъстрота от цветове и тук-там висящи краища от конци. Но ако погледнем чергата от горната ѝ страна, ние ще видим хилядите нишки, от които е изтъкана чергата, които според майсторството на тъкача оформят чудесна картина. Неговото разбиране е непроследимо. Бог е тъкача и той вижда онова, което тъче. Засега ние виждаме само образа от долната му страна и трябва да му се доверяваме за онова, което се намира на горната страна на чергата. Божието разбиране е непроследимо и Божиата упоритост е непреклонна, защото той никога не се уморява. Пророкът утешава израилтяните не като претендира, че заточението е по-леко отколкото те знаят че е, а като насочва вниманието им към Бога, чието разбиране е непроследимо и чиято упоритост е непреклонна, който разбира положението в което се намират и ще изтъче нещо славно от това, в които след време ще разпознаят себе си и ще го прославят.

Пророкът казва, че ние трябва да очакваме Господа. Но не да чакаме пасивно, не да се мотаем мързеливо и безцелно, не глупаво да пилеем времето си; ние трябва да очакваме Господа, в когото е нашата надежда и да доверим бъдещето си на него. Трябва да разчитаме на него за настоящето и да го очакваме за бъдещето. Той вижда положението, в което сме, а ние виждаме само фрагменти от това положение и то изкривено и неясно. От бъркотията на положението ни той може да изтъче нещо, което след време ще ни накара да се захласнем и да се удивим. Нещата в живота ни, които сега оценяваме като негативни въобще не притесняват Господа. Тогава трябва да го очакваме. Пророкът казва, че докато очакваме Господа, силата ни се обновява и ние в една или друга степен започваме да приличаме на орлите, да бягаме без да се уморяваме и да вървим без да се изтощаваме.

Онези, които очакват Господа, ще обновяват силата си. Вярващи от всяка епоха са установявали, че Бог е толкова добър, колкото е добро и обещанието му. Векове преди незнайният пророк да е написал текста, който разглеждаме, друг пророк, Исус Навин съобщил Божието послание до уплашените израилтяни: “Бъдете силни и смели; не се плашете и не се страхувайте; защото Господ вашият Бог е с вас, където и да отидете.” (И.Н. 1:9 – мой превод)

“Бъдете силни и смели!” Това е заповед, нали? Това не е обещание. Духовните великани на Пуританството са обичали да казват: “Всички Заповеди на Бога са замаскирани обещания.” Те са имали предвид, че всяка заповед на Бога е прикрито обещание на Бога. Когато Бог ни заповядва да направим нещо, преди това той ни обещава да ни даде онова, от което се нуждаем, за да изпълним заповедта му. Иначе казано, всяка Божия заповед е просто друга форма на Божието обещание. Бог ни заповядва да сме силни. Същевременно Бог ни обещава, че ако го очакваме, ние ще установим, че силата ни се обновява. Безброй много вярващи могат да потвърдят, че това Божие обещание се е изпълнявало отново и отново в живота им.

Ако считаме, че то все още не се е изпълнило в собствения ни живот, тогава трябва да чуем свидетелствата на хората, за които то се е изпълнило – например бедната чернокожа жена, която Джийн Уониър посетил в един бедняшки квартал на Кливланд. Той се изненадал от лошото здравословно състояние на тази жена и от ужасно бедните условия в които живеела и не знаел как да я утеши. Поради това просто поставил ръката си на челото ѝ и казал: “Исус.” А жената с усилие му прошепнала: “**От 40 години живея с него.**”

Години преди този случай мисионерът Джон Патън, който бил изпратен на остров Тортуга в Тихия океан, отишъл там с жена си, знаейки, че Бог е възложил и на двама им да вършат тази работа. Скоро след пристигането им на острова той погребал жена си, а няколко дни след това и дъщеря си. **Той написал в дневника си, че имало моменти, когато усещал, че е на ръба на пропастта, но винаги имал увереността, че Бог го държи и му дава сили, за да изпълнява възложената му работа, която не е отменена.**

Не е трудно да се добавя още много свидетелства на мъже и жени, които са знаели, че заповедта “Бъдете силни и смели” е замаскираното обещание “Тези, които очакват Господа ще подновяват силата си” и че това обещание се е изпълнило в живота им. Не е трудно да добавят такива свидетелства. Искам да спомена свидетелството на един човек, чието свидетелстване ще ни помогне. Апостол Павел пише до християните във Филипи: “*Научих се да съм доволен, в каквито и обстоятелства да се намирам. Знаем как да живеея, когато съм в бедност и как да живеея, когато съм в изобилие... Научил съм тайната и да съм сит, и да съм гладен, и да съм в изобилие, и да съм в бедност. За всичко съм готов чрез силата на Онзи, който живее в мен.*” (Фил.4:11-13 – мой превод) **Шестстотин години преди Павел** да напише това послание, неговите предци, които са били в плен на вавилонците, също свидетелстват, че обещанието на Бога се е изпълнило в живота им. **Поради това, че разчитали на Бога и били укрепвани от него, те били способни не само да живеят, не само да скърбят и да тъгуват и не само да хленчат и да западат, въпреки че са били в изгнание.**

Хората, които вярват в Бога, ще се издигат с криле като орли. Предците ни от Стария Завет забелязали, че гнездата на орлите са разположени на недостъпни места. **Орлите живеят в места, които са достъпни само за орлите.** Единствено другите християни знаят къде живее аз, защото само те могат да живеят там, където живее аз. **В този смисъл християнинът живее в недостъпно място,** където все още неродените от Светия Дух не могат да живеят, защото царството на Духа е достъпно единствено на онези, които са се покорили на Духа. В този смисъл има една особена борба в живота на християнина, която е позната единствено на другите християни; има утешение за християнина, което единствено другите християни могат да му дадат, защото те имат достъп до нас на едно по-дълбоко ниво. Много пъти са ми помагали духовно чувствителни хора сред вас, които знаят изкушенията, разочарованията и капаните в живота на свещеника. Орлите живеят в място, което е достъпно само за орлите. Като християни ние сме в изгнание в сегашната плуралистична епоха, но знаем, че да очакваме Господа означава да успокояваме другите и да имаме уникално спокойствие в душите си, независимо от условията, в които се намираме.

Хората, които вярват в Бога ще тичат без да се уморят дотолкова, че да престанат да тичат. По времето на Стария Завет хората не са познавали бягането за здраве и все още не са се провеждали Олимпийски игри. Тогава хората не са бягали за забавление, а поради две сериозни причини: да донесат добра новина или да спасят живота си. И двете причини са в хармония с евангелието, което е добра новина, която спасява. Колкото и много да се чувстваме отчуждени от заобикалящата ни култура; колкото и да се чувстваме отчуждени в среда, **която презира острата и твърда като хирургически нож истина и предпочита сантименталните илюзии,** ние продължаваме да носим отговорността да тичаме, без да се уморяваме дотолкова, че да спрем да тичаме. Ние продължаваме да носим отговорността да сме пример и да възхваляваме добрата новина, оживявана от самия Бог, че сме спасявани от смъртта и унищожението. Ние не сме отговорни за това, че евангелието изглежда, че е забравено преди да е имало шанса да влезе в живота на всички хора. Ние не сме отговорни за това, как се чува добрата новина в културата на отчуждението. **Единствено важното нещо е да продължаваме да сме пример и да възхваляваме това, с която ни е дарил живота в Бога.** Пророкът ни казва, че докато вярваме в Бога, ние трябва да правим точно това.

Хората, които вярват в Бога ще вървят и няма да се изтощават, ще вървят и няма да падат. **В Стария Завет вървенето** е обичайната метафора за **подчинението**. Навсякъде в Библията ни се казва да вървим достойно за Бога, достойно за това, за което сме призвани, да вървим като деца на светлината, да вървим в обновлението на живота. **Начинът, по който вървим е просто етичната форма, която вярата придава на живота ни.** Да вървим достойно, да вървим като деца на светлината, **означава да се подчиняваме на Исус, който казва, че там, където няма подчинение, няма вяра.** Той казва, че вратата, която ни дава достъп до този вид вървене е тясна и че самото вървене е трудно. Смисълът, влаган в “тясната врата” и “трудното вървене” е, че да си ученик на Исус не е състезание по грациозно ходене, не е шляене, нито е безцелно скитане. **Вървенето като ученик на Христос винаги е вървене срещу течението.**

От гледна точка на тази етична форма на живота ни, с която вярата дарява християните, сега ние имаме усещането, че живеем на друга планета. Веднъж жена ми хвана едно момиче от 4-ти клас, което се беше промъкнало в дома ни и беше откраднало пари от църковните дарения, но поради невнимание беше забравило училищната си тетрадка, на която беше написано името, адреса ѝ и телефонният номер на семейството им. Когато жена ми обади се на майка му, тя възкликна: “**Как може дъщеря ми да е толкова глупава, че да се остави да я хванат!**” Не се наемам да обсъждам различията между изискванията на Бога към хората относно секса и онова, което обществото ни пропагандира и подхранва, но е обезпокоително, когато студенти по теология редовно ми носят есета, които са прекопирали от някъде и след известно преработване ми ги предават като собствени работи и се надяват да получат “отличен”, докато всъщност истината е, че те са неграмотни, мързеливи, нечестни и скоро ще станат свещеници в нашата църква.

В началото вавилонците са били слисани, а след това – разгневени от поведението на израелските заточеници, които отказвали да капитулират, да се приспособят и да възприемат вавилонската религия, култура и начин на живот. Но израелтяните им отговаряли: “Ако външно се приспособим към вас, вътре в себе ние няма да знаем кой сме, защото всъщност ще престанем да бъдем хора на Бога.”

Да вървим без да се изтощаваме означава, че поведението ни трябва да е като на ученици на Исус, за които няма никакво извинение, независимо че живеят като заточеници в общество, което се присмива и подиграва на това, че сме християни. Ние сме длъжни и ще вървим без да се изтощаваме, защото на всички, които чакат Господа, е обещано да вървят достойно. Като заточеници ние сме поддържани да живеем по този начин, защото Божието разбиране е непроследимо, което означава, че Бог не само ни поддържа, но и ни използва по начини, които не сме си представяли, за да окуражаваме ближните си и за негова прослава.

Следователно, ние трябва да очакваме Господа докато дойде денят, в който вярата ще даде път на виждането, заточението и дългото ни пътуване ни ще свършат и ние ще се потопим в удивление, любов и хваление на Бога.

Да се борим и да танцуваме

В кулминацията на най-важното си теологично послание Апостол Павел казва, че **нищо няма да може да ни отдели от Божиата любов в нашия Господ Исус Христос.** (Рим. 8:38-39) Павел не казва лекомислено това. Той е болезнено наясно за онези неща, които изглежда, че ни отделят от Божиата любов в нашия Господ Исус Христос и защо искат да ни отделят. Несъмнено на нас често ни се струва, че сме отделени от Божиата любов в Исус Христос. Причината за това може да е всяко от смъртоносните неща, които ни атакуват, някои от които Павел е включил в своя списък: нещастие, преследване, липса на дом, война, глад и безмилостни опасности. Аз разбирам защо той казва, че тези неща ни се струва, че забиват клин между нас и Божиата любов. Кой от нас не би изпитал усещането, че е отделен от Божиата любов, ако е бездомен, гладен или болен? Но въпреки това Павел е убеден, че Божиата любов към нас в Исус Христос е толкова непреклонна, толкова всепроникваща, че подобно на лазер влиза в нас и ни поддържа независимо от онова, което се стоварва върху нас. **Божиата любов не само ни поддържа, а даже ни кара да пеем, да танцуваме и да се радваме.** (Коментар: Христо Ботев разказва, че през една много студена зима на него и на Васил Левски им се наложило да преспят в една изоставена вятърна мелница в полето край делтата на р. Дунав в Румъния. Духал леденостуден вятър, който преминавал свободно през плетените от върбови пръчки стени на мелницата. Ботев разказва: “Студ, дърво и камък се пука, а той (Левски) – *все пее.*” Д.Пр.)

Има една единствена основа за всичко това: Исус Христос е бил възкресен от смъртта. **Поради това неговата победа никога няма да бъде отменена.** Смъртта не е могла окончателно да го унищожи. **Силната любов на Бога, която го е възкресила от смъртта ще ни направи получатели на същата силна любов.** Тази любов е достатъчно силна, за да преодолее всичко, което ни тревожи, което ни заплашва и което ни измъчва.

Поради това Библията твърди, че хората на Бога винаги трябва да танцуват. **Те вече са вкусили освобождението, дължащо се на Божиат триумф над смъртта.** Разбира се, че ще танцуваме! Псалмистът казва за хората, които се покланяли в храма пред Бога: “*Нека хвалят Божието име с танцуване, да му свирят с дайре и лира.*” (Пс. 149:3 – мой превод) Когато Мариам и приятелките ѝ припомняли на израелтяните освобожданието им чрез прекосяването на Червено море, те танцували и пеели: “*Пейте на Господа, защото той триумфира славно.*” (Изх. 15:21 – мой превод) Когато Ковчегът на Завета, който означавал Божието присъствие, бил изтръгнат от ръцете на филистимците и бил върнат обратно в Йерусалим, Давид танцувал “*пред Господа с всичката си сила.*” (2Ц.4:14) Често си представям как Давид, най-великият цар на Израел, облечен с най-прекрасните си дрехи, е подскачал с всички сили **без въобще да мисли за репутацията си:** той не е знаел как изглежда отстрани и въобще не се е интересувал. В края на

краищата, ако трябва да танцувате с всичките си сили, вие не можете да се интересувате как изглеждате! Когато хората на Бога са мотивирани да танцуват, мисълта им са собственият им образ отстъпва на заден план и дава път на разбирането за Божия триумф и за освобождението, което Бог ни дарява.

Но Божиите хора не само танцуват, а едновременно с това се и борят. Ние трябва да се борим и да се сражаваме. В последното си послания Павел ясно казва: *“Аз се сражавах в добрата битка, финиширах в състезанието, опазих вратата.”* (2Тим.4:7 – мой превод) Ясно е, че ние “опазваме вратата” само когато се “сражаваме за вратата.” Има служение, в което ние трябва да участваме, ако истински вярваме в Бога.

Защо? Защото и Бог се сражава! Той се сражава заради нас. Хората на Израел току-що били изведени от робството им в Египет, когато видели, че войската на Фараона ги приближава. Израелтяните изпаднали в паника и извикали към Моисей: “За това ли ни изведе, за да умрем в пустинята? Още докато бяхме в Египет ние ти казахме, че е по-добре да бъдем роби на египтяните, отколкото да умрем в пустинята!” А Моисей им отговорил: “Не се страхувайте! Вижте спасението на Бога. Бог ще се сражава за вас. Поради това запазете мира си.”

Повечето хора твърдят, че се страхуват да се бият, поради което избягват да се сражават. Обаче аз считам, че **хората не се страхуват да се бият, а се страхуват да не загубят**. И не само се страхуват да не загубят, те се страхуват, че ще бъдат победени, вследствие на което ще бъдат унижени. А повече от всичко друго хората се страхуват, че поражението им ще бъде толкова опустошително, **че те ще бъдат публично унижени**. Точно от това се страхуваме, когато казваме, че се страхуваме да се сражаваме. Ако можехме да знаем, че накрая няма да бъдем победени; ако знаехме, че вместо да бъдем унижени, един ден ние ще бъдем защитени, тогава ние бихме станали, за да се сражаваме, така както хората на Бога са призвани да постъпват.

Хората на Бога са призвани **едновременно** да се сражават и да танцуват. Ние сме призовавани да се борим по начин, за който ще говорим след малко. Ние сме призвани да танцуваме, тъй като сме получатели на Божият триумф и сме вкусили любовта, от която никоя битка не може да ни отдели. Поради това ние ще танцуваме. Нали е очевидно от това, което току-що казах, че **ние се сражаваме правилно и упорито единствено, ако преди това сме танцували и ако продължаваме да танцуваме**. Ние можем да се борим там, където трябва да се борим единствено, ако преди това сме били просмукани от силната любов на Бога и ако продължаваме да бъдем просмуквани от нея.

Ако се опитваме единствено да се сражаваме, в началото ще станем сурови и безжалостни, след това ще се изморим и накрая ще се отчаем. Но ако сме обкръжени и просмуквани от Божият триумф и от Божията любов, ние ще продължаваме да се сражаваме, без да ставаме жертви на безполезността, безсилието или на безумието.

Като пастор аз имам привилегията постоянно да бъда подхранван от хората, които ежедневно се борят и танцуват. Повечето от вас знаят, че аз съм член на Съвета на директорите на Коалицията за предоставяне на подслон на умствено болните хора. Една жена, която е член на този Съвет, е получател на нашите услуги, тъй като е болна от шизофрения. Един от най-лошите пристъпи на болестта ѝ се случи по времето, когато тя беше на богослужение в църквата. Наложил се да извикаме полиция, за да я изведе от църквата. Болестта на тази жена се развива по следната схема: в продължение на няколко месеца тя е чувства прекрасно, а през следващите 4-5 месеца има психически разстройства, халюцинации и бива настанявана в болница, след което отново положението ѝ се подобрява. **Но тази жена не се срамува от болестта си, не се предава, а търси да се присъедини към хора, сред които се чувства добре**. Заради обществената ѝ дейност, миналата година тя беше наградена от Канадската асоциация за умствено здравеопазване. Тази жена **се бори без да се предава**, без да се пита “Защо точно на мен ми се случва това?” и без да се изпълва с гняв и негодувание към хората, които имат добрият късмет да са здрави, което би било толкова лесно за нея.

Преди няколко години един мъж се влюби в тази жена. Той знаеше за заболяването ѝ и нищо не беше скрито от него. Но въпреки това той се влюби в нея и те решиха да се оженят. Един психиатър от болницата в Мисисага подробно обясни на мъжа какво представлява шизофренията, как се държат хората в напредналия стадий на тази болест, колко чести са пристъпите на тази болест, как се лекува болестта и т.н. Мъжът прие всичко и каза, че обича тази жена и че ще се грижи както за нея, така и за болестта ѝ и за всичко. **Те се ожениха**.

Но онова, което можем да разберем **напълно** с разума си, ние не можем **въобще** да го приемем със сърцето си. Така че когато приятелката ми отново получи пристъп на болестта си, съпругът ѝ беше ужасен. Той си мислеше, че беше разбрал какво го очаква и наистина беше разбрал на нивото на разума си. Но когато пристъпът на шизофренията дойде, наяве се видя нещо друго. Сега **той** трябваше да се бори, както със себе си, така и с нейната болест и с изкушението дали да спазва обещанието, което беше дал пред тази жена. **Двамата вече са женени от няколко години и задружно се борят. Смелост! Издръжливост! Упоритост!**

Без никакво оплакване! Тяхното поведение е: “Защо трябва да се предаваме пред този неканен гост? Защо трябва да се страхуваме или да отстъпваме пред този узурпатор?”

Тяхното поведение ми напомня на поведението на младия Давид (когато е бил още юноша) и се е изправил срещу Голиат. Давид слиза от планината, където пасе овцете и установява, че мъжете на Израел за оклюмали. Така наречените бойци са изплашени, отчаяни и с победен дух. Какъв шанс би имал всеки от тях срещу над двуметровият гигант Голиат? А Давид го огледал и казал категорично: “*Кой е този необрязан филистимец, за да хвърля презрение върху армиите на живия Бог?*” (1Ц.17:26) “Кой е този пъчещ се побойник? Защо позволявате на този безбожен главорез да ви отклони от онова, което Бог е предопределил да правите?” Всички знаете продължението на тази история.

Като пастор аз се възхищавам на смелостта и упоритостта, която ежедневно виждам в хората. Например, възрастен мъж, който страда от силен артрит и изкачва стъпало с височина 20 см така, както че ли изкачва Еверест. **Но тези хора правят това и не се предават!** Семейният ни лекар в Ню Браушвик имаше 5 деца и съпруга, която беше неизлечимо болна от едно неврологично заболяване. **Той се грижеше за огромен брой пациенти, грижеше се за 5 деца и за съпруга, чието състояние беше сърцераздирателно.** Но въпреки това, той вършеше старателно работата си, беше търпелив с хората, които капризно се оплакваха от забелени кожички на ноктите или от възпалено гърло. Той с желание прекара 20 минути с мен, след като ми постави диагноза за възпаление на пикочния мехур и ми каза, че за щастие денонощието има само 24, а не 25 часа и веднага щом разбрах скритият смисъл на изказването му, аз се почувствах по-добре. Той вършеше всичко с ентузиазъм и славно утвърждаваше живота. Господ Бог казал на израелтяните: “Аз ще се сражавам за вас.” Това не означава, че ние не можем и не трябва да правим нищо. **Това означава, че всичко което правим и всичко, за което се сражаваме няма да е напразно и безполезно. Поради това ние не се предаваме.**

Никога! Даже когато сражението е жестоко! Павел пише: “*Аз съм се борил със зверове в Ефес.*” (1Кор. 15:32) Тук в оригиналният гръцки текст за “борил” е използвана дума, която означава “да участвам в гладиаторска битка.” Но Павел е бил римски гражданин, а никой гражданин на Рим не можел да бъде принуден да се бие като гладиатор. Ясно е, че той метафорично използва тази дума. “Аз се сражавах със зверове в Ефес.” Той иска да каже, че в Ефес се е борил с опоненти, които са имали склонността да прикриват истината на евангелието. Ясно е, че борбата им е била ожесточена и в началото е изглеждало, че Павел няма шанс да победи. **Но въпреки това той е трябвало да се бори и се е борил.**

Не правете грешка. Той не преувеличава, когато говори за борба със зверове. Преди няколко седмици ме посети един 26 годишен мъж, който току-що беше лекуван в център за лечение на алкохолици. Сега работеше на непълен работен ден (30 часа седмично) с надница 6 долара на час. Няколко пъти беше престоявал в затвора заради взломни кражби. Той мразеше затвора, просто го мразеше и беше бит ужасно по време на последния си престой там. **Той седеше в офиса ми и ми разказваше с неподправена искреност колко жестока е борбата в него да остане на улицата, а не в затвора.** Каза ми, че когато “потъне” в себе си и изгуби увереността, издръжливостта и надеждата си, **в такива моменти на повърхността излиза втората му природа, която е практикувал от години: кражбата.** Минути преди да влезе в офиса ми, за да поговори с мен, той минал пеша покрай църквата, бил гладен и надникнал през входната врата и видял вътре пълните кошници с храна, които раздаваме на бедните хора и се попитал дали не може да открадне храна от тях. Но се въздържал, заобиколи църквата, минал през задната врата и седнал в стаята на църковния хор, докато аз се върнах от обяд. Аз му казах: “**Не е нужно да крадеш храна от тук. Ние ще ти дадем храна.**” И му дадох съдържанието на една от кошниците. Ние с вас си нямаме представа колко силна е борбата в този млад мъж; колко силна е тази битка и какво ще се случи с него неизбежно, **ако той се предаде.** “Аз се борих със зверове в Ефес.” **Някои хора се борят със зверове сега в нашия град.**

Малцина от присъстващите тук, а може би и никой, се бори с пристрастеността си към престъпленията. Ние водим битките си в други области. В някои случаи ние даже не знаем къде и кога и как ще се появи противникът ни. Но въпреки това ние трябва да се борим, защото ако не се борим, това би означавало да прекараме остатъка от живота си като сънародниците на Давид, които са приличали на набити кучета, когато позволявали на необрязаният филистимец Голиат да хвърля презрение върху армиите на живия Бог. Или се борим с изкушението, което от години ни напада. **Да капитулираме би означавало да извършим грях: ние знаем това и знаем, че нищо не може да извини капитулацията ни.**

Павел казва, че нашата битка не е срещу плът и кръв, че ние не се борим просто срещу човешките противници. Защото всички битки са част от духовния конфликт. Поради което е още по-важно да знаем, че Бог ще се сражава за нас.

Но ние не само трябва да се сражаваме, а и да танцуваме. Има празнуване на малките победи, които вече сме спечелили и на великите победи, които ни предстоят. И най-вече празнуването на Онзи, който се сражава за нас и никога не ни изоставя. Винаги се вълнувам, когато чета радостният възглас на Йеремиа по повод на Божията вяроност и на вечната му любов към нас. Чуйте в началото какво казва Бог: “*Народът,*

който оцеля от меча, **намери милост в пустинята**, когато търсеше почивка...*Аз ви обикнах с вечна любов; затова продължих верността си към теб... Ти пак ще се украсиш с дайретата си и ще се хванеш на хорото на онези, които се веселят.*” (Йер. 31:2-4 – мой превод)

Чуйте отново първият стих от този цитат: *“Народът, който оцеля от меча, намери милост в пустинята.”* Да бъдеш жив, въобще да изпълняваш задълженията си, това означава че си оцелял от меча. Следователно ние с вас сме оцелели от меча. Това разбира се е по-доброто, отколкото да не сме оцелели, но звучи неясно. Йеремиа ни казва, че в която и пустиня да живеем, там има милост. **Ние не живеем в една и съща пустиня; но всеки от нас живее в някаква пустиня, даже в пустиня, която е създадена специално за него.** Но въпреки това, във всяка пустиня **има милост, която ни е обещана и ние я откриваме.**

Защо има милост в пустинята? Как е възможно да има милост в пустинята? Според Йеремиа Господ казва: *“Аз ви обикнах с вечна любов; затова продължих верността си към теб... Ти пак ще се украсиш с дайретата си и ще се хванеш на хорото на онези, които се веселят.”*

Има едно нещо което искам да притежавам повече от всичко друго. Искам поведението ми, външният ми вид, езикът на тялото ми; искам непротиворечивостта на лицето и на тялото ми да излъчват едно послание: **винаги има милост в пустинята, поради което всеки човек може да се хване на хорото заедно с хората, които се веселят.**

Да се облечем с цялото въоръжение на Бога

Аристотел е казал, че “хората са мислещи животни.” Според Аристотел способността ни да мислим и да разсъждаваме ни отличава от прасетата, козите и конете. Обаче от гледна точка на Библията онова, което ни прави да сме различни от животните не е способността ни да мислим, (в края на краищата, маймуните също имат някакво ниво на мислене), **а това, че сме духовни животни.** Несъмнено ние сме животни, защото според описанието в Библията, както животните, така и хората сме създадени в един и същи “ден” (шестия ден). **Но ние се различаваме от животните по това, че сме единствените създания, на които Бог говори.**

Ние не само сме единствените създания, които Бог обича, но и сме единствените създания, на които той говори. **Бог ни говори и неговото говорене ни прави способни да му отговаряме.** Нещо повече, говоренето му към нас ни мотивира да му отговаряме. Когато ни говори, Бог очаква от нас да му отговаряме. **Ние сме способни да му отговаряме и поради това сме отговорни и длъжни да даваме отчет на Бога.** Във всичко това **онова, което ни отличава от животните е духът.** Основното е, че хората са духовни създания.

След като ние основно сме духовни създания, това означава, че ние живеем в духовен свят. А това на свой ред означава, **че конфликтите в нашия свят в основата си са духовни конфликти.** Истината е, че нашият свят не е арена на конкуриращи се икономически сили (независимо, че има такива сили.) Истината е, че нашият свят не е арена на противоречиви етически теории, нито пък е театър на шумни исторически движения. **Истината е, че светът е сцена на силен духовен конфликт, в който ежедневно падат жертви.** Библията ни казва, че хората, които не разбират това, **са глупави.** Те вече са станали жертва на този конфликт и не знаят това.

Ако ние с вас искаме да оцелеем в тази духовна битка и даже да победим в тази битка, ние трябва да разберем какъв смисъл влага в думите си Павел, когато казва: *“Защото нашата борба не е срещу кръв и плът”* (Еф.6:12) Чуйте как е преведен този текст от Д. Б. Филипс: *“Защото нашата борба не е срещу някакъв физически враг; тя е срещу организации и сили, които са духовни. Ние се сражаваме срещу невидимите сили, които контролират този тъмен свят и срещу духовните представители на върховното командване на злото.”* След това Павел ни казва, че ние трябва **да се изправим.** Той няколко пъти повтаря: **изправете се!** С това той ни казва: **“Изправете се срещу силите, не им се подчинявайте.”** С други думи: **“Противостоете им, не отстъпвайте пред тях!”** Даже: **“Изправете се и дайте възможност да бъдете видян; нека всеки да знае каква е позицията ви.”**

При това положение, **ако не осъзнаваме нуждата да станем, тогава ние сме наивни;** тогава сме несъзнаващи жертви на “невидимите сили, които контролират този тъмен свят.” **Павел твърди, че целият космос е просмукан от злото и нито една институция не е пощадена.** Той говори за “организации и сили, които са духовни.” Тези организации и сили се намират под влиянието на “невидимите сили, които контролират този тъмен свят.” С други думи, не просто икономиката, или историята, или политиката, а духът лежи в основата на Уол Март, или на Университета в Торонто, или на Болницата в Торонто, или на правителството в Индонезия или в основата на Канадския Съвет. Духът (добър, лош или и двата) лежи в основата на Кук Клуks Клан и на Афроамериканските организации, които му се противопоставят, в основата на Мафията, но и в основата на Канадския Червен Кръст; в основата на Канадската хокейна лига, на Националния балет и на Канадската асоциация на медиците.

Това ни се струва необятно: целият космос да гъмжи от духове. **Но то не само е необятно, а е и безкрайно прецизно и индивидуално.** Духовният конфликт се случва както в живота на всеки човек, така и в живота на организациите и институциите. Замислете се за фирмата “Форд”, когато членовете на семейството Форд правели всичко възможно, за да попречат на работниците си да се организират в профсъюз. Хари Бенет, един твърд офицер от военния флот на САЩ играел ролята на връзка на фирмата “Форд” с подземния свят. Семейство Форд го назначили да работи за тях не само за да изпълнява поръчки и да доставя коли. Бенет бил нает, за да бие всеки, който се опита да организира работниците в профсъюз. Валтер Ройтер, първият президент на профсъюза на автомобилните работници и брат му били набити толкова лошо, че трябвало да се лекуват в болница в продължение на 6 месеца. Когато Ралф Недер съобщил, че колите, произведени от “Дженерал Мотърс” притежават конструктивни дефекти, които ги правят опасни и че “Дженерал Мотърс” няма да направи нищо по този въпрос, шефовете на “Дженерал Мотърс” възложили на частни детективи да го следят денонощно, с надеждата да го уловят в някаква необмислена постъпка, **чрез която той да бъде шантажиран и репутацията му да бъде унищожена.**

Мислите ли, че образованието е духовно неутрално? В миогледа на министерството на образованието, в учебните програми, които разработва и предписва да бъдат изучавани, в представите на това министерство както за цялото общество, така и за отделните хора, с които то оформя учащите се – **в тези неща няма нищо неутрално.** В основата на всяко министерство на образованието е представата и виждането за добро образование. Министерството на образованието е част от правителството на провинцията. Правителството е избрано от хората и иска да бъде преизбрано. В същото време то е подлагано на огромен натиск от различни лобистки групи. **Онова, което изплува на повърхността в класните стаи на децата ни е някакъв компромис, който съдържа в себе си в различни пропорции манталитета на електората, влиянието на различните теории за образованието, конкретните интереси на лобистките групи и движението на обществото, което се отдалечава все повече и повече от християнските си корени.** Нито едно от тези неща не е духовно неутрално.

Но ако се заблуждаваме, че духовните проблеми са свързани единствено с “организациите и силите”, тогава трябва да се вгледаме в себе си. И какво установяваме? Та нали точно към всеки от нас като личности се обръщат апостолите, когато говорят за “лукавството на дявола”. Разбира се, ние можем да бъдем изкусени и даже съблазнени в моментите, когато сме най-слаби. Не е нужно да усложняваме изследването си, защото ние с готовност признаваме, че сме изкушавани и съблазнявани в моментите на нашата слабост. Но ние се намираме в същата опасност и в моментите, когато сме най-силни. Когато сме най-слаби ние сме в опасност да паднем “по очи” на земята. (В такъв момент не е нужно голямо умение, за да бъдем повалени на земята.) **Но когато сме най-силни, ние сме в опасност да не започнем да се считаме за важни и по този начин да се самозаблуждаваме, да станем надменни и безполезни за другите и да сме непокорни пред Бога.** С две думи, да станем духовно слепи. (*Коментар: Поради тази причина, когато в древния Рим организирали триумфално шествие на някой пълководец, който се връщал след победна война, той вървял начело на шествието с щеза си блясък, а след него вървели войските му, трофеите, които бил завоювал и пленниците, които бил пленил. От двете страни на шествието тълпите шумно приветствали победителя. За да не се главозамае от славата, до него организаторите поставяли един шут, който постоянно му нашепвал с кикот в ухото: “Помни, че и ти си смъртен!” Д.Пр.)*

Истината е, че дяволът може да ни победи както когато сме слаби, така и когато сме силни и то е еднаква лекота. Кое означава, че ние можем да бъдем победени от него абсурдно лесно. Ние сме уязвими от злото много повече, отколкото си представяме. След като е така, единственото нещо, което трябва да направим е да се облечем с цялото въоръжение на Бога.

(А) Павел ни казва, че първо трябва да се препашем с **колана на истината.** Римският войн е носел широк колан, направен от дебела кожа, която го предпазвала да не бъде изкормен. **Истината е истината на евангелието, която е същината на евангелието.** Ако ни липсва тази същност, на нас винаги ще ни липсва стомах за духовния конфликт. В Стария Завет се говори за истина на Бога и са истина във вътрешността ни. Нашата вътрешност се състои от характера, силата, издръжливостта и волята ни, които трябва да бъдат защитени от този колан. Истината на евангелието ни дава тава тези жизнено важни качества, които ни укрепват.

(Б) Втората част от Божието въоръжение е **нагръдника на праведността** (тук под праведност трябва да се разбира почтеността, притежавана от човека, който е в правилни отношения с Господа.) Нагръдникът предпазва сърцето на война. Според библейската метафора, сърцето е нашият контролен център на желанията, чувствата и проникателността. Почтеността предпазва личният ни контролен център. **Не почтеността, която се основава на собствените ни постижения, а почтеността, която придобиваме когато в нас живее и ни управлява Исус Христос, праведният.** Когато бях дете, аз обичах да си играя с моя пумпал. Когато той се въртеше бързо, аз можех да го поставя върху опънато въже или върху върха на игла и той продължаваше да се върти. **Независимо от люлеенето на въжето или на иглата, пумпалът оставаше изправен и положението му в пространството оставаше непроменено.** Пумпалът е само една играчка, **но**

жирокомпасът е много полезен инструмент. През Втората световна война всички подводници са били снабдени с този инструмент. Той също се върти с изумителната скорост от хиляди обороти в секунда. Когато подводницата се намира под водата и е лишена от радиовръзка или от звездната навигация, **единствено жирокопът ѝ е помагал да се движи по зададения маршрут.** Ако поради някаква причина подводницата се отклони от курса си, **жирокопът автоматично я връща в зададеното направление на движение.** Без него подводницата щеше да се изгуби. Стотина моряци, затворени в нея на 100 м дълбочина и животът им зависи от един малък механизъм, който запазва постоянната си ориентация, независимо от ставащото около него. Павел сравнява праведността и почтеността с нагръдника, който предпазва сърцето на войника. **Почтеността предпазва контролния център на всеки християнин.**

(В) Третата част от християнското въоръжение са **обувките.** Стигали ли сте някога до извода, че най-добре тренираният пехотинец е само толкова добър, колкото са добри обувките му? Каква полза има от пехотинец, чийто обувки дотолкова го стягат, че той не може да ходи? Римските войници са били прочути със своята издръжливост и дългите преходи, които са правели. Една от най-резултатните тактики на Юлий Цезар е била да кара войниците си да продължават да вървят тогава, когато всеки друг би си помислил, че те са капнали от умора и са потопили в леген покритите си с пришки стъпала на краката. Но по стъпалата на римските войници не са се образували пришки и мехури, нито войниците са се изморявали прекомерно. **Това се дължало на обувките им. Те носели сандали, леки сандали, направени от сурова кожа. Сандалите били еластични, здрави и издръжливи.** Ние не се ли нуждаем от леки, еластични, здрави и издръжливи обувки? Ежедневно отчаяни пастори и членове на нашата църква ме питат: “Колко дълго си мислиш, че можеш да продължиш да вървиш? Отдавна ли се влачиш по този път?” А аз отговарям им: “С леки, еластични, здрави и издръжливи обувки.” **Обувките, които носи християнина са “евангелието на мира.”** Тук Павел няма предвид преди всичко “мир в моето сърце”, а Shalom, Божието царство, определеното от Бога време за край на космическият конфликт, когато сатаната, който сега е победен, най-накрая ще бъде унищожен и вече няма да измъчва Божието творение. Евангелието обещава това и ние го очакваме с надежда. И тъй като вярвам в обещанието, и тъй като краката ми са обути с евангелието (т.е. защото вече съм вкусил онова, което ще се случи, когато настъпи края на този свят), аз мога да продължа да вървя дотогава, докато мога да дишам.

(Г) **Щитът на вярата.** Павел казва, че този щит потушава огнените стрели. Веднъж някакви врагове на Рим потопили стрелите си в смола, след това я запалили и изстреляли горящите стрели към римските войници, които се намирали на стотина метра разстояние. Стрелите се забили в щитовете на римляните, които били направени от дървена рамка, на която била опъната дебела животинска кожа и ги запалили. Когато войниците хвърляли на земята горящите си щитове, следващите стрели ги убили. **А противодействието било много просто. Преди битката щитът се потапял във вода и така не можел да бъде запален от горящите стрели.** Всеки войник носел щита с лявата си ръка. Той предпазвал 2/3 от тялото му плюс 1/3 от тялото на съседа му от ляво. **С други думи, всеки войник бил отговорен до известна степен за защитата на съседа си.** Павел казва: “Вземи вярата като твой щит.” **Трябва да вземаме вярата като наш щит не само защото вярата потушава пламтящите снаряди, с които сме нападани, а и защото вярата на всеки от нас до известна степен предпазва и другите хора от църквата.** Ако аз не взема щита на вярата, вие ще бъдете изложени на злото, което ще може да ви засегне поради моята небрежност. В нашата църква ние си дължим един на друг защитата, която можем да си предоставим. В края на краищата, ни не сме самотни бойци; ние сме църква.

(Д) **Шлемът на спасението.** Шлемът предпазва главата, която е нараняема. В съвременните бойни действия около 90 % от смъртоносните наранявания на войниците са в главата. Най-вероятно е войникът да стане жертва на нараняване в главата, тъй като тя е най-важната част от тялото му. Главата мисли, а да се мисли е важно. Исус казва, че ние трябва да обичаме Бога с разума си. След като Исус излекувал лудият от Гедара, който тичал в гробището и се самонаранявал, съгражданите му го заварили да седи с всичкия си ум. Павел пише на християните от Рим (12:2), че не трябва да се приспособяват към начина на мислене на хората около тях, а трябва да се променят чрез обновяване на умовете си. Чуйте как Д. Б. Филипс е превел този стих: **“Не позволявайте на света да ви натъха в собствения си калъп, а позволявайте на Бог да ви обновява, за да може изцяло да се промени манталитета ви.”** Или начинът ни на мислене ще бъде обновен от Божията ръка, или ние ще бъдем натъпкани в калъпа на този манталитет, който сляпо продължава да произвежда заблуди и поквареност, които ежедневно се противопоставят на Божията истина. Петър ни призовава да “препасваме умовете си.” Глаголът “препасвам” в древността обикновено се е използвал в израза: “Препасвам слабите си.” В древна Палестина мъжете са носели дълги палта до глезените. Ако се налагало да направят нещо енергично, те хващали долния заден край на палтото си, провирали го напред между краката си, повдигали го и го подпъхвали под колана си. Хората препасвали слабите си, когато трябвало да направят някое от следните три неща: да работят, да бягат или да се бият.

(Коментар: в Йов 38:3 и 40:7 Бог казва на Йов да препаше кръста си като мъж. Д.Пр.) Да препасваме умовете си, означава да мислим енергично и по този начин да решим, дали трябва да се хващаме да работим, дали да бягаме или да се бием. Нужда е мъдрост, ако човек иска да оцелее и даже да триумфира по време на духовния конфликт. Мъдростта означава да знаем кога е правилно и нужно да работим, или да бягаме, или да се бием.

(Е) **Накрая, мечът на Духа, на Божието Слово.** Мечът е нападателно оръжие. Мечът на Божия Дух е единственото нападателно оръжие на християнина и то е евангелието, и нищо друго. Да кажем, че ние притежаваме евангелието означава, че християните не се крият страхливо в ъгъла и не са някаква група хора, които мислят единствено за своето спасение в този тъмен свят. Да притежаваме евангелието означава, че ние разгласяваме и потвърждаваме с поведението си Божията истина, Божието изкупление и Божието постоянство по всяко време и във всички обстоятелства. Павел е бил в затвора, когато е писал писмото си до Ефесяните. Той не е харесвал да бъде в затвора, но е знаел, че евангелието трябва да бъде разгласявано и демонстрирано чрез нашето поведение във всички условия и обстоятелства и затвора е подходящо място за това като всяко друго място.

Когато преди повече от половин век правителството на бившия СССР арестува хиляди християни и ги изпрати да живеят в Сибир, на тези хора съвсем не им е било до смях. Но щом се озовали в Сибир, ежедневните житейски трудности и всичко останало ги накарали да се шегуват един с друг, **че комунистическото правителство, съставено от яростни атеисти, най-накрая финансираше изпращането на християнски мисионери в северната част на Русия.** Свидетелстването за евангелието, което носели тези ведри християни дало плодове, които надвишили всички представи. Когато Павел бил затворен в Рим, тамошната църква била малка. **Там е имало 5 домашни църкви с общо около 75 членове – и то в град с 1 000 000 жители.** Но въпреки това, Павел от години искал да отиде в Рим, защото Рим е имал голямо влияние върху целия тогавашен цивилизован свят. И най-накрая се озовал там. Наложило се да живее в място, което се различавало от мястото, за което си е мечтаел. Но поне се оказал в Рим. И там той притежавал мечът на Духа, евангелието, единственото нападателно оръжие, с което разполага християнина. Колко плодотворно е било неговото притежание на евангелието? Ние се нуждаем само от 20 минути, за да бъдем въоръжени за нашата битка чрез писмото, което той е написал в затвора. Възможно ли е Павел да е по-плодотворен от това? **Седемдесет и пет християни в град с население от 1 000 000 жители.** (Коментар: А само след три века християнството било прието и признато като официална религия на Римската империя. Д.Пр.) Но няма никакво самосъжаление, няма никакво оплакване. Единствено убеденост, че християните са длъжни да се въоръжат с оръжието, което Бог е осигурил за хората си. И след като се облекат с отбранителното въоръжение, християните трябва да продължат и да вземат нападателния меч на евангелието, което ще спечели много по-велики победи от всички победите на римската армия.

Да се обличаме с Господ Исус Христос

Рим. 13: 14; Еф. 4: 24; Кол. 3: 5-14

Много малко хора изглеждат красиви, когато са голи. Повечето хора изглеждат по-зле в банята, отколкото на всяко друго място. След 35-та ни година напълняването и последиците от обилното ни хранене остават отпечатък си върху нас и ние изглеждаме по-добре когато сме облечени. Тогава с какво да се обличаме? Да се обличаме ли с каквото и да е? С окъсани и изцапани дрехи? Или с кожени дрехи, чиято козина стърчи навън и са както непрактични, така и показни? Несъмнено искаме да носим дрехи, които ни правят по-хубави и ако намерим дрехи, които ни стоят прекрасно, ние даже казваме, че “дрехите правят човека.”

Апостол Павел харесвал много метафората с облеклото. В посланията си до църквите в Рим, Ефес и Колос той говори метафорично за облекло, което трябва да съблечем и за облекло, което трябва постоянно да носим. Павел знае нещо, което е добре да запомним: **казано метафорично, невъзможно е човек да е гол.** Ние не можем да сме духовно голи, но Павел **не** призовава читателите си да прикрият духовната си голота **с каквото и да е** (т.е. да възприемат каквито и да са духовни учения). Обратното, Павел ги призовава да съблекат дрехите, които обичайно носят, естествените си дрехи на грешни човешки същества и да облекат дрехите, които красят християните, защото за пръв път са били носени от нашия Господ Исус Христос.

Първо, **кои са дрехите, които не трябва да носим.** Всеки знае, че някои дрехи не са просто стари, орфани или овехтели. Някои дрехи са даже по-лоши: те са пълни с паразити. Пълните с паразити дрехи не трябва да бъдат прани, закърпвани или просто да бъдат оставени за известно време в шкафа, докато отново им дойде модата. Те трябва да бъдат унищожавани. Поради тази причина Павел започва “гардеробните” си

препоръки със стряскащия израз: “Умъртвете ...” това, което е земно и светско във вас: “блудство, нечистота, страст, пагубни желания и сребролюбие, което е идолопоклонство.” (Рим. 3:5) Изроденото сексуално поведение е неподходящо за ученика и последователя на Христос и трябва да бъде премахнато.

Онова, което казва Павел по този повод е шокирало древния (а и сегашния) свят. В древна Гърция мъжът е имал жена, която е играела ролята на негов другар в живота му и се е грижела за възпитанието на децата. Същевременно е имал колкото си пожелае държанки, които е използвал за задоволяване на сексуалните си желания. Освен това е имал и младо момче, което е задоволявало върховните му сексуални желания. Когато евангелието навлязло в древния свят, християнските църкви били като острови на сексуалната чистота в океана на похотта.

Дали и сега сме такъв остров? Неотдавна един вестник от Торонто публикува статия за разюздаността на играчите от националната хокейна лига. Имената на повечето играчи не бяха споменати, с изключение на един, който беше подложен на изследване за наличието на СПИН. Един от играчите от отбора на “Монреал Канейдиънс”, който не е християнин, коментира положението по следния начин: “Винаги съм считал, че от мен се очаква да имам само една жена в живота си.” **Нужно ли е един хокеист на напомня на днешната църква кои са ценностите, които трябва да бъдат отстоявани в обществото?** В древността църквата е била изненадващо различна от заобикалящия я свят. Заобикалящият я свят не бил виждал нещо подобно на нея.

Постоянно съм призоваван да кажа какво мисля за “пробния брак.” Винаги отговарям, че **“пробният брак” е толкова логически невъзможен, колкото е нелогично пробното скачане с парашут.** От момента, в който скочите, това вече не е пробен, а е реален скок. От гледна точка на логиката е невъзможно да има пробен парашутен скок. Докато стоите на вратата на летящия самолет, вие не сте скочили. Обаче щом скочите, това вече не е проба; това е истински скок. Пробният парашутен скок е логически невъзможен. Същото се отнася и за пробния брак. **Ако участниците в пробния брак са взели твърдото и неотменимо решение да живеят съвместно, каквото и да се случи, това не е никаква проба. А ако не са взели такова решение, това не е никакъв брак.** Можем да сме сигурни в едно нещо: човекът, който глупаво счита, че може да има “пробен брак,” сигурно ще счете, че има и “пробна изневяра.” Изразявайки убедеността на всички християни от своето време, апостол Павел казва, че някои дрехи не могат да бъдат спасени чрез почистване на петното, а трябва да бъдат унищожени. Той настоява: “Умъртвете всичко земно в себе си.”

Трябва да сме честни и да признаем, че има и добавки към облеклото, които също трябва да бъдат унищожени. “Страсти, зли желания, лакомия,” като тук лакомията е подчертана, защото според Павел лакомията води до идолопоклонство. Гръцката дума означаваща лакомия е PLEONEXHIA и се състои от две части: pleon – повече и echia – да имаш. **Лакомията е страстно желание да имаш повече** – от каквото и да е то. **Тъкмо злото в това страстно желание да имаш повече, ни развъртава и превръща другите хора в наши жертви.** Да се стремим към по-голям престиж, към по-голяма известност, към по-голяма видимост, това означава да правим компромис след компромис, **докато напълно излъжем себе си и изцяло станем фалшиви.** Да се стремим към повече богатства означава да изпаднем в нечестност. Да се стремим към повече власт и към повече подчинени, това означава първо да станем експлоататори, а след това и жестоки хора.

Павел обобщаващо казва, че страстното желание да имаме повече – лакомията - е идолопоклонство. Мартин Лутер е казал: **“Наш бог е това, на което подчиняваме себе си; наш бог е това от което очакваме да получим най-дълбокото си задоволяване.”** Онова, към което се стремим, което наистина преследваме, независимо че понякога сме твърде учтиви и не казваме, че се стреми към това нещо, това което желае сърцето ни, когато свалим всички обществено-приемливи маскировки, **ето това е нашият бог.** И тъй като очакваме да бъдем възнаградени от този бог (и ние наистина ще бъдем възнаградени, защото Исус многократно повтаря това: “Те вече имат своята награда ...”), ние тайно, но сигурно се покоряваме на този бог. Павел казва, че сме длъжни бързо да умъртвим това свое идолопоклонство.

Но Павел все още не е свършил. **Трябва да бъдат умъртвени и гневът, и яростта.** Гневът е тлеещо, пресметнато и дълготрайно възмущение, което поражда недоволство и замисля способности за изравняване на резултата. А яростта е детинско избухване, но това че е детинско не го прави по-малко греховно. Сприхавият зрял човек с детинско раздражение, както и човекът, чието дълго спотайвано възмущение тлее – тези хора са достойни за съжаление. Те се считат за добре облечени, а всъщност дрехите им са орфани и гнусни поради паразитите, които са скрити в тях.

Накрая Павел говори за “злословието,” за “гнусното говорене” и за “лъжата.” Злословието е свързано с унищожаването на репутацията и доброто име на някой друг. Гнусното говорене – това е обидно и нападателното говорене от всякакъв вид. А лъжата е преднамерено невярно говорене за нещо. Злонамереното говорене е смъртоносно като ухапването от гърмяща змия. Обидното говорене е грубо и жестоко като удара с ковашки чук. Тези хора явно нанасят вреда на другите. От своя страна лъжецът, независимо че мами другите хора, наврежда основно на себе си. Разбирате ли, лъжецът, който лъже даже за дребните неща, превръща себе си в ненадежден човек, на който никой не вярва. След като веднъж стане

известен с това, че не трябва да му се вярва, никой няма да обръща внимание на думите му. Дотогава докато се ползва с репутацията на лъжец, хората ще считат, че този човек говори празни приказки. Разбира се, на лъжеца може да му бъде простено, **но никой няма да му има доверие**. **Така той опропаства преди всичко себе си**.

Апостол Павел говори директно и без заобикалки. Има дрехи, които не просто трябва да сменим, а трябва да се отървем въобще от тях. Той ни казва: **Умъртвете нечистотата, която ви омърсява, желанията които ви развращават и говоренето, което или уврежда другите хора или ви превръща в ненадеждни хора**.

В началото на проповедта си аз казах, че от метафорична гледна точка е невъзможно човек да е гол. Ние изхвърляме дрехите, които сме задължени единствено защото **преди това** трябва да облечем, **наистина да облечем**, новите дрехи, които стават всичко за нас. В посланието си до християните в Рим Павел казва: **“Ние наистина се обличаме с него – с вяра – с цел той да стане наши и ние да станем негови.”** На християните в Ефес Павел пише: **“Облечете новата природа, създадена по подобие на Божията природа, с истинска праведност и святост.”** А на християните в Колос той пише: **“Облечете новата природа, която се обновява с познание, според образа на своя създател.”**

Ясно е, че християни са тези хора, които чрез вяра са се облекли със самия Исус Христос. Когато се облечем с него, ние се обличаме с тази обновена човешка природа, която е той и която той е пригледил за нас; когато всичко това се случи, образът на Бога, според който сме били създадени, но който е бил надраскан, изцапан и обезобразен – този образ на Бога бива гравирен отново върху нас и става ясно видим.

Ако това е, което наистина се случва (и още колко други неща може да се случат), тогава какъв е резултата от това, че сме се облекли с Христос?

(А) Първият резултат е поразителен; той е толкова ясно различим и е толкова крещящ, че може да бъде видят даже от онези, които не са християни. Първият резултат е, че се сгромолясват преградите в света, които разделят, изолират и отчуждават хората един от друг. Павел казва: **“Няма вече юдеи, нито грък, няма езици, няма скит, няма роб или свободен човек, а единствено Христос е всичко във всички.”**

Преградите в древния свят са били толкова грозни, колкото са и днешните прегради. Гърците са считали, че превъзхождат останалите народи в интелектуално отношение и че са нацията с най-голямата култура в света. Гръцкият език е бил считан за най-изразителният и най-мелодичен език, на който се пее най-красиво. Защото в сравнение с мелодичността на гръцкия език всички други езици имали груб, немускален и животински звук: **“вар-вар”**. Поради това гърците считали, че всеки човек от друга националност е **варварин**.

Съвременните хора считат, че изучаването на чужди езици е отличителен белег на образования човек. Никой не се гордее с това, че не знае чужди езици. **Но древните гърци са се гордеели, че знаят само един език и са презирали изучаването на чужди езици**. Те са твърдели, че тъй като всеки от останалите езици е по-несъвършен от техния език и тъй като всеки, който говори на по-несъвършен език е по-несъвършен от гърците, тогава какъв е смисъла да си губят времето за изучаването на по-несъвършени езици, на които говорят по-несъвършени хора? Макс Мюлер е международно признатият лингвист от края на 19 век. Той твърди, че желанието да се изучават чужди езици се повишава единствено чрез непряката светлина от страна на евангелието на Исус Христос и това желание нараства единствено когато хората, които говорят на тези езици престанат да бъдат считани за варвари и започнат да бъдат приемани като братя и сестри.

Павел е включил скитите в списъка на изброявалите народности в разглеждания текст, защото **скитите са живеели като скитници и това се е считала за най-първичната форма на човешкото съществуване**. За тях гърците се казвали, че са “по-големи варвари от варварите.” Считало се, че скитите едва покриват представата за човешки същества.

В древността робите въобще не са били считани за хора. Те не са имали никакви права. Те безнаказано можели да бъдат бити, осакатявани и убивани и защо не, след като на умъртвяването на един роб поради претоварване с работа не се е гледало като на нещо по-значително от счупването на градинско гребло поради износване. **Даже философ като Аристотел е казал, че робът е само един малко по-ефикасен инструмент, който има един недостатък в сравнение с другите инструменти и той е, че робът трябва да бъде хранен**.

Но въпреки това, в ранните години на църквата духовен лидер на някои от местните църкви е бил роб. Свободните мъже и жени, чието положение в обществото било много по-високо от положението на роба, признавали светостта на робът, който водел църквата им. Те признавали духовната автентичност и власт на някой, когото обществото даже не е считало, че е човек. Подобен феномен можело да бъде видят единствено в църквата и никъде другаде. Това е било единствената най-публична последица от обличането с Христос.

Последица от това, че ние се обличаме с нашия Господ и с новата си природа в праведността и светостта, е че църквата се превръща в жива демонстрация на събарянето на преградите, които разделят, изолират и отчуждават хората един от друг.

(Б) Втората последица е, че обличайки се с Христос и с тази нова природа, която е обновена съобразно Божият образ и подобие, ние се обличаме с характера, с който блести самият Господ. Ние се обличаме със състраданието и доброжелателността. Състраданието е буквално състоянието да бъдеш в хармония и да си съпричастен със страданието на другия човек. Това е обратното на онова, което наричаме “добротворец.” Добротворецът прави добро или поне това, което счита, че е добро, но го прави от безопасно разстояние, прави го с ръцете си, но внимава да не ангажира сърцето си в това което прави, с цел сърцето му да не се измъчва и да не се чувства нещастен. А състрадателният човек е напълно различен, неговото сърце е в хармония със страданията на страдащия човек, даже когато състрадателният човек не е в състояние да помогне на страдащия човек. Ако вие страдате, защото някой друг страда, на кой човек ще приличате: на “добротворец” ли, който само се старее да помогне отдалече, без да се ангажира сърдечно, или на състрадателния човек, даже когато единственото може да страда едновременно със страдащия? Разбира се, ще приличате на състрадателния човек, защото в дългосрочен план вие ще бъдете много по-полезен на страдащия човек от “добротворец.”

Освен това ние се обличаме с доброжелателността. Доброжелателността означава да пожелаващ на ближния си да му се случи това добро, което желаеш и на себе си. Тази доброта няма нищо общо с отрицателните сенки на добротворството. По време на земното служение на нашия Господ думата “добро” е била използвана за виното. За виното се е казвало, че е “добро”, когато пълната бутилка червено вино не е имала кисел вкус. Пиенето на такова вино било удоволствие и след това не оставал кисел вкус в устата на пиещият. Същата дума е използвана от нашия Господ, когато казва: “*Впрегнете се в моя ярем, защото моят ярем е лек.*” (Мат. 11:29-30) В превода на Библията у употребена думата “лек,” **но оригиналната гръцка дума chrestotes означава “добро.”** Яремът на вола е добър, когато му приляга толкова добре, че не протрива врата и раменете на животното. В Тората “ярем” е общоприетата метафора за подчинението към Бога. Когато Господ ни казва, че неговият ярем е добър, това означава, че нашето подчинение, което е една от проявите на вярата ни към него, това подчинение не ни дразни и не ни протрива. Павел казва, че когато се облечем с Христос, ние се обличаме със скромността, кротостта и търпението. Скромността е смирение, а смирението означава да забравяме за себе си и за собствените си интереси и изгоди.

А какво е кротостта? **Кротостта е сила, изразявана чрез любезност.** Всеки човек притежава както сила, така и слабости. Ние можем да демонстрираме силата си чрез насилие, налагайки се или можем да демонстрираме силата си любезно. По времето на Павел думата “кротък” е била използвана в ежедневието, за да опише див кон, който е обуздан и трениран (и по този начин е станал полезен), но чийто дух не е пречупен.

Търпението означава, че ние никога не трябва да избухваме или да изоставим задължението си, да се намусим или да саботираме, когато нещата не стават по нашия начин.

Да се облечем с прощката и да прощаваме на другите хора, това означава да сме готови да постъпваме по този начин просто защото самият Господ е постъпил така с нас.

(В) Според Павел последната последица от обличането на Христос е, че ние се обличаме с любовта, вследствие на което църквата е “*свързана заедно в свършена хармония.*” (Кол. 3:14) Той казва, че църквата прилича на симфоничен оркестър. Оркестърът никога не се състои само от един инструмент, който постоянно свири само една единствена нота. Хората искат да слушат всички инструменти в оркестъра. А дали свиренето на оркестъра ще е добро или лошо зависи от едно нещо: от това, дали свиренето е хармонично или не.

Трябва да разбираме какво не означава метафората за хармонията за църковния живот. Тази метафора не означава, че целта на църковния живот е еднообразието или подчинението; не означава, че гласовете които не трябва да бъдат чувани по всяко време, не трябва въобще да бъдат чувани. (**Отсечените удари на тъпана и пронизителният звук на пиколото не се чуват често в оркестъра, но когато е нужно да бъдат чути, те трябва да бъдат чути.**)

Апостолът казва, че единствено любовта прави хармонията на църквата да е прекрасна като хармонията в музиката на Моцарт. Защото любовта свързва живота ни в хармония с Бога, помага ни и е привлекателна за околните хора, които може да поискат и те да станат християни, когато на свой ред бъдат убедени да се облекат с Господ Исус Христос.

Защото когато направят това, те ще установят, така както ние вече сме установили, че да се облечеш с него, това означава да облечеш тази човешка природа, която Бог е определил за нас. А да се облечеш по този начин означава да установиш, че наистина дрехите правят човека.

Да се страхуваме единствено от Бог и от нищо друго

3 Царе 17:8-16; Рим.9:3-8; Мат.10:24-33

Какво щеше да стане, ако можехме да четем Новия Завет, без да сме под влиянието на предварителните представи и предубежденията, които несъзнателно носим със себе си? Какво щеше да стане, ако можехме да го четем, **без заключенията ни да са предварително готови или ако не бяхме погрешно информирани**? Когато преминал от неверието към вярата, К. С. Луис дал отговор на този въпрос за себе си и казал: **“Новият Завет представлява странна смесица от невъображаемо удобство и неописуем ужас.”** Невъображаемо удобство и неописуем ужас? Нашите праотци са говорили много за страха от Бога. Когато някой е бил описван като страхуващ се от Бога, всички са знаели какво означава това. Истината е, че се страхуваме от Бога. Ние сме създадени за да се страхуваме от Бога; на нас даже ни е заповядано да се страхуваме от Бога. **Има огромно благословение в страхът от Бога, защото докато се страхуваме от Бога, ние няма да се страхуваме от никой друг.**

Най-често споменаваната заповед в Библията е да се страхуваме от Бога. На нас ни се казва, че когато се страхуваме от Бога, това е признак, че сме мъдри, докато обратно, ако не се страхуваме от него, това е доказателство, че сме глупави хора. Джон Калвин казва, че всеки, който истински обича Бога, същевременно се страхува от него до дъното на сърцето си. Калвин е бил много по-благоразумен от една жена от църквата, която веднъж ми се усмихна на врата на църквата и се опита да коригира проповедта, която току-що бях произнесъл. Демонстрирайки неоснователното си чувство за превъзходство, тя ми каза: **“Аз не се страхувам от Бога. Аз го обичам.”** **Калвин е знаел, че ако не се страхуваме от Бога, така наречената ни любов към Бога няма да е нищо друго освен сантиментално дърдорене.**

Разбира се, когато казваме, че се страхуваме от Бога, с това не казваме, че Бог е жесток тиранин, който прилича на латиноамерикански или африкански диктатор със злоба в сърцето си и с кръв по ръцете си. С това не казваме, че Бог е някакво чудовище, което поглъща всичко, което му досажда.

Френският атеист, философ и писател Алберт Камю твърди, че Богът, за който говорят евреите и християните, Богът който се извисява над света, може единствено да принижавя човешките същества и да ги превръща в джуджета, които най-накрая биват унищожавани пред него така цялостно и безсмислено, както тигрите изяждат главите на добитъка. Камю беше много по-добър писател, отколкото теолог, защото не разбираше защо Библията настоява да се страхуваме от Бога и какво означава да се страхуваме от Бога. Камю считаше, че ако човек трепери пред Бога, той прилича на бито куче, което се свива от ужас и пълзи по земята от страх. Камю твърдеше, че това е единственият смисъл на изразът “страх от Бога” и поради тази причина беше атеист и отхвърляше всеки аспект на библейската истина.

Камю никога не успя да разбере онова нещо, което знаещите Библията знаят много добре – че човек **няма възможност да избира** дали да се страхува или не. Ние или се страхуваме само от Бога и от нищо друго или не се страхуваме от Бога и се страхуваме от всичко друго. **Но няма никаква възможност ние да не се страхуваме въобще от нищо.** През 18 век Джон Уесли установил, че пробуждащото се население на Англия се втурнало към него, когато според собствените му думи им “предложил Христос.” Тогава презираните и унижени мъже и жени отишли при Господа, който ги обичал, така и в църквата, която ги ценяла високо. Уесли бързо установил, че не всички хора са имали положително отношение към пробуждането. Често пъти тълпите прекъсвали проповедите му и нападали хората, които го подкрепяли. Уесли знаел, че само издръжливите и не губещи куража си християни ще продължат да разнасят новината за Исус Христос до нуждаещите се и ще продължават да помагат на онези, които го приемат за свой Спасител. С други думи, пробуждането щеше да пропадне, ако тълпите бяха успели да изплашат хората на Уесли. *(Коментар: Джон Уесли е основателят на Методистката църква. Д.Пр.)* Неговата молитва към Бога е била проста и силна: “Дай ми една дузина хора, които не мразят нищо друго, освен греха и да не се страхуват от нищо друго освен от Бога и ние ще преобърнем Англия с главата надолу.” Самият Уесли, който нееднократно е бил бит заради проповедите си, не се страхувал от хората, нито от съдия, нито от владика, нито от главорези. Той казал: **“Мразете единствено греха, страхувайте се единствено от Бога и тогава няма да се страхувате от нищо друго.”**

Исус е казал: **“Не бойте се от онези, които убиват тялото, а душата не могат да убият; но по-скоро се бойте от онзи (от Бога), който може и душа, и тяло да погуби в пъкълa”** (Мат.10:28). Тогава дали Бог е жесток? Дали Бог е тиранин? Точно обратното, перифразирано Исус казва: “Две врабчета се продават за една стотинка. Но въпреки това Бог ги вижда и се грижи за тях. А колко много повече Бог се грижи за вас. Защото Бог се грижи толкова много за вас, че знае даже броя на космите по главите ви” (Мат.10:29-30). В древна Палестина хората са яли врабчета така, както днес ние ядем пилета. Но тъй като в едно врабче има малко месо, човек е трябвало да изяде много врабчета, за да се наяде. Ако купувачът, примерно, купувал десет врабчета, като награда продавачът му давал още едно, ето толкова незначително е било врабчето.

Смисълът на казаното от Господа е следното: “След като Бог се грижи толкова много за пренебрежително малкото врабче, колко много повече се грижи той за нас, които сме създадени по неговия образ и с които е сключил завет (договор).”

Искам да кажа още нещо за страха от Бога. В 98% от случаите, в които в Библията казва, че трябва да се страхуваме от Бога, не става въпрос за робски, угоднически и раболепен страх. В тези случаи се говори за страхопочитание, за дълбоко благоговееие и почит, за уважение, за поклонение и за обожание. Библията ясно казва, че Бог ни обича и иска и ние да го обичаме. Ако от нас се изискваше единствено да изпитваме угоднически и раболепен страх към Бога, това би означавало, че Бог е някакво чудовище, което не може да бъде обичано. **Но в същото време Библията е наясно, че ние, хората, сме склонни да се възползваме от добротата на Бога, че сме склонни да ставаме нахални и самонадеяни, че сме склонни да считаме, че неговата милост е наша привилегия и да възприемаме търпението му като толерантност.** Поради тази причина в 2% от случаите, когато в Библията се казва, че трябва да се страхуваме от Бога, не става въпрос за страхопочитание, за благоговееие или за почит, а чисто и просто за съвсем обикновен страх.

Нека за момент да си помислим за хората, които ни познават най-добре и най-силно ни обичат. Тук разбира се ще спомена жена си. Дали се страхувам от нея? Аз не се страхувам, че тя ще ме набие. (В края на краищата тя тежи почти 2 пъти по-малко от мен и не ми е в категорията). Поради това аз не раболепнича пред нея. **Но аз се страхувам от нея.** Страхувам се да не я обидя, да не я нараня и най-много от всичко останало – **да не разбия сърцето ѝ. Ето това е. Аз се страхувам да не разбия сърцето ѝ.** Точно това има предвид Библията, когато казва, че трябва да се страхуваме от Бога. Ние трябва толкова да го почитаме и да го обожаваме, че да се плашим, че можем да го натъжим. Поне в 98% от случаите в Библията се говори за такъв вид страх. В останалите 2% се казва, че трябва да изпитваме към Бога обичайния страх, че ще бъдем унищожени, така както в 2% от времето си аз се страхувам да не се държа така, че да накарам жена ми да ме изостави. **И ако този мой страх не ми позволи да “кривна встрани,” още по-добре за мен.** Аз искам да се страхувам от нея в този смисъл, за да избягвам да се отчуждавам от нея и накрая да я загубя.

Ние трябва да се страхуваме от Бога. Но въпреки че трябва да изпитваме праведен страх от Бога, ние не трябва да изпитваме неопределен ужас от него. А когато се страхуваме от Бога, ние не трябва да се страхуваме от нищо друго.

Нека да разгледаме няколко примери от Библията, в които хората наистина са се страхували от Бога и поради това са били в състояние да чуят и да се подчинят на заповедта му “Не се страхувай!”, когато са били във вихъра на житейските изпитания.

Първо. Първият пример е свързан с Илия, най-великият пророк на Израел. Земята на Израел страдала от продължителна суша и хората умирали от глад. Илия помолил една вдовица да му опече малка питка. Тя му отговорила, че има само няколко шепи брашно и малка чашка зехтин. С тези продукти планирала да приготви последното ядене за себе си и за сина си, а след това двамата щели да умрат заедно. Илия ѝ казал: “Нека и аз да ям заедно с вас и вие ще имате достатъчно ядене. Не се страхувай! Брашното и зехтинът ти няма да се свършат докато не завали и сушата свърши.” Храната да свърши? Ще имат ли достатъчно запаси от храна?

Аз бях свикнал да се присмивам на тази история, тъй като ми изглеждаше изпълнена с чудеса. Веднъж един стар пастор, който беше първият ми професор по Стария Завет и уважаваше много пророците, ми разказа какво му се е случило преди много години. Той бил пастор в Шотландия и от години считал, че борбата за мир е неразривно свързана с евангелието. Веднъж годишно произнасял по една проповед, в която казвал мнението си за задължението на християните към пацифизма. Това не създавало никакви проблеми, въпреки че много членове на църквата му не били съгласни с него. После избухнала Втората световна война. Тогава се появили много проблеми. Един от старейшините на църквата го разкритикувал, защото в неделята, когато Англия обявила включването си във войната, пасторът не поканил църквата да изпее националния химн по време на богослужението. Но пасторът продължил и произнесъл обичайната си проповед за борбата за мир. Отношенията в църквата се влошили. Скоро касиерът на църквата му съобщил, че няма пари да му плати заплатата и добавил, че много скоро църквата ще го уволни. Пасторът разполагал само със 17 лири и нямал никакви спестявания, а трябвало да се грижи за жена си и за двете си деца. Вече нямало да получава заплатата. Обаче почти на следващия ден започнал да получава малки парични помощи, които често пъти били придружавани от окуражителни писма. Понякога близките църкви го канели да произнася проповеди. Той и семейството успели да преживеят в голяма оскъдица още 8 месеца, в края на които имали точно 17 лири. Тогава една съседна църква останала без пастор и те го поканили като временен пастор. Нека да му позволим той да ви разкаже тази случка със свои думи:

“Наистина през този период ние не се безпокояхме буквално за нищо. Не си спомням даже един случай, когато да сме се чудили какво ще ядем следващия път. Нуждите ни бяха щедро задоволявани. Потокът от милости никога не прекъсна, делвата със зехтина никога не се изпразни.”

Приятелят ми никога не е твърдял, че провидението, което е благословило него и семейството му е “доказателство,” че Бог подкрепя борбата за мир. **Всъщност той беше достатъчно загрижен и каза, че не трябва да стигаме до такова заключение. Той просто знаеше, че независимо от това, дали беше прав или грешеше относно пацифизма, делвата със зехтина никога не се изпразнила.**

След като приятелят ми разказа тази случка, веднъж четейки писмото до Ефесяните забелязах, че Павел говори за “*непроследимите богатства на Христос*,” за “*неизмеримите богатства на Божията милост в добротата*,” за “*неизмеримата Христова любов*” и за “*величието на Божията сила във вяващите*” – и всичко това е написано от апостолът, който е казал за себе си, че “*няма нищо, но въпреки това притежава всичко*.” Ясно е, че апостолът говори за собствения си опит. Моят опит, колкото и да е ограничен, не противоречи нито на случая с Илия, нито на свидетелството на Павел, нито на преживяното от моя приятел. Да се страхуваме от Бога, това означава да не се страхуваме от нищо друго и да знаем, че делвата на вдовицата няма да остане празна.

Второ. Нека да погледнем към Йосиф. Неговите братя му завиждали, малтретирани го и го продали на някакви пътуващи търговци. Така попаднал в Египет, където станал високопоставен служител. Когато гладът победил семейството му и то изпаднало в отчаяние, братята му отишли в Египет с надеждата, че Йосиф би могъл да им помогне. Той би могъл да им отговори: “Съжалявам, момчета, преди години вие ме малтретирахте и сега нямам никакво желание да направя нищо за вас. Въсъщност това е мигът, който очаквах от дълги години. Можете да ядете това, което сте си надробили.” Той би могъл да каже това, но вместо това извикал: “**Не се страхувайте! Няма съмнение, че онова, което ми направихте беше зло, но Бог го използва за добро. Вие ще ядете.**”

Дотогава, докато се страхуваме от Бога, ние сме в състояние да не се страхуваме от нищо друго, **защото каквото и зло да ни се случи, по някакъв начин Бог ще го превърне в нещо добро.** Преди стотици години хората се увличали по алхимията, която се опитвала да превърне естествените метали (като оловото например) в злато. Никой не успял, но въпреки това хората се опитвали! Те си мечтаели за това колко богати ще станат, ако успеят да превърнат оловото в злато. **Те не са били способни да разберат, че ако бяха успели да превърнат оловото в злато, това нямаше да ги направи даже с 1 цент по-богати.** В края на краищата златото е ценно, защото е рядко. Ако бяха успели да превърнат оловото в злато, тогава златото щеше да стане толкова разпространено, колкото е оловото **и поради това щеше да поевтинее.** Оказва се, че ако алхимията беше “проработила,” тя щеше да произведе нещо, което не струва нищо.

За разлика от алхимията, Бог превръща в ценно онова нещо, което е незначително. Но онова, което Бог извършва в живота ни никога не е евтино и никога не губи стойността си. **Бог работи с онзи изходен материал, който намери, включително със злото, което ни сполетява, но Божията работа никога не се обезценява.** Сигурен съм, че вие можете да ми разкажете за случки от собствения си живот, които ежедневно потвърждават тази истина. А защото тя се потвърждава толкова често в живота ни, ние никога не трябва да се съмняваме в силата на заповедта “Не се страхувайте!” Веднъж в миналото служех като младши пастор в една църква, където старшият пастор постоянно ме измъчваше. Нямаше към кого да се обърна за да се застъпи и да ми помогне. Веднъж един член от ръководството на църквата, който работеше като президент на една голяма канадска корпорация, ме покани да го посетя в офиса му и ми обясни, че всеки младши служител във фирмата му ще ми покаже къде се намира кабинета му. Аз се възмутих: “Аз не съм младши служител нито в църквата, нито във вашата фирма.” А той се усмихна самодоволно: “Вие ще научите точно кой сте тук, независимо от титлата, която носите.” Много пъти ми се наложи да чувам подобни неща.

Иска ми се да можех да ви кажа, че през това време не се страхувах, но трябва да си призная, че се страхувах. От тогава изминаха много години, през които имах много плодносно служение на хората от същата църква, **където се бях чувствал като смачкано грозде.** Хората от тази църква многократно са ми помагали, те идваха при мен и продължават да идват в моменти на трагедия, на мъка или на смущение. Но **в онези далечни дни аз не можех да разбера защо не трябва да се страхувам** и не можех да престана да се страхувам при всеки нов случай. **Сега разбирам защо не трябва да се страхувам** и поради това имам нещо, което да нося със себе си в новите ситуации. Ние не трябва да се страхуваме, защото злото, което ни е сполетяло, независимо дали е голямо или малко, никога няма да сложи белезници на ръцете на Бога. Божията “алхимия” никога няма да позволи на нещо да обезцени стойността на произведението, което наистина ще е ценно.

Трето. Заключениените ни думи идват от Моисей: “*Не се бойте... защото египтяните, които видяхте днес, ще изчезнат от погледа ви до века*” (Из.14:13). Децата на Израел са се борели да избягат от египетските си мъчители, защото били изтощени от постоянното насилие. Сред тях имало обезкуражаване, което скоро довело до парализа. Но Моисей извикал: “*Не се бойте... защото египтяните, които видяхте днес, ще изчезнат от погледа ви до века.*” Дали от това обещание е произлязло нещо добро? Дали Бог е

изпълнил обещанието, което Моисей е съобщил като негов представител? Няма съмнение, че конкретните египтяни с тяхното безсрамно поведение са се издавили. Но какво е станало с другите врагове на Израел? Какво е станало с асирийците векове по-късно, след тях с персийците, след тях с вавилонците, а после с римляните, които са идвали едни след други като вълна след вълна. Имало ли е окончателно освобождение на Израел от враговете му?

Ще има ли някога окончателно освобождение от всички насилия и заплахи с тяхното парализиращо обезкуражаване? **Да, ще има.** Ще има окончателно освобождение от всичко, което огорчава хората на Бога, защото в Денят на завръщането на Господа на земята всичко, което му противоречи, ще бъде прогонено. Пасторът с пацифистките убеждения, за който говорих в началото на проповедта, се нарича Робърт Доби. Няколко от неговите химни са включени в песнопойката на Обединената Църква. Самият той винаги говореше толкова убедително и автентично, просто защото в живота му многократно се беше доказвало, че делвата на вдовицата никога не е останала празна. **Той почина преди 3 години на 99 години.** Когато го видях за последен път, той беше над 90 годишен, но поведението му беше като на 9-годишно момче, толкова беше загубил разсъдък си. Мислите му блуждаеха, той бърбореше постоянно, не можеше да си спомни къде се намира и кой е той. Жена му се беше изтощила постоянно да го следи и да се грижи за него. Тогава се запитах: “Какво е тяхното бъдеще?” и си зададох този въпрос, защото вече знаех отговора: в бъдещето си те можеха и нямаше да се страхуват, просто защото трудностите, които ги преследваха ежедневно вече нямаше да ги има.

В книгата Евреи се обещава съботна почивка за всички хора на Бога. “Съботна почивка” не означава липса на активност. В представата на книгата Евреи “почивката” притежава силата на възстановяване на Божието творение. Обещано е възстановяване, приближава възстановяване и има възстановяване, което гарантира освобождаване на всички хора на Бога от всичко, което ги огорчава, атакува, заплашва и обезобразява. **Нито един от хората на Бога няма да остане нещастен, унизен или увреден по някакъв начин. Ние никога няма да видим “египтяните,” които виждаме сега.** Следователно ние можем и не трябва да се страхуваме. **Джон Уесли е бил прав.** Ние или не се страхуваме от Бога и установяваме, че сме изпълнени с безброй страхове, или се страхуваме от Бога и тогава установяваме, че не се страхуваме от нищо друго.

Цар Соломон е бил прав: страхът от Бога е началото на мъдростта. Но това е и средата и края на мъдростта. **Всъщност страхът от Бога е самата мъдрост.**

Дали е разхищение или е чудо?

Марк 4:1-9; 13-25

Виждал съм боровете “Дъглас”, които растат по крайбрежието на Британска Колумбия. Тези дървета са с огромна височина, с огромна обиколка на стъблото и в някои случаи са на 400 години. Когато гледаме тези дървета, ние изпитваме страхопочитание и възхищение от тяхното великолепие, от тяхната издръжливост и от огромните им размери.

Когато видя тази гигантски дървета **аз никога не казвам:** “Какво разхищение? Помислете за начина, по който някои дървета израстват в сравнение с останалите.” Когато видите боровете “Дъглас” вие никога няма да кажете: “Защо толкова се впечатлявате от тези дървета? 95% от дърветата в гората падат на земята и изгниват без някой да си спомня за тях.” Ако някой говори по този начин, ние ще считаме че на него му липсват някои неща.

В притчата за сеяча и за семето, в която се разказва за огромното количество посято семе и за малката реколта, ние срещаме една случка от земното служение на самия Исус. Тази описана в евангелието история се е случила около 30 г.н.е. в Палестина. Марк е написал евангелието си около 40 години по-късно, през 68 г.н.е. Ясно е, че Марк е считал, че в тази случка има нещо, което християните от Рим са имали нужда да чуят. **И те наистина са имали нужда.** Защото през 68 година беснеел императорът Нерон. Независимо от това, дали е бил луд или не, Нерон със сигурност е бил див и жесток човек. Той безмилостно преследвал християните, намазвал някои от тях с катран и ги запалвал, за да изгарят като факли, други хвърлял в клетки на диви зверове, за да бъдат разкъсани и изядени, а трети разпъвал на кръст. Християнската общност в Рим не е била голяма и е изглеждало, че ежедневно се смалвява. Лидерите ѝ са си казвали един на друг: “Ние изразходвахме **40 години, за да сеем семето на евангелието. Но толкова малко семена поникнаха и членовете на църквата ни са малко.**” След това лидерите на църквата си задали въпроса: “Тъй като сеенето на семето на евангелието поражда вяра в Исус Христос и тъй като вярата в Христос води до публично признаване на Господ Исус Христос, и тъй като това публично признаване води до жестоко преследване, дали е правилно да продължаваме да сеем семето на евангелието? **Трябва ли да призоваваме хората да отиват на сигурна смърт?**”

Марк е знаел, че отговорът на техния въпрос трябва да бъде намерен в думите, които Исус е казал по време на земното си служение, които са се предавали от уста на уста в продължение на 40 години. Марк е знаел, че е било време да се запишат на хартия устните предания за живота на Исус, за да бъдат винаги достъпни за християните. Поради това Марк написал своето евангелие, състоящо се от 16 глави, в което се намира и притчата за сеяча. Марк е знаел, че казаното от Исус преди 40 години сега ще информира, подкрепя и насочва християните от Рим.

Притчата за сеяча е притча за различните видове почви.

Първият вид почва прилича на пътека, която е толкова утъпкана от краката на минаващите, че почвата ѝ е станала корава като камък. Посятото семе никога не може да проникне в такава почва. То остава на повърхността и само след няколко минути птиците го изяждат. А кои са птиците? Тъй като ние, хората трудно разбираме, Исус ни обяснява: “*Сатаната веднага идва и грабва посятото в тях Слово*” (Марк 4:15). С други думи, **тук са описани хората, които са безразлични към добрата новина на евангелието.**

Вторият вид почва прилича на камениста почва. Положението на този вид хора е по-сложно и начинът, по който реагират на добрата новина на евангелието може да се раздели на три етапа.

Първи етап: Семето на евангелието пониква в душата им. Когато семето поникне и се вкорени, те заживяват по нов начин и започват да се радват. Евангелието им донася мир и свобода, а новопоявилите се мир и свобода ги ободряват и те започват да се радват.

Втори етап: **Издържливостта на такива хора е кратковременна.** Те си мислят, че са видели в себе си белези на стабилност и издръжливост, но тези белези са измамни.

Трети етап: **Поражението ги побеждава.** Те биват побеждавани в самото начало на атаката на изпитанието. Вярно е, че семето на евангелието пониква в тях и даже се вкоренява и те заживяват по нов начин, но този нов живот не трае дълго, защото житейските изпитания го задушават. Изпитанието изкарва наяве, че корени на вярата им са толкова плитки, че не могат да ги хранят.

Третият вид почва прилича на земя, която е обрасла с плевели и тръни. Семето на евангелието пониква в душите на тези хора и те започват да вярват в нашия Господ Исус Христос. Вярата им е истинска и искрена. Тя се развива и изглежда пълна с обещания. Обаче въпреки, че изглежда пълна с обещания, **тя никога не узрява. Такива хора са пълни с много неправилни и погрешни разбирания и вярата им изсъхва поради недостатъчни грижи.** Какво ги довежда до това смъртоносно състояние? Исус обяснява: “*Светските грижи, примамката на богатството и пожеланията за други работи, като влизат, заглушават Словото и то става безплодно*” (Марк 4:19).

Трябва да разберем, че светските грижи са точно това, което са: те са грижи. **Те не са нещо незначително, несъществено и дребно. Тези грижи са напълно основателни:** изкарване на пари за плащане на житейските разходи, отглеждането на деца, грижи за остарели родители, намиране на място за живеене, справяне с болестите. Нашият Господ никога не е казвал, че тези грижи не са основателни. **Но въпреки че тези грижи са основателни, Господ казва и ние трябва да разберем, че ако им позволим да ни отвлекат от главната цел на живота ни, те ще убият духовния ни живот.** Сами по себе си тези грижи са напълно основателни, но ние не трябва да им позволяваме да ни отклоняват.

Откакто станах достатъчно зрял и започнах да размишлявам за християнския живот и за неговите предизвикателства, аз се вдъхновявам от хора, които не са позволили на житейските предизвикателства да ги отклонят от целта на живота им. В продължение на 50 години тези хора ме вдъхновяват и играят ролята на маяци в живота ми. Един от тези хора е моят дядо по майчина линия. По време на Депресията (1929 – 1933) той е работил в фабриката на Форд в Уиндзор. Тогава заплатите на фабричните работници били мизерни. Дядо ми издържал жена си и четирите си малки деца. Той останал 5 месеца без работа през 1930 и 6 месеца – през 1931 година. През този период семейството му посещавало църквата всяка неделя и той всеки път дарявал пари в кутията за дарения. Моята майка ми е разказвала, че всичките им съседи, които също били работници считали, че баща ѝ е луд, защото ходи в църквата, за да хвали Бога по време на тази “Депресия,” а приятелите му от църквата считали, че е луд, защото продължавал да дарява пари в църквата, въпреки че бил безработен. **Исус казва, че грижите на този свят са истински и основателни грижи, но отклонението от целта, което могат да причинят, е без извинение.**

Исус казва, че има и други неща освен житейските грижи, които ни отвличат. Това са удоволствието от богатството и стремежът ни към други неща. **В тях няма нищо основателно.** Те поощряват и подсилват неща, които дремят в нас: **завист, лакомия, стремеж към обществено превъзходство пред другите.** Сами за себе си удоволствието от богатството и стремежът към други неща не са нищо освен повърхностност, глупост и дрънкулки. Тези отвличащи ни от целта неща са повърхностни, толкова повърхностни, колкото основателни са светските грижи. Но независимо от това, дали са повърхностни или са основателни, отклоненията са отклонения. Те причиняват изсъхването на развиващата се вяра, която до тогава е давала всички признаци за процъфтяване. На пръв поглед ни се струва, че отклоненията са незначителни и не

заслужават да им обръщаме внимание. Но Исус казва, че по отношение на Светия Дух отклоненията са смъртоносни, защото представляват най-яръстната атака на Сатаната.

Четвъртият вид почва прилича на наторена и плодородна почва. Посятото в нея семе пониква, вкоренява се, израства и узрява и дава удивително много плодове. Исус говори за 30, 60 или 100 пъти повече ожънати семена! С тази метафора Исус иска да разберем, че урожият е толкова голям, че не може да бъде измерен. Само 25% от посятото семе дава плод, но урожият е неизмеримо богат.

През 68 г.н.е. християните в Рим се оплаквали помежду си: “Толкова много сеене и толкова малко резултати.” Веднага след това Марк излязъл напред и предложил една притча от земното служение на Исус, чрез която се казва: “Продължавайте да сеете; един ден ще има урожай и той ще е изумително голям.”

Има още много неща, които трябва да бъдат казани. В урокът си, което е записан веднага след притчата за сеяча, Исус казва: “*Нима някой внесе лампа, за да я сложи под шиника или да я скрие под леглото. Всеки, който притежава лампа, я държи високо, така че светлината, която го осветява да освети и всичко останало*” Ние които сме негови ученици не трябва да се чудим, дали трябва да държим високо лампата и дали има някаква полза от това. Нашата задача е да държим високо лампата, която ни осветява и да оставяме останалото в ръцете на Бога.

Исус ни казва: “*Ако не се придържате към добрата новина за царството, вие ще загубите онова, което ви беше дадено. Поради това се уверявайте, че предавате на другите това, което сте получили. Вашата собствена мъдрост и способност да чувате порастват само когато държите високо лампата и казвате високо истината. Поради това се убеждавайте, че продължавате да сеете.*” (Марк 4:21-25).

Никой, който е видял новородено бебе; никой, който споделя радостта на родителите, породена от раждането на дългоочаквано дете; нито един такъв човек би казал със съжаление: “Помислете за всички останали пропиленни сперматозоиди.” Никой не казва това. Никой, който стои сред огромните борове “Дъглас” не казва: “Помислете за многото борови трупи, които падат и изгниват в горите.”

Исус казва: “**Да, аз знам, че относително малко семена поникват и дават плод. Но урожият от тях е толкова богат, че надвишава представите ви, поради това не мислете за нищо друго.**”

Нашият Господ ни казва, че единственото ни задължение е да продължаваме да сеем семето на евангелието, да продължаваме да държим високо лампата, която ни притежава, да продължаваме и да не спираме и никога да не се съмняваме, че един ден ще се роди урожай, **който ще ни накара да се възхитим от Онзи, който прави добре всички неща.**

Дали кротостта е израз на слабост или на подлизурство?

Чис: 12: 1-9; 2Кор.10:1-8; Мат.5:1-12

За какво се сещате, когато чуete думата “кротък”? Най-вероятно за думата “слаб.” Много хора считат, че кротостта е слабост. Помислете си за асоциациите, с които повечето хора свързват думата “кротък.” Според тях кроткият човек се сгромолясва веднага, когато бъде сплашен. Или пък че кроткият човек е “неприятен,” подобно на Ураия Хиир, герой от една новела на Чарлз Дикенс. Ураия Хиир обича да се върти около хората, да кърши ръце и да хленчи: “Аз съм нищожен, разбирате ли, аз съм много незначителен човек.” Но всъщност той не е нищожен човек, той просто е “неприятен” човек.

Кроткият човек прилича на описанието на свещениците в 50% от филмите и пиесите – **несъмнено безопасни и предизвикващи присмех със своята наивност, лековерие и опростено мислене.** Казах в 50% от филмите и пиесите, защото в останалите 50% свещениците са описани като бездушни и груби хора. Има нещо погрешно в нашето разбиране за смисъла на думата “кротък,” защото самият Исус казва, че е “**кротък и смирен по сърце**” (Мат.11:29). **Има нещо погрешно в нашето разбиране за смисъла на думата “кротък,”** защото в книгата “Числа” се казва: “**А Моисей беше много кротък човек – повече от всички хора, които бяха на земята.**” (Чис.12:3). Моисей е най-кроткият от всички хора, а всички знаят, че Моисей е фигура, която се извисява най-високо от всички останали в Израел. Моисей е по-високопоставен от пророците, от царете, от свещениците и от гадателите. Но в същото време Моисей е кротък, по-кротък от другите хора. **Моисей е кротък и Исус е кротък. Християните трябва да са кротки хора, защото земята ще бъде наследена от кротките хора.** Павел казва на християните в Колос да се обличат с кротост. Яков казва, че християните трябва да дават пример за кротост, родена от истинската мъдрост. **Тогава какво е кротостта?**

Преди да изследваме разбирането на апостолите за работата и поведението, с което се характеризира нашето ученичество, ние трябва да разберем, че думата “кротък” е имала дълга история във философията на древна Гърция, преди апостолите да я употребят.

Древният философ Ксенофонт приличава кротостта с див кон, който е опитомен, но духът му не е пречупен. Тъй като е опитомен, конят е полезен за работа, но тъй като духът му не е пречупен, той е пъргав,

деятелен и енергичен. Древният философ Платон използва думата кротък при описанието на един победоносен генерал, който пощадил населението на завладяната от него територия. Със сигурност генералът триумфираше, но въпреки това е позволил на хората, които е можел да унищожи, да живеят и да процъфтяват. Платон е използвал думата “кротък” за описанието на лечител, който е правел всичко възможно, за да лекува резултатно пациентите си, като при това се е стараел лечението му да причинява възможно най-малко болки на пациента.

Древният философ Сократ казва, че кротък човек е онзи, който може за спори за неща, които са от най-голяма важност за него, но в същото време е в състояние да не губи контрол над себе си. Древният философ Аристотел използва думата “кротък” при описанието на човек, който наистина е ядосан от шокиращата несправедливост, но въпреки гнева си никога не пада до нивото на злите и отмъстителни хора.

Когато разгледаме заедно всички тези илюстрации от древногръцката философия, става ясно, че “кротостта е сила, изразявана чрез благост и умереност.” Дивият кон сега е опитомен и е превърнат в достатъчно кротък кон, за да бъде впряган, но той е достатъчно силен, за да работи. Ясно е, че триумфиращият генерал е бил силен, иначе не би победил, но въпреки това той е милостив, иначе не би съхранил живота на покореното население. Лечителят е толкова кротък, че не причинява ненужна болка на пациента си, но в същото време е толкова способен, че лекува успешно. Различавайки се много от слабостта, кротостта е сила, изразявана чрез благост и умереност.

Една седмица преди да умре, Исус влязъл в Ерусалим. Влизането му е наречено “триумфално” и то наистина е било такова. Защото нашият Господ е Победителят. Той твърди, че царува над всичко, създадено от Бога. Но той не предявява правото си да управлява по начина, по който Сталин е предявил правата си над Русия, кръвожадно убивайки 30 мил. човека по време на най-жестокото управление, което някога е съществувало на света. Исус предявил правата си да управлява, като се покорил на поданиците си. Тронът от който Исус управлява е един кръст, а короната, която е доказателство за царственото му достойнство, е един трънен венец. Нашият Господ е суверен и силата на неговия суверенитет се демонстрира чрез кротостта.

Господ очаква кротостта, с която се е отличавал неговия живот, да бъде отличителна черта и на нашия живот. Той казва: “Учете се от мен, защото аз съм кротък и смирен по сърце.” Следователно ние трябва да се учим от него, защото ученичеството означава да възпроизведеме неговия стил на живот в нас. Трябва да стигнем до положението, когато ще можем да изразяваме сила чрез благост и умереност. Трябва да сме хора, които не са пленници на страсти, но в същото време са милостиви, които са продуктивни, без да насилват, които са енергични, без да са диви и необуздани.

В Библията се разказват няколко ситуации, в които сме призовавани да бъдем кротки:

Първо, една от тях е ситуацията, когато някой човек трябва да бъде поправен. В писмото си до галатяните Павел казва: “*Братя, даже ако падне човек в някое прегрешение, вие, духовните, поправете такъв с кротък дух*” (Гал.6:1). Има две грешки, които можем да направим, когато установим, че някой член на църквата ни е извършил грях. Едната грешка е да решим, че не е нужно да казваме или да правим нещо. На пръв поглед изглежда, че по този начин демонстрираме милост, но всъщност това е демонстрация на жестокост, защото не е никаква милост да се оставя такъв човек да живее в измамната илюзия, че “всичко е добре.” С това не искам да кажа, че провинилият се трябва да бъде порицаван от всички членове на църквата, нито пък че цялата църква трябва да бъде информирана за порицанието. Но как е възможно християните, които знаят за греха на своя брат или сестра, да позволят този човек да продължава да се плъзга все по-надолу към пропастта, тревейки и нанявайки хората около себе си и накрая да стигне до положението, когато никой няма да може да му помогне? Да гледаш как твоят брат-християнин потъва все повече в греха, заслепен и с вкоравено сърце; да си наясно с това и да не направиш нищо, това означава да се провалиш в любовта си към този човек.

Втората грешка е, да се поправи такъв човек, но не кротко и с благ дух. В миналото ми е имало случаи, когато съм бил сигурен, че праведно възстановявам справедливостта и е възможно наистина да е било така, но ако някой друг човек наблюдаваше отстрани, би казал, че аз си отмъщавам. Предпочитам никой публично да не ми припомня случай на такова мое поведение, защото това ще ме унизи, но в същото време няма никаква милост в това да бъда оставен непоправен, защото по този начин извършваният в сърцето ми компромис с греха само ще се влоши. Имало е случаи, когато някой ме е дръпвал настрана и ми е казал спокойно, че “шегата,” която съм счел за много забавна и съм я разказал на другите хора, всъщност е наранила мнозина. Те са били наранени там, където въобще не съм имал представа, че ще бъдат наранени, иначе не бих я казал. Но въпреки това фактът, че съм наранил несъзнателно други хора не означава, че не трябва да бъда поправен. Но колкото и много да искам да бъда поправян, аз искам да бъда поправян с кротост.

Всеки знае, че е възможно човек да бъде засегнат съзнателно и целенасочено. **Същевременно знаем, че понякога има обида, която е извършена несъзнателно.** А има и случаи, когато човек се обижда без въобще да има основание, защото никой не го е обидил. Това са трите случая, в които трябва да се извърши поправка. Ако обидата е причинена несъзнателно, причинителят на обидата трябва да бъде отведен настрана и да бъде поправен кротко и учтиво. Ако човекът не е искал да причини обида, но въпреки това е обидил, тогава причинителят обидата трябва да бъде информиран, че независимо от това, че не е искал да нанесе обида (поне съзнателно), въпреки това той е виновен за това, че е обидил и поради това трябва да бъде поправен. **Но ако няма повод за обида, но въпреки това някой се чувства "обиден," тогава грешката е в "обидения" човек.** В този случай не обиждащият, а обиденият трябва да бъде отведен настрана и да му се даде да разбере, че обидата му е въображаема, независимо от това, колко силно се чувства засегнат. Тези три сценарии се разиграват ежедневно. Във всяка от тези ситуации е нужен различен подход. В един от случаите обиденият човек (който е обиден от въображаема обида) трябва да бъде поправен. В другите два случая трябва да се поправя обиждащият.

Резултатността на поправянето във всяка от ситуацията в **най-голяма степен зависи от начина,** по който е извършено поправянето. Гневните изобличения водят единствено до внезапни схватки. Язвителните упреци предизвикват гневни отговори. Подигравките и презрението предизвикват само скрита ярост, която се разгаря под повърхността, докато най-накрая избухне в пламък, който изгаря всичко, до което се допре. **Никой не може истински да бъде смирен, ако бъде публично унижен. На никой човек не можем да помогнем да носи кръста си, ако му се присмиване.** Никой не е отведен до покаяние чрез дразнене, осмиване или чрез превръщането му в обект за присмех. Никой не е мотивиран да направи нов старт, ако бъде заставен да се защитава, когато позицията му е незащитима, но е принуден да я защитава, за да оцелее физически. Няма съмнение, че всеки човек може много успешно да бъде поправен, само ако действаме енергично и точно. В същото време, ние ще бъдем наистина поправени само, ако към нас се отнесат наистина кротко. **Нашият Господ никога не е бил по-внимателен от случая, когато спасил живота на жената, която щяла да бъде убита с камъни заради прелюбодеяние.** Тогава той и казал: **"И аз не те осъждам. Не трябва повече да правиш така."**

Второ, има друг случай, когато Библията ни призовава към кротост в поведението ни като християни. Петър пише: **"Бъдете винаги готови да отговаряте (но с кротост и страхопочитание) на всеки, който ви пита за вашата надежда"** (1Пет.3:15). Ние, християните, трябва да сме готови да кажем нещо, когато бъдем запитани за вярата си.. Ако знаем какво говорим, когато казваме "Аз вярвам в Исус Христос," тогава трябва да сме в състояние да кажем нещо повече, за да го разширим и да го обясним. Не искам да кажа, че всеки от нас трябва да е първокласен защитник на вярата, който е в състояние да противопостави на доводите на противниците. Но когато нашето дете ни попита кой е Исус, или когато дъщеря ни запита защо би трябвало да ходи на църква, или когато новоповярвалият ни съсед ни попита за бъдещето на умрелите; в такъв случай Петър ни казва, че сме длъжни както да имаме какво да кажем и да го кажем кротко.

Дали някога сме били изкушавани да говорим без кротост? Дали някога сме били изкушавани да препоръчваме безсрамно нашия Господ? Мисля, че сме имали такива случаи. Когато детето ни попита какво хубаво е свързано с Велики Петък, или когато обърканият юноша ни попита за широкото разпространение на злото в свят, за който казваме, че е управляван от Исус, който е добър и могъщ, на нас ни е трудно да си представим, че някой може да отговори с грозни думи или с неприязнено отношение. Обаче има други случаи, когато християните са длъжни да говорят и тогава можем да бъдем изкушени да отговорим без кротост.

Според мен, такива случаи са конфликтите, породени от различията в стила на живот между християните и невярващите. Наскоро бях в една гимназия в Торонто, където видях едно съобщение, което информираше учениците за предстоящо празненство и ги съветваше: **"Носете си собствен презерватив."** Какво трябва да кажат, да направят и да как да протестират онези родители, чиито убеждения ги карат да не са съгласни и са справедливо ядосани? В същото време, точно защото са вбесени, те ще бъдат изкусени да кажат правилното нещо по неправилен начин, да кажат истината, но да наранят човека, на когото говорят, ще бъдат изкусени да говорят истината, като поставят под съмнение почтеността на слушателя, ще бъдат изкусени да говорят истината, но по всякакъв друг начин, но не и като **"с любов да говорим истината"** (Еф.4:15).

Там, където убежденията ни относно християнския стил на живот са в остър конфликт със стила на живот, който се натрапва и демонстрира навсякъде около нас, ние сме много по-склонни да се опираме на истината и в същото време да считаме, че хората, които се различават от нас са глупави, злонамерени или недорасли до човешкото ниво. Тъй като сме принудени да критикуваме поведението на другите хора, **ние винаги се намираме в опасност критиката ни на поведението да се превърне в презрение към хората,** които се държат по този начин. Когато изпаднем в такова състояние, на нас ще ни изглежда "очевидно," че такива

хора са по-големи грешници от нас. **Точно в това се състои изкушението, на което трябва да се противопоставяме.** Да, ние трябва да сме готови да говорим в подкрепа на истината и да говорим толкова силно, колкото можем. Но в същото време сме длъжни да смекчаваме силата си с милост. Кротостта не е слабост; кротостта е сила, придружена от милост и тя украсява облика на християнина и величае нашия Господ.

Трето, трябва да разгледаме проблема с водачеството. За Моисей се казва, че е бил най-кроткият човек на земята (Чис.12:3). При това положение дали Моисей е бил успешен? **Дали е бил балама? Дали е бил безгръбначен? Дали е бил безгласен?** Тъкмо обратното, Моисей е най-впечатляващата фигура в историята на Израел. Мариам и Аарон, сестрата и братът на Моисей, **“говорили срещу Моисей,”** т.е. те са го изобличили, говорили лоши неща за него, опитвали се да настройват хората срещу него и правели всичко това, **защото Моисей се оженил за една етиопка.** С други думи, Моисей се оженил за жена, която не е била еврейка или от кавказките народи. Тя била варварка и при това чернокожа. Неговият брак е бил смесен и то по двоен начин. Мариам и Аарон вече се възмущавали от позицията на Моисей в Израел и сега възмущението им нараснало. **Те питали хората: “Само чрез Моисей ли говореше Бога? Не говореше ли Бога и чрез нас?”** Но въпреки това Моисей и сега заема такава позиция пред Бога от името на хората, каквато Мариам и Аарон никога няма да заемат. На нас ни се съобщава, че другите пророци са били вдъхновявани и въоръжавани от Бога чрез видения и сънища, **а Бог е говорил на Моисей “лице в лице.”** В края на живота му се казва, че Бог го е познавал **“лице в лице”** (Втор.34:10). Пред Бога, като представител на хората, **Моисей заема място, което е по-високопоставено от мястото на останалите пророци, даже от мястото на Илия,** най-великият пророк на Израел. Пред Бога, Моисей е великан, той е посредникът на Божият завет с Израел и за този човек се казва, че е бил по-кротък от останалите хора на земята.

Моисей е колос, но той не е насилвал останалите хора. Той е стърчал по-високо от останалите, но не е бил тиранин. Той не се е поставял над другите хора, когато те са грешели. Той не е се е отделял от тях, когато те са се лутали в пустинята. През цялото време той искрено се счита, че е един от тях, даже когато му е било трудно да ги води. **Моисей е притежавал огромен власт, каквато никой друг вожд на Израел не е притежавал, но въпреки това никога не се е държал като диктатор.**

Разликата е от особена важност. Авторитаризмът е стил на поведение, чрез който тираните и грубияните заплашват и притискат всички около себе си. **Истинските лидери демонстрират високопоставеното си положение, когато хората признават техните дарби и благосклонност.** Хората знаят, че авторитарното поведение на деспота е проклетие за тях. По същият начин хората разбират, че властта на истинският лидер е благословение за тях. **Когато има кротост и силата постъпва благородно, това е демонстрация на власт, която е приемана от хората.**

Кое от двете предпочитаме: власт или авторитаризъм? От какви ръководители се нуждаем? Каква настройка на ума и какво поведение трябва да просмуква нашето общество? Някои от нас са родители, други са учители, трети са работодатели, други са лидери на групи в църквата или на обществени организации. Всички ние сме гласоподаватели. Може би това е най-същественото в случая: всички ние сме гласоподаватели. Няма съмнение, че не искаме да бъдем ръководени от некадърни “баби”, нито от деспоти, които ни извиват ръцете. Моисей е бил както кротък, така и извънредно ефективен водач **(В края на краищата, цялото Западно общество би било немислимо без Десетте Заповеди, които той е донесъл със себе си, когато слязъл от Синай.)**

Казах ли някъде до сега, че Моисей е бил най-кроткият? Със сигурност нашият Господ е бил още по-кротък от него, когато е извършил най-успешната работа на кръста. Не е чудно, че той е казал на последователите си: **“Вземете моето иго (ярем) върху себе си (т.е. привържете се към мен) и се научете от мен, защото съм кротък и със смирено сърце”** (Мат. 11:29).

Нашият Господ е обещал, че кротките ще наследят земята. Той не иска да каже, че онези, които са кротки, по-късно ще получат възможността да тиранизират другите и да печелят от високопоставеното си положение. Той има предвид нещо напълно различно. В учението на равините в Палестина от първия век думата “земя” е имала смисъла на “времето, когато ще дойде Месията.”

Казвайки, че кротките ще наследят земята, това означава да се каже, че хората на Христос, които са разпънали плътското в себе си на кръста с помощта на вярата си, които я разбират и прилагат в живота си, ще вземат участие във времето, когато дойде Месията и ще живеят в присъствието на самия Месия. Те ще живеят в неговата страна, ще се радват на него и помежду си, в онзи ден, когато грешното ще бъде поправено, несправедливостта ще бъде премахната и сълзите ще бъдат избърсани и очите никога вече няма да плачат.

Дали това е разточителство?

Втор.15:7 – 11; Марк 14:1 – 11

Скоро след като бях ръкоположен, аз бях прехвърлен в Крайбрежният район на Обединената Църква. Само от няколко седмици бях в моята църква в Ню Браушвик, когато бяхме посетени от д-р Робърт Маклюр, който беше хирург-мисионер и същевременно отговаряше за нашата църква. Пасторите от нашия район се срещнахме с него в един ресторант. Аз си поръчах да ми донесат един специален вид пържола. Когато ми я донесоха се оказа, че тя не беше добре опечена. Тогава д-р Маклюр се обърна към мен с прочутия си стържещ глас и ми извика: “Пасторе, искате ли да ви дам моя скалпел, за да се справите с тази пържола?”

Само няколко месеца по-рано аз бях видял този човек в друга светлина. Тогава д-р Маклюр говореше пред група студенти от Университета в Торонто за работата си в Ивицата Газа (Палестина). Той ни каза, че ние, студентите от Северна Америка, които живеем в охолство, не знаем нищо за повечето от нещата, които са важни в живота. По-специално, ние не знаем нищо за признателността. Той ни разказа, че веднъж, докато бил в Ивицата Газа, отишъл в една селска колиба, за да направи след операционен преглед на жена, която бил оперирал. Мъжът и жена му били много бедни и добитъкът им се състоял само от един ангорски заек и две кокошки. Периодично жената чешела козината на ангорския заек, изпридала събраната козина и продавала преждата. Те продавали или ядели яйцата от кокошките. След като д-р Маклюр прегледал жената, тя настояла той да остане за обяд. Той й казал, че трябва да посети друг пациент, който живеел на 1-2 мили по-нататък по същия път, но ще се върне за обяда след 1 час. Когато се върнал, той надникнал в тенджерата, за да види какво ще яде на обяд е видял, че там се готвят един заек и две кокошки. **Жената се лишила от животните, които я снабдявали с храна, от собствената си храна и от собствения си доход.** Тя дала на доктора всичко, което притежавала и не запазила нищо за себе си. Когато ни разказваше тази история, д-р Маклюр се разплака като дете и само хълцаше и повтаряше: **“Разбирате ли, вие не знаете нищо за признателността, нищо.”**

Има и един друг пример за признателност към Господ Исус, който никога няма да бъде забравен. Една жена счутила бутилка скъп парфюм и го изляла върху главата и краката на Исус, а след това ги изтрила с косата си. Не правете грешката: парфюмът наистина е бил много скъп. **Той е струвал 300 динарии, което се е равнявало на едногодишната заплата на един работник в тогавашна Палестина.** Защо е направила това? Ще стигнем до отговора на този въпрос. На какъв отговор ни навежда нейното деяние? Когато видял какво прави, изпълнен с разочарование, изумление или даже с отвращение, Юда язвително казал: **“Какво глупаво прахосничество! Защо да не се продаде този парфюм и парите да се дадат на бедните?”** Исус му отговорил: **“Оставете я на мира. Защото сиромаси винаги ще имате, а тя направи нещо красиво.”** (Мат.26: 6-13).

Бихме разбрали напълно погрешно тази история, ако даже за миг си помислим, че в този момент Исус надменно е престанал да мисли за ужаса на бедността и за тежкото положение на бедните хора. Нашите човешки сърца ще са изсъхнали и студени като камък, ако считаме, че тази история узаконява пренебрежителното отношение към бедните хора. Само най-нечувствителните хора не разбират, че пропилените пари биха могли да помогнат за подобряване на положението на бедните хора. Трябва да помним, че през първия век в Палестина бедните хора не са били само малко по-бедни от останалите, това не са били хора, чиято кола е малко по-стара от колите на другите хора; това не са били хора, в чиято къща има само една тоалетна; това не са били хора, които са изпаднали в долния край на социалната стълба, където са били поемани от социалните служби, каквито имаме сега в Канада.

По онова време бедните хора в Палестина наистина са били бедни. Свидетелите на изливането на скъпия парфюм, включително и Юда, са имали своето основание, те са притежавали чувствителност и са разбирали. Те са били пределно наясно за заобикалящата ги бедност и за изключително високата цена на парфюма, който е бил излян върху главата и краката на Исус. Тези хора са били израилтяни. Те са знаели Тората. Те са знаели, че първото задължение на царя на Израел е било да се грижи за бедните. (Ние трябва да се замислим над това. Първото задължение на политическата власт е да се грижи за бедните.) Израилтяните са били болезнено чувствителни към отдаването на почит на бедните, поради което са имали много различни думи за “бедни.” Една от тях се употребявала за хора, които страдат от някакъв телесен недъг или болест, временно или постоянно, за сакати и инвалиди. Друга дума се употребявала за хора, които са вечно зависими от другите хора. Да си необичайно зависим от другите хора по някаква причина, това означавало да си беден човек, може би защото такъв човек винаги е зависим от каприза и настроението на хората, от които зависи. Трета дума се употребявала за подтиснатите хора. Тези хора били безсилни, без никаква надежда, те били експлоатирани неуморно и били потискани напълно неоснователно. Израилтяните са били болезнено чувствителни към отдаването на почит на бедните поради една единствена причина: защото Бог е извънредно чувствителен към мъките на бедните хора. Псалмистът напомня на Божиите хора: **“Бог не забравя викането на страдащите.”** (Пс.9:12) Исус не само е верен син на Израел, но е и Божият

Син, от който Отец е бил доволен. Следователно, загрижеността на нашия Господ за бедните е отразявала безпогрешно загрижеността на неговия Отец към неговите родственици.

Ние, канадците, живеем в страна, която продължава да демонстрира известна загриженост за бедните хора. Аз никога не съм се съмнявал защо трябва да демонстрираме такава грижа, защото евангелието ни казва да постъпваме така. В страните, на които им липсва християнска история и християнско влияние, отношението към бедните е друго. Аз бях ужасен от мизерията и широко разпространената бедност в Индия, но в същото време бях изумен, когато научих колко много богаташи има в тази страна и колко приказно богати са те. **Не си мислете, че в Индия живеят само бедни хора. Не забравяйте, че всяка година, започвайки от 1870, даже през годините на най-жесток глад, Индия винаги е била износител на храни.** Но Индия не притежава християнска история и няма християнско влияние. Поради това там отношението към бедните е различно. **Не се съмнявам, че когато светското отношение еродиращо християнското възпитание на хората в Канада и при нас отношението към бедните ще се промени и то в посока към влошаване.**

Дали в сегашния момент в Канада има някой политик, който знае, че според Бога, най-важната му отговорност е да се грижи за бедните? В древен Израел на бедният човек му е било позволено да се нахрани със зърно от полето или с грозде от лозето по всяко време, когато няма какво да яде. В такъв случай това не се е считало за кражба. Всяка трета година 10% от реколтата е била давана на бедните, без да им се задават никакви въпроси. Всяка година по време на жътва в края на нивата се оставала неожънатата ивица, за да могат бедните да се хранят. На бедните било позволено да вземат пари на заем без да плащат лихва. Йов казва, че не би бил в състояние да погледне Бога в лицето, ако не беше помагал на бедните. Амос казва, че Бог ще накаже Израел заради нежеланието му да се грижи за бедните. Яков (братът на нашия Господ) е побеснявал от гняв, когато към по-богатите членове на църквата са се отнасяли с по-голямо уважение, отколкото към останалите хора.

Тъй като всичко това е било събрано в едно в нашият Господ, **хората, които са го критикували заради разточителството на жената не могат да бъдат упрекнати в грешка.** Те са били чувствителни към тежкото положение на бедните и са очаквали, че и Исус ще постъпи така, както винаги е постъпвал. Тогава защо той не е спрял плачещата жена и защо не ѝ е казал да направи нещо полезно с парите, с които тя е била готова да се раздели? Каквото и да е имал предвид нашия Господ, когато е казал: **“Защото сиромаси винаги ще имате,” с това той не е искал да каже, че нуждите на бедните могат да бъдат пренебрегвани.** Трагичното е, че твърде много хора възприемат този случай така, както Исус не е искал да се тълкува. **Точно социалните последици от тези думи на нашия Господ са дали повод на Карл Маркс да каже, че религията е опиум за народите.**

Няма съмнение, че бедните са важни за Бога. Те трябва да са важни и за нас. Всеки израилтянин е знаел това. Исус също го е знаел. Юда и другите критици също са знаели, че Исус знае колко важно е да се грижим за бедните. Поради това протестът им, породен от гледката на прахосването на парите, за да се достави минутно удоволствие на някой, е напълно разбираемо.

Тогава защо Исус е позволил на жената да прахоса парите си и да изложи на риск бедните? Преди да отговорим на този въпрос, ние трябва да зададем и да отговорим на един друг въпрос. Когато мисионерът-хирург Маклюр погледнал в тенджерата на печката и видял заека и двете кокошки, защо той не е казал на жената: “Защо се лиши от прехраната си? Не разбираш ли, че по този начин оставаш съвсем без пари? Как смяташ да живееш отгук нататък?” Защо д-р Маклюр не поклати глава неразбиращо, когато ни разказваше тази история и защо не каза: “Всъщност тези бедни хора от Ивицата Газа са на най-големите врагове на себе си! Ние никога няма да можем да направим нещо за онези хора, които сами не искат да си помогнат!” **Той не каза такова нещо, защото знаеше значението на онова, което жената беше направила:** актът ѝ не означавал, че тя не е наясно за опасното материално затруднение, в което се е намирала.

Исус не е спрял жената, защото е знаел смисъла на акта на нейното помазване: тя не е направила това, защото не е разбирала тежкото положение на бедните. Нашият Господ е знаел, че онова, което жената е изливала на главата му не е парфюм, колкото и скъпо да е струвал. **Жената е изливала любовта си върху него. Това е била признателност, която е приела формата на любов. Това е била смес от признателност и любов.** Нейното изливане на парфюма не е представлявало най-подходящия израз, който тя е успяла да намери за да изрази любовта си към онзи, който е означавал всичко за нея. Това е бил единственият начин, който ѝ дошъл на ум в този случай. Разбира се, в известен смисъл това е било прахосничество, но в друг смисъл това съвсем не е било прахосничество. Би могло да се разглежда като прахосничество, защото парфюмът е струвал 300 динарии. **Но не би могъл да се счита за прахосничество, защото любовта няма цена.**

Исус не е възразил срещу това, което тази жена е направила. **Ако втори път се беше опитала да направи това, аз съм уверен, че той щеше да я спре.** Но да я спре, когато всичко в нея я е карало да пренебрегне приетите обществени норми, хапливите езици на хората и жестоките подмятания? **Как би**

могъл нашият Господ да попречи на такъв израз на любовта и на признателността, без да засегне жената? Ако беше я спрял, тя можеше да си помисли, че е била лекомислена и наивна като дете, когато се почувствала завинаги променена, благодарение на извършеното от Исус.

През първия век в Палестина жената не е говорела с мъж на публично място, нито мъжът с жена, защото хората щели да ги сметат за извършващи грях. Един мой приятел, д-р Петерсън, който е психиатър и член на Армията на спасението, един ден обсъждаше с мен тази библейска история и ми каза, че извършеното от жената е изключително чувствен акт: изтриването на краката на мъж с косата си, целуването на краката му, опитите да ги изсуши с косата си – всички тези неща са израз на плътска чувствителност. Косата ѝ сигурно е била толкова дълга, че тя я е оставила да се разстеле на пода, а след това самата тя е легнала на пода, всъщност не е легнала, а просто е паднала в краката на Исус, без да обръща внимание на това, че я наблюдават, фокусирана единствено в Онзи, върху когото изливала всичко от себе си. Дали е имало някакъв еротичен елемент в действията ѝ? Според мен може би е имало. **И какво от това!** Нашият Господ не е бил глупав. Той е бил наясно и можал да съзря елемента на плътска чувственост в поведението на жената. **Но въпреки това, нашият Господ се е отнесъл деликатно към душата на тази жена и не я е наранил.**

Един шотландски теолог е казал: “Ако човек поне веднъж не е купил за любимия си подарък, който не може да си позволи, той не е достоен за Божието царство.” Разбира се, никой от нас не може да си позволи да купува ежеседмично такъв подарък. Шотландският теолог иска да ни каже, че поне веднъж в живота си ние трябва да купим такъв разточителен подарък, за да изразим бликащата си благодарност към Онзи, който ни е по-скъп от живота ни. Ако сме направили такова нещо, ние не трябва да опитваме да отговаряме на хората, които (справедливо) биха отбелязали, че постъпката ни е безкрайно неразумна и глупава и в бъдеще никога не трябва да я повтаряме. Не трябва да се опитваме да отговаряме, защото просто думите са слаби, за да опишат неопикуемата ни признателност, преданост и любов към Господа.

Преди три седмици късно вечерта по телефона се обади най-добрата приятелка на жена ми и я помоли веднага, още докато разговаряха по телефона, да се помоли за нея, защото беше много болна. Тя ни каза, че мъжът ѝ не е в къщата им, а обикаля в тъмното на двора, защото не можел да издържи да гледа ужасното състояние на жена си и се страхувал да не я загуби, което показвало колко много я обича. Миналият четвъртък вечерта тя отново ни се обади по телефона със същата молба. Съпругът ѝ отново беше излязъл на двора, защото не можеше да понесе да слуша разговора ни. Когато преди години двамата с жена ми живеехме в селото на тази жена, ние коментирахме лошото финансово състояние на тяхното семейство. Те бяха бедни и произлизаха от многолетни бедни семейства. Нейните родители имали 17 деца, а родителите на съпруга ѝ – 14 деца. Когато бяхме в тяхното село за Рождество Христово, като коледен подарък за съпруга си тази жена купи най-скъпият и дълготраен парфюм за мъже. Мъжът ѝ беше дървосекач и се превърна в най-сладко ухаещия дървосекач в горите на Ню Браушвик. Но тя не му купи този подарък, за да го направи привлекателен. Тя купи подаръка, защото това беше единственият начин, чрез който можа да изрази любовта си към мъжа си.

А сега да се върнем към историята от евангелието. В различните евангелия се описва по различен начин как жената е изляла парфюма върху главата или краката на Исус. В различните евангелия се казва, че Исус е коментирал по различен начин стореното от нея, което е напълно разбираемо с оглед на различията в нещата, които най-много са впечатлили автори на евангелията. Когато жената изляла парфюма върху главата на Исус, тя го помазала. Царете и свещениците са били помазвани в древен Израел. Следователно, по този начин жената обявявала, че се покланя и завинаги да бъде вярна на Исус, защото сега той е нейният цар. Помазвайки го, тя го признала и за свещеник, но не свещеник, който прави жертвоприношения в храма, а свещеник, който жертва себе си, който едновременно е свещеник и жертва и поради това е истинският изкупител. Така тя му е отдала почит като истински господар на живота ѝ, само защото преди това е видяла, че нейният грях е извинен от Исус. **Тъкмо изживяната от нея прошка и свобода я е привързала завинаги към него.** Шотландският теолог казва: “Ако човек поне веднъж не е купил за любимия си подарък, който не може да си позволи, той не е достоен за Божието царство.” Дали жената от нашата история е достойна за царството? Не би трябвало да се питаме са нея, а да се запитаем, дали ние сме достойни. Как ще отговорим, когато същият въпрос бъде зададен за нас самите?

Всъщност, възкръсналият Исус ни задава този въпрос така, както го е задал на Петър, когато го намерил да лови риба и го е запитал: “*Петре, обичаш ли ме?*” Три пъти Исус му задал този въпрос, което съответства на тройното отричане на Петър. Чрез това повторение на въпроса си, той казал на Петър: “Не ми отговаряй прибързано. Помисли добре и претегли отговора си.” Същевременно, задавайки му този въпрос, без да споменава за тройното му предателство, Исус не позволил на Петър да попадне в спиралата на пропадането на осъзнатата вина. Въпросът бил достатъчно остър, за да не позволи на Петър да се извърти, но в същото време е бил достатъчно любезен, за да не го накара да си замине. “Обичаш ли ме?”

Точно по същата причина и по същия начин Господ задава същия въпрос на всеки от нас. Петър отговорил: *“Господи, ти знаеши, че те обичам.”* Месеци преди това една плачеща жена публично помазала Исус и по този начин свидетелствала пред хората, че го прославя като свой свещеник и цар.

Целта на евангелието е да събуди вярата. Целта на църквата е да подхранва вярата. Какво е вярата? Повечето хора считат, че вярата е убеждение. Но тази представа превръща вярата в едностранчива и абстрактна мозъчна дейност, която Калвин нарича: “образи, които проблясват в мозъка ни.” Но за нас вярата трябва да е отговорът, който дължим на нашия Господ, който постоянно ни пита дали го обичаме. Поради това, доказателството за вярата не е това, в което казваме че вярваме, а онова което правим. Ако наистина вярваме в Исус, има много неща, които трябва да направим и много неща, които не трябва да правим. Но зад всички въпроси, които по различно време и по различен повод ни задава нашия Господ има един вечен въпрос: “Обичаш ли ме? Колко силно ме обичаш?”

Една жена изляла парфюма, сълзите и сърцето си, за да покаже на нашия Господ колко много го обича. Другите хора също би трябвало да направят същото, но не го направили, защото са били справедливо загрижени за бедните. Нашият Господ винаги неотклонно се грижи за бедните, каквато без съмнение е била и тази жена. За съжаление, извършеното от нея не е могло да покаже на другите хора колко го обича тя, защото самите те не обичали Господа и поради това не могли да разпознаят тази любов в нейната постъпка.

Тогава колко силно аз обичам Исус? Още колко по-силно трябва да го обичам? А вие?

Даниил, ямата с лъвовете и християните от всяка епоха

Дан. 6; Мат. 10:24-31

Децата на Бога отдавна знаят, че вярата им ги потапя в размирнен и несигурен свят. **Християните знаят, че светът се възмущава от всеки, който е носител на Божията присъствие и цел.** В древността Даниил не е бил по-различен: той бързо научил, че омразата на света обкръжава човека, който Бог е назначил да служи като фар, свидетел, сол, светлина и град поставен на върха на хълма. Даниил е знаел, че Бог е обещал никога да не изоставя и да не забравя хората, които е назначил и че винаги и навсякъде ще ги предпазва и защитава.

Историята на Даниил започва по времето на древният цар Дарий, който около 540 г.пр.Хр. е бил талантлив управник и администратор. Той разделил царството си на 120 провинции и назначил по един управител на всяка провинция. Тези 120 управители били подчинени на 3-ма суперуправители, един от които бил Даниил. **Даниил бил най-талантливият от тези 3-ма суперуправители и цар Дарий планирал да го направи управител на цялото царство и той да стане вторият човек след царя.**

Реакцията на съперниците на Даниил била незабавна и сигурна. Те завиждали на Даниил и завистта им е била смъртоносна. **Никога не си мислете, че завистта е просто болка на мозъка, при която ни се приисква да сме на мястото на някой друг, но след това тази болка лесно преминава. Завистта е отрова, която се просмуква в кръвта ни и ни прави опасни както за себе си, така и за другите хора.** В началото пожелаваме нещо, което е притежание на друг човек. След това започваме да негодуваме, че той го притежава. След това измисляме гадни неща за него и му ги приписваме, че ги притежава. Сега вече тези отвратителни неща узаконяват отровата, която ще впръскаме в него, когато следващия път го “захапем.” Отровата ни се изявява по много начини. Можем да разпространяваме слухове по негов адрес и да унищожаваме репутацията му. Можем да го тормозим по стотици начини и да превърнем живота му в ад, като отказваме да общуваме с него. Можем да го поставяме в унизяващи ситуации. Ако сме началници на този човек, ние можем да го понижим и даже да го уволним. **Целта на завистта е унищожението на човека, на когото завиждаме.**

Другите управители не само завиждали на Даниил заради способностите му, а и заради вярата му в Бога. За Даниил се говорело, че е безупречен, че е неподкупен и безстрашен. Той не се поддавал на чуждо влияние, нито да бъде измамен. **Даниил бил безупречно почетен човек.** Дали е бил обичан заради почтеността си? Точно обратното, той е бил мразен заради това. **Тъмнината мрази светлината. Хората, които са непоколебимо почетени, са мразени от порочните хора.** Подчинените на Даниил негодували, защото той е бил чужденец. Социолозите наричат това негодувание с името “ксенофобия”. То се състои от две части: ксено – “чужд” и фобия – “панически страх”. Ксенофобията е неоснователен страх от чужденците и е много опасно състояние на обществото, защото казва на чужденеца: “Стани като нас или си заминавай.” Очевидно е имало поне три повода Даниил да бъде мразен.

Но се оказало, че Даниил е имал още едно уязвимо място и то е било най-опасното: той бил еврейин. Тук стигаме до сърцевината на онова, което Павел нарича *“тайната на беззаконието”* (2Кор2:7). Дълбоко вкоренената и неоснователна враждебност на варварите към евреите е нелогична. **Но тъкмо нелогичността**

в проявите на злото е една от отличителните му черти. (Коментар: Да се замислим и за ширещата се сега в нашето общество омраза към евреите. Д.Пр.)

С прискърбие трябва да ви кажа, че отровата на антисемитизма може да се открие и сега в много християни и даже в църковните институции. **До 1948, когато беше създадена държавата Израел, обикновено мохамеданите се отнасяха по-добре към евреите, отколкото християните.** Как се случи така, че инквизициите от 14-15 век бяха насочени предимно към евреите? Как стана така, че отровният антисемитизъм на средновековието достигна до дълбочините на мита, **че еврейските мъже са имали менструация?** Никога ли не сте чували за това? **Никога не се заблуждавайте, че липсата на логика е безвредна.**

Никога няма да забравя, че **Еразъм Ротердамски, несравнимият християнин-хуманист от 16-я век, е мечтаел да види Европа изчистена от цялото си еврейско население.** Той е измислил думата *Judenrein*, изчистване на евреите, която намери своето ужасно изпълнение през 20-я век. Даниил отдавна е мъртъв, а останалото е коментар. **Тъй като християните вярват, че човечеството е грешно и че принципът на този свят е нечестив, ние не трябва да забравяме истината, че този свят е размирнен, подъл и несигурен.**

Мъжете, които завиждали на Даниил, които го мразели и негодували от него, започнали да кроят заговор как да го обвинят несправедливо. Тъй като не можели основателно да го обвинят в нищо, те трябвало да измислят нещо, което да е свързано с почтеното му поведение и да го представят като престъпление. Те убедили цар Дарий да издаде закон, с който през следващите 30 дни на всеки човек в царството да бъде забранено да се моли на който и да е бог или човек, с изключение на самия Дарий. Знаейки за непоклатимата вяра на Даниил, заговорниците били сигурни, че той никога няма да се моли на смъртен човек, **даже на цар Дарий, нито пък би се подчинил на царя в случаите, когато волята на царя противоречи на волята на Бога.** Даниил е знаел, че ако даже за миг забрави кой е и на кого принадлежи, още в този миг ще се превърне в безполезен както за Бога, така и за хората. Защо цар Дарий е издал този закон? Очевидно всички управители са упражнили голям натиск върху него за този закон. **Посредствените хора са ужасни, когато са обединени около една цел.** (Коментар: „Сборът от „нули“ е ужасно голямо число.“ Д.Пр.) В един миг Дарий осъзнал, че даже да е цар, той не би могъл да се противопостави на всичките си подчинени управители, без които не би могъл да управлява царството си. Той щял да бъде цар без царство и беззъб тигър. **Когато посредствените хора се съберат в глутница, те винаги парализират на гърба на по-способните хора.** Цар Дарий незабавно осъзнал, **че ако не капитулира пред заобикалящата го посредственост, много скоро можел да се превърне в цар без „свита.“** Поотделно никой от тях не би могъл да го надвие, но обединени те биха го превърнали в политически импотентен. Поради това капитулирал.

Даниил научил за новоиздаденият закон и не му се подчинил. Той продължил да живее така, както живеел и преди. Всеки ден се изкачвал на втория етаж на къщата си, където прозорците били отворени и е знаел, че може да бъде видян отвън. Там коленичел и се молел насаме, въпреки че е можело да бъде видян отвън през отворените прозорци. **Оказало се, че молитвата насаме е публично събитие.** **Добре е да запомним тази истина.** Даниил не изменил на вярата си. Когато бил обнародван законът, който му забранявал да се моли на Светият Бог на Израел, на единственият и жив Бог, Даниил продължил да се моли. Векове преди него пророк Илия и хиляди като него отказали да се поклонят пред Ваал и да целуват статуята му. Векове по-късно двама апостоли на Исус Христос извикали: **“Трябва да се покоряваме на Бога, а не на хората.”** (Деян. 5:29 – мой превод) и след това направили крачка напред, радвайки се, че са били сметени достойни да страдат заради името на Онзи, който се е превъплътил в Назарянинът. Даниил е бил напълно наясно за последствията от неподчинението си на новия закон: всеки нарушител е трябвало да бъде наказан със смърт. **Но той не се подчинил и се молил на Бога.** От къде, как и какво е намерил Даниил, което му е позволило да остане верен на Бога, въпреки че това станало причина да бъде осъден на смърт? Библията ни казва, че когато Даниил отварял прозореца си да се моли, той се обръщал с лице към **“градът на спасението”** Йерусалим. Във Втор.12 ни се казва, че Йерусалим е това място на земята, което Бог **“е избрал за да пребивава името му.”** Това е мястото, за което според ЗЦ.8 Бог е казал: **“Моето име ще бъде тук.”** Божието име е самата личност на живият Бог; Божието име е Божията личност, присъствие и сила. Даниил не е бил млад мъж по време на тази случка с цар Дарий, а е бил някъде към 70-годишен. Не трябва да считаме, че Даниил е притежавал смелост и решителност само в този конкретен случай; решението му да не предаде вярата си не е плод на случайността, нито е неочаквано. Духовното формиране на Даниил е продължило десетилетия. В продължение на много години той се е молил на Бога с лице към Йерусалим, без въобще да може да види този град. Живеейки във Вавилон, той се обръщал с лице към града, който не можел да види, защото е знаел, че Бог е казал, че името му, а следователно и самият той ще живее в Йерусалим.

Решителността, от която се е нуждаел Даниил не се е появила в този момент, а е била плод на духовната дисциплинираност, към която този стар човек се е придържал неотклонно от десетилетия. Сега

духовната му дисциплинираност го укрепила за да не се подчини и това не е било детинска раздразнителност, а праведна издръжливост.

Не се ли е страхувал Даниил? Джон Уесли е твърдял, че не е възможно психически здрав човек да не се страхува. **Всички ние се страхуваме и трябва да се страхуваме.** Единственото нещо, което трябва да решим е от какво и от кого трябва да се страхуваме. **Уесли е твърдял, че ние или се страхуваме от Бога и поради това не се страхуваме от нищо друго, или не се страхуваме от Бога и поради това се страхуваме от всичко останало.** Уесли казал: “Дайте ми една дузина мъже, които не се страхуват от нищо друго, освен от Бога и не мразят нищо друго, освен греха и аз ще мога изцяло да преобразя Англия.” Тогава дали Даниил се е страхувал? Разбира се, не. Но тъй като се е страхувал от Бога повече, отколкото се е страхувал от цар Дарий, Даниил престанал да се страхува от Дарий. Тъй като се страхувал от Бога, Даниил останал безстрашен и непоколебимо верен на вярата си в Бога.

Дарий разпоредил Даниил да бъде екзекутиран. Дали цар Дарий е бил някакъв психопат, дали е бил човек като нас, но е бил напълно безсъвестен и поради това никога не трябва да му се доверяваме? Не. Дарий съвсем не е бил безсъвестен и е бил натъжен, че е позволил да бъде вкаран в този капан, от който не би могъл да излезе, без да изгуби репутацията си. След като наредил Даниил да бъде хвърлен в ямата с лъвовете, Дарий не спал през цялата нощ и постил. Въпреки че не вярвал в Бога, той интуитивно разбрал, че трябва да пости, без да разбира смисъла на този религиозен ритуал, защото искал да намали страданията на Даниил.

Но Дарий не е бил психопат, нито пък е бил безобиден и кротък човек. Фактът, че Дарий е бил натъжен от това, което е направил не означава, че той не е трябвало да го прави. **Никога не си мислете, че ако един човек е съвестен, той не е опасен.** Всъщност неувереният човек винаги е по-опасен отколкото неприятният човек. Неприятният човек по природата си е неприятен, той постоянно е неприятен, поради което неприятността му е предвидима. И тъй като ние можем да предвидим, че неприятният човек е неприятен, ние знаем какво трябва да направим, за да не се изпречваме на пътя му. **А несигурният човек е различен. Несигурният и нестабилният човек ще ни удари непредвидимо и да ни причини непредвидими последици.** Несигурният човек, който се страхува да не изгуби репутацията си, който се страхува да не бъде публично унижен, такъв човек е много по-опасен от открито лошия човек, от когото всички са се научили да се пазят. Никога не трябва да считаме, че свръхчувствителните хора като цар Дарий по принцип са безопасни. **Те са опасни и то много по-опасни от хората, които по природата си са неприятни.** Дарий не е бил безсъвестен, но е бил страхливец и е можел да прави компромиси. А дали е бил жесток човек? По природата си той не е бил жесток човек. Но въпреки това, чувствителността му, притеснението му да не загуби репутацията си пред посредствеността, което е било от решаващо значение за него, го накарало да постъпи нелогично жестоко, което винаги се случва, когато се смеси страхливостта и компромиса. Дарий не е искал да убие Даниил и всъщност е бил много натъжен, че е трябвало да го направи. И какво от това! **Убийството е убийство независимо от това, какво си мисли палачът.** Даниил е трябвало да бъде убит.

Когато Дарий заповядал да се изпълни екзекуцията, Даниил бил хвърлен в една яма с лъвове, а на отвора на ямата поставили един огромен камък, който бил запечатан с царския печат. Този детайл от историята ни припомня за запечатването на гробницата с тялото на Исус, за да не бъде откраднат трупа му. В неделя сутринта нашият Господ бил възкресен и това е доказателството за победата му над Сатаната и над смъртта, а и за верността на всичко, свързано с него. Поради това в този ден и ние, вярващите в Господа, сме оправдани чрез всичко, което Исус е, което е казал и което е направил. Когато Даниил излязъл от ямата с лъвовете, той също е бил напълно оправдан. Даниил служил почтено на Бога в ежедневната си дейност като високопоставен служител на цар Дарий. Даниил останал верен син на Израел, въпреки че е бил в заточение в далечна и чужда страна. Даниил останал непоколебимо верен на привързаността си към истината и неотклонно се придържал към всичко, което Йерусалим е символизирил. Даниил никога не забравил Божието име. Но и Бог не забравил Даниил. **Името Даниил означава: Дан-и-ил – “Бог е моят съдия.”** В Старият Завет образът на съдията се различава много от съвременната представа за съдията. Сега съдията е безпристрастен арбитър, който произнася присъда, но никога самият той не я изпълнява. В древен Израел не е било така. Първото задължение на съдията е било да спасява преследваните и да освобождава поробените хора, а чак след това да защитава току-що спасените и освободените като праведни пред Бога, които от тук нататък се превръщат в получатели на Божията благословия. Името на Даниил – “Бог е моят съдия” сега обявява, че Бог го е спасил от лъвовете, че Бог го е оправдал като праведен човек и той е станал получател на Божията благословия. **Бог помни хората, които Го помнят.**

Но дали Бог неизменно пази онези хора, които го помнят? По време на живота си в хитлеристка Германия, Дитрих Бонхьофер не се отделял от Божието име, но за него не може да се каже това, което е било казано за Даниил: “Бог изпрати своят ангел и затвори устата на лъвовете.” Нито пък някой затвори устата на лъва, който отсече главата на Йоан Кръстител. Никой не затвори “устата” на Мария Тюдор, когато

евангелието се разпространяваше като пожар по цяла Англия в дните на Английската Реформация и “Кървавата Мери” отговори, като ексекутира Николас Ридли, (*Коментар: Който е направил първия превод на Библията на английски език. Д.Пр.*) Томас Кранмън, Хю Латимър и още 300 човека. Никой не затвори устата на лъва през 1597 в Нагасаки, **когато японците, които до идването на мисионерите, които им разказали историята на Исус, не бяха чувал за разпъването на кръста, разпънали на кръста стотици мисионери наведнъж, а през 1622 изгорили и отсекли главите на десетки други мисионери.** Истината е, че много по-често устата на лъвовете не е затваряна, в резултат от което още един свидетел се превръща в мъченик на вярата.

Говорейки за Бонхьофер, ние трябва да си спомним и за друг храбър свидетел в Изповедалната църква на Германия от същото време, Мартин Нимьолер (който през Първата световна война е бил командир на подводница). И двамата били лютерани и образовани пастори. Те създали Изповедалната църква на Германия, чийто членове отказвали да кажат “Хитлер е фюрер” и да се поклонят пред него. Нюмојлер прекарал 8 години в затвора и му предстояло да бъде убит, но съюзническите войски го освободили 3 дни преди да бъде обесен. Бонхьофер престоял 2 години в затвора и също му предстояло да бъде убит, но не бил спасен **и бил обесен 3 седмици преди съюзническите войски да стигнат до неговия концлагер.**

Калвин е казал, че Божието провидение е неразгадаемо и наистина е прав. Петър е бил убит по времето на Нерон, а Йоан е бил заточен на остров Патмос. **От всички християни се изисква да се отрекат от себе си, но видът на това самоотричане е различно за всеки християнин.** Например, на Петър му е било позволено да има жена, а Павел ни казва, че на него това не му е било позволено. Моето ученичество не ми струваше скъпо, а покорността на Отец Дамиен го отвела да служи в една колония на прокажени на един остров, където самият той умрял от проказа. Изглежда, че за него устата на лъва не била затворена. Но дали ли е така? Не е така, защото за всички християни устата на лъва е затворена. Петър и Йоан просто по различен начин са завършили земния си път, **но и двамата са живели в Господа.** И двамата са били използвани, за да запознаят милиони хора с Исус Христос и да ги хранят в него. **Бонхьофер умрял на 39 години, а Нимьолер – на 92,** но и двамата са подготвили безброй християни, за да вярват в Господа. В още един смисъл устата на лъва е затворена за всички християни. Независимо от обстоятелствата, в които живеем, независимо от начина, по който ще умрем, нито един християнин няма да бъде вечно мъртъв. В Съдният Ден всички ученици без изключение ще се изправят славно като неопровержимо доказателство, че са били спасени от протегнатата Божия ръка и са направени получатели на вечното Божие благоволение. Защото Бог е **“огън, който поглъща.”** (Евр. 12:29), но ние, за разлика от невярващите, не сме поглънати. В Йоан 21:18 възкресеният Исус казва на Петър, че един ден подобно на Господа и той ще бъде разпънат на кръста и че по свой начин ще прослави Бога. (*Коментар: Петър е пожелал да бъде разпънат с главата надолу, защото е счел, че не е достоен да бъде разпънат прав като Исус. Според легендите, желанието му е било изпълнено. Д.Пр.*) Когато Петър попитал Исус дали и Йоан ще бъде разпънат на кръста, Исус му отговорил: **“Ако искам той да остане, докато аз дойда, теб какво те засяга?”** (Йоан 21:23)

Истината е, че независимо от обстоятелствата, при които са умрели Петър и милионите християни, **устата на лъва е затворена за тях.** Защото както Петър, така и другите християни сега служат славно на Исус, тъй като са спасени, освободени, оправдани и наети от него да вършат работата му. Те са използвани, благославяни и ще продължат да бъдат благославяни вечно, така както е благославян и Даниил и така, както ще бъдем благославяни и ние с вас.

Денят на възпоменанието

Ис. 2:1-4; Мат. 10:34-39; Мат. 5:9

От години идвам със свито сърце в църквата на Денят на възпоменанието, **тъй като се чудя какво казва службата ни на хората с германски произход.** Дали не внушаваме, даже несъзнателно, че германците са страшилищата на света и че са народ с неразбираема твърдост и с непоправима жестокост? Да, ние, християните от нашата църква сме както достатъчно ортодоксални, така и достатъчно щедри да кажем, че сме съгласни с пророк Йеремиа, че **сърцето на всеки човек без изключение е “измамливо повече от всички други неща и е страшно покварено, не може да бъде разбрано.”** (Йер.17:9 – мой превод) Но даже когато се съгласяваме с пророка, **дали тайно не преиначаваме леко това твърдение, с цел да казва, че сърцата на един народ са особено покварени и са необикновено неразбираеми?** Последното нещо, което искам днес е да подклаждам мита, че някои от нас за по-добри от другите, защото сърцата ни са по-благии от сърцата на другите.

Вярно е, че през двете световни войни Германия беше наш враг, а Франция – наш съюзник. Но само един век по-рано положението беше точно обратното: Франция беше наш враг, а Германия – наш съюзник.

След битката при Ватерло, **където победил френските войски на Наполеон**, Уелингтън казал: **“Никога не съм бил толкова близо до поражението.”** Иначе казано, етикетите като “врагове” и “съюзници” се сменят за един миг. Замислете се за отношенията ни със САЩ. През 20 век ние, канадците, бяхме съюзници на САЩ, както и Англия. Но тези две държави не винаги са били съюзници. Те са воювали помежду си през 1776 и през 1812. Огромната крепост Цитаделата в град Квебек беше изградена през 19 век, за да ни защитава от американците. В началото на 20 век военноморските сили на САЩ и Англия си съперничели, за да видят коя е по-добра, в случай че се наложи двете държави отново да воюват помежду си. **Чак до 1932 година САЩ са разработвали планове за война срещу Англия.** Когато през 1976 партията на Квебек спечели изборите в тази провинция и започна да говори за присъединяването на морския път през езерото Св. Лаврентий към Канада и за възпрепятстване на достъпа на американците до тамошната ВЕЦ и до водата за пиене, **правителството на САЩ разположи цяла пехотна дивизия (около 10 000 човека) в околностите на Ню Йорк, с цел да е в състояние да се намеси незабавно, в случай че бъдат застрашени американските интереси.**

Не трябва да считаме, че тъй като сега САЩ са съюзник на Канада, това винаги ще е така. През последните 100 години думата “концлагер” беше особено противена. Но чие изобретение е тя? **Концлагерът не е изобретен от германците, а от англичаните по време на войната им срещу холандците в Южна Африка (бурската война).** Много повече холандци измряха в концлагерите, отколкото на бойното поле. Йеремия е прав. **Греховността на хората е всеобхватна. Но въпреки, че сърцата на всички хора са измамливи и порочни, в историята има случаи на особена концентрация на злото, на която трябва неуморно да се противопоставяме.** Не можем да използваме собствената си греховност като оправдание, за да не се противопоставяме на конкретно зло и на конкретна концентрация на злото. **Такова зло и такава концентрация на злото беше нацизма.** (Коментар: Същото в не по-малка степен се отнася и за комунизма. Д.Пр.)

Много са проявите на злото на нацизма, но днес ще разгледаме унищожаването на евреите от нацизма. Не трябва да си представяме, че Холокоста е просто част от войната или че е последица от войната, или че е просто неизбежна проява на злото на войната. **Холокостът е безпрецедентен като зло, което е извършвано заради самото зло.** Всички действия по време на война са извършвани в името на нещо друго. Например, военно нападение е с цел придобиване на територия. Обикновено на военните действия се гледа като на зло (даже от страна от победителите), когато тези действия са извършвани с цел запазване на природни богатства или на репутацията на нацията или за разширяване на “жизненото пространство.” А Холокоста не е извършен по подобни причини. **Това е зло, което е било извършвано заради самото зло.**

Нека да разгледаме някои от чертите, по които Холокоста се различава от военните действия. Войните се водят от противопоставящи се войски, където и двете страни са въоръжени. Те може да не са еднакво силни, но все пак всяка от тях има някаква сила. А евреите не са имали никаква сила. Те са представлявали по-малко от 1 % от населението на Германия. Те не са имали достъп до армията и до правителството. **Те никога не са застрашавали Третия Райх,** тъй като не са имали такава възможност. Следователно агресивното отношение към тях не може да бъде наречено военно действие. Нито пък Холокоста може да бъде оприличаван на някое от другите второстепенни военни “извращения.” Такива “извращения” се случват тогава, когато поради невнимание страстите се изпускат от контрол и хората се държат като зверове. Но Холокоста не е резултат от някаква безсмислена страст, която поради невнимание е оставена без контрол.

Холокостът е планиран с най-големи подробности и е изпълнен с педантична решителност и безпристрастност. Страстта бързо утихва. Ако Холокоста беше резултат от случайна неконтролирана страст по време на война, той щеше да изчезне толкова бързо, колкото се е появил. **Но той не престана, което е доказателство, че това не беше случайно явление. Той беше хладнокръвно планиран, ефективно, решително изпълняван и безпристрастно продължаван.** Холокостът не беше следствие от колективна загуба на самоконтрол; той беше извършен съвършено хладнокръвно. Това беше зло заради самото зло.

Холокостът не трябва да се счита като някаква проява на расизма. Несъмнено нацистите бяха расисти. Но те не бяха антисемити, защото бяха расисти. Точно обратното, те бяха расисти, защото бяха антисемити. **Да не забравяме, че нацистите обявиха, че японците са “почетни” арийци!** А това означава, че нацистите не са расисти по принцип. Нещо повече, расизмът твърди, че някои раси са нисши. Например, в миналото в САЩ считаха, че чернокожите хора са по-нисши от белите хора; в Централна Африка считаха, че хората с кафява кожа са по-нисши от чернокожите хора. **А японците не бяха считани за по-нисши, те въобще не бяха считани за хора, а за паразити.** Расово по-нисшите хора бяха поробвани, а паразитите винаги бяха изтребвани.

Нито пък трябва да считаме, че по време на Холокоста евреите са играели ролята на животни, които са били принасяни като жертвоприношение. Вярно е, че в ранните етапи на нацисткото движение евреите бяха използвани като жертвени животни. Те бяха обвинявани, че са виновни за всички беди на Германия; че те са виновни за това, че Германия е загубила международният си престиж; че са виновни за финансовата й катастрофа и за поражението и унижението на Германия в Първата световна война. Но евреите много скоро

престанали да са жертвено животно за каквото и да било. Те просто трябвало да бъдат улавяни, да бъдат унизявани, а след това да бъдат убивани. Така те се превърнали в демонстрация на зло, което било извършвано заради самото зло. Нека да кажем ясно нещо, относно което повечето хора се объркват: колкото и да е погрешен, Холокостът не е само една черта от военните усилия на Германия.

Холокостът не е бил подготвен, защото се е считало, че чрез него Германия ще получи някакво предимство във войната. Той не би могъл да осигури такова военно предимство. През 1943-1944 съдбата се обърнала срещу Германия. В този момент Германия имала нужда от мобилизиране на всичките си сили и ресурси, ако иска да постигне военно преимущество. Съществувала отчаяна нужда от товарни влакове, за да се транспортират военните доставки до фронтовата линия, до летищата и до военноморските бази. Но част от тези влакове били отклонявани и използвани за транспортиране на евреите до лагерите на смъртта. Стремежът към Холокоста пречел на военните усилия. След нахлуването на съюзническите войски във Франция през 1944 станало ясно, че Германия ще бъде победена. Съюзническите лидери обявили, че след края на войната организаторите на Холокоста ще бъдат съдени като военнопръстълници. Но това не намалило стремежа на нацистите към Холокоста.

В светлината на тази извратеност никога не трябва да подценяваме жертвите, които много канадци са направили, за да ѝ се противопоставят. Не трябва да подценяваме това, въпреки че сега постоянно се правят усилия за омаловажаване на Холокоста. Ако си мислите, че преувеличавам, нека да ви прочета няколко откъса от учебници по история на Канада, писани от канадци, за да бъдат използвани в канадските университети и гимназии. Обезценявайки 30 000-те канадци, които загинаха през Втората световна война, обезценявайки 10 000 самолетни екипажи, които загинаха по време на бомбардировките на Германия, за да бъде победена Германия, съвременните учебници споменават за приноса на Канада само в 1-2 параграфа и то в най-добрия случай. Според мен авторите на тези учебници нарушават Деветата Божия заповед да не свидетелствате лъжливо. Според мен това е отвратителна проява на ревизионизъм. (Коментар: А колко много съвременници на комунистическото управление в България продължават да го възхваляват пред децата и внуците си и създават лъжливата представа, че тогава България е била процъфтяваща държава? Д.Пр.)

В най-продаваната двutomна "История на Канада" се отделя само един параграф, за да се разкаже за участието на нашите войски във Втората световна война. Робърт Мартин, който е професор по право и баща му е загинал на фронта през тази война, в своя статия казва, че в учебниците по история са заличени жертвите, които канадците са дали. През 1996 във вестникарска статия една зам. директорка на училище попита защо в Денят на възпоменанието те трябва да посрещат някакви ветерани, които идват при тях и ги отегчават до смърт със своите медали. Денят на нахлуването на съюзническите войски във Франция през 6 юни 1944 се празнува по цял свят като ден на "Победата в Европа." На този ден Министерството на образованието на провинция Нова Скотия, обаче, решило да проведе еднодневен семинар с учителите, посветен на човешките права. Иронията би предизвикала смях, ако положението не е трагично. Ако Третият Райх беше просъществувал 1000 години, както беше планирано, нито един учител нямаше да може да седи, да пие кафе и да обсъжда човешките права. Това, което се случва на нивото на провинцията се случва и на нивото на държавата. Канадците забравят, защото са програмирани да забравят. (Коментар: И ние, българите, много лесно забравяме своята история. Дали ще имаме нужда от нов Паисий Хилендарски, за да попита: „О, неразумни юроди, поради що се срамите да се наречете българи?“ Д.Пр.)

А холандците не забравят и помнят, защото искат да помнят. През май 1995 холандците обкичиха с гирлянди и знамена домовете и улиците си в знак на признателност към канадските войски, които са освободили Холандия. Холандците никога не са казвали, че няма никаква разлика между стореното от нацистите и от канадците, защото те помнят жестокостта на окупацията. Те знаят кои са били Ани Франк и Кори Тен Буум. Те помнят хладнокръвните убийства на дейците от нелегалната съпротива, когато били улавяни. Те помнят предателствата и позора на съгражданите си, които сътрудничеха на окупаторите. Но това означава ли, че холандците изпитват вечна омраза към германците? Разбира се, не. Лично съм се убедил, че само малка част от холандците не говорят немски. Сега практически липсва охрана на границата между тези две държави. Има само един знак, който показва на пътуващите, че напускат границите на едната държава и влизат в другата. Сега холандските и немските войски се обучават заедно в съвместните учения на НАТО.

Но въпреки това, холандците помнят какво направиха канадците за тях. Те отвеждат учениците от цели училища до гробищата, където са погребани канадски войници и припомнят на децата си, че за политическата свобода е платена скъпа цена. През 1995 по време на честването на денят на "Победата в Европа" 15 000 канадски ветерани маршируваха по улиците на холандският град Апелдорм. Беше планирано парада да продължи 2 часа, но той продължи 8 часа, защото много често холандците се втурваха в редиците на маршируващите канадци, за да ги прегърнат, да ги окичат с цветя и да им дадат някакъв дар за спомен. Млади майки на 20-30 години поднасяха невръстните си деца, за да могат ветераните да ги целунат. Холандците помнят, защото имат причина да помнят.

Но колкото и славен да е приноса на Канада в тази война, християните никога не са претендирали, че войната е славно и добро нещо. Генерал Джордж Патън е направил огромна грешка, когато е казал: “Войната е най-благородното усилие на човечеството.” Какво благородство има в човешка дейност, която демонстрира дълбоко скритата в нас поквара и отвратителност? Какво благородство има в спектакъла, в който хора, създадени по Божия образ и подобие не пестят никакви сили, за да осакатяват и убиват други хора, които също са създадени по Божия образ и подобие? Войната съвсем не е славно нещо и доказва това, което твърди и църквата: че **човечеството има нужда от спасение и не може само да се спаси**. **Човечеството не се нуждае от помощ, нито от вдъхновение, нито от още интелект и морал. Човечеството има нужда от спасение.**

Няма съмнение, че в Неделята на възпоменанието ние в църквата си припомним. Но същевременно църквата знае, че войната не е част от Божието царство, нито пък е предвестник на Божието царство. Джордж Оруел е бил прав, когато е казал: “**Войната никога не е правилна; войната никога не е свещена; но понякога войната е необходима.**” За да схванем правилно смисъла на този афоризъм, ние трябва да променим словоредата му така: “Понякога войната е нужна, но тя никога не е свещена и никога не е правилна (в смисъл, че никога не е праведна и „свещена.“) Праведността е отличителна черта само на Божието царство, а войната е отхвърляне на Божието царство. Колко неправедна е войната? Кой знае по-добре това от Юлиус Грант и кой се е възползвал по-майсторски от войната в сравнение с него? Юлиус Грант е бил лидер на войските на юнионистите по време на Гражданската война в САЩ и той е казал: “Целта на войната е да се сложи край на войната. Поради това войната трябва да се приключва колкото е възможно по-бързо. Войната привършва по-бързо, когато се води срещу гражданско население. Правителствата се предават много по-бързо, когато техните граждани са избивани. Поради това винаги се старайте да воювате срещу гражданско население.” Колкото и да е нужна, войната никога не е праведна. **Единствено Божието царство познава праведността.**

Църквата е длъжна, особено в Денят на възпоменанието, да величае победата на Исус Христос. Той беше възкресен от смъртта и беше направен недостижим за смъртта. Силите на злото, които веднъж го победиха, никога вече няма да го победят. Няма съмнение, че сега силите на злото изтезават Божието творение. Но дали злото вечно ще изкривява и обезобразява това, което Бог поради добротата си е създал и е казал, че е добро? Не! Нашият Господ е възкресен от смъртта и победата му е окончателна. Посредничеството на Бог вече се е случило. **Никой не трябва да се съмнява в крайния резултат от борбата между праведността на Божието царство и неправедността на пропадналия свят.** Поради победата на нашия Господ, ние, които сме призвани за противостоим на злото не трябва никога да ставаме част от губеща кауза. Винаги трябва да свидетелстваме за победата на Исус, който ни прави непобедими. Трябва да разбираме, че съпротивата ни на злото е нещо повече от отклоняване от злото. Несъмнено е нужно да се отклоняваме от злото, но това не е достатъчно. Отклоняването от злото винаги ни оставя да живеем съвместно със злото и то винаги да определя дневния ни ред. **Поради това простото отклоняване от злото е лошият избор, а съпротивата на злото е добрият избор.**

Съпротивата на злото винаги води до установяването на мир. **Трябва да схващаме разликата между спазването на мира и установяването на мира.** Нашият свят има нужда от спазването на мира, като се има предвид склонността на хората да воюват. Всички пазители на мира са въоръжени и това е особено важно да се разбере – въоръжени. С други думи, **мирът се запазва единствено, когато заплахата от война е истинска заплаха.** А утвърждаването на мира е друго нещо. Това е толкова благословено начинание, че Исус казва, че миротворците са “синове на Бога.” Утвърждаването на мира е свързано с *shalom*, което е символ на спасението. Ние можем да правим мир единствено ако “*се изкачим на планината на Господа, до дома на Якововия Бог*” и там “*да научим Божиите пътища и да вървим по неговите пътеки.*” (Ис. 2:1-4). Ясно е, че Божият път е пътя на кръста; ясно е, че да вървим по Божиите пътеки означава да вървим по пътя на разпнатия на кръста.

Според Библейският начин на мислене, думата “планина” винаги е свързана с някакво “откровение”, а откровението е дарът на Бога, при който Бог ни подарява сам себе си и ни прави да разбираме това. “Домът на Бога” е свързан с мястото на поклонението пред Бога. **Богът, който иска да ни даде себе си като дар, бива схванат, т.е. разбран и възприеман, само когато му се покланяме и го прославяме.** Единствено по този начин ние опознаваме себе си като получатели на Божия дар и сме огривани, за да схванем значението на този дар, да научим пътищата на Бога, за да можем да вървим по тях.

Поради това винаги трябва да подкрепяме хората, които се стремят към мир. Не трябва да считаме, че войнолюбците са мъжествени хора и че те са по-важни от миротворците, които са страхливци. Винаги трябва да благодарим на Бога за всеки установен мир, колкото и малък да е той. Миротворството е израз на очакването на Денят на Бога, когато според пророк Михей хората ще направят от мечовете си плугове и от

копията си – сърпове. Тогава народите няма да воюват помежду си, а всеки ще седи под лозата си и под смокинята си, и никой няма да ги плаши, защото Господа на Силите е казал това. (Мих.4:3-4)